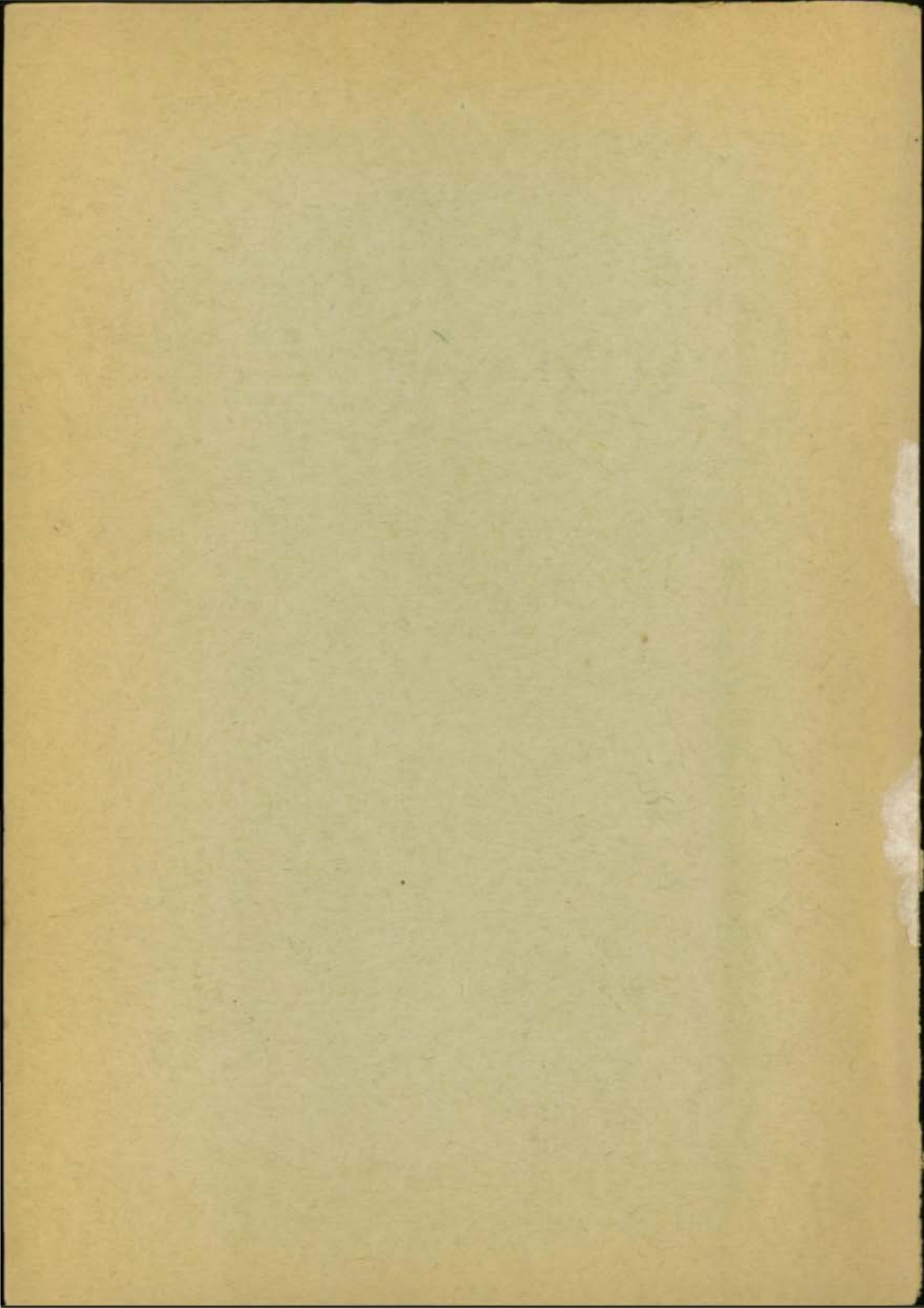

Beretning

1955

ARBEIDERNES
FAGLIGE LANDSORGANISASJON

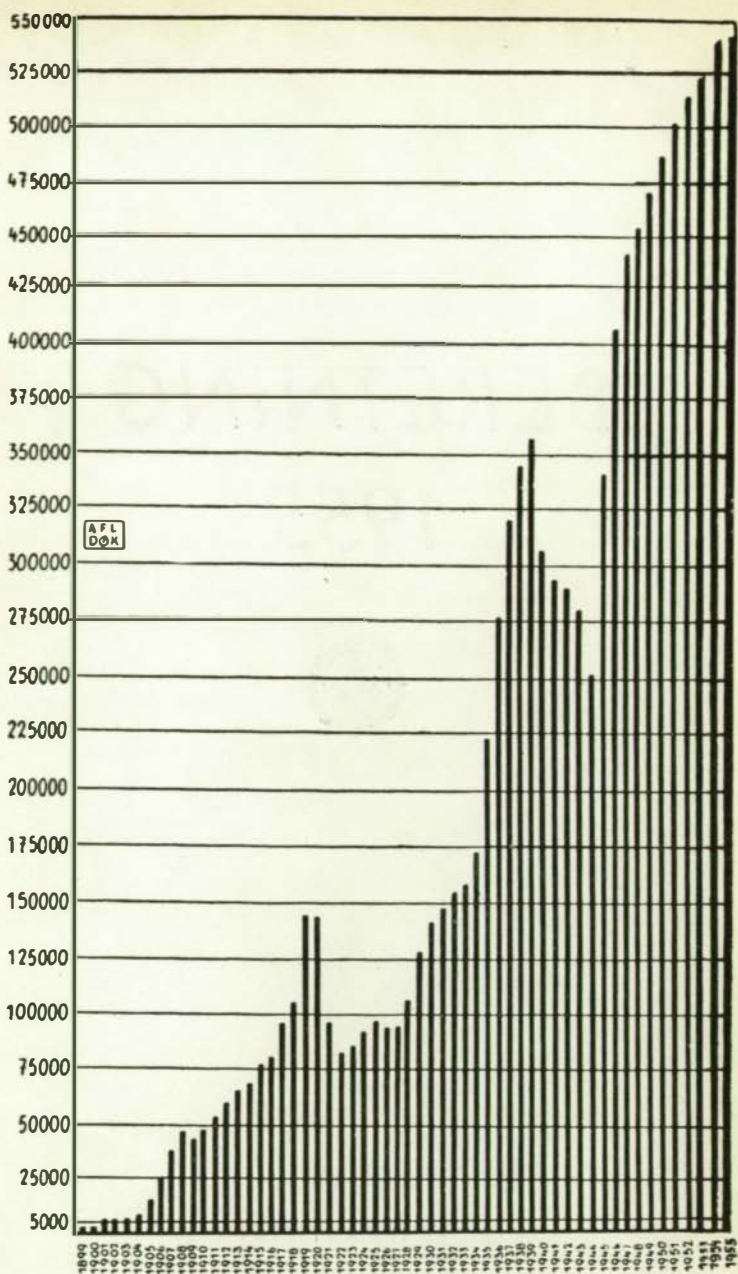
ARBEIDERNES FAGLIGE LANDSORGANISASJON

BERETNING 1955

OSLO 1956

ARBEIDERNES AKTIETRYKKERI

Landsorganisasjonens medlemstall 1899—1955.

Register.

	Side
Innledning	5
Sekretariatet	7
Representantskapet	8
Representasjon	13
Agitasjon	20
Samarbeidsnemnda mellom DNA og AFL	20
Samarbeidsutvalget mellom NKL og AFL	21
Det faste utvalg mellom NAF og AFL	23
Nordisk samarbeid	23
Voldgiftsnemnda for organisasjonstvister	24
Den Kooperative tvistenemnd	29
Tvistenemnda for arbeiderforetak	43
AFL's distriktskontorer og samorganisasjoner	49
Hovedavtalen med Den Kooperative Tarifforening	52
Avtalen om ferie bøker og feriemerker	52
Nasjonalgaven til Sverige	52
Svalbard-reisen	54
Kvinnedelegasjonen til Sovjet-Samveldet	58
Fagforeningsdelegasjonen til Sovjet-Samveldet	59
Studiereise i USA	59
Økonomisk-statistisk oversikt for 1955	64
Tariffrevisjonene	93
Den Frie Faglige Internasjonale (FFI)	118
Den Européiske Regionale Organisasjon (ERO) av den Frie Faglige Internasjonale	124
Det internasjonale Arbeidsbyrå (ILO)	139
Landsorganisasjonens økonomiske kontor	152
—>— juridiske kontor	154
—>— presse- og informasjonskontor	155
—>— kvinnenemnd	157
—>— ungdomsnemnd	159
—>— komité for produksjonsøkning	160

	Side
Produksjonsutvalgsavtalen mellom AFL og NKL	161
Retningslinjer ved gjennomføring av arbeidsstudier	162
Produksjonsutvalgene	167
Landsrådet for produksjonsutvalg	169
Landsorganisasjonens rasjonaliseringskontor	170
—>—	
revisjonskontor	172
Folkets Hus Fond	175
Pensjonskassen	175
Landsorganisasjonens skole	176
Opplysningsarbeidet i fagorganisasjonen	178
Arbeiderbevegelsens Arkiv	184
Norsk Produktivitetsinstitutt	186
Statens Feriefond	187
Komitéer, utvalg råd og styrer	188
Bransjerådene	192
Riksyrkesutvalgene	193
Utdrag av beretningene for distriktskontorene og samorganisa- sjonene	198
Statistisk oversikt	234

Innledning.

Når det gjelder situasjonen på arbeidsmarkedet og sysselsettingen, har året 1955 stort sett vært tilfredsstillende. Antallet sysselsatte var ved utgangen av dette året om lag 10 000 høyere enn foregående år. For året i sin helhet har det vært full sysselsetting.

Imidlertid har det foregått en vesentlig forskyvning i sysselsettingen. Tallet på bygge- og anleggsarbeidere er gått ned med om lag 6000, mens det for industriarbeidere er økt omtrent tilsvarende.

Pris- og levekostnadsnivået har vært stabilt gjennom hele året. Det har ført med seg stabilitet i arbeidslivet som helhet. I siste tariffperiode — årene 1954/55 — har det vært en real lønnsøkning på mellom 4—5 prosent, og den vesentligste del av denne økningen har foregått i siste året.

Selv om året 1955 ikke har vært preget av store, omfattende tariffrevisjoner, har det likevel vært ganske betydningsfulle tariffoppgjør også i dette året. Blant annet kan nevnes oppgjøret for handels- og kontorfunksjonærene i industrien, hvor det ved denne revisjon ble gjennomført et helt nytt lønnsystem, — oppgjøret for skogbruket, — og for transportfagene, både sjø- og landtransporten. Dessuten det store, omfattende oppgjøret for statstjenestemennene. Dertil er flere tariffavtaler opprettet for arbeidsledere og tekniske funksjonærer, og det er foretatt revisjoner av flere enkeltstående tariff.

I transportfagene var det ikke mulig i første omgang å komme fram til enighet hverken ved forhandlinger eller meklinger. Det kom derfor til åpen konflikt, og det er den mest omfattende vi har hatt siden 30-årene. Konflikten varte heldigvis bare i 12 dager. En kom da fram til enighet om et forslag, som ved avstemming ble vedtatt av begge parter. Men selv om konflikten ble løst etter så kort tids forløp, varte den likevel lenge nok til at vansker meldte seg på alle områder.

Ikke minst ble olje- og brenselssituasjonen på mange steder helt prekær. Konflikten ble således en anskuelsesundervisning på hvilken betydning transporten har i et moderne samfunn. For øvrig vises til særskilt avsnitt i beretningen om tariffrevisjonene.

Et spørsmål som har stått på dagsordenen i årrekker, er arbeidstiden for sjøfolkene i kystfart og matstellpersonalet i utenriksfart. Det er nå endelig blitt løst. Stortinget har etter innstilling fra en komité vedtatt lovbestemmelser på dette område som delvis trer i kraft fra 1. mars 1956.

Produktivitetsproblemene har også i dette året vært viet stor oppmerksomhet. Arbeiderbevegelsens komité for produksjonsøkning har fortsatt sin virksomhet. Den har under sin ledelse hatt 10 TWI-instruktører i virksomhet. Disse instruktører har holdt kurser i samarbeidsforhold, arbeidsinstruksjon, arbeidsmetoder, diskusjonsledelse, bedriftsregnskap og produksjonsutvalgsarbeid. I alt har det vært holdt kurser med 5645 deltakere, fordelt på 679 grupper. Deltakerne er kommet fra ca. 600 forskjellige bedrifter.

Det viser seg etter hvert at arbeidsstudier nyttes mer og mer til fastsetting av akkorder innen de forskjellige industrier. Det mener vi er en heldig utvikling. Årsaken til denne utvikling og større forståelse på dette område, mener en bl. a. er den virksomhet som drives gjennom produktivitetsarbeidet og vårt rasjonaliseringskontor. Det kan i så måte nevnes at dette kontor har medvirket ved gjennomføring av demonstrasjonsprosjekter i skotøy-, tekstil- og støperiindustrien. Flere av våre forbund har hatt i gang spesielle kurs i rasjonalisering og tidsstudier med bistand fra vårt rasjonaliseringskontor.

Den organisasjonsmessige utvikling har gitt seg utslag i at Landsorganisasjonens medlemstall også i dette året har økt. Den 31. desember 1954 var medlemstallet 538 615. Ved årets utgang 1955 var det 542 295, tilsammen en øking på 3680 medlemmer. Tilveksten fordeler seg på flere forbund.

Det har vært holdt 1 representantskapsmøte, 5. og 6. mai. Av større saker som ble behandlet på møtet kan nevnes: Den faglige og økonomiske situasjon — endringer av vedtektene for Fagorganisasjonens Pensjonskasse — og ansettelse av distriktsssekretærer ved Landsorganisasjonens distriktkontorer i Rogaland (Stavanger), Nordland (Bodø), Troms (Tromsø) og Finnmark (Kirkenes).

Når det gjelder de internasjonale og skandinaviske forbindelser, har de vært de beste. Eiler Jensen, De samvirkende Fag-

forbund i Danmark, representerer de skandinaviske landsorganisasjoner i Den Frie Faglige Internasjonales styre. Den Frie Faglige Internasjonale hadde kongress i Wien i tiden 20.—28. mai.

Sekretariatet for Den nordiske Samarbeidskomité har i dette året vært i Stockholm. Det har vært holdt 1 møte i Samarbeidskomitéen og 2 spesielle faglige konferanser. På møtet i november ble det vedtatt at setet for Den nordiske Samarbeidskomité neste år skal være i Finland.

Sekretariatet

har bestått av: Formann Konrad Nordahl, nestformann P. Mentzen, hovedkasserer Hans Hegg, 1. sekretær Alf Andersen, 2. sekretær Thorleif Andresen.

Øvrige medlemmer av sekretariatet: Chr. Henriksen, Norsk Arbeidsmandsforbund, John Wivegh, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, Alfred Nilsen, Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund, Marius Trana, Norsk Jernbaneforbund, Josef Larsson, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, Karsten Torkildsen, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Torbjørn Henriksen, Norsk Kommuneforbund, Ingvald Haugen, Norsk Sjømannsforbund, Alfred Ljøner, Norsk Skog- og Landarbeiderforbund, Olaf Askeland, Norsk Transportarbeiderforbund, Emil Torkildsen, Norsk Centralforening for Boktrykkere.

To av sekretariatets medlemmer døde i 1955. Torbjørn Henriksen, Norsk Kommuneforbund, 31. august, og John Wivegh, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, 6. november.

Varamennene Erling Frogner, Norsk Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbund, og Kaare Pehrsen, Norsk Papirindustriarbeiderforbund, rykket da opp som faste medlemmer av sekretariatet.

Varamenn til sekretariatet:

1. Erling Frogner, Norsk Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbund,
2. Kaare Pehrsen, Norsk Papirindustriarbeiderforbund,
3. Kristine Amundsen, Norsk Bekledningsarbeiderforbund,
4. Olav Bruvik, Norsk Tekstilarbeiderforbund,
5. Bjarne Dahlberg, Norsk Baker- og Konditorforbund,
6. Fritz W. Hannestad, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer.
7. Andreas Torp, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund,

8. Dagmar Johansen, Norsk Telegraf- og Telefonforbund,
9. Eivind Strømmen, Norsk Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbund.

Dagmar Johansen, Norsk Telegraf- og Telefonforbund, sluttet som tillitsmann i forbundet 1. desember. Fra samme dato fratrådte hun som varamann til sekretariatet i medhold av LO's vedtekter § 10, punkt 4.

Dessuten har i sekretariatet møtt formannen for Funksjonær-sambandet i Norge, Idar Norstrand. Dette i henhold til vedtak som ble gjort på kongressen i 1953.

Sekretariatet har holdt 35 møter og behandlet 1325 saker.

Representantskapet.

Representantskapet holdt møte 5. og 6. mai 1955. Her møtte følgende representanter fra forbund og samorganisasjoner:

Forbundenes representanter:

Arbeiderpartiets Presseforbund:

Tor Oftedal, Oslo.

Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer:

Fritz Hannestad, Oslo.

Norsk Arbeidsmandsforbund:

Albert Karlsen, Oslo, Thorleif Ørsal, Sunndalsøra, B. Reines, Havsøy i Vefsn, Jorulf Haugli, Slitu st., Øystein Larsen, Foldal.

Norsk Baker- og Konditorforbund:

Bjarne Dahlberg, Oslo.

Norsk Bekledningsarbeiderforbund:

Rudolf Eriksen, Oslo, Gunnar Nilsen, Oslo, Konrad Hjørnevik, Bergen, Hanna Ruud, Drammen.

Norsk Bokbinder- og Kartonnasjearbeiderforbund:

Johan M. Bøe, Oslo.

Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund:

Emil Reiersen, Oslo, Arne Rønning, Oslo, Lars Jansen, Bergen, Albert Johansen, Tromsø, Oscar Skogly, Lillehammer.

Norsk Centralforening for Boktrykkere:

Halfdan Wigaard, Oslo.

Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund:

Andreas Torp, Oslo, Bjarne Klafstad, Oslo.

Norsk Fengselstjenestemannsforbund:

Øivind Engebretsen, Oslo.

Norsk Gullsmedarbeiderforbund:

Hugo Lindahl, Oslo.

Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund:

Johan Moksnes, Oslo, Thor Skogfelt, Oslo, H. Lindtner Knutsen, Haugesund, Paul Arnseth, Hamar, Ruth Svendsen, Porsgrunn.

Norsk Hotell- og Restaurantarbeiderforbund:

Eivind Strømmen, Oslo, Sigurd Johansen, Oslo.

Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund:

Elof Strand, Greåker, Leif Kristiansen, Raufoss, Ragnvald Andersen, Bergen, Rasmus Falnes, Stavanger, Anton Johansen, Andselv.

Norsk Jernbaneforbund:

O. Vollum, Oslo, Emil Edvardsen, Oslo, Fritz Fredriksen, Oslo, Arne Olsen, Oslo, Karsten Hansen, Oslo.

Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund:

Johs. P. Løkke, Notodden, Kristoffer Jakopsen, Sauda, Albert Hellem, Høyanger, Harald E. Olsen, Agnes pr. Stavern, Anker Nordtvedt, Oslo.

Norsk Kjøttindustriarbeiderforbund:

Helmer Karlsson, Oslo.

Norsk Kommuneforbund:

Arthur Karlsen, Oslo, Ivar Andresen, Oslo, K. O. Madsen, Bergen, Leif Rinnan, Trondheim, Anders Salvesen, Kristiansand S.

Lensmannsbetjentenes Landslag:

Olav R. Wessel-Hansen, Nanset pr. Larvik.

Norsk Litografisk og Kjemigrafisk Forbund:

Eivind Nilsen, Oslo.

Norsk Lokomotivmannsforbund:

M. Heggstad, Oslo.

Norsk Losforbund:

Hj. Breiland, Bergen.

Det norske maskinistforbund:

Leif Lerstad, Oslo, Conrad Johnsen, Oslo.

Norsk Murerforbund:

Lorang Kristiansen, Oslo.

Norsk Musikerforbund:

Rolf Gammleng, Oslo.

Norsk Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbund:

E. Strand, Oslo, Nils Nilsen, Oslo, Thorv. Egeland, Stavanger, Sigvard Sjørnsen, Bergen.

Norsk Papirindustriarbeiderforbund:

Otto Johansen, Sarpsborg, Arvid Nebell, Svelvik, Andreas Kristensen, Ulefoss, Ludvig Johansen, Rena, Olav Bratlie, Oslo.

Norsk Politiforbund:

H. H. Bakkane, Oslo.

Postfolkenes Fellesforbund:

Aksel O. Gubberud, Oslo, Eigil Norman, Oslo.

Norsk Sjømannsforbund:

Thor Sønsteby, Oslo, Bendik Øyan, Oslo, Gøsta Anderson, Sandefjord, Karl Oshaug, Stavanger, Johan Jensen, Tromsø.

Norsk Skinn- og Lærarbeiderforbund:

Axel Erichsen, Oslo.

Norsk Skog- og Landarbeiderforbund:

Hans Ruud, Oslo, Einar Ytterland, Brekstad, Klaus Kjelsrud, Oslo, Aksel Ludvigsen, Bærum, Harald Børresen, Gjøvik.

Norsk Skotøyarbeiderforbund:

Henry Wold, Oslo.

Norsk Stenindustriarbeiderforbund:

Walter Broe, Oslo.

Norsk Støperiarbeiderforbund:

Per Andersen, Oslo.

Norsk Tekstilarbeiderforbund:

Gulbr. Brauer, Oslo, Hj. Romslo, Ytre Arna, Anna Nilsen, Oslo.

Norsk Telegraf- og Telefonforbund:

Wilh. Østgård Hansen, Harstad, Harald Fondevik, Oslo.

Norsk Tjenestemannslag:

Thv. Karlsen, Oslo.

Norsk Tobakkarbeiderforbund:

Torbjørn Wiik, Oslo.

Norsk Tolltjenestemannsforbund:

Jens Dahl, Oslo.

Norsk Transportarbeiderforbund:

Salamon Hansen, Bodø, Leif Bredland, Trondheim, Ing. Henriksen, Haugesund, Aug. Crowo, Bergen, Wilhelm Olsen, Oslo.

Norsk Treindustriarbeiderforbund:

Einar Skarstein, Syfteland, Erik Eriksen, Oslo.

Norges Urmaker Svenneforbund:

Arne Johnsen, Oslo.

*Samorganisasjonens representanter:**Akershus faglige Samorganisasjon:*

Erling Olsen, Oslo.

Aust-Agder faglige Samorganisasjon:

Erling Dahlen, Arendal.

Bergen og Fylkenes faglige Samorganisasjon:

Bernh. Berntsen, Bergen, B. Børretzen, Os pr. Bergen, Matias Osland, Høyanger.

Buskerud faglige Samorganisasjon:

Nils Sandli, Drammen.

Finnmark faglige Samorganisasjon:

Aksel Kana, Vadsø.

Hedmark faglige Samorganisasjon:

Arnljot Johnstad, Bekkelaget pr. Hamar.

Møre og Romsdal faglige Samorganisasjon:

Oluf Melby, Kristiansund N.

Nordland faglige Samorganisasjon:

Adolf Holm, Bodø.

Oppland faglige Samorganisasjon:

Martin Haugen, Gjøvik.

Oslo faglige Samorganisasjon:

Kåre Hansen, Oslo.

Rogaland faglige Samorganisasjon:

Hugo Jacobsen, Stavanger.

Sørlandets faglige Samorganisasjon:

S. Salvesen, Kristiansand S.

Telemark faglige Samorganisasjon:

Th. Hanæs, Skien.

Troms faglige Samorganisasjon:

Alf Olsen, Tromsø.

Trøndelag faglige Samorganisasjon:

Arne Forseth, Trondheim, Einar Hallgren, Røros.

Vestfold faglige Samorganisasjon:

Arthur J. Olsen, Tønsberg.

Østfold faglige Samorganisasjon:

Oscar Lauritzen, Sarpsborg.

Fra Sekretariatet:

Konrad Nordahl, Oslo, P. Mentsen, Oslo, Hans Hegg, Oslo, Alf Andersen, Oslo, Chr. Henriksen, Oslo, John Wivegh, Oslo, Alfred Nilsen, Oslo, Marius Trana, Oslo, Josef Larsson, Oslo, Karsten Torkildsen, Oslo, Torbjørn Henriksen, Oslo,

Ingv. Haugen, Oslo, Alfred Ljøner, Oslo, Olaf Askeland, Oslo, Emil Torkildsen, Oslo.

V a r a m e n n :

Thorleif Andresen, Oslo, (Andresen er varamann for de valte tillitsmenn), Erling Frogner, Oslo, Kaare Pehrson, Oslo, Kristine Amundsen, Oslo, Olav Bruvik, Oslo.

Fra Revisjonsutvalget:

Johan Didriksen, Oslo, Peder Birkeland, Oslo.
(Halvdan Wigaard er oppført under sitt forbund.)

Samarbeidskomitéen:

Einar Gerhardsen, Oslo, Trygve Bratteli, Oslo, Martin Tranmæl, Oslo.

Gjester:

Statsråd Ulrik Olsen, Oslo, statsråd Mons Lid, Oslo.

Funksjonærsambandet:

Idar Norstrand, Oslo.

LO's Ungdomsutvalg:

Anders Mørk.

LO's kvinnemnd:

Esther Samuelson.

LO's administrasjon:

Jens Berg, Torjus Graver, Paul Engstad, Alfred Skar, Egil Ahlsen, Arne Kr. Meedby, Kåre Halden, Kjell Holler, Mirjam Nordahl, Jon Rikvold, Harald Andersen.

Følgende dagsorden ble behandlet:

1. Beretning for 1954.
2. Regnskap og revisjonsinnberetning for 1954.
3. Lønninger, diétsatser m. v.
4. Forslag til endringer i vedtektene for Fagorganisasjonens Pensjonskasse.
5. Norges Urmaker Svenneforbunds opptakelse i Landsorganisasjonen.

6. Ansettelse av distriktssekretærer ved AFL's distriktskontorer i Rogaland, Nordland, Troms og Finnmark.
7. Den faglige og økonomiske situasjon.

En viser for øvrig til utsendt protokoll fra møtet.

Representasjon.

Landsorganisasjonen har vært representert ved følgende forbunds landsmøter:

Norsk Arbeidsmandsforbund.

Landsmøte i Oslo 11.—16. september.

Repr.: Konrad Nordahl og Alf Andersen.

Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund.

Landsmøte i Oslo 18.—24. september.

Repr.: P. Mentsen og Th. Andresen.

Norsk Centralforening for Boktrykkere.

Landsmøte i Oslo 9.—12. mai.

Repr.: P. Mentsen og Kaare Pehrson.

Norsk Fengselstjenestemannsforbund.

Landsmøte i Trondheim 12.—14. mai.

Repr.: Alf Andersen.

Norsk Gullsmedarbeiderforbund.

Landsmøte i Oslo 3. og 4. oktober.

Repr.: Th. Andresen.

Norsk Hotell- og Restaurantarbeiderforbund.

Landsmøte i Oslo 17.—19. oktober.

Repr.: P. Mentsen og A. Kr. Meedby.

Norsk Lokomotivmannsforbund.

Landsmøte i Narvik N. 15.—17. juni.

Repr.: P. Mentsen.

Norsk Losforbund.

Landsmøte i Trondheim 16. og 17. september.

Repr.: Paul Engstad.

Norsk Musikerforbund.

Landsmøte i Oslo 2. mai.

Repr.: P. Mentsen.

Norsk Papirindustriarbeiderforbund.

Landsmøte i Oslo 23.—28. oktober.

Repr.: Th. Andresen og Karsten Torkildsen.

Poståpnernes Landsforbund.

Landsmøte i Molde 23.—25. juni.

Repr.: Paul Engstad.

Norsk Skotøyarbeiderforbund.

Landsmøte i Oslo 24.—26. oktober.

Repr.: Konrad Nordahl.

Norsk Telegraf- og Telefonforbund.

Landsmøte i Oslo 1.—5. november.

Repr.: Konrad Nordahl.

Landsorganisasjonen har vært representert i en rekke landsstyremøter i forskjellige forbund.

Dessuten har Landsorganisasjonen vært representert på de fleste årsmøter i samorganisasjonene.

Landsorganisasjonen har videre vært representert ved følgende møter, konferanser m. v.:

Andelslaget Youngsgt. 11 og Torggt. 14.

Ekstraordinær generalforsamling 23. februar.

Generalforsamling 29. april.

Repr.: Hans Hegg.

Arbeidernes Avholdslandslag.

Landsmøte i Kristiansand S. 28.—30. mai.

Repr.: Severin Kristensen, Kristiansand S.

Arbeidernes Ungdomsfylking.

Landsmøte i Oslo 27.—29. mars.

Repr.: Alf Andersen.

A/S Aktuell.

Generalforsamling 25. mars.
Repr.: Hans Hegg.

Britisk-norsk sommerskole på Sørmarka.

Åpning 10. juli.
Repr.: Jens Berg.

Den norske Spaniakomité.

Årsmøte 5. juli.
Repr.: Jens Berg.

Det norske Arbeiderparti.

Landsmøte 19.—21. mai.
Repr.: Konrad Nordahl, Alf Andersen og Josef Larsson.

Det norske Arbeiderparti — Kvinnesekretariatet.

Landskonferanse 16.—18. mai.
Repr.: Gullborg Nyberg.

Dovrefjell Hotell A/S.

Generalforsamling 1. juni.
Repr.: Jens Berg.

A/S Dugnad.

Generalforsamling 28. april.
Repr.: Hans Hegg.

Finnmark og Nord-Troms fiskeindustri.

Generalforsamling i Bodø 2. april.
Repr.: Alfred Skar.

F.N.-Sambandet.

Årsmøte 26. mars.
Repr.: Alfred Skar og Kåre Halden.

Folkets Brevskole.

Generalforsamling 31. mars.
Repr.: Jens Berg.

Folk og Forsvar.

Kontaktkonferanse Kirkenes 14.—16. januar.

Repr.: Hans N. Jensen, Kirkenes.

Kontaktkonferanse Paris 26. april—30. april.

Repr.: Paul Engstad, Oslo, og Nils Sandlie, Drammen.

Kontaktkonferanse Gratangen Turiststasjon 28.—30. oktober.

Repr.: Leon Johansen, Harstad.

Kontaktkonferanse Tranberg, Gjøvik, 11.—13. november.

Repr.: Jens Berg.

Arsmøte i Oslo 10. februar.

Repr.: P. Mentsen og Jens Berg.

Frambu.

Innvielse 19. juni.

Repr.: Jens Berg.

Funksjonærsambandet.

Representantskapsmøte 12. desember.

Repr.: P. Mentsen og Jens Berg.

Funksjonærsambandet.

Kvinnekonferanse i Oslo 14. og 15. februar.

Repr.: Gullborg Nyberg.

Hærens Yrkesskole for Våpenteknisk Befal.

Eksamensfest 16. desember.

Repr.: Th. Andresen.

Internasjonal Union av Levnets- og Nytelsesmiddelarbeidere.

Kongress i Oslo 14—17. august.

Repr.: Jens Berg.

Kunst på Arbeidsplassen.

Generalforsamling 9. mai.

Repr.: Jens Berg.

Norges Fiskarlag.

Landsmøte i Trondheim 23. august.

Repr.: Arne Forseth, Trondheim.

Norsk Arbeiderpresse A/S.

Generalforsamling 10. mai.

Repr.: P. Mentsen.

Norsk Folkeferie. — Andelsselskapet.

Årsmøte 1. juni.

Repr.: Jens Berg.

Norsk Folkeferie. — Organisasjonen.

Årsmøte 1. juni.

Repr.: Jens Berg.

Norsk Folkehjelp.

Landsmøte 22.—23. april.

Repr.: Hans Hegg, Emil Torkildsen, Kristine Amundsen,
Josef Larsson og Erling Frogner.

Norsk Teknisk Museum.

Telegrafverkets 100-årsjubileum 27. mai.

Repr.: Paul Engstad.

A/S Nytorget 4.

Generalforsamling 11. mars.

Repr.: Hans Hegg.

Oslo Sten-, Jord- og Cementarbeideres Forening.

60-årsfest 12. februar.

Repr.: Hans Hegg.

Tiden Norsk Forlag A/S.

Generalforsamling 15. april.

Repr.: Konrad Nordahl, P. Mentsen og Hans Hegg.

Landsorganisasjonen har vært representert ved følgende møter m. v. i utlandet:

A.F.L.—C.I.O.'s samlingskongress i New York 5.—9. desember.

Repr.: Konrad Nordahl.

Arbejdernes Oplysningsforbund i Danmark.

Innvielse av Esbjerg Højskole 30. april.

Repr.: P. Mentsen.

De Samvirkende Fagforbund.

Generalforsamling i København 11.—13. mai.

Repr.: Konrad Nordahl, Olaf Askeland og Alfred Skar.

Den nordiske Samarbeidskomité.

Møte i Stockholm 19. og 20. november.

Repr.: Konrad Nordahl, P. Mentsen, Josef Larsson og Alfred Skar.

ERO's eksekutivkomité.

Møter i Bryssel 24. juni og 5. oktober.

Repr.: Konrad Nordahl.

ERO's utvidede eksekutivkomité.

Møte i Bryssel 25. og 26. mars.

Repr.: Konrad Nordahl.

ERO's og Den Kristne Faglige Internasjonales forenede rådgivende fagforeningskomité til OEEC.

Konstituerende møte i Bryssel 29. mars.

Repr.: Konrad Nordahl.

ERO's økonomiske komité.

Møter i Bryssel 15. og 16. februar og 30. og 31. mars.

Repr.: Jon Rikvold.

ERO—FFI's faste boligkomité.

Møte i Zürich 28. og 29. september.

Repr.: Frode Rinnan.

Fagforeningsdelegasjon til Sovjet-Samveldet.

29. august—10. september.

Repr.: P. Mentsen, Erling Frogner, Fritz Hannestad, Kaare Pehrson, Alfred Ljøner og Alfred Nilsen.

Sekretær: John Sanness.

F.F.I.

Kongress i Wien 19.—29. mai.

Repr.: P. Mentsen, Hans Hegg, Torbjørn Henriksen, Alfred Nilsen, Olav Bruvik og Jens Berg.

Tolk: Mirjam Nordahl.

Konrad Nordahl var til stede på kongressen som innleder.

F.F.I.

Konferanse om «Gjenopplivelse av den européiske idé»,
i Bryssel 25.—27. august.

Repr.: Konrad Nordahl.

I.L.O.'s 38. internasjonale arbeidskonferanse i Genève

1.—23. juni.

Repr.: Th. Andresen, A. Kr. Meedby og Knut Nakken,
med Mirjam Nordahl som tolk.

I.L.O.'s européiske regionale konferanse i Genève

23. januar—5. februar.

Repr.: Th. Andresen og Kjell Holler,
med Mirjam Nordahl som sekretær og tolk.

Kvinnedelegasjonen til Sovjet-Samveldet:

26. juli.

Repr.: Gullborg Nyberg.

LO-økonomers konferanse.

Örenäs 24.—26. mai.

Repr.: Kjell Holler og Jon Rikvold.

Nordiska Arbetarskydds-konferansen.

I Helsingfors 23.—25. november.

Repr.: Alf Andersen.

Nordiske faglige konferanser.

Stockholm 30. januar.

Repr.: Konrad Nordahl, Hans Hegg.

København 14. mai.

Repr.: Konrad Nordahl, Olaf Askeland og Alfred Skar.

Stockholm 18. november.

Repr.: Konrad Nordahl, P. Mentsen, Josef Larsson og Alfred Skar.

Sveitsiske Landsorganisasjonen.

Kongress og 75-årsjubileum 30. september og 1. oktober.

Repr.: Frode Rinnan.

Trade Union Kongress 1955.

South Port 5.—9. september.

Repr.: Konrad Nordahl.

Østerrikske LO.

Kongress i Wien 18.—22. oktober.

Repr.: Alfred Skar.

Agitasjon.

Som tidligere er agitasjonen for det meste blitt drevet av samorganisasjonene.

Den 7. november sendte LO et rundskriv til distriktskontorene og samorganisasjonene med anmodning til disse om å foreta kartlegging over antall organisasjonsmulige innen de respektive områder. Ved årets utgang var det innkommet svar fra 5 samorganisasjoner og 1 distriktskontor.

Når det gjelder den agitasjon samorganisasjonene har drevet viser en til utdrag av beretningene for disse.

Samarbeidsnemnda mellom AFL og DNA.

Samarbeidsnemnda har i 1955 bestått av:

Fra Det norske Arbeiderparti: Einar Gerhardsen, Trygve Bratteli og Martin Tranmæl med Olav Larssen og Håkon Lie som varamenn.

Fra Arbeidernes faglige Landsorganisasjon: Konrad Nordahl, P. Mentsen og Torbjørn Henriksen til 31. august. Fra 1. september Josef Larsson.

Samarbeidsnemnda har holdt 12 møter og behandlet en hel del saker, hvorav kan nevnes:

Medbestemmelsesrett for arbeidere og funksjonærer i bedriftens ledelse — Samferdselsloven — Teknisk behovsanalyse — Tarifforholdene ved landets kommuner — Overenskomst for brakkebetjeningen ved statens anlegg — Feiringen av 1. mai — Kurs for læreraspiranter ved Ringsaker Folkehøgskole — Opprettelse av tariffavtaler ved arbeiderforetak — Samordning og rasjonalisering av samferdselsmidlene — Standardregler for internasjonal veitransport — Opprettelse av forbrukerutvalg — Funksjonærproblemene — Norges Eksportråd — Priskontroll — Faglig delegasjon til Sovjet-Samveldet — «Nygaardsvoldhei-

men» — Alminnelig omsetningsavgift på bygge- og anleggsvirksomhet — Forhandlinger og lønnsfastsettelse for statens embetsmenn og arbeidere — Arbeidstillatelse for nederlandske statsborgere — Nordisk Samarbeidskomité — Organisasjonsarbeidet i Bærum og Asker — Lærlingelovens gjennomføring for handels- og kontoryrkene — 1. mai-merket 1956 — Oppsigelsene ved jernbaneanleggene og arbeidsdriften i Nordland fylke — Tarifforhandlingene for Midt-Helgeland Kraftanlegg.

Samarbeidsnemnda har arrangert følgende informasjonsmøter mellom representanter fra Regjeringen, Det norske Arbeiderpartis sentralstyre, Arbeidernes faglige Landsorganisasjons sekretariat og fastlønte tillitsmenn:

27. april, hvor statsråd Gustav Sjaastad ga en utredning om kraftutbygging og kraftoverføring,

16. mai, hvor sekretær Håkon Lie redegjorde for opplegget til kommunevalgkampen samme år,

14. september, hvor statsråd Gunnar Braathen ga en utredning om pris- og lønnsituasjonen etter forhandlingene med jordbruksorganisasjonene,

21. oktober, hvor statsråd Mons Lid innledet til diskusjon om den økonomiske situasjon.

Samarbeidsutvalget mellom AFL og NKL.

I samarbeidsutvalget mellom Arbeidernes faglige Landsorganisasjon og Norges Kooperative Landsforening har det i 1955 vært 2 regulære møter og en større kontaktkonferanse.

Møte i samarbeidsutvalget ble holdt 22. april. Til stede fra NKL: Olav Meisdalshagen, Peder Sjøiland, Reidar Haugen, direktørene Hovind og Moe og redaktør Sverre Sulutvedt. Fra AFL møtte Konrad Nordahl, P. Mentsen, Arne Kr. Meedby og Alfred Skar. I møtet ble det gitt en orientering om forhandlingene om ny hovedavtale mellom Arbeidernes faglige Landsorganisasjon og Den Kooperative Tarifforening, utvekslet meninger om mulighetene til en kollektiv kombinert ulykkes- og livsforsikring for landsorganisasjonens medlemmer, gitt melding angående opprettede lokale samarbeidsutvalg og -avtaler. Videre ble det gitt orientering om NKL's finansieringsproblemer, likesom man drøftet spørsmålet om å finne fram til en kombinasjon av produksjonsutvalg og samarbeidsutvalg i kooperative virksomheter.

Det ble vedtatt å nedsette en komité med 2 representanter

fra hver av partene til å utrede spørsmålet om en kombinert ulykkes- og livsforsikring av Landsorganisasjonens medlemmer. Videre ble det vedtatt å sette ned et utvalg med 5 representanter fra hver av partene til å utrede spørsmål i sammenheng med produksjons-, drifts- og samarbeidsutvalgene i kooperative virksomheter.

I dagene 19. og 20. september ble det i Oslo holdt et kontaktmøte med representanter fra de lokale samarbeidsutvalg mellom fagorganisasjonen og kooperasjonen. Det møtte representanter fra følgende lokale samarbeidsutvalg:

Askim, Bergen, Brumunddal, Dale i Bruvik, Dale i Sunnfjord, Eid, Fana, Førde, Gjøvik og Vardal, Jevnaker, Kristiansund N., Lillehammer, Mo i Rana, Odde, Oslo, Sarpsborg, Skien, Skotfoss, Stavanger, Trondheim, Vadheim, Ålvik og Årdalstangen.

Fra Landsorganisasjonen møtte: Konrad Nordahl, Alfred Skar og Arne Kr. Meedby. Fra NKL møtte: Olav Meisdalshagen, Rolf Semmingsen, Svein Dalen, Peder Sjøiland, William Andersen og Reidar Haugen. Dessuten møtte Chr. Røhne og Knut Fjæstad fra NKL og Alfred Wold fra Arbeidernes Opplysningsforbund.

Kontaktmøtet behandlet:

1. Fagorganisasjonen og forbrukerkooperasjonen, med innledning av Konrad Nordahl og Olav Meisdalshagen.
2. Rasjonalisering av varehandelen. Innleder direktør Rolf Semmingsen.
3. De lokale samarbeidsutvalg — erfaringer og oppgaver. Innledning av formannen i Forbruksforeningen Økonom, Stavanger, William Andersen.

Møte i samarbeidsutvalget ble holdt i dagene 9. og 10. november 1955. Til stede fra NKL: Olav Meisdalshagen, Peder Sjøiland, Rolf Semmingsen, C. O. Hovind, Svein Dalen, Reidar Haugen og Sverre Sulutvedt. Fra AFL: Konrad Nordahl, P. Mentsen, Alfred Nilsen, Arne Kr. Meedby og Alfred Skar.

Møtet behandlet denne dagsorden:

1. Utviklingen i samvirkebevegelsen. Orientering ved NKL's formann, statsråd Olav Meisdalshagen.
2. Kollektivforsikring for Landsorganisasjonens medlemmer. Foreløpig orientering fra felleskomitéens arbeid ved Peder Sjøiland.

3. Avtalen om produksjonsutvalg i kooperative virksomheter. Protokoll og rapport fra den nedsatte felleskomitéen.
4. De lokale samarbeidsutvalg. Referat fra kontaktkonferansen 19. og 20. september 1955.

Møtet behandlet ellers en del mer interne fellesanliggender.

Det Faste Utvalg mellom NAF og AFL.

Det faste utvalg har i dette året bestått av:

Fra Norsk Arbeidsgiverforening: Direktør Chr. Erlandsen til 1. juli, direktør A. P. Østberg, høyesterettsadvokat K. Meinich-Olsen, direktør Ansgar Eriksen, direktør C. H. Thrap-Meyer, murmester Oscar Pedersen og direktør Trygve Kleppe fra 1. juli.

Fra Arbeidernes faglige Landsorganisasjon: Konrad Nordahl, P. Mentsen, Josef Larsson, Olaf Askeland, Karsten Torkildsen og Jon Wivegh til 6. november.

I dette året har det vært holdt 1 møte, den 16. februar, hvor en drøftet spørsmålet om pristallet pr. 15/3-55 og spørsmålet om arbeidspensjonering hos Arbeidsgiverforeningens medlemmer. Noe vedtak ble ikke gjort.

Nordisk samarbeid.

Sekretariatet for Den nordiske samarbeidskomité var i 1955 i Sverige. Det ble holdt 1 møte i Den nordiske samarbeidskomité, men 3 nordiske faglige konferanser.

Etter konferanse med landsorganisasjonene i Danmark og Sverige ble det den 30. januar 1955 holdt en mindre skandinavisk konferanse i Stockholm for bl. a. å drøfte en henvendelse fra FFI om bidrag til fondet for den regionale virksomhet utenom Europa. Fra Arbeidernes faglige Landsorganisasjon møtte Konrad Nordahl og Hans Hegg.

Nordisk faglig konferanse ble holdt i København 14. mai 1955 etter avslutningen av generalforsamlingen i De samvirkende Fagforbund. Fra Arbeidernes faglige Landsorganisasjon møtte Konrad Nordahl, Olaf Askeland og Alfred Skar. Konferansen drøftet bl. a. en henvendelse fra landsorganisasjonen i Island om støtte i anledning streiken i Island i tiden 18. mars til 29. april. Etter å ha drøftet saken, var konferansens deltakere enige om å foreslå sådan bevilgning: Landsorganisasjonen i Sverige 25 000 svenske kroner, Arbeidernes faglige Landsorganisasjon

i Norge 15 000 norske kroner og De samvirkende Fagforbund i Danmark 15 000 danske kroner. Disse bevilgninger ble senere vedtatt av de respektive landsorganisasjoners sekretariat. Videre drøftet konferansen forskjellige spørsmål i samband med FFI's kongress i Wien, problemer i ILO, innbydelser fra den sovjet-russiske landsorganisasjonen om å sende studiedelegasjoner m. v.

Nordisk faglig konferanse ble holdt i Stockholm 18. november 1955. Fra AFL møtte Konrad Nordahl, P. Mentsen, Josef Larsson og Alfred Skar. Det ble gjort utførlig greie for den faglige og økonomiske situasjon i de enkelte land i sammenheng med opp-takten til det tariffoppgjør man sto overfor. Det ble også gitt en oversikt i spørsmålet om forkortelse av arbeidstiden og hvordan stillingen ligger til i de respektive land, og en utredning i spørsmålet om folkepensjoneringen i Sverige. Konferansen drøftet også en innbydelse fra AF of L og CIO i USA til å overvære sammenslutningskongressen i New York i dagene 5. til 9. desember. Det var enighet om å foreslå for de respektive sekretariater at innbydelsen ble mottatt.

I Den nordiske samarbeidskomité's møte som ble holdt samme sted 19. og 20. november 1955, deltok de forannevnte representanter fra Landsorganisasjonen. Fra Det norske Arbeiderparti møtte Trygve Bratteli, Martin Tranmæl og Olav Larssen. Møtet behandlet vesentlige problemer i sammenheng med den fulle sysselsettingen og den økonomiske politikk på grunnlag av et promemoria som var utarbeidet i samarbeid mellom norske, svenske og danske sosialøkonomer. Det ble også gitt en redegjørelse fra formannen i det sosialdemokratiske parti i Island om situasjonen der.

Den nordiske samarbeidskomité's sekretariat ble for 1956 lagt til Finland.

Voldgiftsnemnda for organisasjonstvister.

Nemnda har i årets løp behandlet og avgjort 1 tvist mellom Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund og Norsk Transportarbeiderforbund om organisasjonsforholdene for fiske-riarbeidere ved filetfabrikken i Øksfjord, Berlevåg og Kjøllefjord.

Voldgiftsnemndas protokoll gjengis nedenfor:

«Den 2. februar 1955 ble det holdt møte i voldgiftsnemnda til behandling av tvist mellom Norsk Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbund og Norsk Transportarbeiderforbund om organisasjonsforholdene blant fiskearbeiderne i Finnmark.

Til stede av nemndas medlemmer: Arne Kr. Meedby, Josef Larsson, John Wivegh, Karsten Torkildsen og Marius Trana.

Til stede fra N.N.N.: Einar Strand.

Til stede fra Norsk Transportarbeiderforbund: Olaf Askeland og Edv. Simonsen.

Formannen framla sakens dokumenter.

Einar Strand gjorde rede for saken for N.N.N.

Olaf Askeland og Edv. Simonsen gjorde rede for saken for Transportarbeiderforbundet. Etterat partene hadde hatt anledning til å uttale seg på nytt ble tvisten opptatt til kjennelse.

Det ble holdt nytt møte i nemnda den 15. februar 1955 hvor det ble avsaugt slik

kjennelse:

Mellom Norsk Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbund og Norsk Transportarbeiderforbund (N.N.N. og N.T.F.) er det oppstått tvist om organisasjonsforholdene for fiskearbeiderne ved endel fiskebedrifter i Finnmark. De bedrifter det gjelder er filetfabrikkene i Øksfjord samt anleggene tilhørende Fi-No-Tro i Honningsvåg (Storbukt), Berlevåg og Kjøllefjord. Det er på det rene mellom partene at tvisten ikke vedrører Fi-No-Tros anlegg i Vardø og Båtsfjord.

N.N.N. har under hovedforhandlingen nedlagt slik påstand:

«Alle arbeidere som er beskjeftiget i filetfabrikkene i Øksfjord samt ved Fi-No-Tros anlegg, overfører sitt medlemskap til N.N.N. slik at N.N.N. kan få fullført forhandlingene som har utstått på grunn av at overføring ikke har kunnet skje.

Overføring av arbeidere ved andre filetfabrikker skal skje automatisk når N.N.N. gjør anmodning om det.»

N.T.F. har på sin side nedlagt påstand om at saken utsettes inntil L.O.'s organisasjonskomité av 1953 har behandlet hele spørsmålet om organisasjonsforholdene for fiskearbeiderne i Finnmark og L.O.'s kongress i 1957 har truffet sin avgjørelse i spørsmålet.

Voldgiftsnemnda legger følgende forhold til grunn:

Det er på det rene at N.T.F. i 1930-årene organiserte fiske- og transportarbeiderne på en rekke steder i Finnmark. På hvert enkelt sted ble det opprettet én fagforening for begge kategorier arbeidere. Forbundet fant det hensiktsmessig ut fra forholdene på stedet å la én fagforening omfatte begge kategorier. Etter nyreisningen og gjenreisningen av fiskeindustrianeleggene i Finnmark etter 1945 har de fleste fiskebedrifter gått over til å foredle fisken, slik at en vesentlig del av produksjonen består i filetering. Denne produksjonsform er blitt mer og mer utviklet i de senere år. Dette har så ledet til at N.N.N. har krevd fiskearbeiderne organisert i tilslutning til sitt forbund, i den utstrekning betingelsene var til stede for det i henhold til det prinsipp industriforbundsformen hviler på.

Spørsmålet om organisasjonsforholdene ved fiskeanleggene i Finnmark ble alt i 1950 tatt opp av N.N.N. Således ble det den 9. april 1951 holdt møte mellom representanter for de to forbund og Landsorganisasjonen om organisasjonsforholdene blant arbeidere ved bedriftene i Øksfjord, Hammerfest og Honningsvåg (Storbukt). For forholdene i Honningsvåg ble det i den oppsatte protokoll bestemt:

«På det nåværende tidspunkt er bedriftens produksjonsforhold ikke helt klarlagt. Som en foreløpig ordning inntil bedriftens produksjons-

messige struktur er klar, må derfor Norsk Transportarbeiderforbund organisere disse folkene og også bringe tarifforholdet i orden.»

I samme protokoll ble det rent generelt bestemt:

«Under de nåværende forhold og inntil videre foretar Norsk Transportarbeiderforbund organiseringen av de arbeidere som er sysselsatt også i filetproduksjonen og sørger for at tarifforholdet bringes i orden. Når en har fått bedre oversikt over produksjonsforholdene — hvorvidt dette bare er et prøveforetakende eller det vil bli en kontinuerlig bedrift — er en enig om at det foretas en befarung, hvor begge forbund har representanter til stede. Norsk Transportarbeiderforbunds representanter erklærte seg enig i at hvis da forholdene ligger til rette slik at det kommer inn under Norsk Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbunds organisasjons- og overenskomstområde, vil overføringen av medlemmene bli foretatt.»

Nemnda vil peke på at Norsk Transportarbeiderforbund i denne protokoll har erklært seg innforstått med at N.N.N. skal overta organisasjonsforholdene, såfremt den produksjonsmessige utvikling ved bedriftene skulle betinge en slik overføring.

I september 1951 deltok representanter for begge forbund og samorganisasjonen i Finnmark i en felles befarung av bedriftene i Vardø, Honningsvåg (Storbukt og Nordvågen), Øksfjord og Hammerfest. Rapporten fra denne befarung er datert 13. september 1951. I rapporten fastslåes det for Øksfjords vedkommende at det kan bli tale om 3 fagforbund som har organisasjonsmessige interesser i saken, nemlig:

1. N.K.I.F. med organisasjonsområde innen sildoljeindustrien med ca. 60 arbeidere.
2. N.N.N. og N.T.F. med organisasjonsområde innen filet- og fiskeproduksjonen, gjennomsnittlig med ca. 70 arbeidere.
3. N.T.F. med organisasjonsområde for alt losse- og lastearbeid utenfor sildoljefabrikkens område med 8—10 arbeidere.»

Den 31. oktober 1951 hadde partene nytt møte vedrørende forholdene i Øksfjord. I dette møte var til stede representanter for Landsorganisasjonen, de to forbund denne tvist gjelder, Kjemisk Industriarbeiderforbund samt for Finnmark faglige Samorganisasjon. I denne protokoll er det bl. a. anført:

«Norsk Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbund krever at arbeiderne ved filetfabrikken må overføres til Norsk Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbund. Bedriften beskjeftiger 75 arbeidere. Sildoljefabrikken beskjeftiger ca. 60 arbeidere. Samorganisasjonen mener at det er plass for en selvstendig forening ved filetfabrikken.»

L.O.'s representant framholdt i dette møte at etter de retningslinjer som er opptrukket, må sildoljefabrikkens arbeidere fortsatt bli stående i Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, men at filetfabrikkens arbeidere må skilles ut og overføres til N.N.N. Dette møtet ledet til et enstemmig vedtak om at N.T.F. skulle organisere fiskebedriftens arbeidere i Øksfjord i tilslutning til sin avdeling på stedet, og at denne ordning foreløpig skulle gjelde for 1 år. Det anføres herom i protokollen:

«Etter endel diskusjon ble en enig om at sildoljefabrikkens arbeidere fortsatt må stå tilsluttet Kjemisk Industriarbeiderforbund og at Trans-

portarbeiderforbundet og Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbundet drøfter spørsmålet om en foreløpig kan ordne organisasjonsforholdet slik at Transportarbeiderforbundet får overført til sin avdeling fiskeribedriftens arbeidere, og at denne ordning foreløpig gjelder for 1 år. Det kan nemlig tenkes at fiskeribedriften kommer til å endre karakter, slik at den går over fra fiskefiletproduksjon til produksjon av saltfisk og tørrfisk samt eksport av iset eller frosset fisk.

De to forbund skulle ta konferanse om saken og gi Landsorganisasjonen beskjed om resultatet innen mandag 5. november d. å.

Ved telefonisk henvendelse til Næringsmiddelarbeiderforbundet meddeler forbundet at forbundet og Transportarbeiderforbundet er enig om at transportarbeiderforeningen på stedet skal overta organisasjons- og tariffretten ved fiskeribedriften og at dette gjelder foreløpig for 1 år i påvente av endring i utviklingen innen fiskeribedriften på stedet.»

Den 2. november 1951 ble den ordning en var kommet til i møtet den 31. oktober stadfestet mellom N.T.F. og N.N.N. i særskilt protokoll. Fra denne protokoll hitsettes:

«Norsk Transportarbeiderforbund påtar seg organisasjons- og tariffarbeidet ved fabrikken og danner fagforening av de arbeidere som er beskjeftiget ved Njords Handels- og Industris Filetfabrikk og Fryseri i Øksfjord og av dette firmas arbeidere som er beskjeftiget med losse- og lastearbeid i Øksfjord.

Skulle produksjonsforholdene ved fabrikken om 1 — ett — år være uforandret slik at produksjonen hovedsakelig er filetering skal arbeiderne ved fabrikken overføres til N.N.N.-forbund i henhold til L.O.'s kongressvedtak og etter nærmere konferanse mellom de to forbund.»

Vedrørende organisasjonsforholdene i Båtsfjord og Honningsvåg (Storbukt) ble de to forbund i protokoll av 11. februar 1952 enige om denne ordning:

«Norsk Transportarbeiderforbund påtar seg organisasjons- og tariffarbeidet ved ovenfornevnte bedriftsanlegg i Båtsfjord og Storbukt, Honningsvåg. — Skulle produksjonsforholdene ved fabrikken om 1 år være slik at produksjonen hovedsakelig er filetering, skal arbeiderne ved fabrikken overføres til Norsk Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbund i henhold til L.O.'s kongressvedtak og etter nærmere konferanse mellom de to forbund.»

Da N.T.F. også etter 1953 fortsatt gjorde krav på å organisere samtlige fiskearbeidere ved de bedrifter det her gjelder, ble saken reist på nytt av N.N.N., og det ble i den anledning i møtet mellom representanter for L.O. og de to forbund den 29. desember 1954 satt opp protokoll om tvisten. I dette møte har N.N.N. dokumentert at produksjonen for samtlige Fi-No-Tros anlegg i Finnmark t.o.m. 3. kvartal 1954 har vært følgende: 71,5 prosent filetering, 21 prosent tørrfisk, 3 prosent salting, 4 prosent ising og ½ prosent avfall.

Under henvisning til denne produksjonsoppgave har N.N.N. stilt et ubetinget krav om at fiskearbeiderne ved disse bedrifter skulle overføres til dette forbund. Mot dette har N.T.F. gjort den innvending «at overføringen ville ha den uheldige virkning at avdelingene ville bli stykket opp, hvilket kunne medføre fare for svekkelse av avdelingene. Forbundets representanter anbefalte at spørsmålet om organisasjonsforholdene ved fiskefiletfabrikken i Finnmark skulle optas til be-

handling av organisasjonskomitéen». L.O.'s representant, Thorleif Andresen, har i dette møte henvist til de tidligere protokollvedtak (se sjetatene foran), og har henstilt til N.T.F. «å erklære seg enig i at medlemmene ved fiskefiletfabrikken som er stasjonære bedrifter, ble overført til N.N.N.».

Under hovedforhandlingen har N.N.N.'s representant dokumentert produksjonsoppgaven fra Fi-No-Tros årsberetning for 1953. Etter denne oppgave er det produsert 4 200 000 kg filet, ½ million kg saltfisk, 675 000 kg tørrfisk og 315 000 kg iset fisk.

N.N.N. har videre framlagt et utklipp fra «Vest-Finnmark Arbeiderblad» for 30. januar 1955 hvori opplyses at Fi-No-Tros produksjon ved anleggene i Honningsvåg for 1954 har utgjort i alt 5 millioner kg fisk. Av dette kvantum er 64 prosent gått til filetering.

Voldgiftsnemnda finner det utvilsomt at N.N.N.'s krav må tas til følge. Det er for nemnda for så vidt tilstrekkelig å henvise til at N.T.F. i protokoller av 9. april, 31. oktober og 2. november 1951 har erklært seg innforstått med at N.N.N. skulle organisere arbeiderne ved fiskeanleggene i Finnmark så snart forholdene produksjonsmessig viste en overvekt for så vidt angår fileteringen. Forbundets representanter har selv vært på det rene med at den produksjonsmessige utvikling ville betinge en overføring av fiskearbeiderne til N.N.N., for så vidt som man er blitt enige om at N.T.F. alene som en foreløpig ordning skulle fortsette å organisere fiskearbeiderne.

N.T.F. har ikke bestridt de produksjonsoppgaver N.N.N. har dokumentert, og nemnda har ingen grunn til å tvile på at de er riktige.

N.T.F. har meget sterkt framholdt at selv om forholdene i dag viser at filetering er en vesentlig del av bedriftens virksomhet, vil det om meget kort tid kunne tenkes en endring i disse forhold, idet bedriften må variere sin produksjon etter markedsforholdene til enhver tid. Forbundet har videre vist til at det er praktisk umulig å operere med mer enn én fagforening på hvert sted. De arbeidere det her er tale om skifter fra fiskearbeid til kai- og lossearbeid. Det har hittil vært naturlig å samle disse arbeidere i en fagforening på stedet. Disse fagforeninger har hittil stått tilsluttet N.T.F., og en endring i dette forhold vil etter N.T.F.'s oppfatning alene bety at organisasjonsarbeidet på stedet brytes opp og gjøres umulig.

Voldgiftsnemnda kan ikke finne at den har adgang til å ta hensyn til disse innvendinger. Dersom Landsorganisasjonens bestemmende instanser skulle finne at det er uhensiktsmessig å ha flere fagforeninger på ett og samme sted blant losse- laste- og fiskearbeiderne i Finnmark, er det naturligvis intet i veien for at vedkommende instans gjennomfører et vedtak i samsvar hermed. Men dette er et spørsmål om endringer av prinsippene for L.O.'s organisasjonsplan, og voldgiftsretten har ingen myndighet til å treffe en avgjørelse som bryter med disse prinsipper.

Voldgiftsnemnda har rettslig sett ingen adgang til å etterkomme N.T.F.'s krav om utsettelse av saken i påvente av en avgjørelse av organisasjonskomitéen og kongressen. Spørsmålet om prinsippene for industriforbundsformen har vært undergitt omfattende behandling på representantskapet i september 1948. Dette vedtak ble så forelagt kongressen i 1949 og stadfestet av denne. Av debatten i representantskapet og kongressen framgår det meget klart at det ikke skal skje noen avvikelse fra industriforbundsformen, medmindre de bestemmende instanser innenfor L.O. vedtar en avvikelse.

Voldgiftsnemnda vil bemerke at den ikke kan ta N.N.N.'s påstand til følge fullt ut. Den delen av påstanden som omfatter «Overføring fra andre filetfabrikker skal skje automatisk når N.N.N. gjør anmodning om det» kan nemnda ikke ta til følge. Voldgiftsnemnda kan ikke gi en kjennelse som innebærer en blankofullmakt for N.N.N. til å få overført arbeiderne ved *alle* filetfabrikkene i Finnmark. Det må undersøkes i det konkrete tilfelle hvorvidt N.N.N. har et slikt krav. Oppstår det tvist for så vidt mellom de interesserte forbund, må tvisten undergis vanlig organisasjonsmessig behandling før den oversendes voldgiftsnemnda til avgjørelse.

Nemnda setter N.T.F. frist til 1. juli 1955 med å oppfylle denne kjennelse.

Kjennelsen er enstemmig.

Slutning:

1. De arbeidere som er beskjeftiget ved filetfabrikkene i Øksfjord og ved Fi-No-Tros anlegg i Honningsvåg (Storbukt), Berlevåg og Kjøllefjord skal organiseres i tilslutning til Norsk Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbund.
2. Norsk Transportarbeiderforbund plikter innen 1. juli 1955 å sørge for at de av dets medlemmer som omfattes av post 1 i denne kjennelse overfører sitt medlemskap til Norsk Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbund.

Møtet hevet.

Arne Kr. Meedby.

Josef Larsson. Marius Trana. John Wivegh. Karsten Torkildsen.»

Den Kooperative Tvistenemnda.

Den Kooperative Nemnd for Interesstvister har i 1955 behandlet 2 saker:

1. «Den Kooperative Tarifforening og Det norske maskinistforbund angående maskinist Ingolf Halvorsen ved Oslo Samvirkelags anlegg i Helgesens gate 12—14, Oslo.

År 1955, den 24. mai, holdt Tvistenemnda møte. Tvistenemndas medlemmer var: Høyesterettsadvokat Einar Sunde, formann, Johs. M. P. Ødegaard, oppnevnt av A.F.L., Did. Nilssen, oppnevnt av D.K.T., Leif Lerstad, oppnevnt av forbundet, P. Skjervagen, oppnevnt av N.K.L.

Til stede for partene:

For forbundet: H. Ottersen samt maskinist Ingolf Halvorsen.

For N.K.L.: A. Fjeldsaa og J. Østlie.

Partenes representanter redegjorde for saken og framla sine påstander. Maskinist Halvorsen ga en supplerende forklaring. Tvisten ble deretter opptatt til avgjørelse og Tvistenemnda påbegynte behandlingen av saken.

Den 25. mai 1955 fortsatte Tvistenemnda behandlingen av saken og avsa slik

kjennelse:

Overenskomsten mellom partene av 15. juli 1953 ble sagt opp av forbundet til utløp 1. april 1954. Etter avtale mellom partene ble forhandlingsmøtet om revisjon av overenskomsten utsatt slik at første forhandlingsmøte om revisjon av overenskomsten utsatt slik at første forhandlingsmøte ble holdt 20. januar 1955. Nye møter ble holdt 20. og 21. mars 1955, uten at det ble oppnådd enighet om annet enn at godtgjørelsen for kjelesjau ble forhøyet fra kr. 80.— til kr. 110.— pr. gang. Saken ble deretter innbrakt for Tvistenemnda av Det norske maskinistforbund ved brev a 11. mai 1955.

Det norske maskinistforbund har for Tvistenemnda nedlagt slik

påstand:

«I den bestående overenskomst gjøres følgende endringer:

§ 1. *Lønning.* Lønn pr. måned kr. 980.—. I dette beløp er medregnet de gjeldende dyrtidstillegg.

§ 8. *Overenskomstens varighet.* Endres således:

Denne overenskomst trer i kraft 1. april 1954 og gjelder til 31. mars 1956.

Overenskomsten fornyes automatisk for ett år ad gangen, hvis skriftlig oppsigelse fra en av partene ikke er kommet fram innen 2 måneder før utløpstiden. Indeksbestemmelser etter hovedorganisasjonens regler.

Protokolltilførsel nr. 3 går ut.»

Forbundets krav går ut på at maskinist Halvorsens lønn skal heves fra kr. 870.— til kr. 980.— pr. måned, hvori er innregulert de gjeldende dyrtidstillegg. Kravet betyr altså et lønnstillegg på kr. 110.— pr. måned.

Forbundets begrunnelse for kravet er at maskinisten ved Oslo Samvirkelags bakeri fikk sin lønn forhøyet til kr. 1 000.— pr. måned fra 1. januar 1955. Forbundet hevder at de to maskinisters arbeidsområde og ansvar ikke er så forskjellig at det skulle betinge noen lønnsforskjell. Når maskinist Halvorsen godtar kr. 980.— pr. måned, altså kr. 20.— mindre enn for maskinisten ved bakeriet, er forutsetningen herfor at Halvorsen blir fritatt for all maskinisttjeneste ved bakeriet under eventuelle forfall.

Maskinist Halvorsen har vært ansatt ved Oslo Samvirkelag siden juli 1929. Inntil 1950 hadde maskinist Halvorsen høyere lønn (kr. 40.— pr. måned) enn maskinisten ved bakeriet. Fra april 1952 hadde begge maskinister samme lønn, nemlig kr. 870.— pr. måned. Fra 1. januar 1954 fikk maskinisten ved bakeriet et tillegg kr. 38.75 pr. måned og fra 1. januar 1955 et nytt tillegg kr. 91.25 pr. måned, tilsammen et tillegg kr. 130.— pr. måned, således at maskinisten ved bakeriet nå har kr. 1 000.— pr. måned.

Den Kooperative Tarifforening har nedlagt slik

påstand:

«Den tidligere overenskomst prolongeres med følgende endringer og tilføyelser:

§ 1.

Lønning.

Lønn kr. 905.— pr. måned inklusive de i dag gjeldende dyrtidstillegg.

§ 8.

Overenskomstens varighet.

Denne overenskomst trer i kraft 1. april 1954 og gjelder til 1. april 1956 og videre 1 år ad gangen såfram den ikke av en av partene sies opp med 2 måneders skriftlig varsel.

Indeksregulering ifølge avtale mellom A.F.L. og N.A.F. 12. mai 1954.

Protokolltilførsel:

1. Tallet kr. 80.— endres til kr. 110.—.
3. Bortfaller.»

Den Kooperative Tarifforening hevder at maskinisten ved bakeriet har et større arbeidsområde enn maskinist Halvorsen. Dennes arbeid er vesentlig knyttet til pølsemakeriet i Helgesens gate 12—14, hvor han skal passe og vedlikeholde varme- og kjøleanlegget og øvrige maskiner. Hans lønns- og arbeidsforhold må sees i samband med det øvrige personale ved denne avdeling. Ved tariffoppgjøret i 1954 fikk pølsemakerne et tillegg på kr. 8.— pr. uke eller ca. kr. 35.— pr. måned. D.K.T. kan ikke gå med på et større tillegg enn hva pølsemakerne fikk. Under forutsetning av dette tillegg kan D.K.T. gå med på at overenskomsten gis tilbakevirkende kraft fra 1. april 1954.

Forbundet kan ikke godta at maskinist Halvorsen fritas for maskinisttjeneste ved bakeriet under eventuelle forfall, men D.K.T. er enig i at maskinist Halvorsen i så fall skal ha samme lønn som maskinisten ved bakeriet har.

Tvistnemndas flertall, *Einar Sunde, Johs. M. P. Ødegaard, Did. Nilsen* og *P. Skjervagen*, stemmer for det resultat som framgår av avslutningen.

Vi har lagt vekt på at etter de foreliggende opplysninger må maskinisten ved bakeriet ansees å ha et større arbeidsområde enn maskinisten ved anlegget i Helgesens gate 12—14 og at Oslo Samvirkelag må ha anledning til å regulere lønningene under hensyntagen hertil. Vi er blitt stående ved å forhøye maskinist Halvorsens lønn med kr. 35.— pr. måned fra 1. april til 31. desember 1954 og ytterligere med kr. 50.— pr. måned fra 1. januar 1955, altså med tilsammen kr. 85.— pr. måned.

Leif Lerstad stemte for forbundets påstand under henvisning til hva forbundet foran har anført.

Slutning:

Overenskomsten mellom partene prolongeres med følgende endringer og tilføyelser:

§ 1.

Lønning.

Lønn fra 1. april til 31. desember 1954 kr. 905.— pr. måned og fra 1. januar 1955 kr. 955.— pr. måned inkl. de i dag gjeldende dyrtidstillegg.

§ 8.

Overenskomstens varighet.

Denne overenskomst trer i kraft 1. april 1954 og gjelder til 1. april 1956 og videre ett år ad gangen, hvis den ikke av en av partene sies opp med to måneders skriftlig varsel.

Indeksregulering ifølge avtale mellom A.F.L. og N.A.F.

Protokolltilførsel 1: Tallet kr. 80.— endres til kr. 110.—.

Någjeldende protokolltilførsel 3 bortfaller.

Ny protokolltilførsel 3: Hvis maskinist Halvorsen beordres til maskinisttjeneste ved Oslo Samvirkelags bakeri under eventuelle forfall, skal han ha samme lønn som maskinisten ved bakeriet har.

Oslo, den 25. mai 1955.

Einar Sunde.

Johs. M. P. Ødegaard. Leif Lerstad. Did. Nilsen. P. Skjervagen.»

2. «Den Kooperative Tarifforening og Norsk Baker- og Konditorforbund angående lønn under sykdom i særavtalen med Bergens Samvirkelag.

Den 23. september 1955 holdt Tvistenemnda møte på advokat Einar Sundes kontor. Tvistenemndas medlemmer var:

Høyesterettsadvokat Einar Sunde, formann,		
Johs. M. P. Ødegaard, oppnevnt av A.F.L.,		
Peder Sjøiland,	»	D.K.T.,
Johan B. Magnussen,	»	forbundet,
Birger Næss,	»	Bergens Samvirkelag.

Til stede for partene:

For forbundet: Forrettingsfører Bjarne Dahlberg.

For Tarifforeningen: Overrettssakfører Arne Rødskog.

Partenes representanter redegjorde for saken og framla sine påstander. Tvisten ble deretter opptatt til avgjørelse og Tvistenemnda påbegynte behandlingen av saken.

Den 24. september 1955 fortsatte Tvistenemnda behandlingen av saken og avsa slik

kjennelse:

På grunnlag av forhandlingsmøtet den 29. juni 1948 mellom Norsk Baker- og Konditorforbund og de kooperative bakerier i Bergen: Nygård Handelsforening (nå Bergen Samvirkelag), Solheimsvikens Brødforening, Laksevågs Forbruksforening og Krugerbakkenes Bakeri ble vedtatt følgende tariffbestemmelse:

«Under sykdom som legitimeres ved legeattest, betales lønn i inntil 6 uker i kalenderåret, med fradrag av trygdekassepenger.»

Ved tariffoppgjøret i 1952 ble tidsrommet for lønn under sykdom for arbeidere ved disse bedrifter endret til 9 uker.

Den 29. juni 1954 ble det igjen holdt fellesforhandlinger mellom forbundet og Bergen Samvirkelag, Solheimsvikens Brødforening og Laksevågs Forbruksforening. Det ble oppnådd enighet om forhøyelse av lønns-satsene. Angående bakersvennenes krav om å få lønn under sykdoms-fravær utvidet fra 9 uker til 3 måneder, ble det protokollert:

«Spørsmålet om å utvide tiden for lønn under sykdom og arbeidsulykker ble utsatt til senere møte, idet partene ønsker å få et bedre overblikk over hvorledes tariffrevisjonene 1954 utvikler seg.»

Senere har Solheimsvikens Brødforening og Laksevågs Forbruksforening gått med på lønn under sykdom i 3 måneder, likeledes de to andre kooperative bakerier i Bergen og omegn: Bakersvennes Bakeri og Alvøen Bakeri.

Med Bergen Samvirkelag kom det ikke til forhandlinger. Den 26. februar 1955 meldte laget seg inn i Den Kooperative Tarifforening og den 10. juni 1955 ble forhandlingsmøte holdt mellom Norsk Baker- og Konditorforbund og Den Kooperative Tarifforening angående forbundets krav om lønn under sykdom i 3 måneder ved Bergen Samvirkelag. Da det ikke ble oppnådd enighet har forbundet brakt tvisten inn for Tvistenemnda ved skriv av 27. juni 1955 i henhold til hovedavtalens § 14.

Norsk Baker- og Konditorforbund har i Tvistenemnda nedlagt slik

påstand:

«I særavtalen mellom Bergen Samvirkelag og Norsk Baker- og Konditorforbund endres tidsrommet for lønn under sykdom fra 9 veker til 3 måneder.»

Forbundet viser til forannevnte protokoll av 29. juni 1954 og hevder at arbeiderne her fikk tilsagn om imøtekommelse av kravet om utvidelse av tidsrommet for lønn under sykdom. Tariffoppgjøret i 1954 for disse bedrifter ville ikke ha ført fram gjennom forhandlinger, hvis arbeiderne ikke hadde fått eller var stillet i utsikt en forbedring av bestemmelsen om lønn under sykdom. Slik har også de to andre bedrifter, Solheimsvikens Brødforening og Laksevågs Forbruksforening, oppfattet protokollen av 1954, og har derfor gått med på lønn under sykdom i 3 måneder.

Den *Kooperative Tarifforening* hevder at da Bergen Samvirkelag meldte seg inn i D.K.T. den 26. februar 1955 er det landsoverenskomsten mellom D.K.T. og Norsk Baker- og Konditorforbund som får anvendelse. Her bestemmes i § 10:

«Etter 6 måneders tjenestetid utbetales under sykdom som legitimeres med legeattest, full lønn (med fratrukk av trygdekassens dagpenger) i inntil 40 dager i kalenderåret, utregnet etter 25 dager pr. måned. Strekker en sykdom seg over skiftet av kalenderåret, slik at den ansatte får lønn under sykdom i inntil 80 dager, må vedkommende for å få lønn under sykdom i derpå følgende kalenderår i mellomtiden ha vært friskmeldt i 40 dager.

Hvis bedriften forlanger det, er arbeidstakeren pliktig til å la seg undersøke av en lege som bedriften anviser. Denne undersøkelse skjer for bedriftens regning. (Se protokolltilførsel 5.)

Merknad. I de bedrifter hvor det tidligere har vært tariffestet lengre tidsrom enn 40 dager for lønn under sykdom, bibeholdes den tidligere ordning.»

Da Bergen Samvirkelag meldte seg inn i D.K.T. hadde arbeiderne en tariffestet rett til lønn under sykdom i 9 uker (54 dager), altså i et lengre tidsrom enn etter landsoverenskomstens § 10.

I henhold til merknaden til § 10, har arbeiderne ved Bergen Samvirkelag derfor rett til å beholde det tidligere tariffestede lengre tidsrom enn 40 dager for lønn under sykdom. Men tarifforeningen finner det ikke riktig og forsvarlig å forlenge perioden ytterligere for Bergen Samvirkelag. Dette vil være i strid både med landsoverenskomsten

mellom D.K.T. og Norsk Baker- og Konditorforbund og med hovedavtalen mellom Arbeidernes faglige Landsorganisasjon og D.K.T. Her heter det i § 3:

«Lønns- og arbeidsvilkår og sosiale fordeler ved de kooperative bedrifter skal være minst like gode som bestemt i tariffavtaler ved private bedrifter av samme slag på sammenlignbare steder.»

Ved de private bedrifter har arbeiderne ikke lønn under sykdom.

Under henvisning til Landsoverenskomstens § 10 har Tarifforeningen nedlagt slik

påstand:

«I overenskomsten mellom Bergen Samvirkelag og Norsk Baker- og Konditorforbund inntas følgende bestemmelse for lønn under sykdom:

Etter 6 måneders tjenestetid utbetales under sykdom som legitimeres med legeattest, full lønn (med fratrekk av trygdekassens dagpenger) i inntil 54 dager i kalenderåret, utregnet etter 25 dager pr. måned. Strekker en sykdom seg over skiftet av kalenderåret, slik at den ansatte får lønn under sykdom i inntil 108 dager, må vedkommende for å få lønn under sykdom i derpå følgende kalenderår i mellomtiden ha vært friskmeldt i 54 dager.

Hvis bedriften forlanger det, er arbeidstakeren pliktig til å la seg undersøke av en lege som bedriften anviser. Denne undersøkelse skjer for bedriftens regning.»

Tvistnemndas flertall, *Einar Sunde, Johs. M. P. Ødegaard og Johan B. Magnussen*, stemmer for forbundets påstand.

Vi legger vekt på at det tidligere har vært ført fellesforhandlinger mellom Norsk Baker- og Konditorforbund og de kooperative bakerier i Bergen om felles lønns- og arbeidsvilkår, således i 1948, 1952 og 1954. Det er da naturlig å forstå protokolltilførselen i forhandlingsmøtet 29. juni 1954 som et tilsagn om fortsatte fellesforhandlinger om en fellesbestemmelse om lønn under sykdom. Det er under denne forutsetning at arbeiderne ved Bergen Samvirkelag vedtok tariffrevisjonen i 1954.

Vi regner derfor med at under de fortsatte fellesforhandlinger, som er avtalt i protokolltilførselen i forhandlingsmøtet 29. juni 1954, kunne Bergen Samvirkelag ikke innta og gjennomføre en særbestemmelse når de to andre kooperative bedrifter var villig til å akseptere lønn under sykdom i 3 måneder. At Bergen Samvirkelag den 26. februar 1955 meldte seg inn i DKT, kan i denne forbindelse ikke tillegges betydning.

Vi tilføyer at forbundets påstand leder til det rimeligste resultat i det innbyrdes forhold mellom de kooperative bedrifter i Bergen og omegn.

Tvistnemndas medlemmer, *Peder Sjøiland og Birger Næss*, stemmer for DKT's påstand og vil framholde: Protokollasjonen fra møtet 29. juni 1954 inneholder intet løfte om innføring av lønn under sykdom i 3 måneder. Den utsettelse av dette spørsmål som protokollasjonen innebærer, viser bare at samvirkelagene vil undersøke hvordan forholdet på dette område var jevnt over. Det var ikke noe spørsmål for Bergen Samvirkelag om hvordan virksomheter utenfor Tarifforeningen ordnet seg. Det er på det rene at den lønnsoverenskomst som Den Kooperative Tarifforening har med forbundet kun inneholder bestemmelse om 40 dagers lønn under sykdom. Dertil kommer at de

private bakeriene i Bergen og andre steder ikke har bestemmelse om lønn under sykdom i det hele tatt, bortsett fra sykdom som skyldes arbeidsulykker. I henhold til Hovedavtalen, § 3, er derfor forbundets krav om innføring av lønn under sykdom i 3 måneder ikke hjemlet. Dessuten virker kravet noe urimelig, all den tid Bergen Samvirkelag i dag betaler lønn under sykdom i 14 dager lenger enn hva som ellers er bestemt i overenskomsten mellom Tarifforeningen og Bakerforbundet.

Slutning:

I særavtalen mellom Bergen Samvirkelag og Norsk Baker- og Konditorforbund endres tidsrommet for lønn under sykdom fra 9 veker til 3 måneder.

Oslo, den 24. september 1955.

Einar Sunde.

*Johs. M. P. Ødegaard.
Johan B. Magnussen.*

*Peder Sjøiland.
Birger Næss.»*

Den Kooperative Nemnd for Rettstvister har i 1955 behandlet 2 saker:

1. Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund på den ene side mot Den Kooperative Tarifforening (DKT) og Elverum Samvirkelag på den annen side i anledning tvist om oppsigelse av ekspeditør Olav Henrichsen.

«Ar 1955 den 7. januar avsa tvistenemnda etter forutgående rådslagning slik

d o m :

Mellom Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund på den ene side og Den Kooperative Tarifforening (DKT) og Elverum Samvirkelag på den annen side er det oppstått tvist om oppsigelsen av ekspeditør Olav Henrichsen.

Våren eller forsommeren 1951 rykket Elverum Samvirkelag inn i lokalavisen følgende annonse:

«ELVERUM SAMVIRKELAG

trenger en ung betjent med øvelse i kolonial og kjøtt. En yngre betjent i kolonial. Førerkort ønskelig. Ansøking med attestavskrifter sendes styret for samvirkelaget innen 2. juni d. å. — Tarifflønn. Tiltredelse snarest.»

Olav Henrichsen søkte stillingen og oppga i søknaden at han hadde førerkort. Han ble ansatt i kolonialavdelingen som ekspeditør og det ble avtalt med den daværende bestyrer av samvirkelaget at han også skulle utføre endel lastebilkjøring, der som regel besto i varekjøring med noen turer til og fra stasjonen. I den annen stilling som var avvertet ble ansatt Ole Horndal.

Høsten 1953 var det skifte av bestyrer ved samvirkelaget, og han tok opp spørsmålet om bilkjøring ved samvirkelaget. Om dette er anført i Den Kooperative Tarifforenings påstandsskrift i saken:

«Det var skifte av bestyrer høsten 1953, og det var straks klart for den nye bestyrer at det snarest måtte bli en orden på bilkjøringen, som tidligere for det meste var blitt utført av den tidligere bestyrer til fortrensel for annet viktigere arbeid. På grunn av store vansker med å få rettet opp forskjellige forhold ved laget etter bestyrerskiftet, var ekspeditøren i kjøttavdelingen og 1.-betjenten villige til å ta kjøringen foreløpig. Dette kunne ikke fortsette i lengre tid. 1.-betjenten meddelte laget at han ikke kunne skjøtte stillingen som 1.-betjent så lenge han hadde denne kjøring, og laget ble således stående uten 1.-betjent. Ekspeditøren i kjøttavdelingen meddelte også etter en tid at han ikke lenger var villig til å fortsette med kjøring av lastebil.

For å få saken løst i minnelighet, innkalte samvirkelagets styre herr Henrichsen, ekspeditøren i kjøttavdelingen og 1.-betjenten til et møte. Det ble ikke oppnådd enighet, og laget henstilte til funksjonærene å drøfte saken seg imellom for å finne en løsning, slik at oppsigelse kunne unngås. Personalet fant ingen løsning, og da Henrichsen ikke var villig til å ta den nødvendige lastebilkjøring, måtte laget gå til oppsigelse av ham og søke etter en ny kombinert betjent og sjåfør. Vi vil gjøre oppmerksom på at det er for lite kjøring til at laget kan beskjefte sjåfør i full stilling.»

Da det ikke ble oppnådd enighet om lastebilkjøringen, gikk Elverum Samvirkelag til oppsigelse av Henrichsen. Oppsigelsesbrevet, som er datert 17. juli 1954, hadde denne ordlyd:

«Elverum Samvirkelag, Elverum.

Herr Olav Henrichsen, Elverum.

Slik arbeidsforholdene er blitt ved samvirkelaget vårt, ser vi oss dessverre ingen annen utvei enn å gå til oppsigelse av Dem.

Grunnene for dette kjenner De sikkert til, men vi vil kort komme inn på de viktigste:

Samvirkelaget har som kjent lastebil, men behovet for kjøring er ikke større enn laget klarer seg med en kombinert ekspeditør og sjåfør. Laget prøvde en tid med en spesiell sjåfør, men det var ikke rasjonelt og falt for kostbart. Da så sjåføren sluttet, ble det avertert etter en kombinert ekspeditør og sjåfør. En var da litt forsiktig med å framheve kjøringa for sterkt, da en ville unngå at yrkessjåførerne søkte. Det ble derfor sagt i annonsen at førerkort var ønskelig. Det var imidlertid forutsetningen at vedkommende skulle ha den kjøringa som var ved laget. Og når stillingen var besatt, ble det protokollert følgende:

Sak 5: Som kombinert ekspeditør og sjåfør innstilles osv.

Det var denne stilling De søkte og fikk. Senere viste det seg at De ikke var villig til å kjøre og heller ikke hadde forutsetninger for å klare det. Det var Flobakk, førstebetjenten og eldstemann som måtte gjøre det. Så lenge Flobakk var villig til dette, var det en foreløpig ordning, og løsning på saka. Det var også så mye anna å ta fatt på ved laget, at dette forholdet vart stilt i bero inntil videre. Dette for å forklare hvorfor det ikke er tatt opp tidligere. Når nå de fleste skjvheter ved laget er rettet på og vi kunne ta opp nevnte spørsmål, ble de av betjeningen som det kunne komme på tale å fordele kjøringa på, innkalt til møte, for å prøve å finne en løsning på minnelig måte. De som vart inn-

kalt var Dem, Horndalen og Flobakk. Dere tre fikk også en henstand på tre-fire dager for å prøve å komme til løsning, likevel lyktes ikke det.

Vi kan ikke la det gå som nå, med at førstebetjenten eller bestyreren må kjøre. Og da De, som etter vår oppfatning er ansatt til denne stillingen, hverken vil eller har forutsetninger for å klare det, finner vi ingen annen utvei enn å si Dem opp.

Å ansette en ny mann i tillegg til de vi har, er det ikke behov for. Den som er ansatt senere enn Dem, er frøken Gerd Nyborg, som har vasken ved kjøttavdelingen, slik at å si opp henne, løser heller ikke problemet.

Vi er kjent med at De hevder at den tidligere bestyrer, herr Eithun, overfor Dem skal ha meddelt at det ikke var så mye kjøring, bare noen turer til stasjonen, og at De hadde stilt Dem villig til det.

Til det må vi bare vise til annonsen og det protokollerte vedrørende tilsettinga av denne stillingen. Etter de prøver som er gjort med Dem som sjåfør, er det også høgst tvilsomt om en kunne gjøre rekning med Dem som sjåfør til nevnte kjøring til stasjonen. Døe rså vidt ukyndig i kjøring at bilen ikke under noen omstendighet kan overlates til Dem uten en ekstra opplæring og øving.

Ut fra dette må vi si Dem opp med de frister som tariffen fastsett, gjeldende fra mandag 19. juli 1954.

Elverum, den 17. juli 1954.

For Elverum Samvirke­lag:

Markvard Bækken,
formann.

Jørgen Bessebye,
bestyrer.»

Henrichsen sluttet i sin stilling den 11. september 1954, og har fått lønn inntil dette tidspunkt.

Det har vært ført stedlige og organisasjonsmessige forhandlinger om løsning av tvisten, men uten resultat. Det er opplyst at Olav Henrichsen har uttatt forliksklage mot Elverum Samvirke­lag og saken ble behandlet i forliksrådet den 6. september 1954. Forlik kom ikke i stand og klagen ble henvist til retten.

Tvisten er av forbundet brakt inn for Nemnda for rettsvister, jevnfør Hovedavtalens § 15, jevnfør § 13.

Forbundet har for tvistenemnda nedlagt denne

påstand:

Prinsipalt: Oppsigelsen av Olav Henrichsen kjennes uberettiget og samvirke­laget tilpliktes å innta Henrichsen i hans stilling ved laget.

Subsidiært: Oppsigelsen av Olav Henrichsen er ikke saklig begrunnet og han tilkjennes erstatning for usaklig oppsigelse etter Nemndas skjønn.

DKT og Elverum Samvirke­lag påstår seg frifunnet.

Nemnda bemerker:

I henhold til Hovedavtalens § 15 skal nemnda avgjøre tvister om forståelsen av tariffavtalen eller Hovedavtalen. Tariffavtalens oppsigelsesregler er omtalt i dens § 9, hvor det heter:

«Den gjensidige oppsigelsesfrist er 1 måned.

For de personer som har vært ansatt i samme bedrift i minst

5 år etter sitt fylte 25 år, gjelder minst én måneds oppsigelse til slutten av en kalendermåned, jfr. Arbeidervernloven, § 33. Oppsigelse skal skje skriftlig.

I tilfelle av innskrenkning av personalet skal det tas hensyn til ansienniteten, slik at den sist ansatte i alminnelighet oppsies først. Ved senere nyansettelser skal den eller de oppsagte ha fortrinnsrett.

Forbundet gjør i denne sak ikke gjeldende at oppsigelsen av Henrichsen er i strid med ansiennitetsbestemmelsen i siste ledd, § 9, og Nemndas flertall, Helgesen og Klinge, kan ikke se at oppsigelsen er i strid med noen annen bestemmelse i tariffavtalen. Noe slik er heller ikke påvist av forbundet. Flertallet viser for øvrig til at tariffavtalens § 2, Definisjoner, har en bestemmelse som sier:

«Ovenstående definisjoner er ikke til hinder for en kombinasjon av arbeidet for den enkelte persons vedkommende, og derav følgende spesialavtale om lønnsatsene og arbeidstiden.»

Denne bestemmelse danner altså uttrykkelig tariffmessig hjemmel for den av samvirkelaget ønskede kombinasjon: ekspeditør og sjåfør. Hvorvidt Samvirkelaget har etterlevet eller skal pålegges å etterleve forutsetningen om spesialavtale med hensyn til lønnsatser og arbeidstid for en slik kombinert stilling, foreligger ikke for nemnda til avgjørelse.

Flertallet kan etter dette ikke finne at det er tariffrettslig grunnlag for forbundets prinsipale eller subsidiære påstand. Det bemerkes at man dermed ikke har tatt stilling til et mulig erstatningskrav, bygd på reglene i Arbeidervernlovens § 33.

Mindretallet. Albert Raaen, mener det bevist at Samvirkelaget har pålagt Henrichsen arbeid som ligger utenom det fagområde ansettelsen tok sikte på.

Det henvises her til Samvirkelagets annonse våren 1951 (Handel og Kontors påstandsskrift, side 1), som må oppfattes slik at bilkjøring ikke var noen vesentlig del av arbeidet, samt til DKT's tilsvarende innledningens side 1), hvor den bestyrer som fungerte da Henrichsen ble ansatt, har meddelt at bilkjøringen «innskrenket seg som regel til noen turer til stasjonen».

Henrichsen har ikke nektet å utføre den bilkjøringen som er definert foran, men han ville ikke gå med på en sterk utvidelse, blant annet med lastebilkjøring for henting av slaktedyrl og deltakelse i selve slaktingen. Det er på dette grunnlaget at Samvirkelaget har oppsagt Henrichsen.

Konklusjon: Samvirkelagets oppsigelse av Henrichsen anses i strid med Hovedavtalens del II, 32, idet det er pålagt Henrichsen arbeid som ligger utenfor det fagområde som er avtalt ved ansettelsen og praktisert under tidligere bestyrere.

Det blir etter utfallet av stemmegivningen Nemndas

domsslutning:

Elverum Samvirkelag og Den Kooperative Tarifforening frifinnes.

Peder Klinge.

Otto Helgesen.

Albert Raaen.»

2. «Hamar Kooperative Selskap — Norges Handels- og Kontorfunksjonærs Forbund. § 7 — Lønn under sykdom.

Den 2. november 1955 holdt den av DKT og AFL oppnevnte Nemnd for Rettstvister møte i Riksmeglingsmannens lokaler i Oslo.

Nemndas medlemmer:

Høyesterettsdommer Otto Helgesen, formann. Olav Hole, oppnevnt av DKT og bedriften. Albert Raaen, oppnevnt av Norges Handels- og Kontorfunksjonærs Forbund.

Til stede for partene:

For forbundet og funksjonærene: sekretær Hegerøy. For DKT: o.r.-saksfører Rødskog og sekretær Fjeldsaa. For Hamar Kooperative Selskap: formann Kristian Gundersen og disponent Bjarne Teien.

Det ble framlagt:

1. Brev av 29. september 1955 fra Norges Handels- og Kontorfunksjonærs Forbund med påstandsskrift.
2. Brev av 27. oktober 1955 fra Den Kooperative Tarifforening med påstandsskrift.

Sekretær Hegerøy framstilte saken for forbundet og arbeiderne og o.r.saksfører Rødskog for DKT og bedriften.

De øvrige tilstedeværende fikk deretter anledning til å uttale seg.

Formannen erklærte forhandlingene avsluttet og saken opptatt til doms.

Den 5. november 1955 holdt Tvistenemnda møte i Riksmeglingsmannens lokaler til avsigelse av dom.

Til stede:

Nemndas medlemmer: Formannen, Otto Helgesen, Olav Hole og Albert Raaen.

Etter forutgående rådslagning avsa Nemnda slik

dom:

I overenskomsten mellom Den Kooperative Tarifforening (DKT) og dens medlemmer på den ene siden og Norges Handels- og Kontorfunksjonærs Forbund, Arbeidernes faglige Landsorganisasjon og forbundets avdelinger på den andre siden er i § 1 — *Overenskomstens omfang* inntatt følgende bestemmelse:

«Overenskomstens bestemmelser skal gjelde for det beskjeftigede personalet som har sitt arbeid i butikk, på lager, kontor, som regningsbud eller som transportpersonale, hvis de ikke er medlemmer av andre forbund eller fagforeninger i Arbeidernes faglige Landsorganisasjon og kommer inn under deres tariffer. Unntatt er midlertidig ansatte

inntil 2 måneder — i ferietiden inntil 3 måneder — men bestemmelse om minstelønn, arbeidstid, overtidsbetaling og feriegodtgjøring gjelder også for dem.»

I § 7 i overenskomsten er det inntatt forskrifter om lønn under sykdom. Det heter således i første ledd:

«Etter 6 måneders tjenestetid betales ut under sykdom som legitimeres ved legeattest, full lønn (med fratrukk av trygdekassens dagpenger) i inntil 40 arbeidsdager i kalenderåret, utregnet etter 25 dager pr. måned.»

Mellom forbundet og Hamar Handels- og Kontorfunksjonærers forening på den ene side og DKT og Hamar Kooperative Selskap på den annen side er det oppstått tvist om 2 av selskapets såkalte ekstrahjelpere har krav på lønn under sykdom etter de bestemmelser som er sitert foran. Tvisten har vært behandlet i stedlig møte og i møte av organisasjonene uten at enighet ble oppnådd. Forbundet har derpå brakt tvisten inn for Tvistenemnda, hvor forbundet har nedlagt denne

påstand:

«Hamar Kooperative Selskap har tariffplikt til å betale lønn til ekstrahjelpene Ingrid Mellembakken og Nelly Arnseth for det antall dager som de regulært ville ha vært i arbeid i den perioden da de var sykemeldt.»

Forbundet gjør gjeldende at § 1 i overenskomsten omfatter enhver person som beskjeftiges i samvirkelag med slikt arbeid som er nevnt i bestemmelsen, altså også de ekstrahjelpere denne sak gjelder. Ingrid Mellembakken og Nelly Arnseth har derfor — etter forbundets mening — krav på lønn under sykdom i henhold til § 7 i overenskomsten, da de ikke faller inn under unntakelsesbestemmelsene i § 1, annet ledd.

Forbundet har framholdt at de to tvisten gjelder, etter opplysninger som avdelingen har gitt, har møtt til arbeid i samvirkelaget hver fredag og lørdag uten noen særskilt tilkalling.

DKT har nedlagt slik

påstand:

«Den Kooperative Tarifforening og Hamar Kooperative Selskap finnes.»

DKT har anført at de fleste samvirkelag på grunn av medlemmenes kjøpevaner trenger økt arbeidshjelp ved høytider og på fredager og/eller lørdager. Dette behov for arbeidskraft dekkes ved vikarer (midlertidig ansatte) delvis ved ansettelse av personale på deltidsarbeid. De arbeidstakere som her er nevnt har etter DKT's oppfatning krav på lønn under sykdom. Om dette heter det i DKT's påstandsskrift:

«Arbeidsforholdet blir i slike tilfelle stadfestet på vanlig måte av lagets styre. Slike arbeidstakere får fulle rettigheter med hensyn til oppsigelse, lønn under sykdom osv. Deres lønn blir fastsatt til hel eller delvis månedslønn. Disse arbeidstakere har arbeidspplikt og arbeidsrett i den tid tjenesteforholdet varer. De er også underlagt arbeidsgiverens bestemmelser med hensyn til ferie o. l.»

DKT hevder at Ingrid Mellembakken og Nelly Arnseth hverken er ansatt som vikarer eller på deltidsarbeid, men at de står i et så løst

forhold til Samvirkelaget at de ikke kan antas å ha krav på lønn under sykdom i henhold til overenskomstens § 7. Denne bestemmelse tar etter DKT's mening sikte på det ansatte personale, som har arbeidsrett og arbeidsplikt. Dette synspunkt har DKT nærmere utdypet i sitt påstandsskrift på følgende måte:

«Behovet for arbeidshjelp er imidlertid varierende. Det er også mange som er interessert i kortere jobber uten at de ønsker å binde seg fast. Det er derfor meget vanlig at det uregelmessige behov for arbeidskraft dekkes ved ekstrahjelp som beskjeftiges enkelte dager i uken. Slik ekstrahjelp får ikke utbetalt lønn under sykdom. Dette har vært fast praksis i alle år. Forbundet er vel kjent med dette, og har ikke tidligere reist noen innsigelse. Hamar Kooperative Selskap har i 1955 beskjeftiget i alt 35 midlertidig ansatte og ekstrahjelp i sterkt varierende dagantall. Ekstrahjelp betraktes ikke som beskjeftiget i laget mer enn den eller de enkelte dager i den enkelte uke. Noen arbeider kortere perioder med jevne mellomrom, andre arbeider bestemte dager i uken mer eller mindre regelmessig. I praksis ordnes forholdet således at noen tilkalles for hver gang, andre kommer på bestemte dager, hvis ikke annet blir sagt. Ingen av dem har rett eller plikt til å arbeide utover den enkelte dag som de møter opp. De som vanligvis møter bestemte dager pleier å si fra hvis de blir borte en dag som de normalt ville ha arbeidet. Noen grunn for fraværet blir ikke krevd. Ekstrahjelp blir ikke satt opp i ferielisten. De blir borte fra arbeidet i den utstrekning deres privatliv tilsier det. Denne løse ordning er ikke oppstått på grunn av lagets ønske. Til gjengjeld for den løse stilling med hensyn til sosiale fordeler har ekstrahjelp høyere lønn enn de ansatte. Omregnet til årsinntekt har de minimum 600 kroner mer i lønn. Vi vedlegger en oppstilling som viser lønning til ekstrahjelp i relasjon til de ansatte som lønnes med månedslønn. Tarifforeningen hevder at fredags- og lørdagshjelp kan være ansatt på innskrenket arbeidstid, med forholdsmessig månedslønn, med arbeidsrett og -plikt. Slike arbeidstakere kommer inn under bestemmelsen om lønn under sykdom. Fredags- og lørdagshjelp kan også være ekstrahjelp med daglønn etter § 12, III, punkt 4. Slik ekstrahjelp har ikke arbeidsrett eller arbeidsplikt. Det eksisterer ikke noe arbeidsforhold ut over den enkelte dag. Det gjelder således ingen oppsigelsesfrist og de kommer ikke inn under bestemmelsen om lønn under sykdom. Mener en ekstrahjelp at hun vil arbeide fast i laget på deltid, og således komme inn under bestemmelsen om lønn under sykdom, må hun søke om ansettelse på disse betingelser. Tariffavtalens § 7 tar tydelig sikte på det ansatte personale. Bestemmelsen om «6 måneders tjenestetid» forutsetter et tidsrom hvor det består arbeidsrett og -plikt på hel eller innskrenket arbeidstid. Det kan ikke være avgjørende om det etterpå viser seg at vedkommende faktisk har arbeidet mer eller mindre regelmessig.»

Subsidiært har DKT påstått at de ekstrahjelper saken gjelder ikke fyller vilkåret i § 7 om 6 måneders tjenestetid.

Nemndas syn på tvisten:

Nemnda mener at den ikke har tilstrekkelig materiale til å bedømme karakteren av det rettsforhold som i dette tilfelle består mellom sam-

virkelaget og de to ekstrahjelper saken gjelder, således savner man uttalelse fra Ingrid Mellembakken og Nelly Arnseth om forholdet, og spesielt om det standpunkt som her i saken er hevdet av DKT og samvirkelaget: at deres avtaler med laget om å arbeide som ekstrahjelp fredager og lørdager ikke medførte arbeidsrett og arbeidsplikt for dem.

For å løse den foreliggende tvist, som etter påstanden gjelder krav om lønn under sykdom bygd på tariffavtalene § 7, sammenholdt med § 1, behøver imidlertid ikke Nemnda å ta stilling til om den forståelse av § 1 i overenskomsten, som forbundet hevder, er riktig. Man finner nemlig at Ingrid Mellembakken og Nelly Arnseth iallfall ikke fyller det vilkår om 6 måneders tjenestetid som er oppstilt i § 7 for utbetaling av lønn under sykdom. Om dette bemerker Nemnda:

Forbundet mener — og på dette punkt er det så vidt skjønnes ikke dissens mellom partene — at hvis ekstrahjelp skal ha tariffmessig krav på lønn under sykdom, må en av betingelsene være at vedkommende har 150 dagers tjenestetid (25 dager \times 6 = 150 dager).

Det er opplyst at Ingrid Mellembakken var ansatt i fullt arbeid som ekspeditrise i samvirkelaget fra 1. juni 1950 til 31. desember 1954. Hun sluttet da sin stilling etter egen oppsigelse på grunn av svangerskap. Ved fratredelsen gjorde lagets disponent henne oppmerksom på at hun i en kortere tid på ca. 2—3 måneder kunne få arbeid som ekstrahjelp fredager og lørdager. Hun var villig til å ta dette arbeid og begynte med dette 8. januar 1955. Et par uker før påske møtte hun ikke opp til arbeid, men sendte etter påske (16/4) en sykeattest til samvirkelaget samtidig som hun meldte seg tilbake til arbeidet. Da Ingrid Mellembakken hadde sluttet sin faste stilling i samvirke-lagets tjeneste 31. desember 1954 og derpå en tid etter gikk over i et nytt, av det tidligere helt uavhengige arbeidsforhold til samvirkelaget, antar man at der fra dette tidspunkt begynte for det nye forholds vedkommende å løpe en ny frist for opparbeidelse av den eventuelle rettighet til lønn under sykdom. Når man legger dette til grunn er det på det rene at hun under alle omstendigheter er utelukket fra å få lønn på grunnlag av § 7 i overenskomsten.

Nelly Arnseth har etter opplysningene gjort tjeneste som ekstrahjelp ved samvirkelaget i to perioder. Den første periode varte fra 12. juni 1953 til 7. februar 1954. Hun sluttet da og tok stilling hos en sakfører. Hun begynte på nytt i samvirkelaget som ekstrahjelp i den siste uke av mars 1954 og arbeidet til 17. mars 1955 (i alt 97 dager), da hun ble sykemeldt. Hun har således ikke som ekstrahjelp siden slutten av mars 1954 hatt noen sammenhengende tjenestetid på 6 måneder (150) dager og er da ikke under noen omstendighet berettiget til lønn for den periode etter 17. mars 1955 da hun var sykemeldt.

Etter dette vil DKT og Hamar Kooperative Selskap bli å riinne for den påstand som er nedlagt av forbundet.

Dommen er enstemmig.

Domsslutning:

Den Kooperative Tarifforening og Hamar Kooperative Selskap fri-finnes.

Olav Hole.

Otto Helgesen.

Albert Raaen.»

Twistenemnda for arbeiderforetak.

Twistenemnda for Arbeiderforetak har i 1955 behandlet 1 sak:

«Arbeiderpressens Samvirke A/L og Arbeiderpartiets Presseforbund angående tariffrevisjon 1954 for DNA's aviser utenfor Oslo.

Twistenemndas sammensetning:

Høyesterettsadvokat Einar Sunde, formann. Oppnevnt av AFL og DNA. Disponent Ivar Opsahl, disponent Johan Ona, oppnevnt av Arbeiderpressens Samvirke A/L. Redaktør Per Monsen og journalist Per Wiedswang, oppnevnt av Arbeiderpartiets Presseforbund.

Den 25., 26. og 29. januar 1955 holdtes møte på advokat Sundes kontor. Til stede var Twistenemnda.

For Arbeiderpressens Samvirke A/L møtte den 25. januar disponent Knut A. Næss og sekretær Peder Holm.

For Arbeiderpartiets Presseforbund møtte den 25. januar journalist Per Haraldsson og sekretær Ole Rodahl.

For Arbeiderpartiets Presseforbund ble saken framstilt av Haraldsson som refererte partsinnlegg og påstand.

For Arbeiderpressens Samvirke A/L ble saken framstilt av Knut A. Næss som refererte partsinnlegg og påstand.

Etter at de tilstedeværende hadde hatt anledning til å uttale seg ble prosedyren avsluttet og Twistenemnda påbegynte drøftelsen av saken.

Deretter avsa Twistenemnda slik

kjennelse:

Overenskomsten mellom partene ble sagt opp av Arbeiderpartiets Presseforbund (APF) til utløp 30. september 1954. Overenskomsten gjelder for 44 aviser og om lag 22 redaksjonssekretærer og 120 journalister.

Partene ble enige om å vente med tarifforhandlinger til journalistavtalen mellom Norsk Arbeidsgiverforening og Norsk Journalistlag (NJ) var revidert. Dette ble gjort i møter 4/10 og 22/11 1954 med følgende resultat:

1. Grunnlønnene ble hevet med kr. 600.— pr. år i sone a, b, c og d.
2. Alderstilleggene ble forhøyet således:

		Sone a)	Sone b)	Sone c)	Sone d)
Etter	3 år	100.—	50.—	100.—	50.—
»	6 »	200.—	150.—	100.—	50.—
»	9 »	200.—	150.—	100.—	100.—
»	12 »	50.—	0.—	50.—	100.—
»	15 »	50.—	50.—	50.—	100.—

3. Journalistlærlingenes lønnsatser heves med 6 prosent i alle soner.

Mellom Arbeiderpressens Samvirke A/L («Samvirke») og Arbeiderpartiets Presseforbund (APF) ble deretter holdt forhandlingsmøte den 9. desember 1954. Her ble det enighet bl. a. om journalistlærlingenes lønnssetser, men det oppnåddes ikke enighet om lønningene for journalister og redaksjonssekretærer.

Disse spørsmål ble brakt inn for Tvistenemnda ved skrivelse av 4. januar 1955 fra Arbeiderpressens Samvirke A/L.

Arbeiderpartiets Presseforbund har i Tvistenemnda nedlagt slik

påstand:

Journalister:

I de enkelte soner skal gjelde følgende minstelønnssetser:

	B.	C.	D.	E.
Grunnlønn	10 000.—	9 600.—	9 200.—	8 500.—
Etter 3 år	10 800.—	10 300.—	9 800.—	9 000.—
» 6 »	11 600.—	11 000.—	10 400.—	9 550.—
» 9 »	12 400.—	11 700.—	11 050.—	10 150.—
» 12 »	13 250.—	12 550.—	11 900.—	10 900.—
» 15 »	14 150.—	13 400.—	12 750.—	12 750.—

Redaksjonssekretærer:

	Sone B.	Sone C.
Grunnlønn	11 675.—	11 175.—
Etter 3 år	12 675.—	12 050.—
» 6 »	13 675.—	12 925.—
» 9 »	14 675.—	13 800.—
» 12 »	15 737.—	14 862.—
» 15 »	16 833.—	15 925.—

I nåværende overenskomst mellom A.P.F. og Samvirke stanser lønnskalaen for journalister på 12-årssatsen og redaksjonssekretærers minstelønnssetser er kr. 13 500.— i sone B, og kr. 12 000.— i sone C, uten alderstillegg.

N.J.'s avtale fikk ved tariffrevisjonen i 1952 et nytt alderstillegg etter 15 år på kr. 850.— pr. år i sone B, kr. 800.— i sone C og kr. 750.— i sone D. Disse alderstillegg ble ved tariffrevisjonen i 1954 forhøyet til henholdsvis kr. 900.—, kr. 850.— og kr. 850.—.

I sin påstand for Tvistenemnda krever A.P.F. samme lønnssetser for journalister og redaksjonssekretærer som fastsatt i N.J.-avtalen etter tariffrevisjonen i 1954, — nemlig samme tillegg på grunnlønn og alderstillegg, samt det nye alderstillegg etter 15 år som N.J. fikk i 1952 med tillegget i 1954.

Begrunnelsen for A.P.F.'s påstand er bestemmelsen i § 2 i «Retningslinjer» for løsning av interessetvister i foretak som kontrolleres av Det norske Arbeiderparti og Arbeidernes faglige Landsorganisasjon, vedtatt på fagkongressen i mai 1953 sålydende:

«Lønns- og arbeidsforhold og sosiale fordeler skal være minst like gode som bestemt i tariffavtaler ved private bedrifter av samme slag på sammenliknbare steder.»

Herom viser A.P.F. til Tvistenemndas avgjørelse i 1952, hvor formannen, Trygve Bratteli, bl. a. uttalte:

«Jeg anfører i denne sammenheng følgende enstemmige vedtak av Fagkongressen 1949:

«1. Ad kooperasjonen, arbeidernes presseforetakender, arbeidernes produksjonsforetakender, fagorganisasjonens egen virksomhet m. v.

De framtidige tariffrevisjoner bør ta sikte på å utjevne lønns- og arbeidsvilkårene i det private næringsliv så langt forholdene er sammenliknbare. Sekretariatet får i oppdrag å utarbeide de nærmere retningslinjer.»

Vedtaket må antas å bygge på det prinsipp at lønns- og arbeidsvilkårene i arbeidernes presseforetakender bør være i samsvar med arbeidsvilkårene i det private næringsliv så langt forholdene er sammenliknbare.»

Det vedtaket sier direkte er at vilkårene ikke skal stille arbeidernes presseforetakender ugunstigere enn andre aviser.

Den slutning jeg har kommet til bygger på begge disse sider ved Fagkongressens vedtak.

Det tilbud som ble gitt av forhandlingsutvalget fra Arbeiderpressens Samvirke A/L, ville bringe lønnssetningene i avtalen med A.P.F. i samsvar med den nåværende avtale med N.J., for de mindre aviser ville avtalen med A.P.F. bli bedre enn for avtalen med N.J.

Etter som journalistene i alminnelighet får mer ordnede avtaleforhold i et stigende antall andre aviser, vil det antakelig være rimelig at de grunnleggende lønnssetninger blir de samme i avtalene for A.P.F. og N.J.

Selv om en ikke kan se bort fra at de økonomiske og andre vansker som følger av det, synes det som tiden er kommet til å etablere avtalens grunnleggende lønnsbestemmelser på det prinsipp som er nevnt i foregående avsnitt.

Da våre aviser, når det gjelder mulighetene for økonomisk konkurranse, nesten uten unntakelse står vanskeligere enn deres viktigste konkurrenter på hvert sted, kan det nevnte prinsipp imidlertid bare realiseres ved at en til enhver tid kan bygge sammenlikningen på sluttede avtaler for N.J. Jeg finner det uforsvarlig om det for våre aviser skulle forhåndsfastsettes lønnssetninger av formodede framtidige endringer i avtalen for N.J.

Jeg finner derfor at prinsippet denne gang må realiseres og at en for å redusere vanskene senere gjør endring i terminen for avtalens varighet.

Jeg legger sterk vekt på den vesentlige forskjell som ligger i at avtalen med A.P.F. gjelder alle aviser i denne gruppe, mens avtalen med N.J. gjelder et relativt mindre antall av de øvrige aviser, og som regel de økonomisk sterkeste av dem.

Hvorvidt det vil være mulig å følge prinsippet om parallelle lønnsbestemmelser i avtalene for A.P.F. og N.J. — særlig slik det praktiseres for gruppe D og E i A.P.F.'s avtale — vil derfor avhenge blant annet av hvordan avtaleområdet for N.J. fortsatt utvikler seg.»

A.P.F. hevder at avtaleområdet for N.J. har utviklet seg dit hen, at for over 90 prosent av landets journalister og redaksjonssekretærer utenfor A.P.F. praktiseres N.J.'s lønnssetninger. Trygve Bratteli's forbehold

i 1952 er derved bortfalt, og det følger direkte av de «Retningslinjer» som Fagkongressen vedtok i mai 1953, at journalister og redaksjonssekretærer i aviser tilsluttet A.P.F. stort sett skal ha samme lønns- og arbeidsvilkår som i aviser hvor medarbeiderne er tilsluttet N.J. eller hvor N.J.'s lønnssetninger praktiseres.

A.P.F. har tatt hensyn til de særlige forhold innen A-pressen og har frafalt kravet om samme soneinndeling som N.J., kravet om morgenavistillegg og kravet om høyere tillegg for nattevakt, og A.P.F. har innskrenket sitt krav om betrodde medarbeidere til at redaksjonssekretærer skal lønnes som betrodde medarbeidere etter N.J.-avtalen.

Arbeiderpressens Samvirke A'L har i Twistenemnda nedlagt slik påstand for journalister:

	Sone B.	Sone C.	Sone D.	Sone E.
Grunnlønn	10 000.—	9 600.—	9 200.—	8 500.—
Etter 3 år	10 800.—	10 300.—	9 800.—	9 000.—
» 6 »	11 600.—	11 000.—	10 400.—	9 550.—
» 9 »	12 400.—	11 700.—	11 050.—	10 150.—
» 12 »	13 250.—	12 550.—	11 900.—	10 900.—

Dette er de någjeldende satser i overenskomsten mellom Samvirke og A.P.F., tillagt de samme forhøyelser på grunnlønn og alderstillegg som N.J.-avtalen fikk i 1954.

For redaksjonssekretærer påstår Samvirke prinsipielt at redaksjonssekretærene som nå bør ha fast lønn uten ansiennitet, men Samvirke kan subsidiært gå med på en gradering etter ansiennitet med 3 alders-tillegg således:

	Sone B.	Sone C.
Grunnlønn	11 675.—	10 800.—
Etter 3 år	12 675.—	11 500.—
» 6 »	13 500.—	12 200.—
» 9 »	14 450.—	13 000.—

Som begrunnelse for sin påstand har Samvirke bl. a. anført:

§ 2 i «Retningslinjene» av mai 1953 kan ikke få anvendelse på tariffrevisjonen av overenskomsten mellom Samvirke og A.P.F., fordi det er en vesensforskjell mellom avisgrunnlaget for N.J.-avtalen og overenskomsten mellom A.P.F. og Samvirke. Etter de opplysninger som Samvirke har fått er det bare et mindretall av aviser utenom A-pressen som har inngått avtale med N.J.

Til tross for den vanskelige økonomiske stilling for mange av A-pressens aviser har Samvirke likevel gått med på å opprette avtale som omfatter alle A-pressens 44 aviser utenfor Oslo. Denne avtale følger stort sett N.J.-avtalen, men journalister har ikke det siste alderstillegg (etter 15 år) og redaksjonssekretærer har fast lønn uten ansiennitet, nemlig kr. 13 500.— i sone B og kr. 12 000.— i sone C.

Etter Samvirkes påstand vil tilleggene for journalistene bli:

	B.	C.	D.	E.
Grunnlønn	600.—	600.—	600.—	633.—
Etter 3 år	650.—	700.—	650.—	649.—
» 6 »	800.—	800.—	700.—	715.—
» 9 »	950.—	900.—	800.—	831.—
» 12 »	950.—	950.—	900.—	921.—

Det prosentvise tillegg blir:

	B.	C.	D.	E.
Grunnlønn	6.4 %	6.7 %	7 %	8 %
Etter 12 år	7.7 %	8.2 %	8.2 %	9.2 %

Dette tillegg er større enn den lønnsforhøyelse som de andre fagorganiserte har fått ved tariffoppgjøret 1954 i henhold til det vedtak som Landsorganisasjonens Representantskap gjorde 26/11 1953. Hertil kommer at flertallet av A-pressens aviser arbeider under store økonomiske vansker og må ha støtte bl. a. fra landets øvrige fagorganiserte.

Samvirke har framholdt at de lønnsoppgaver som foreligger viser at det er ingen gruppe ansatte i A-pressen som har hatt en slik stigning i sine lønninger fram til i dag som journalistene, enten de nå tar utgangspunkt i det siste året før krigen eller et hvilket som helst år etter krigen, enten en regner i kroner eller prosenter. Ved tariffoppgjøret i 1954 fikk typografene ingen annen heving i lønningene enn kr. 5.— pr. uke for kvinnelige hjelpearbeidere og for Handel og Kontor ble det ikke gitt noen regulering utover kr. 35.— pr. måned på 6- og 8-års-satsen.

På grunn av det forhold som A-pressen og A.P.F. naturlig står i overfor hverandre, finner Samvirke likevel å kunne godta minstelønns-satsene til og med 12-årssatsene i N.J.-avtalen, til tross for det ulike avisforhold denne avtale bygger på.

Derimot må Samvirke bestemt avvise A.P.F.'s krav om et nytt alders-t tillegg etter 15 år på kr. 900.— i sone B og kr. 850.— i sone C og D. Dette krav går langt utover den prolongasjonslinje som stort sett har vært fulgt i tariffoppgjøret i 1954, unntatt for de lønsmessig lavest liggende fag.

De krav som er lagt fram av A.P.F. om regulering av redaksjonssekretærenes lønninger betyr en øking i sone B etter 12 år på kr. 2 237.50 og i sone C på kr. 2 862.50, og etter 15 år henholdsvis kr. 3 362.50 og kr. 3 922.50. Under henvisning til den motivering som er gitt til A.P.F.'s krav i forbindelse med journalistenes lønninger, har Samvirke framholdt at en finner det utelukket å kunne gå med på en så omfattende regulering. Redaktørenes lønninger i sone B i dag er kr. 15 250.— og i sone C kr. 13 750.—. En regulering av redaksjonssekretærenes lønninger som kravet fra A.P.F. vil få store virkninger overfor en rekke andre ansatte i A-pressen, virkninger som A-pressen i dag ikke vil kunne ta på seg.

Samvirke hevder det prinsipielle standpunkt at lønningene til redaksjonssekretærene bør være en fast sats i likhet med hva en har for redaktører og disponenter, men Samvirke har erklært seg villig til — dersom forbundet holder fast på en gradering etter ansiennitet — å gå med på dette, og har nedlagt påstand herom med 3 alderstillegg etter 3, 6 og 9 år. Samvirke erklærte seg også villig til — dersom enkelte redaksjonssekretærer på grunn av lav ansiennitet ikke skulle få noe tillegg eller et urimelig lite tillegg — å drøfte en ordning slik at samtlige redaksjonssekretærer som er ansatt i dag får et rimelig tillegg, dog med kr. 14 450.— og kr. 13 000.— som «tak» i henholdsvis sone B og sone C.

Samvirke mener at det vil være uriktig og urimelig å endre det innbyrdes lønnsforhold som en i dag er kommet fram til mellom lønning-

gene for redaksjonssekretærer og journalister på toppsats i A-pressen. Tillegget på toppsatsene til redaksjonssekretærene bør derfor ikke være større enn tillegget på toppsatsene for journalistene. Etter Samvirkes forslag vil redaksjonssekretærene på 9-årssatsen få et tillegg av kr. 950.— i sone B og kr. 1 000.— i sone C. Samvirke var også uenig i noen forskyvning av den innbyrdes lønnsforskjell som det i dag er mellom lønnsatsene for redaksjonssekretærene i sone B og sone C.

Tvistenemndas formann, *Einar Sunde*, stemmer for det resultat som framgår av slutningen. Heri er også medtatt de endringer som partene er enige om.

Journalistenes minstelønnsatser er gitt samme tillegg som journalistene fikk ved revisjonen av N.J.-avtalen (se foran side 2). Journalistene som nå har personlige tillegg, beholder disse i tillegg til de nye minstelønnsatser.

For redaksjonssekretærer er innført et nytt lønnsystem med 4 alders-tillegg etter 3, 6, 9 og 12 år. Ved gjennomføringen av den nye lønns-ordning skal nå ansatte redaksjonssekretærer få et tillegg på minst kr. 1 000.— pr. år.

A.P.F.'s krav om et nytt alderstillegg etter 15 år, har jeg ikke funnet å kunne ta tilfølge. Et slikt lønnstillegg vil ikke være overensstemmende med den prolongasjonslinje som stort sett har vært fulgt ved tariffrevisjonen i 1954. Kravet i henhold til § 2 i «Retningslinjene» av mai 1953 om å bli likestillet med medarbeiderne i aviser tilsluttet N.J.-avtalen bør derfor utsettes til behandling ved neste tariffrevisjon.

Per Monsen og *Per Wiedswang* fant under de foreliggende omstendigheter å måtte stemme for formannens slutning, men vi vil understreke formannens henvisning til § 2 i «Retningslinjene» av mai 1953 og henviser til A.P.F.'s bemerkning under påstanden.

Ivar Opsahl og *Johan Ona* fant under de foreliggende omstendigheter å kunne stemme for formannens forslag, men fastholder det syn på lønnsoppgjøret som framgår av Samvirkes foranstående framstilling. Særlig vil vi framheve den vesensforskjell som det etter vår mening er i avisgrunnlaget for N.J.-avtalen og vår samtale med A.P.F.

Slutning.

Overenskomsten mellom partene prolongeres med følgende endringer og tilføyelser:

§ 2.

Lønninger.

Soneinndeling.

Rjukan rykker opp fra sone D til sone C.
Sunnalsøra og Jessheim går inn i sone E.

Lønninger. Journalister:

	B.	C.	D.	E.
Grunnlønn	10 000.—	9 600.—	9 200.—	8 500.—
Etter 3 år	10 800.—	10 300.—	9 800.—	9 000.—
» 6 »	11 600.—	11 000.—	10 400.—	9 550.—
» 9 »	12 400.—	11 700.—	11 050.—	10 150.—
» 12 »	13 250.—	12 550.—	11 900.—	10 900.—

Redaksjonssekretærer:

	Sone B.	Sone C.
Grunnlønn	11 675.—	10 800.—
Etter 3 år	12 675.—	11 500.—
» 6 »	13 200.—	12 200.—
» 9 »	14 250.—	12 900.—
» 12 »	15 000.—	13 500.—

§ 3.

Lærlinger.

Nye minstelønnsatser:	Sone D. og E.
Grunnlønn	4 240.—
Etter 1 år	5 141.—
» 2 »	6 466.—
» 3 »	7 155.—

§ 12.

Overenskomstens varighet.

Denne overenskomst trer i kraft fra 1. oktober 1954 og gjelder til 30. september 1956 osv. som nå.

Protokolltilførsler.

Punkt 1 som nå.

De øvrige protokolltilførsler utgår.

Punkt 2. Ny protokolltilførsel:

Lønnsreguleringens gjennomføring.

Journalister som har personlige tillegg beholder disse i tillegg til de nye minstelønnsatser. De nå ansatte redaksjonssekretærer skal ved gjennomføringen av det nye lønnsystem få et tillegg på minst kr. 1 000.— pr. år.

Punkt 3. Ny protokolltilførsel:

Indeksregulering i samsvar med Hovedavtalen mellom Arbeidernes faglige Landsorganisasjon og Norsk Arbeidsgiverforening, idet utgangspunktet settes ved prisindeksen pr. 15/10 1954: 143.

Oslo, den 29. januar 1955.

Johan Ona. Ivar Opsahl. Einar Sunde. Per Monsen. Per Wiedswang.»

AFL's distriktskontorer og samorganisasjoner.

Kongressen 1953 besluttet etter innstilling fra Organisasjonskomiteén av 1951 å gå til opprettelse av AFL's distriktskontorer samt å omlegge de faglige distriktsorganisasjoner til lokale faglige samorganisasjoner.

Sekretariatet oppnevnte i møte 4. august 1953 et utvalg på 3 medlemmer, Alf Andersen, Th. Andresen og Klaus Kjelsrud,

med oppdrag å utarbeide innstillinger for sekretariatet og forestå gjennomføringen av sekretariatets vedtak.

Etter innstilling av sekretariatet besluttet representantskapet den 26. november 1953 og den 3. juni 1954 å opprette distriktskontorer i Kirkenes, Tromsø, Bodø, Trondheim, Bergen, Stavanger og Kristiansand S. De øvrige distrikter skulle utstå foreløpig.

Sekretariatet besluttet den 9. november 1954 at opprettelse av distriktskontorene i Kirkenes, Tromsø, Bodø og Stavanger skulle påbegynnes straks i 1955, og søkes etablert innen 1. juli.

I forbindelse med omleggingen fikk AFL's administrasjon i oppdrag å søke etablert det distriktsvise samarbeid som kongressen hadde forutsatt mellom de av forbundene ansatte tillitsmenn i de enkelte distrikter og Landsorganisasjonens distriktskontorer.

Sekretariatet besluttet samtidig å opprette lokale faglige samorganisasjoner etter de retningslinjer kongressen vedtok og på grunnlag av de vedtekter representantskapet hadde vedtatt den 3. juni 1954. Arbeidet ble straks påbegynt i alle 4 distrikter pluss Akershus, og ble på det nærmeste avsluttet i 1955. Det gjenstår bl. a. et par distrikter i Akershus, men ellers er omleggingen gjennomført.

I *Finnmark* er det opprettet 13 lokale faglige samorganisasjoner. I *Troms* er det opprettet 5, i *Nordland* 19. I denne forbindelse kan opplyses at avdelingskontoret i Mo i Rana er besluttet nedlagt. I *Rogaland* er det opprettet 9 lokale faglige samorganisasjoner. I *Akershus* er det opprettet 11. 2 distrikter gjenstår.

Instruks for Landsorganisasjonens distriktssekretærer. Etter fullmakt gitt av sekretariatet i møtet 25. januar vedtok administrasjonen 7. juni følgende instruks for Landsorganisasjonens distriktssekretærer:

- 1. Distriktskontorene er hjelpeorganer for Landsorganisasjonen i de geografiske arbeidsområder som er fastsatt. Kontorene er direkte underlagt AFL's sekretariat.
2. Distriktssekretæren og eventuelle andre tillitsmenn ved distriktskontorene ansettes av Landsorganisasjonens representantskap, som også fastsetter lønns- og arbeidsvilkår. Sekretariatet tilsetter etter søknad øvrige funksjonærer.
3. På de steder distriktskontorene opprettes, oppnevner sekretariatet et tilsynsutvalg på 3 medlemmer. Tilsynsutvalgene skal påse at

kontorene ledes i samsvar med AFL's formål og vedtekter og de vedtak sekretariatet gjør.

Utskrift av tilsynsutvalgenes møteprotokoller sendes sekretariatet etter hvert møte.

4. Distriktssekretæren skal etter anmodning delta på AFL's vegne i forhandlinger og meklinger, opprette tariffavtaler og søke å løse de tariffvister som oppstår.
For øvrig skal det ytes nødvendig hjelp til forbundene og distriktets lokale samorganisasjoner. Sekretæren er også ansvarlig for at de lokale samorganisasjoner arbeider effektivt og ledes i samsvar med AFL's og samorganisasjonenes vedtekter.
De ansatte tillitsmenn har som sin viktigste oppgave å holde kontakt med samorganisasjonene og betjene de områder som ligger utenfor den by hvor distriktskontoret er plassert, og kan derfor ikke ha bestemt kontortid hver dag.
5. På de steder hvor forbund har distriktskontorer, skal AFL's distriktssekretær søke å få i stand både et administrativt og organisasjonsmessig samarbeid med forbundenes distriktssekretærer. Retningslinjene for dette samarbeid fastsettes av sekretariatet i samråd med vedkommende forbund.
Distriktssekretærene skal så ofte det anses nødvendig holde informasjonsmøter med de fast ansatte tillitsmenn i forbundene.
Viktige vedtak og meldinger fra AFL's sekretariat skal til enhver tid gjøres kjent for tillitsmennene.
6. Distriktssekretæren har ansvar for at det blir ført nøyaktig regnskap over de midler som blir tilstilt fra AFL. Han skal for øvrig til enhver tid avlegge rapport for tilsynsutvalget for de reiser og forhandlinger han har deltatt i.
7. Distriktssekretæren deltar i Landsorganisasjonens kongresser og representantskapsmøter med talerett, hvis han ikke er valt som representant.
8. Uten i forståelse med sekretariatet må sekretæren ikke motta andre tillitsverv enn de som naturlig følger med stillingen.»

Tilsynsutvalg for distriktskontorene. Sekretariatet vedtok i møtet 12. juli følgende bestemmelser for opprettelse av tilsynsutvalg ved distriktskontorene:

«I samsvar med instruksen, punkt 3, for Landsorganisasjonens distriktssekretærer, har sekretariatet inntil videre fastsatt følgende bestemmelser for opprettelse av tilsynsutvalg:

1. For hvert distriktskontor skal det være et tilsynsutvalg på 3 medlemmer, valt av sekretariatet etter innstilling fra den lokale samorganisasjon på det sted distriktskontoret er.
Ved første gangs valg — nå når distriktskontorene opprettes — kan innstilling foretas av de avsluttende representanskaps- eller distriktsmøter.

2. På de steder hvor ett eller flere forbund har distriktskontorer og disse blir samordnet med Landsorganisasjonens kontor, skal hvert forbund oppnevne 1 representant til tilsynsutvalget.
3. Godtgjørelsen til Landsorganisasjonens medlemmer av tilsynsutvalget fastsettes av sekretariatet og betales av Landsorganisasjonen. Eventuell godtgjørelse til forbundenes medlemmer av tilsynsutvalget fastsettes og betales av vedkommende forbund.
4. Funksjonstiden for tilsynsutvalgene er kongressperioden.»

Hovedavtalen med Den Kooperative Tarifforening.

Hovedavtalen mellom A.F.L. og D.K.T. av 22. november 1950 er sagt opp til revisjon. Forhandlinger har pågått, men kan neppe ventes avsluttet før etter Fagkongressen 1957, idet Den Kooperative Tarifforening har reist et par spørsmål av prinsipiell art som må forelegges Kongressen til avgjørelse.

Imidlertid er partene enige om at Hovedavtalen av 22. november 1950 skal gjelde inntil videre, dog slik at den kan sies opp med 1 — én — måneds varsel.

Avtalen om feriebooker og feriemerker.

I 1948 ble det sluttet en avtale mellom Norsk Arbeidsgiverforening og Arbeidernes faglige Landsorganisasjon angående tariffavtalenes feriebestemmelser, feriebooker og feriemerker. Denne avtalen er prolongert hvert år senere. I sekretariatets møte 22. mars ble avtalen prolongert til 15. mai 1956.

Nasjonalgaven til Sverige.

Spørsmålet om en nasjonalgave til Sverige i anledning den hjelp som Norge mottok på forskjellige måter under krigen ble reist allerede i 1947. Det var daværende statsråd Lars Evensen, som i den siste del av krigen var flyktningsjef i Sverige, som tok saken opp. Det ble oppnevnt en stor komité. Denne valte et arbeidsutvalg bestående av: Daværende ordfører i Oslo, Brynjulf Bull, formann, advokat Henning Bødtker, disponent Aage Biering, direktør i Norsk Arbeidsgiverforening, Chr. Erlandsen, og formannen i Arbeidernes faglige Landsorganisasjon, Konrad Nordahl.

Innsamlingen ble satt i gang i januar 1955 og fikk tilslutning fra Stortinget, kommuner, organisasjoner og privatpersoner. Gaven ble overrakt til Sverige på 10-årsdagen for Norges fri-

gjøring. Det var en tomt på ca. 20 mål beliggende på Voksenkollen.

Meningen er å bygge et etablissement som omfatter ca. 45 enkeltrom, nødvendige fellesrom, leiligheter for vaktmester og oldfrue samt rom for betjeningen. Forutsetningen er at dette skal bli litt av et *kultursenter*, hvor svensker og nordmenn kan møtes. Anlegget bør også kunne brukes til stevner, mindre kongresser, samarbeidsmøter, bl. a. når det gjelder fagbevegelsen i Norden osv.

En regner med at det vil komme på mellom 3 og 4 millioner kroner å reise dette senter. Arbeidernes faglige Landsorganisasjon og de tilsluttede forbund har ytt følgende bidrag til Nasjonalgaven:

Arbeiderpartiets Presseforbund	kr.	100.00
Norsk Arbeidsmandsforbund	»	7 750.00
Norsk Baker- og Konditorforbund	»	1 000.00
Norsk Bekledningsarbeiderforbund	»	4 000.00
Norsk Bokbinder- og Kartonnasjearbeiderforbund	»	1 031.00
Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund	»	13 422.75
Norsk Centralforening for Boktrykkere	»	1 300.00
Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund	»	1 927.00
Norsk Fængselstjenestemannsforbund	»	138.25
Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekn. Funksjonærer	»	800.00
Norsk Gullsmedarbeiderforbund	»	300.00
Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund	»	8 296.00
Norsk Hotell- og Restaurantarbeiderforbund	»	1 875.00
Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund	»	14 500.00
Norsk Jernbaneforbund	»	5 696.75
Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund	»	7 200.00
Norsk Kjøttindustriarbeiderforbund	»	701.75
Norsk Kommuneforbund	»	10 000.00
Lensmannsbetjentenes Landslag	»	162.50
Norsk Litografisk og Kjemigrafisk Forbund	»	300.00
Norsk Lokomotivmannsforbund	»	591.75
Norsk Losforbund	»	134.00
Det norske maskinistforbund	»	1 600.00
Norsk Murerforbund	»	1 500.00
Norsk Musikerforbund	»	406.50
Norsk Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbund	»	4 000.00
Norsk Papirindustriarbeiderforbund	»	4 750.00
Norsk Politiforbund	»	708.00
Norsk Postforbund	»	750.00
Det norske Postmannslag	»	400.00
Poståpnernes Landsforbund	»	200.00
Norsk Sjømannsforbund	»	10 000.00
Norsk Skinn- og Lærarbeiderforbund	»	41.00
Norsk Skog- og Landarbeiderforbund	»	6 000.00
Norsk Skotøyarbeiderforbund	»	1 175.00
Norsk Stenindustriarbeiderforbund	»	285.00
Norsk Støperiarbeiderforbund	»	1 045.50

Norsk Tekstilarbeiderforbund	kr.	2 737.25
Norsk Telegraf- og Telefonforbund	»	2 000.00
Norsk Tolltjenestemannsforbund	»	312.00
Norsk Transportarbeiderforbund	»	6 220.25
Norsk Treindustriarbeiderforbund	»	1 700.00
Arbeidernes faglige Landsorganisasjon	»	122 512.75

Tilsammen kr. 250 000.00

Svalbard-reisen.

I tiden 30. juni til 14. juli besøkte Landsorganisasjonens formann, Konrad Nordahl, Svalbard. Fra denne reise foreligger det følgende rapport:

«Etter godkjenning av sekretariatet tok jeg imot en innbydelse til å bli med statsminister Einar Gerhardsen og industriminister Gustav Sjaastad for å besøke Svalbard. Det er første gang jeg har vært på Svalbard. Det var meget interessant å få komme opp til det høye nord og se hvordan nordmenn lever og virker der oppe. Jeg er derfor meget takknemlig for at jeg ble invitert til å bli med på turen.

Vi reiste fra Bergen torsdag den 30. juni med «Ingretre» og kom til Longyear-byen om kvelden tirsdag den 5. juli.

I Longyear-byen ligger det største norske industrisamfunn på Svalbard. Det er en befolkning på ca. 1000, inkludert kvinner og barn. Longyear-byen ble fullstendig rasert under krigen. Alle bygninger er derfor nye, og boligforholdene for de som arbeider der, er relativt bra. Det er bygd familieleiligheter for endel av funksjonærene. For arbeiderne er det ingen familieleiligheter. De fleste bor på 2-mannsrom og har felles matsal i et eget bygg. Det er Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S som driver Longyear-gruvene. Direksjonens formann, skipsreder *Hilmar Reksten*, var med på turen, sammen med statens representant i styret, direktør *Svend Nilsen* fra Stavanger.

Skipsreder *Reksten* opplyste at når det gjelder nybyggingsprogram, tar en sikte på å bygge én-mannsrom. Det vil naturligvis ta lang tid før alle som ønsker det kan flytte over i sine egne rom. Endel ønsker ikke å bo på én-mannsrom.

Onsdag den 6. juli hadde jeg en konferanse med Longyear-byens Arbeiderforenings formann, *Halvard Solli*, og sekretær *Ottar Lie*. De hadde en rekke ting å klage på. De mente at selskapet var interessert i å ha mange uorganiserte, for på den måten å sette den ene gruppen opp mot den andre. De sa at driftens leder, direktør *Brodtkorb*, var en vanskelig herre. Bl. a. hevdet han at hvis en ikke ble enig om akkordsatsene for et stykke arbeid, var det selskapets tilbud som gjaldt. Jeg har ikke studert triffavtalen, så jeg tør ikke uttale meg om direktørens standpunkt her er riktig. Ellers er det jo slik at der hvor en ikke blir enig om akkordsatsene, skal det arbeides på vanlig dagtid. Videre hadde direktøren motsatt seg at fagforeningen fikk kontorrom i samfunnshuset. Han skal ha uttalt at han hverken ville ha fagforeningen eller Landsorganisasjonen innenfor samfunnshusets vegger. Når det gjaldt faglige møter, hadde jeg ikke inntrykk av at det var noe i veien for å bruke samfunnshuset. Jeg kunne opplyse at

direktør Brodtkorb skal slutte som direktør og kommer til å reise tilbake til Norge i august måned. Han skal inntil pensjonsalder inntre arbeide ved selskapets hovedkontor i Bergen.

Tillitsmennene fortalte at fortjenesten nå er ca. kr. 8.00 pr. time. Det ble for øvrig nevnt en rekke spørsmål, men da det om kort tid skal opptas forhandlinger om ny tariffavtale, hvor både formann og sekretær kommer til å delta, gikk vi ikke nærmere inn på disse ting, da det som er av interesse kan tas opp under forhandlingene. Som ny direktør er ansatt sivilingeniør *Deinboll*, som nå arbeider ved hovedkontoret. Han har arbeidet på Svalbard tidligere, og tillitsmennene trodde at det med ham ville være mulighet for et bedre samarbeid.

Organisasjonsforholdene i Longyear-byen har ikke vært gode. Dette kan ha forskjellige årsaker. Den viktigste er vel at arbeidsstokken er sterkt vekslende. Hver vår reiser mange tilbake til Norge, og nye folk kommer opp, slik at det er liten stabilitet. Dette gjør det også vanskelig å skaffe dugelige tillitsmenn på stedet. Det ble pekt på at bedriften hadde en tendens til ikke å gjeninnta folk etter et Norgesopphold, hvis disse hadde vært aktive tillitsmenn.

Jeg tror Arbeidsmandsforbundet bør overveie å sende en av sine tillitsmenn til Svalbard, og at vedkommende overvintre. På denne tid ville han da ha mulighet for å sette seg godt inn i alle forhold, samtidig som han kunne medvirke til å utbygge organisasjonsapparatet.

Vi var på befaring i gruvene. Alt er her sterkt mekanisert, så produktiviteten er meget høy. Skipsreder *Reksten* opplyste under en konferanse at produktiviteten ved Longyear-gruvene er dobbelt så stor som ved de engelske gruver. For øyeblikket er det stor etterspørsel etter kullene fra Longyear-byen. Det er derfor ikke noen avsetningsvansker i dag, slik det var for 1 år siden.

Det finnes en velferdskomité med 3 medlemmer valt av Arbeiderforeningen, 1 fra arbeidslederne, 1 fra bedriften. Dessuten er presten og sysselmannen med. Fagforeningens formann, *Halvard Solli*, er velferdskomitéens formann. En har tidligere hatt velferdssekretær, men for tiden er det ingen tilsatt. Vi drøftet spørsmålet om å finne en habil velferdssekretær for den kommende vinterperiode. *Hans Engebretsen*, som i et halvt års tid fungerte som Landsorganisasjonens sekretær i Finnmark, arbeider nå på Svalbard som assistent hos bergmesteren. På forespørsel erklærte han seg villig til å overta sekretærstillingen for velferdsarbeidet. Det er velferdskomitéen som ansetter sekretæren. Det er mulig at *Hans Engebretsen* blir tilsatt.

Torsdag den 7. juli om kvelden reiste vi med sysselmannens skip, «*Nordsyssel*», til *Kings Bay*. Det var ca. 14 timers reise. *Kings Bay*-gruvene eies av Den norske stat. Noen nevneverdig produksjon har det ikke vært i disse gruvene etter de store ulykker som fant sted for en tid tilbake. Gruveanlegget i *Kings Bay* ble ikke ødelagt under krigen. Det er derfor gammel bebyggelse. Endel av boligbrakkene er bygd så tidlig som i 1917—18. En må karakterisere boligforholdene for gruvearbeiderne som meget dårlige. Det er delvis mange på rommene. Brakkene er dårlig vedlikeholdt, og så vidt jeg kunne forstå er praktisk talt hele området modent for sanering.

Hvordan det vil gå med gruve-driften, er avhengig av de prøveboringer som nå finner sted. Et svensk selskap driver diamantboring over de vesentligste deler av gruvefeltet. Resultatene hittil var gode. Hvis

det endelige resultat blir like godt, skulle det være gode betingelser for en lønnsom gruvedrift. Det må da en fullstendig modernisering til, både når det gjelder selve driftsmetodene og bebyggelsen på stedet. Det vil koste mange penger, som i tilfelle Stortinget må bevilge. Kings Bay er verdens nordligste industrisamfunn. Det ligger på 79° Nord.

Vi var på befaring mestedelen av den dag vi var i Kings Bay. Med i befaringen var foreningens formann, *Johan Svenningsen*, og sekretæren, *Pedersen*. Jeg hadde en lengre konferanse med disse to tillitsmenn. Organisasjonsforholdene er mye bedre enn i Longyear-byen. Praktisk talt alle organisasjonsmulige er medlemmer av foreningen. For tiden er det lite folk. Alt i alt er det ca. 100 personer, stort og smått. Jeg hadde inntrykk av at det var et meget godt samarbeid mellom bedriftsledelsen og fagforeningen. Det var ikke det klasse skillet som en merket så godt i Longyear-byen.

Fortjenesten er her ca. kr. 6.00 pr. time, altså atskillig lavere enn i Longyear-byen. Likevel var det ingen av gruvarbeiderne som så vidt jeg forsto ønsket overflytting. Det viser seg her, som det enkelte ganger gjør, at det ikke bare er fortjenesten som teller, men også de forhold en arbeider under. Atmosfæren var svært god. En rekke av folkene har arbeidet ved Kings Bay en årrekke og har ikke noe større ønske enn å fortsette. Derfor var de veldig spente på hvordan det vil gå, om det blir slutt, eller om gruvene blir modernisert. Foreningens formann, *Svenningsen*, skal til Arbeidsmandsforbundets landsmøte. Han kommer også til å delta i forhandlingene om ny tariffavtale. Det ble for øvrig opplyst at foreningen ikke ønsket at tariffavtalen skulle sies opp. Den er imidlertid sagt opp av forbundet.

Vi reiste fra Kings Bay den 8. juli om kvelden. Morgenen etter, lørdag 9. juli kl. 9.00, besøkte vi de som arbeider ved Isfjord radio, som ligger på Kapp Linné, langt ute i havgapet. Det er første gang en statsminister har besøkt dem, og jeg hadde inntrykk av at de satte stor pris på besøket. Boligforholdene her er også dårlige, men Stortinget har bevilget penger, slik at det bare er spørsmål om tid når innkvarteringen blir bedre. Vi besøkte samme dag russernes anlegg i Barentsburg. Oppholdet varte ca. 3 timer. I Barentsburg skal det være ca. 3000 mennesker, derav mange kvinner og barn. Etter de offisielle oppgaver fra russerne er produksjonen ikke så stor her som i Longyear-byen, hvor det bare er ca. 1000 mennesker. Også anleggene i Barentsburg ble ødelagt under krigen, slik at mestedelen er bygd opp på nytt.

Vi besøkte først gravene til noen nordmenn som falt her under kampene i 1943. Deretter så vi en del av anlegget. Folkene bodde i tømrete brakker. Disse var umalte og så derfor nok så triste ut. Hvordan de var innvendig, tør jeg ikke si. Folkene var bra kledd, selv om påkledningen både til mennene og kvinnene var noe gammeldags. Det ble opplyst at det arbeider atskillige kvinner i gruvene.

Vi ble invitert til den russiske konsul, som spanderte en mektig lunsj på oss. Blant de som var til stede var også representanten for fagorganisasjonen på stedet. Jeg satt ved siden av ham ved lunsjen, men det var ikke lett å få noen samtale i gang, da han ikke kunne noe annet enn russisk. Det var en tolk til stede som talte engelsk. Det ble holdt taler av den russiske konsul og av statsministeren.

Til tross for at Barentsburg ligger på norsk område, er det Moskva-tid som gjelder. Den ligger 2 timer foran norsk tid.

Barentsburg er opprinnelig hollandsk. På grunn av liten lønnsomhet tilbød hollenderne gruvene til Den norske regjering i 20-årene. De kunne da blitt kjøpt til en meget lav pris. Tilbudet ble avslått. Resultatet var at russerne kjøpte dem. En kan vel være enig om i dag at det var en stor feil av Den norske regjering ikke å kjøpe den gang.

Søndag den 10. juli hadde jeg møte med fagforeningsstyret i Longyear-byen, samt bedriftstillitsmennene. Einar Gerhardsen og Gustav Sjaastad var også til stede på dette møte. I grunnen kom det ikke noe annet fram her enn i den samtale jeg tidligere hadde hatt med foreningens formann og sekretær. Det kan være av interesse å nevne at de norske lover ikke gjelder for Svalbard, unntatt der hvor det uttrykkelig står i loven. Den lov som visstnok gjelder fullt ut er Straffeloven. Ellers finnes det en Bergverksordning for Spitsbergen (Svalbard), utferdiget 7. august 1925. Denne Bergverksordning har ikke vært revidert senere, og må være moden for revisjon nå. Jeg har ikke oversikt over i hvilket forhold Bergverksordningen står til Svalbard-traktaten, som er et internasjonalt dokument. Jeg antar imidlertid at når det gjelder de interne forhold, som sosiallovgivning, arbeidervernlov m. v., kan ikke en revisjon komme i konflikt med Svalbard-traktaten. Vi lovt å ta denne saken opp når vi kom tilbake til Norge. Det ble uttalt av en tillitsmann at en hadde inntrykk av at Svalbard ikke var et stykke Norge, men på mange måter et fremmed land. Det vil naturligvis være galt hvis de folkene som arbeider der oppe i det høye nord, ikke langt fra Nordpolen, skal ha det inntrykk at de ikke tilhører moderlandet.

Når det gjelder arbeidslederne, finnes det en forening hvor de fleste står tilsluttet. I alt er det ca. 40 arbeidsledere. Denne forening er igjen tilsluttet Norges Arbeidslederforbund. En arbeidsleder har meldt seg ut av denne organisasjon, og er medlem av Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer. Jeg hadde en samtale med vedkommende, *Charles Lindberg*. Jeg tok denne sak opp på tillitsmannsmøtet og spurte hvilke muligheter det var for å få arbeidslederne over til oss. Endel mente at det var muligheter for dette, da mange av arbeidslederne hadde sterk interesse for Landsorganisasjonen. Jeg tilrådet både Lindberg og fagforeningsstyret foreløpig å arbeide på det grunnlag å få flertall i foreningen for overføring. Skulle ikke dette lykkes, bør en ta spørsmålet opp om å få dannet en gruppe av de arbeidsledere som under alle forhold vil være medlemmer av Landsorganisasjonen.

Etter tillitsmannsmøtet var det et stort allmannamøte, hvor 6 à 700 mennesker var til stede. Einar Gerhardsen holdt foredrag. Det var meningen at vi skulle ha kameratslig samvær etterpå, men «Ingerfem», som vi reiste tilbake med, hadde gjort en så hurtig reise at den var ferdiglastet og klar til avgang søndag kveld istedenfor mandag kveld. Vi reiste derfor fra Longyear-byen kl. 19 den 10. juli.

Onsdag den 13. juli kom vi til Harstad. Vi ble mottatt av byens ordfører, og var på befaring. Vi besøkte bl. a. rådhuset, Sør-Troms Yrkeskole, Kaarbøes mek. Verksted og Nord-Norges Salslag. Jeg hadde også en samtale med formannen i Harstad lokale samorganisasjon, *Leon Johansen*, angående finansieringen av den nye samorganisasjon.

Om kvelden ga kommunen en middag for oss. Hele formannskapet var til stede.

Torsdag den 14. juli reiste vi med et militærfly fra Bardufoss, og var tilbake i Oslo om kvelden kl. 21.00.»

Kvinnedelegasjonen til Sovjet-Samveldet.

Gjennom Sovjet-Samveldets ambassade i Oslo mottok Arbeidernes faglige Landsorganisasjon den 23. juni innbydelse fra Sovjet-kvinnenes antifascistiske komité til å besøke Sovjet-Unionen som medlemmer av en delegasjon bestående av 10 representanter for forskjellige parti- og masseorganisasjoner av kvinner i Norge.

Innbydelsen ble mottatt, og den 25. juli reiste delegasjonen fra Oslo til Sovjet-Samveldet.

Delegasjonen besto av følgende representanter:

Gullborg Nyberg, Arbeidernes faglige Landsorganisasjon.

Alice Olsen, Det norske Arbeiderparti.

Signe Leikvam, Internasjonal Kvinneliga for Fred og Frihet.

Elise Rudvin, Kristelig Folkepartis Kvinneutvalg.

Magnhild Hallsjø, Norges Husmorforbund.

Solveig Willoch, Norges Kommunistiske Parti.

Sigrid Nærup Gunderud, Norges Kvinneforbund.

Grete Lorang Backer, Norges Venstrekvinnelag.

Ingerid Gjøstein Resi, Norsk Kvinnesaksforening.

Esther Pierre, Norsk Tobakkarbeiderforbund.

Etter å ha oppholdt seg noen dager i Leningrad og Moskva reiste delegasjonen til Stalingrad.

På tilbaketuren fra Stalingrad, lørdag den 6. august, kom flyet i brann ved Voronesj, og styrtet ned, hvorved samtlige ombordværende i flyet, den norske kvinnedelegasjon, 3 representanter for vertskapet i Sovjet-Samveldet, og flyets besetning på 5 personer, omkom.

Den 10. august fant bisettelsen av de omkomne sted i Dorskoj-krematoriet i Moskva.

Med spesialfly fra Moskva til Fornebu kom de 9 urner og kisten med de forulykkede i den norske kvinnedelegasjon. Samme dag ble det holdt en minnehøytidelighet i Borggården på Akershus.

Sovjet-Samveldets chargé d'affaires, L. I. Moljakov, viseformannen i Sovjetkvinnenes antifascistiske komité, Nadjejda Parfjonova, og utenriksminister Halvard M. Lange, talte ved høytideligheten. Statsråd Aase Bjerkholt la på Regjeringens vegne blomster på urnene og kisten, og det ble lagt ned kranser av representanter for de organisasjoner delegasjonen hadde representert samt av deres pårørende.

Den 15. august ble Gullborg Nyberg bisatt i Hamar krematorium. Foruten slekt og gode venner fra Hamar og distriktet tok norsk fagbevegelse og arbeiderbevegelsen del i sørgehøytidelig-

heten, idet organisasjonenes fremste menn og kvinner var til stede ved bisettelsen. Flere av dem brakte på vegne av sine forbund og foreninger avdøde den siste blomsterhilsen, og ga beveget uttrykk for det uerstattelige tap en har lidd ved Gullborg Nybergs bortgang. Også representanter fra søsterorganisasjonene i Danmark og Finnland brakte hilsener og takk.

Esther Pierre ble bisatt den 17. august i Det nye krematorium i Oslo.

Alice Olsen ble bisatt den 17. august i kapellet på Vår Frelses Gravlund i Oslo.

Fagforeningsdelegasjonen til Sovjet-Samveldet.

Gjennom Sovjet-Samveldets ambassade i Oslo mottok Landsorganisasjonen en innbydelse fra den sovjet-russiske faglige landsorganisasjon til å sende en delegasjon på 8 medlemmer til Sovjet-Samveldet.

Sekretariatet mottok innbydelsen med takk og som medlemmer av delegasjonen ble oppnevnt:

P. Mentsen, Landsorganisasjonen, formann.

Erling Frogner, Norsk Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.

Fritz W. Hannestad, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer.

Alfred Ljøner, Norsk Skog- og Landarbeiderforbund.

Alfred Nilsen, Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund.

Kaare Pehrson, Norsk Papirindustriarbeiderforbund.

John Wivegh, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund.

John Sanness, sekretær.

John Wivegh fikk forfall og delegasjonen ble da på 7 medlemmer. Delegasjonen reiste fra Oslo den 29. august og kom tilbake den 10. september.

En viser til særskilt beretning fra delegasjonens reise.

Studiereise i USA.

I tiden 17. januar til 16. mars besøkte et europeisk team USA, EPA-prosjekt nr. 266, for studie av metoder i amerikansk bedriftsliv for å opprettholde full sysselsetting og motvirke teknologisk arbeidsløshet.

Landsorganisasjonen var representert ved sekretær Alf Andersen.

Det foreligger følgende rapport fra studiereisen:

«Besøket i Amerika ble foretatt i tiden 17. januar til 16. mars 1955. Program og reiserute følger som eget bilag.

Teamet besøkte bedrifter, bedriftsorganisasjoner, arbeiderorganisasjoner, universiteter og offentlige kontorer.

En har påhørt atskillige foredrag med opplysninger om økonomiske, politiske og sosiale forhold.

Et veld av skriftlig materiale som medlemmene etter hvert samlet, blir ettersendt fra New York. Her finnes en rekke opplysninger som selvsagt har stor interesse, men som ikke har vært tilgjengelig ved utarbeidelsen av nærværende korte oversikt.

Teamets rapport er forutsatt utarbeidet samlet. Programmet skal utarbeides av de 3 gruppesekretærer en valt redaksjonskomité på 6 medlemmer som endelig avgir rapporten på teamets vegne, etterat teamdeltakerne har hatt anledning til å uttale seg. Nærværende rapport må derfor betraktes som rent personlig og foreløpig.

1.

Teamets sammensetning.

Det deltok 37 representanter fra 9 land + ledere og tolker. Tilsammen 45.

Teamet ble inndelt i 3 språkgrupper, en engelsk, en fransk og en tysk.

Forutsetningen da programmet ble utsendt til de respektive land, var at alle deltakerne skulle beherske engelsk, og at det ikke ville bli spørsmål om tolker.

En var merksam på at teamet samlet ville bli for stort og at det var hensiktsmessig å dele det opp i grupper.

På møtet i Paris den 18. januar viste det seg imidlertid at det var ordnet både med franske og tyske tolker.

Som kjent hadde Handelsdepartementet stilt en norsk tolk til disposisjon for de norske deltakere, men for egen regning.

Med hensyn til teamets sammensetning og hensiktsmessigheten av internasjonale team av denne karakter vil en gjerne få presisere at etter de norske deltakeres oppfatning var det en lite heldig løsning med 3 språkgrupper og oversettelse til og fra 3 språk. Det gikk altfor megen tid til spille, samtidig som teamet samlet var for stort og uhåndterlig.

Studiegrupper av denne art burde ikke overstige 10 deltakere. Programmet som sådant var overbelastet og for intensivt. Deltakerne fikk liten eller ingen tid til å fordøye stoffet, langt mindre diskutere og utveksle meninger om det en hadde høve til å se og høre. Et program av denne art og med dette innhold burde ha gått over et atskillig lengre tidsrom.

2.

Midler tatt i bruk for å motvirke teknologisk arbeidsløshet.

Studiegruppens oppgave var spesielt å studere midler som av den enkelte bedrift var tatt i bruk for å motvirke teknologisk arbeidsløshet.

Av det som ble opplyst kan en trekke den slutning at det ikke ble benyttet midler av generell art, og en fulgte ikke generelle retningslinjer. De rent bedriftsmessige tiltak hadde i de fleste tilfelle forbindelse med bedriftens historiske og økonomiske utvikling, men det fan-

tes konkrete eksempler på at den enkelte bedrift ved spesielle tiltak hadde funnet beskjefligelse for den arbeidskraft som ble overflødig ved rasjonalisering og tekniske forbedringer.

De fleste av teamets deltakere var på forhånd merksam på at det var vanskelig å studere tiltak som tar sikte på å holde jevn sysselsetting uten å trekke inn de alminnelige økonomiske forhold og den økonomiske politikk som føres, så vel som myndighetenes eventuelle tiltak for å holde beskjefligelsen i gang.

I enkelte tilfelle hadde bedriftene ved egne tiltak søkt å absorbere den overflødig arbeidskraft, f. eks. ved overflytting til annet arbeid innenfor selskapets område, og i denne forbindelse omskolere vedkommende arbeidere. I andre tilfelle unnlate oppsigelser og avvente den naturlige avgang i bedriften som skulle balansere forholdet.

For øvrig var det gjennom tariffavtalene mellom en rekke bedrifter og unionen, tariffbestemmelser som beskyttet arbeiderne mot oppsigelse som følge av rasjonalisering og innføring av teknologiske forbedringer og nye arbeidsmetoder. Særlig var disse beskyttelsesarrangementer i tariffavtalen utbredt i tekstilindustrien.

En har som bilag satt opp en rekke eksempler på ansiennitets- og beskyttelsesbestemmelser for arbeiderne. Rent generelt, *bilag 1*, og spesielle eksempler i tekstilindustrien, *bilag 2*.

Det er umulig å komme nærmere inn på dette spørsmål uten også å se de offentlige myndigheters stilling i bildet.

I enkelte tilfelle hadde det rent lokalt vært et visst samarbeid mellom den enkelte bedrift og de kommunale myndigheter for å avbøte virkningene av oppsigelser som følge av rasjonalisering. Spesielt der hvor bedriftene innehadde en dominerende stilling i vedkommende kommune. Men noe tiltak fra myndighetenes egen side kunne ikke påvises.

USA har jo lov om arbeidsløshetsstrygd, ratifisert av de enkelte stater. Finansieringen av arbeidsløshetsstrygden foregår utelukkende gjennom tilskudd eller kontingent fra arbeidsgiverne.

Kontingenten blir beregnet, bortsett fra de første år, på grunnlag av den risiko som er til stede ved vedkommende bedrift. Dvs. jo høyere og mer stabilt beskjefligelsesnivået er, jo mindre kontingent vil bedriften måtte betale.

Heri mener en at det ligger en spore for bedriften til å holde beskjefligelsen høyest mulig for derved å spare kontingent til arbeidsløshetsstrygden.

Det kunne heller ikke påvises spesielle tiltak fra den føderale regjering for å holde beskjefligelsen ved like eller hindre arbeidsløshet i enkelte stater eller enkelte lokale områder.

Produktiviteten.

3.

Studieteamets hovedoppgave, å studere den teknologiske arbeidsløshet, kan sies å være blitt skjøvet noe i bakgrunnen gjennom hele studieturen. Det var produktiviteten og produksjonsforholdene i sin alminnelighet som vesentlig var gjenstand for studium. Å framføre noe særlig nytt på dette område i forhold til tidligere studieteamers konklusjoner, er vel svært vanskelig. En måtte igjen konstatere den høyt framskredne automatisering, den vekt amerikanske bedrifter legger på forskning, planlegging og tilrettelegging av produksjonen, som muligjør en flytende produksjon med minst mulig tap av tid.

Bedriftsledelsen er innforstått med at uten et grundig forarbeid med problemet vil en ikke få den ønskede produksjon. I en arbeidsgiverorganisasjon som ble besøkt, ble det bl. a. sagt at «vi krever av våre ledere at de skal bruke en vesentlig del av sin tid til forhåndsarbeid, og en har spesialister til rettelegging av produksjonen. Vi krever også av industrilederne at de skal bruke minst 30 prosent av sin tid til å tenke på framtiden.»

En kan igjen understreke den store vekt amerikansk industri har lagt på spesialisering og standardisering av produksjonen, og at storbedriftene i stor utstrekning benytter seg av hjelpebedrifter som er spesialister på det enkelte område.

Det bør også understrekes den vekt som legges på god arbeidsledelse og trening av den enkelte arbeidsleder, og ikke minst en utstrakt delegering av myndigheten til underordnet personale.

På arbeidsplassen la teamet spesielt merke til de uformelle omgangsforhold mellom ledelse og arbeidere, og den respekt som var til stede for det manuelle arbeid, hvor en kom.

En vil heller ikke unnlate å understreke den atskillig større interesse for salgsproblemer og markedsundersøkelser som kom til syne både i foredrag og i studium av forholdene.

4.

Fagbevegelsens stilling til produktivitetsproblemerne er for så vidt vel kjent. De er innforstått med den regel at en høy produksjon betyr en høy levestandard, og at høyere produksjon og høyere lønninger betyr økt omsetning og økt forbruk.

En kan i denne forbindelse ikke se bort fra at fagbevegelsens arbeid for høyere lønninger samtidig er et press på arbeidsgiverne til å rasjonalisere og skape en effektiv produksjon.

Med hensyn til den enkelte arbeiders arbeidsinnsats konstaterte teamet gjennom atskillig bedriftsbesøk at den manuelle og fysiske ytelse i Amerika heller lå under hva européiske arbeidere yter, til tross for at produksjonen var større. Dette har igjen sin årsak i den måten produksjonen ble lagt opp på.

Under reisen ble det samlede team ved en anledning spurt om de mente at den enkelte arbeiders arbeidsinnsats var større i Amerika enn i Europa. Dette ble besvart med et absolutt Nei. En må imidlertid være forsiktig med å generalisere, da det selvsagt finnes både bedrifter og industrier hvor forholdene er annerledes.

I denne rapport som er forutsatt å være en kortfattet oversikt, vil det være umulig å gå nærmere inn på disse problemer. Det består ved en rekke bedrifter intimt samarbeid mellom bedriftens ledelse og arbeiderne når det gjelder produksjonsproblemerne.

Ved en rekke bedrifter ble det konstatert at de hadde sine spesielle produksjonsutvalg, og de hadde også i utstrakt grad innført premiering av forslag til forbedring av arbeidsmetodene.

5.

Automatiseringen.

Amerikanerne synes å stå foran en ny, veldig teknisk ekspansjon. Automatiseringen er bare i sin vorden og det foreligger i dag på papiret forslag om ytterligere automatisering som om kort tid vil revolusjonere enkelte industrier, bl. a. automobilindustrien.

Det ble opplyst at USA i dag ved de bestående automobilfabrikker har 1 million arbeidere direkte tilsluttet selve bilproduksjonen. Den årlige produksjon er 6 mill. biler.

Med de planer som foreligger mener en å kunne få den samme produksjon med 200 000 arbeidere.

Teamet var interessert i å bringe på det rene om en anså dette for en fare for beskjeftigelsen, men til det ble det svart Nei. Det er den alminnelige mening at automatiseringen ikke kommer til å skape arbeidsløshet. Den tekniske utvikling vil fremme nye produksjonsgrener som oppsluker arbeidskraften, bortsett fra at en også har den utvei å senke arbeidstiden.

I denne forbindelse kan en nevne de krav som det amerikanske automobilarbeiderforbund har stilt ved de kommende tariff-forhandlinger, bl. a. når det gjelder garantert årslønn og krav om forbedring av arbeidsløshetsstrygden.

Når det gjelder automatiseringen har denne på en rekke områder, bl. a. i motorproduksjonen, allerede nådd et høydepunkt, og det ble framhevd at hittil hadde ikke dette skapt noen vansker.

6.

Når det gjelder amerikansk produksjon bør en ikke unnlate å ha for øye at 90 prosent av landets produksjon går til innenlandsk forbruk. Markedsforholdene og den enkelte bedrifts størrelse gjør det mulig å anvende produksjonsmetoder i Amerika som ville være umulige å anvende f. eks. i Norge. Men det er ingen tvil om at en kan lære atskillig av amerikansk industri og amerikansk bedriftsledelse i retning av forskning, planlegging av produksjonen, spesialisering og standardisering.

7.

Lønnsformer.

Lønnsformene har en stor betydning i forbindelse med drøftingen av produksjonsforholdene.

Teamet har i utstrakt grad hatt anledning til å studere de former for lønning som benyttes i amerikansk industri. Den alt overveiende del av industrien benytter seg av time-, dag- eller ukelønn, i stor utstrekning bygd på vurderingen av den enkelte arbeidsplass og den enkelte arbeidsoperasjon. I mindre grad benytter en seg av intensive lønnsystemer, såsom akkord, bonus, utbyttedeling m. v.

Teamet besøkte enkelte bedrifter som nytter Scarlon-planen og den noe mer ukjente Rucker-plan. Men disse bedrifter er i et forsvinnende mindretall.

BILAG I.

Eksempler på ansiennitets- og beskyttelses-bestemmelser for arbeiderne.

Enkelte tariffavtaler har inngående bestemmelser om stillingen til rasjonalisering og beskyttelsesbestemmelser for arbeiderne.

- 1) Arbeidsgiverne diskuterer på forhånd med arbeiderne de resultater som innførelse av tekniske forbedringer gir.
- 2) På den annen side har unionene tilsagt sin støtte til rasjonaliseringen.
- 3) Det finnes garantier for arbeiderne mot nedsatt lønn om jobben skulle bli forenklet. Dette har sin forklaring i klassifisering (arbeidsvurdering).

- 4) Arbeidsgiverne har gått med på å overføre arbeiderne til andre jobber ved samme bedrift eller andre bedrifter i selskapets eie.
- 5) Arbeidsgiverne har gått med på å følge ansiennitetsprinsippet, og i tilfelle oppsigelse ikke kan unngåes, først å ta inn de som er blitt ledige.
- 6) I enkelte tilfelle finnes bestemmelser om ytelse av godtgjørelse en viss tid hvor avskjedigelse ikke har vært til å unngå. ($\frac{1}{2}$ års lønn).
- 7) Arbeidere som blir omplassert i nytt arbeid, skal beholde sin tidligere lønn, f. eks. i 1 år.
- 8) Arbeidsgiveren plikter å omskolere vedkommende arbeider og gi den nødvendige opplæring i det nye arbeid.
- 9) Ved eventuelle oppsigelser er det ofte benyttet at de eldre arbeidere får adgang til å trekke seg tilbake med pensjon før den fastsatte pensjonsalder.
- 10) I enkelte avtaler er det bestemt at ingen arbeider skal avskjediges som følge av tekniske forbedringer.
- 11) Gevinsten ved innføring av bedre produksjonsmetoder og bedre maskineri skal fordeles.
- 12) Ingen skal avskjediges hvis ikke absolutt nødvendig. De må innskrenke til 32 timer før avskjedigelse. (Først 30 dager).

BILAG II.

Eksempler fra tekstilindustrien.

Innhold i tariffavtalene.

- 1) Lønnsøkning for hver øking av arbeidsbyrden.
- 2) Unionene har rett til å avslå enhver endring som medfører innskrenkning av arbeidsstyrken.
- 3) Hvis unionene aksepterer skal arbeiderne ha godtgjørelse.
- 4) Unionene har rett til å kontrollere tekniske detaljer.
- 5) Rett til å si NEI til enhver forandring.
- 6) Gjennomsnittslønn i stedet for grunnlønn, hvis grunnlaget forandres.
- 7) Innføre prøvetid og avstemming over endringer.
- 8) Rett til å ta opp tilfelle hvor enkelte er blitt skadelidende.

Økonomisk-statistisk oversikt for 1955.

Generell oversikt.

Den totale produksjon i landet — bruttonasjonalproduktet — var i mengde om lag 3 prosent større i 1955 enn i 1954. Regnet i løpende kroner økte bruttonasjonalproduktet fra 1954 til 1955 med nærmere 1500 mill. kroner. Importen økte med ca. 850 mill. kroner og eksporten med ca. 1150 mill. kroner. Siden eksporten økte med 300 mill. kroner mer enn importen ble underskuddet på vare- og tjenestebalansen overfor utlandet redusert fra ca. 1000 mill. kroner i 1954 til ca. 700 mill. kroner i 1955. Det var øking både i de importerte og eksporterte mengder, og i import- og eksportprisene. Eksportprisene og særlig fraktratene økte imidlertid sterkere enn prisene på import-

varer. «Bytteforholdet» overfor utlandet ble bedre og derigjennom fikk vi en betydelig gevinst.

Til innenlandsk bruk hadde vi i 1955 varer og tjenester for om lag 1200 mill. kroner mer enn i 1954. Forsvarets bruk av varer og tjenester ble redusert med om lag 50 mill. kroner, slik at det til sivile formål innenlands sto til disposisjon varer og tjenester for om lag 1250 mill. kroner mer enn i 1954. Av dette gikk ca. 100 mill. kroner til øking i det sivile offentlige forbruket. Det private forbruket økte med ca. 700 mill. kroner. Regnet i mengde var økingen ca. 3 prosent. Bruttoinvesteringene i fast kapital økte med 550 mill. kroner, eller ca. 5 prosent regnet i mengde. Summen av økingen i det sivile offentlige og private forbruket og bruttoinvesteringene utgjorde 100 mill. kroner mer enn økingen i den samlede tilgang på varer og tjenester til sivil bruk innenlands. Dette ble dekket ved at lagrene ble redusert med varer for 100 mill. kroner i 1955.

Den internasjonale økonomiske utviklingen har i 1955 vært preget av høykonjunktur. For Norge kan 1955 karakteriseres som et middels oppgangsår. Hovedmålene for Regjeringens økonomiske politikk i 1955 var ved siden av den alminnelige målsetting om opprettholdelse av full sysselsetting, å redusere underskuddet i utenriksøkonomien og etterspørselspresset i den indre økonomi. De virkemidler Regjeringen tok i bruk for å gjennomføre denne målsettingen var i første rekke av penge- og finanspolitisk art. Denne politikk var innledet allerede i 1954, men ble betydelig skjerpet i 1955. Det ble gjennomført en betydelig kredittstramming, renteheving, avgift på visse bygge- og anleggsarbeider m. v. Også visse direkte reguleringer ble skjerpet, f. eks. byggeløveordningen. Disse tiltakene tok i første rekke sikte på å begrense investeringene. Investeringene er ofte fastlagt lenge før de kommer til utførelse, og det tok derfor tid før de realøkonomiske virkningene av tiltakene kom til syne.

I siste halvår 1955 kom imidlertid virkningene klart fram. Underskuddet i utenriksøkonomien var større i første halvår 1955 enn i første halvår 1954, men i annet halvår var underskuddet betydelig mindre, og dette skyldtes i ikke liten utstrekning lavere import. Sysselsettingen i bygge- og anleggsvirksomhet lå høyere i første halvår 1955 enn i første halvår 1954, men i annet halvår betydelig lavere. Sysselsettingen i industri, skipsfart og enkelte andre næringer har økt betydelig. Til tross for tilstrammingspolitikken var arbeidsløsheten

i 1955, med unntak av et par måneder i begynnelsen av året og desember, lavere enn i 1954.

Prisnivået har vært relativt stabilt. Levekostnadene lå i gjennomsnitt for 1955 ca. 1 prosent høyere enn i 1954. Lønnsutviklingen har som vanlig vært noe forskjellig for de forskjellige grupper, men i gjennomsnitt har det i 1955 funnet sted en ikke liten reallønnsøking for lønnstakerne. I gjennomsnitt for mannlige industriarbeidere lå reallønnen i 1955 ca. 5 prosent høyere enn i 1954. Disse forhold er nærmere omtalt i senere avsnitt.

Av hendelser i internasjonal økonomisk politikk i 1955 kan bl. a. nevnes at rådet i Organisasjonen for européisk økonomisk samarbeid (OEEC) i januar vedtok å utvide liberaliseringen (frilistene) til 90 prosent. Norge som nå har en liberaliseringsprosent på 75, har vært med på dette vedtaket, men vil foreløpig ikke kunne gå videre med frilistingen, og dette er også godtatt av OEEC. En vesentlig utviding av frilisteprosenten vil ikke være mulig uten å sette bl. a. tankskip og biler på fri-liste.

Avtalen om den européiske betalingsunion (EPU) som løp ut 30. juni 1955, ble forlenget for ytterligere 1 år. I samband med forlengelsen ble reglene om oppgjør gjennom Unionen endret. Fra 1. august 1955 blir medlemslandenes over- og underskudd i unionen gjort opp med 25 prosent kreditt og 75 prosent betaling i gull eller dollar. Tidligere ble halvparten gjort opp i gull og halvparten ytet som kreditt. Til tross for forlengelsen kan EPU-avtalen bringes til opphør før 30. juni 1956 dersom land med tilsammen minst 50 prosent av de samlede kvoter i Unionen ønsker det. I tilfelle skal EPU-avtalen avløses av «Den européiske valutaavtale» som ble inngått mellom EPU-landene i 1955.

Behandlingen av det nordiske økonomiske samarbeid har i 1955 fortsatt i de regjeringsoppnevnte utvalg og komitéer. Med henblikk på Det Nordiske Råds 4. seksjon i København i slutten av januar 1956 er det utarbeidet en beretning av Det nordiske økonomiske samarbeidsutvalg. Utvalget har bl. a. satt fram konkrete forslag om innføring av fellesmarked for 45 prosent av de varer som inngår i samhandelen mellom Danmark, Sverige og Norge. Dette betyr imidlertid ikke at et felles marked for disse varers vedkommende vil bli gjennomført i nær framtid. Skal et fellesmarked bli anerkjent internasjonalt må det minst opp i 60—70 prosent av samhandelen. En betingelse for at et fellesmarked skal kunne gjennomføres er også at det blir oppnådd enighet om en rekke spørsmål av generell art.

Rapporten er ikke behandlet av regjering eller storting i Norge eller de andre land. Utredningsarbeidet skal fortsette og den endelige avgjørelse vil når tiden kommer bli truffet av de folkevalte myndigheter i landene.

Produksjonsutviklingen.

Den totale produksjon i landet — bruttonasjonalproduktet — økte med om lag 3 prosent i 1955, mot vel 4.5 prosent i 1954. Den svakere stigning skyldes for endel svikten i jordbruksproduksjonen som følge av tørken. Grunnlaget for produksjonsøkningen i 1955 har i stor utstrekning vært den gunstige utvikling for våre eksportnæringer, i første rekke skipsfarten. Den innlandske etterspørsel har også vært høy både etter investeringsvarer og forbruksvarer. Produktiviteten og produksjonskapasiteten har økt, bl. a. har Jernverket kommet i drift. Tabellen nedenfor viser utviklingen i produksjon og sysselsetting siden 1938.

År	Bruttonasjonalprodukt i faste priser	Sysselsetting. (Årsverk)	Bruttonasjonalprodukt i forhold til sysselsetting
1938	100	100	100
1946	108	105	103
1948	127	109	117
1950	138	112	123
1952	147	114	129
1954	157	115	137
1955 (anslag)	161	115	140

Den samlede produksjon var i 1955 vel 60 prosent høyere enn i 1938. Sysselsettingen har i samme tidsrom økt med 15 prosent, slik at økingen i produksjonen pr. sysselsatt blir 40 prosent. Fra 1954 til 1955 økte produksjonen pr. sysselsatt med vel 2 prosent. Økingen i landets samlede produksjon regnet pr. sysselsatt, skyldes både at det har funnet sted en øking i produksjonen pr. sysselsatt i de enkelte næringer, og at det har funnet sted en overgang av arbeidskraft fra næringer med lav produksjon pr. sysselsatt til næringer med høy produksjon pr. sysselsatt. Det siste er et moment som det er viktig å være oppmerksom på, bl. a. ved sammenlikninger mellom produksjonsutviklingen og lønnsutviklingen. Den som går over fra en

næring med lav produksjon pr. sysselsatt til en annen med høy produksjon pr. sysselsatt, f. eks. fra jordbruk til industri, vil samtidig få en betydelig øking i sin lønn, fordi lønnsnivået i de to næringer som kjent også er forskjellig. Når en ser på lønnsutviklingen og produksjonsutviklingen pr. sysselsatt innen hver enkelt næring, kommer virkningene av slike overflyttinger ikke til uttrykk.

Industriproduksjonen, som utgjør om lag 30 prosent av brutonasjonalproduktet, økte med 4 prosent fra 1954 til 1955. Sysselsettingen økte i samme tidsrom med ca. 2.5 prosent, slik at produksjonen pr. sysselsatt har økt med om lag 1.5 prosent. Produksjonen i eksportindustrien økte med om lag 7 prosent og i hjemmeindustrien var økingen 3 prosent. Innenfor hjemmeindustrien økte produksjonen av investeringsvarer med ca. 5 prosent og produksjonen av forbruksvarer med ca. 2 prosent. Tabellen nedenfor viser hvordan industriproduksjonen har utviklet seg i de enkelte kvartaler 1955 i forhold til samme kvartaler i 1954.

Prosentvis stigning i industriproduksjonen i de enkelte kvartaler.

	Hele industrien	Eksportindustrien	Hjemmeindustrien
1. kv. 1954 til 1. kv. 1955	4.0	4.5	3.8
2. » » » 2. » »	4.2	7.9	2.9
3. » » » 3. » »	3.6	6.7	2.4
4. » » » 4. » »	3.5	6.0	2.8
Året 1954 til året 1955	3.9	6.9	2.9

Produksjonsøkningen fra 1954 til 1955 var større i første halvår enn i annet halvår. Dette skyldes hjemmeindustrien som hadde en lavere produksjonsøking i annet halvår.

Av de enkelte industrigrupper hadde primær jern- og metallindustri den største økingen med om lag 22 prosent. Ved ferrolegeringsverkene var produksjonsøkningen 35—40 prosent, men også produksjonen av rujern og valseverksprodukter viser sterk oppgang. I første rekke skyldes dette produksjonen ved A/S Norsk Jernverk. Produksjonen av rujern var på over 100 000 tonn i 1955 mot knapt 60 000 tonn i 1954. Aluminiumsproduksjonen kom i 1955 opp i vel 70 000 tonn, mot 65 000 tonn i 1954. Økingen skyldes vesentlig det nye verket på Sunndalsøra som kom i drift i 1954. På grunn av kraftmangel har ovnskapasiteten ved aluminiumsverkene ikke vært fullt utnyttet.

I jord- og steinvareindustrien økte produksjonen fra 1954 til 1955 med om lag 15 prosent. Produksjonen av sement var på om lag 820 000 tonn i 1955, mot vel 780 000 tonn i 1954. Produksjonskapasiteten ved sementfabrikkene er i løpet av året økt med om lag 150 000 tonn pr. år, men denne kapasitetsøkningen vil ikke slå ut i økt produksjon før i 1956. Produksjonen av lettbetong økte sterkt fra 1954 til 1955.

Produksjonen i treforedlingsindustrien gikk opp med om lag 9 prosent fra 1954 til 1955. Produksjonsøkningen har vært sterkest ved papp- og papirvarefabrikkene. Produksjonen har i 1954 vært større enn i noe tidligere år.

Brytingen av kull og malm økte med om lag 8 prosent fra 1954 til 1955.

For de andre industrigrener som hadde øking i produksjonen, lå økingen på ca. 1—5 prosent.

Størst nedgang i produksjonen var det i tekstilindustrien med om lag 5 prosent. Det var produksjonen ved bomullsfabrikkene (inklusive rayon- og rayonvarefabrikkene) og trikotasje-fabrikkene som gikk ned. Ullvarefabrikkenes produksjon gikk noe opp. Den utenlandske konkurransen er meget følbar for tekstilindustrien, og andelen av norskproduserte tekstilvarer i det innenlandske forbruk har vist synkende tendens i de siste årene.

I kjemisk industri gikk produksjonen ned med om lag 2 prosent. Produksjonen i den elektrokjemiske industri økte med om lag 3 prosent. Nedgangen i produksjonen faller derfor på annen kjemisk industri, særlig sildoljefabrikkene.

Produksjonen av skotøy var litt lavere i 1955 enn i 1954.

Det er et ganske markert trekk ved utviklingen av industriproduksjonen i den senere tid, at det er noen få industrigrener som holder økingen i den samlede industriproduksjon såpass høyt oppe som tilfellet er.

Jordbruksproduksjonen sank regnet i mengde med 12—13 prosent fra 1954 til 1955. Verdien av jordbruksproduksjonen og jordbrukets inntekter sank ikke så sterkt som følge av en viss øking i jordbruksprisene og ekstraordinære støttetiltak fra statens side til de tørkeramte distrikter. På Øst- og Sørlandet og i store deler av Vestlandet ble årsveksten i 1955 satt sterkt tilbake av den langvarige tørken. I Nord-Norge ble avlingene dårlige på grunn av sen vår og dårlig innhøstingsvær. For hele landet er planteproduksjonen på innmark beregnet til 1679 mill. føreheter i 1955. Dette er 470 mill. føreheter mindre enn i

1954, som var et godt år. Melkeproduksjonen lå for hele året 1955 om lag på samme nivå som i 1954. I 3. kvartal var det imidlertid en svikt i forhold til samme tidsrom i 1954. Produksjonen av kjøtt og flesk har vært større i 1955 enn i 1954.

I skogbruket ble det i hogståret 1954/55 avvirket ca. 6.9 mill. kubikkmeter salgstømmer, mot 7.4 mill. kubikkmeter i 1953/54. For 1955/56 er målet 8 mill. kubikkmeter. Forhandlingene om tømmerprisene for 1955/56 kom tidlig i gang, og i september var det oppnådd enighet mellom kjøpernes og selgernes organisasjoner. Regjeringen godkjente prisavtalen i september, og meddelte samtidig at det i likhet med foregående år måtte settes i verk en avgifts- og tilskuddsordning med sikte på å holde trelastprisene på det innenlandske marked på et rimelig nivå. Fastsettingen av tømmerprisene i september er et stort framskritt i forhold til foregående sesong, da tømmerprisene først ble endelig fastsatt i slutten av januar 1955.

Fiskeriene. I 1955 ble det i alt fisket om lag 1 635 000 tonn sild og fisk. Dette er 270 000 tonn mindre enn i 1954. Det er fisket mindre sild — særlig vintersild — men mer fisk. Første-håndsverdien av fangsten er anslått til ca. 600 mill. kroner, dvs. om lag 30 mill. kroner mer enn i 1954.

Hvalfangsten ga i sesongen 1954/55 et utbytte på om lag 870 000 fat hval- og spermolje, mot 1 028 000 fat i sesongen 1953/54. Den samlede verdi av produksjonen av hvalolje, spermolje og biprodukter i Antarktis i sesongen 1954/55 utgjorde ca. 225 mill. kroner, mot 242 mill. kroner i sesongen 1953/54. Norge deltok i fangsten i 1954/55 med 9 hvalkokerier, 1 landstasjon og 101 hvalbåter. I sesongen 1955/56 deltar det ytterligere 9 hvalbåter, men ellers er fangstapparatet det samme.

Handelsflåten økte med om lag 650 000 brutto tonn i 1955. Handelsflåtens størrelse pr. 1. januar 1956 er anslått til ca 7.3 mill. bruttotonn (skip over 100 bruttotonn, eksklusive fiske- og fangstfartøyer). Fraktene har ligget høyere i 1955 enn i 1954 og nesten alle skipene har vært i fart. Fraktinntektene m. v. er det gjort nærmere rede for i avsnittet om utenriksøkonomien.

Bygge- og anleggsvirksomheten hadde et større omfang i 1955 enn i 1954. Bruttoinvesteringene i bygg og anlegg økte med vel 3 prosent. Mesteparten av økingen faller på 1. halvår 1955. I 2. halvår har det vært en merkbar nedgang i virksomheten. Ved utgangen av 1955 var det sysselsatt om lag 4500 færre lønns-mottakere i byggevirksomhet enn ved utgangen av 1954. I an-

leggsvirksomheten var det sysselsatt 5100 færre enn ved utgangen av 1954.

I innenlands transport har det vært oppgang både i passasjertrafikken og i varetransporten. Den 1. desember 1955 ble den 32 kilometer lange strekningen fra Lønnsdal til Saltdal på Nordlandbanen åpnet for ordinær trafikk. Samtidig ble en strekning på ca. 15 km videre nordover til Rognan åpnet for leilighetsvis godstrafikk. Elektrifiseringsarbeidet fortsetter og omleggingen av jernbanetrafikken fra dampdrift til elektrisk drift og olje- og bensindrift har gjort framskritt. Underskuddet ved jernbanedriften var 66.6 mill. kroner i driftsåret 1954/55, mot 86.4 mill. kroner i driftsåret 1953/54.

Turisttrafikken økte i 1955. I de 3 første kvartaler av året kom det 796 000 utlendinger til landet, mot 727 000 i samme tidsrom i 1954.

Varehandelen har i 1955 sysselsatt 3000—4000 flere personer enn i 1954.

Elektrisitetsproduksjonen er anslått til ca. 22 900 mill. kWh i 1955. Dette er en øking på 5 prosent i forhold til året før. Maskinkapasiteten er økt med ca. 570 000 kW.

Tabellen nedenfor viser hvordan bruttonasjonalproduktet fordeles seg på næringer i 1955.

Bruttonasjonalproduktet fordelt på næringer (mill. kroner).

	1955
Jordbruk	1 460
Skogbruk m. v.	810
Fiske	570
Hvalfangst	201
Industri og bergverk	7 982
Elektrisitetsforsyningen m. v.	703
Bygge- og anleggsvirksomheten	1 858
Skipsfart m. v.	3 051
Annen samferdsel	1 337
Varehandel	4 260
Øvrige sektorer	4 460
Bruttonasjonalprodukt	26 692

Utenriksøkonomi.

Underskuddet på vare- og tjenestebalansen overfor utlandet i 1955 er foreløpig anslått til ca. 700 mill. kroner, mot vel 1000 mill. kroner i 1954, dvs. en nedgang på 300 mill. kroner. Det er da i 1955 regnet med hjemføring av utenlandske skip fra rederier som norske rederier har vært interessert i, til en im-

portverdi av ca. 100 mill. kroner. I 1. og 2. kvartal 1955 var underskuddet henholdsvis 45 mill. kroner og ca. 30 mill. kroner større enn i 1954, mens underskuddet i 3. og 4. kvartal var om lag 130 mill. kroner og 250 mill. kroner mindre enn i de 2 siste kvartaler 1954. Utviklingen fra 1954 til 1955 av hovedpostene på vare- og tjenestebalansen går fram av følgende tabell:

Vare- og tjenestebalansen overfor utlandet i 1954 og 1955
(foreløpige tall). Mill. kroner.

Inntekter:	1954	1955
Vareeksport	4 126	4 537
Eksport av skip	209	225
Nettofraktinntekter av skip i utenriksfart	1 825	2 335
Tilskudd under NATO's bygge- og anleggsprogram	130	100
Inntekter i alt	6 290	7 197
Utgifter:	1954	1955
Vareimport	6 014	6 375
Import av skip	1 263	1 475
Andre utgifter netto	19	45
Utgifter i alt	7 296	7 895
Underskudd på vare- og tjenestebalansen	1 006	698

Vareutførselen økte med over 400 mill. kroner fra 1954 til 1955. Dette skyldes en øking i eksportprisene på ikke fullt 5 prosent og en øking i de eksporterte mengder på vel 5 prosent. Eksporten av malmer og uedle metaller har gitt betydelig større inntekter enn i 1954, vesentlig som følge av øking i de eksporterte mengder. Eksportinntektene av fisk- og fiskeprodukter og treiforedlingsprodukter økte også betydelig, både som følge av øking i de eksporterte mengder og i prisene.

Skipsfartens netto fraktinntekter i utenriksfart økte med over 500 mill. kroner, både som følge av at det ble fraktet mer varer og på grunn av stigning i fraktratene. For tørrlastskip i turistfart steg ratene ifølge Norwegian Shipping News' fraktindeks med 15 prosent fra 4. kvartal 1954 til 3. kvartal 1955. Ratene for

tankskip i løsfart lå i november 1955 60—70 prosent over nivået ett år tidligere. Praktisk talt hele flåten har vært i fart. Pr. 1. januar 1956 var det således bare 4 gamle uøkonomiske skip på tilsammen 9755 bruttotonn i opplag på grunn av fraktmarkedets stilling. I 1954 var skipsoppleggene til dels betydelige, med en topp på nærmere 230 000 brutto tonn pr. 1. august. Utførselen av skip økte med noen millioner kroner fra 1954 til 1955.

Tilskuddet under NATO's bygge- og anleggsprogram gikk ned med 30 mill. kroner.

Alt i alt har inntektene økt med vel 900 mill. kroner fra 1954 til 1955.

Vareinnførselen økte med vel 360 mill. kroner fra 1954 til 1955, vesentlig som følge av øking i innførselsmengdene, men noe av økingen skyldes også økte innførselspriser. Økingen fant sted i 1. halvår, i 2. halvår var vareinnførselen lavere enn i 2. halvår 1954. Størst oppgang i de innførte mengder var det for malmer og uedle metaller, brenselstoffer, oljefrø og fett, og korn og kornvarer. For brenselstoffer og korn og kornvarer har det også vært en betydelig oppgang i importprisene. Det har vært nedgang i innførselsverdien for spinnestoffer, garn og tråd og maskiner og apparater som følge av nedgang i de importerte mengder. Skipsimporten økte med over 200 mill. kroner fra 1954 til 1955. Posten «andre utgifter netto» økte noe. En vesentlig del av inntektene og utgiftene som går inn under denne posten skyldes forskjellig transportvirksomhet, særlig flytrafikk, og dessuten turisttrafikken.

Da både stigningen i eksportprisene og fraktratene var sterkere enn stigningen i importprisene, fikk vi i 1955 i utenriksøkonomien en gevinst som følge av prisstigningen. «Bytteforholdet» overfor utlandet var bedre i 1955 enn i 1954.

Alt i alt økte utgiftene på vare- og tjenestebalansen med ca. 600 mill. kroner. Dette er 300 mill. kroner mindre enn økingen i inntektene. Følgelig ble underskuddet på vare- og tjenestebalansen redusert fra om lag 1000 mill. kroner i 1954 til om lag 700 mill. kroner i 1955. Men vi har også andre utgifter og inntekter enn de som kommer med på vare- og tjenestebalansen. I 1955 betalte vi f. eks. netto renter og utbytter til utlandet for vel 100 mill. kroner. Samtidig fikk vi imidlertid visse stønader fra utlandet på tilsammen 50 mill. kroner, slik at underskuddet på «rente- og stønadsbalansen» ble om lag 50 mill. kroner. Dertil betalte vi avdrag på utenlandsk gjeld med vel 150 mill. kroner. Disse postene og underskuddet på vare- og tjenestebalansen utgjør tilsammen 900 mill. kroner.

På den annen side opptok vi i 1955 nye lån i utlandet for i alt ca. 1250 mill. kroner, slik at valutareservene likevel kunne økes med ca. 350 mill. kroner i løpet av året. Av låneopptakene utgjorde netto opplåning på skipsimporten 600 mill. kroner, offentlig lån nærmere 400 mill. kroner og trekk på kredittkvoten i EPU over 100 mill. kroner. Resten av opplåningen faller på forskjellige mindre poster. Landets valutareserver var ved utgangen av 1955 på i alt om lag 1500 mill. kroner.

Skipsfarten inntar en særlig stilling i vår utenriksøkonomi, bl. a. fordi inntektene og utgiftene i forbindelse med denne virksomheten kan svinge meget sterkt i løpet av kort tid.

Tabellen nedenfor gir en oversikt over skipsfartens betydning for utenriksøkonomien i etterkrigstiden.

*Skipsfartens stilling i Norges utenriksøkonomi.
Mill. kroner.*

	Gj.snitt 1947—50	Gj.snitt 1951—54	1955
Nettofraktinntekter	914	1 947	2 335
Valutainntekter ved skipseksport	76	274	225
Valutainntekter ¹⁾ i alt	990	2 221	2 560
Valuta-utlegg til import av handelsskip:			
Kontantbetaling og avdrag på lån	609	821	875
Renter på skipspantelån	18	35	75
Valuta-utgifter i alt	627	856	950
Valuta-inntekter ¹⁾ ÷ valuta-utgifter ..	363	1 365	1 610

¹⁾ Inklusive kronefrakter ved norsk utenrikshandel.

Priser og levekostnader.

Prisnivået i Norge har i 1955 vært relativt stabilt. Stigningen i levekostnadene har vært betydelig større i flere andre vest-européiske land enn i Norge.

De internasjonale råvareprisindeksene viser totalt sett små prisbevegelser på verdensmarkedet i 1955. Det har imidlertid vært betydelige ulikheter i prisutviklingen for de enkelte varer. For matvarer og visse andre forbruksvarer har markedet vært svakt, mens det for endel industrielle råvarer har vært til dels betydelig prisstigning.

Utviklingen i innførselspriser, engrospriser og levekostnader i de to siste årene går fram av følgende tabell:

Indekser for:

	Innførsels- priser (uten skip) 1949=100	En gross- priser 1938=100	Leve- kostnader 1949=100
1954: 1. kvartal	121	278	138
2. »	122	280	140
3. »	118	283	145
4. »	120	280	143
1955: 1. »	124	278	142
2. »	123	279	143
3. »	124	282	143
4. »		283	143
1954: (gj.snitt)	120	280	142
1955: »		281	143

Importprisene lå i 1955 om lag 3 prosent høyere enn i 1954. Prisstigningen knytter seg imidlertid for en stor del til varer som er subsidiert, f. eks. korn og kornvarer, eller til varer som på kort sikt ikke får virkning på forbrukerprisene innenlands. For importvarene er det først og fremst prisstigningen på brensel som har slått ut i høyere innenlandske priser. På den annen side har det vært noe nedgang i importprisene for enkelte varegrupper som umiddelbart får virkning på levekostnadene.

Engrosprisindeksen har i 1955 ligget omtrent på samme nivå som i 1954. Det har vært stigning for gruppene «brensel og oljer», «jern og metaller og jern- og metallvarer» og «kjemiske og tekniske varer», mens gruppen «vegetabiliske nytelsesmidler» har gått endel ned. Endringene i de øvrige grupper i engrosprisindeksen overstiger ikke 3 prosent opp eller ned.

Levekostnadsindeksen har vært relativt stabil i 1955. Månedstallene har ligget på 142—144 poeng. I gjennomsnitt for 1955 lå levekostnadsindeksen 1 prosent høyere enn i 1954. Ved utgangen av desember 1955 lå levekostnadsindeksen litt lavere enn ett år tidligere. Av oppstillingen nedenfor går det fram hvordan endringene i indeksen fra desember 1954 til desember 1955 fordelte seg på varegrupper.

Endringer i levekostnadsindeksen desember 1954 — desember 1955.

Indeksen i alt	÷ 0.4
Matvarer	÷ 0.9
Herav:	
Kjøtt og kjøttvarer	÷ 0.9
Flesk	÷ 0.1
Fisk og fiskevarer	0.1
Egg	0.2
Poteter, grønnsaker, bær og frukt	0.8
Kolonialvarer	÷ 0.8
Matvarer ellers	÷ 0.2
Kull, koks, ved m. v.	0.4
Bekledning	÷ 0.5
Bolig	0.3
Andre utgifter	0.5
Forskjellige poster ¹⁾	÷ 0.2

¹⁾ Dvs. nettovirkningene av endringer på forskjellige poster som ikke er spesifisert ovenfor i tabellen.

Av de enkelte matvaregrupper var det «poteter, grønnsaker, bær og frukt» som hadde den største virkning på indeksen i stigende retning med ca. 0.8 poeng. Dette må sees i sammenheng med at avlingene i 1955 ble redusert som følge av tørken. Prisutviklingen på kjøtt og flesk hadde en virkning på indeksen i nedadgående retning med ca. 1 poeng. Dette skyldes økte tilførsler, dels som følge av en «normal» produksjonsøkning og dels trolig også som følge av ekstraordinær nedslakting fordi tørken reduserte forproduksjonen. Prisutviklingen på kolonialvarer har hatt en nedadgående virkning på indeksen med ca. 0.8 poeng. Dette skyldes vesentlig nedgang i kaffeprisen, som er subsidiert. Brenselsprisene har gått opp med en poengvirkning på ca. 0.4. Posten «bekledning» viser en nedgang på ca. 0.5 poeng. Dette må bl. a. sees i sammenheng med reduksjonen av avansesatsene høsten 1955. «Bolig» har gått opp med 0.3 poeng. Dette skyldes innregulering av den nye boligmassen som har kommet til, og gir for så vidt ikke uttrykk for prisstigning i vanlig forstand. «Andre utgifter» har gått opp med ca. 0.5 poeng, vesentlig som følge av heving av visse billettpriser på jernbanen og bussrutene.

Prispolitikken har i 1955 bl. a. gått ut på opprettholdelse og delvis øking av prissubsidiene og visse andre tiltak fra myndighetenes side for å holde prisene nede. Men samtidig har det også blitt gjennomført visse avgiftspålegg og prisøkinger fra

det offentliges side. Det siste gir seg imidlertid for største- delen ikke utslag i prisene og levekostnadene før i begynnelsen av 1956. Oppstillingen nedenfor gir en oversikt over detalj- priser og pristilskudd (subsidiier) for endel forbruksvarer:

	Detaljpris, kr. pr. kg.	Tilskudd i kr. pr. kg.
Mjølkk, nysilt på flasker (liter)	0.58	0.31
Fløte, 35 pct. (liter)	6.56	1.69
Meierismør	8.62	2.74
Geitmysost, G. 35	6.87	1.56
Gaudaost, F. 45	6.81	1.48
Margarin	2.41	0.42
Rugmjøl, finsiktet	0.72	0.25
Hvetemjøl, finsiktet	0.74	0.26
Havregryn	0.97	0.64
Husholdningsbrød	0.96	0.19
Hveteloff	1.31	0.20

Prisen på kaffe, som ikke er med i tabellen ovenfor, ble satt ned ved øking i subsidiene i februar 1955. Pr. kg brent kaffe utgjorde subsidiene ved årsskiftet 1955/56 ca. kr. 1.60. Sukkeret er subsidiert med ca. kr. 0.11 pr. kg. Subsidiene på melk og melkeprodukter ble økt fra 1. september, slik at økingen på 8 øre i produsentprisen for melk på grunn av tørken ikke slo ut i høyere pris til forbruker. Den såkalte Subsidiekomitéen som skulle undersøke mulighetene for en vesentlig omlegging eller reduksjon av subsidiene, la fram sin innstilling i desember 1955, men innstillingen er ikke kjent.

Prismyndighetene har gjennom forhandlinger og utvidet kontrollvirksomhet søkt å påvirke prisene i nedadgående retning. Bl. a. ble det etter forhandlinger med manufakturbran- sjen oppnådd enighet om en reduksjon av prisene på 2 pro- sent fra 1. oktober 1955. Prisreduksjonen ble gjennomført ved reduksjon av avansesatsene. Importen av visse grønnsaker ble i 1955 fritatt for toll. For å unngå at en forbigående knapphet på poteter og grønnsaker sommeren 1955 skulle føre til urime- lig prisøking, ble det i august innført maksimalpriser på disse varer. Bestemmelsene ble opphevet igjen i oktober, da til- førslene ble tilstrekkelige. De generelle tiltakene for å be- grense investeringene har ført til en demping av prispresset.

De avgiftsforhøyelser m. v. det er gjort vedtak om i 1955 vil

trekke i retning av at prisnivået i 1956 vil komme til å ligge høyere. Større betydning for den framtidige prisutviklingen har imidlertid en rekke ukjente faktorer, bl. a. jordbruksprisene som det skal forhandles om i de første måneder av 1956, utviklingen av importpriser, lønnsoppgjør m. v. Tendensen i prisutviklingen ved årsskiftet peker imidlertid klart oppover.

Inntekter.

De samlede private inntekter av arbeid og kapital steg med ca. 5 prosent fra 1954 til 1955. Stigningen har sammenheng med økt produksjon, bedre bytteforhold overfor utlandet og endringer i nominelle lønnsinntekter og andre inntekter. Stigningen i lønnsinntektene skyldes delvis tariffoppgjøret i 1954, delvis tariffendringer som har funnet sted i 1955 og delvis lønnsglidning. 1955 var ikke noe stort tariffår i vanlig forstand, men det har likevel blitt gjennomført betydelige tariffoppgjør, bl. a. for statstjenestemennene som fikk et lønnstillegg på ca. 12 prosent i gjennomsnitt og for land- og sjøtransporten i Sør-Norge, hvor tilleggene i gjennomsnitt utgjorde ca. 8 prosent. Tilleggene i landtransporten, som er et utpreget lavlønnslag, var betydelig større enn tilleggene i sjøtransporten. Tariffoppgjøret for transportfagene førte til konflikt. I alt gikk det i 1955 på grunn av konflikter tapt ca. 110 000 arbeidsdager som praktisk talt i sin helhet skyldes transportstreiken.

Tabellen nedenfor viser utviklingen av timefortjenesten for endel arbeidergrupper:

Gjennomsnittlig timefortjeneste. Kroner.¹

	Industri		Bygge- og anleggsvirksomhet. Menn		
	Menn	Kvinner	I alt	Håndverksbedrifter	
				Fagarb.	Hjelpcarb.
1. kvartal 1954	4.32	2.95	5.22	4.91	4.66
3. » 1954	4.48	3.06	5.75	5.32	5.12
1. » 1955	4.60	3.11	5.69	5.49	5.10
3. » 1955	4.68	3.16	5.98	5.65	5.40

¹⁾ Kilde: Statistisk Sentralbyrå.

Fra 3. kvartal 1954 til 3. kvartal 1955 steg timefortjenesten for voksne menn i industrien med 20 øre, eller 4.5 prosent. For voksne kvinner var det en øking på 10 øre, eller 3.3 prosent. Utviklingen i retning av utjamning mellom manns- og kvinnelønninger som gjorde seg gjeldende i etterkrigstiden fram til 1952, har senere slått om. Timefortjenesten i bygge- og anleggsvirksomhet i alt steg med 23 øre, eller 4 prosent fra 3. kvartal 1954 til 3. kvartal 1955.

Reallønnsutviklingen siden 1949 går fram av følgende tabell:

Reallønnsindekser.

	Timefortjeneste deflatert med levekostnadsindeksen		
	Industri		Bygg og anlegg
	Menn	Kvinner	Menn
1949	100.0	100.0	100.0
1950	100.6	101.7	98.3
1951	99.0	103.2	95.2
1952	101.2	107.1	98.2
1953	103.8	109.1	99.9
1954	104.5	109.1	101.6
1955	¹⁾ (110.0)	¹⁾ (113.0)	¹⁾ (105.0)

¹⁾ Anslag.

For 4. kvartal 1955 kjenner en ikke timefortjenesten når dette skrives. Tallene for 1955 i tabellen bygger derfor bl. a. på anslag for dette.

Reallønnen for menn i industrien økte med ca. 5 prosent fra 1954 til 1955. For kvinner var det en øking på ca. 3½ prosent. Reallønnen i bygg og anlegg økte med ca. 3½ prosent. Reallønnsstigningen i 1955 er den største en har hatt i noe år etter 1949.

Av tabellen nedenfor går det fram hvordan all privat inntekt av arbeid og kapital fordelte seg på visse inntektskategorier:

Mill. kroner.

	1954	1955
Privat inntekt av arbeid og kapital	18 834	19 767
Av dette:		
Lønn ¹⁾	10 363	10 971
Selvstendiges inntekt av jordbruk, skogbruk, fiske og liberale erverv	2 422	2 326
Andre private inntekter	6 049	6 470
Prosentfordeling av privat inntekt, av arbeid og kapital:		
Lønn ¹⁾	55.0	55.5
Selvstendiges inntekt av jordbruk, skogbruk, fiske og liberale erverv	12.9	11.8
Andre private inntekter	32.1	32.7

¹⁾ Foruten kontraktsmessig kontant- og naturallønn omfatter posten også arbeidsgivers bidrag til trygdepremier og andre ytelser til beste for lønnstakerne.

Jordbrukets inntekter ble i 1955 påvirket av produksjonsnedgangen som følge av tørken, men på grunn av visse prisøkinger og økt støtte fra staten ble inntektsnedgangen ikke tilsvarende stor. Til ekstraordinær støtte til jordbruket i forbindelse med tørkeskadene bevilget Stortinget 40.5 mill. kroner, som vesentlig skulle gå til økte subsidier på jordbrukets produksjonsmidler og til å dekke en øking i produsentprisen på melk på 8 øre i de tørkeramte distrikter.

Arbeidsmarkedet.

Arbeidsmarkedet har i 1955 vært stramt med mangel på arbeidskraft, særlig fagarbeidere, i flere næringer. Den totale sysselsetting har økt med vel $\frac{1}{2}$ prosent fra 1954 til 1955 og har i årets løp variert fra ca. 1.45 mill. sysselsatte til nærmere 1.5 mill. sysselsatte. Av dette er vel 1 mill. lønnstakere og resten selvstendige.

Forskjvningene i sysselsettingen mellom de forskjellige næringer har, med ett unntak, stort sett fulgt samme mønster som i de nærmest foregående år. Dvs. jordbruk og husarbeid har avgitt arbeidskraft til industri, varehandel, forskjellige tjenesteytende næringer og til forsvaret. Det nye er at sysselsettingen

i bygge- og anleggsvirksomheten i løpet av året har gått noe ned, mens det i de nærmest foregående år har vært en stadig øking.

Sysselsettingen er høyest i 3. kvartal. Tabellen nedenfor viser hvordan sysselsatte lønnsinntakere fordelte seg på næringer i 3. kvartal 1955, og endringene fra 1954.

Sysselsatte lønnsinntakere.

	3. kv. 1955	Endringer 3. kv. 1954 3. kv. 1955
Jordbruk og skogbruk	66 533	÷ 2 076
Fiske og fangst	3 615	45
Bergverksdrift m. v.	10 648	548
Industri	332 368	7 930
Bygge- og anleggsvirksomhet	106 706	÷ 5 579
Kraft- og vannforsyning	12 536	÷ 7
Varehandel	121 713	3 654
Finansinstitusjoner og eiendomsdrift	19 963	538
Sjøtransport (inkl. utenriksfart)	55 848	3 709
Annen samferdsel (inkl. N.S.B.)	72 328	1 630
Offentlig administrasjon og forsvar	56 088	218
Offentlig og privat tjenesteyting	99 704	3 791
Personlig tjenesteyting	69 326	÷ 2 630
I alt	1 027 376	11 771

Sysselsatte lønnsinntakere i alt økte med nærmere 12 000 personer, eller 1.2 prosent, fra 3. kvartal 1954 til 3. kvartal 1955. Dette er en sterkere øking enn økingen i den totale sysselsettingen. Dette skyldes at personer som har vært sysselsatt i selvstendig virksomhet, særlig i jordbruket, har gått over til lønnsarbeid. Antall selvstendige i alt er redusert.

Prosentvis sterkest øking i tallet på sysselsatte lønnsinntakere var det i sjøtransport, hvor sysselsettingen økte med vel 7 prosent eller 3700 personer. I absolutte tall var økingen sterkest i industrien med vel 7900 personer, eller 2.4 prosent. I varehandel økte sysselsettingen med nærmere 3700 personer, eller vel 3 prosent. Dette er bare vel halvparten av økingen fra 3. kvartal 1953 til 3. kvartal 1954.

Både absolutt og prosentvis var nedgangen i sysselsettingen størst i bygge- og anleggsvirksomhet med 5600 personer, eller 5 prosent. Denne nedgangen falt i sin helhet på anleggsvirksomheten. I de siste måneder av 1955 har imidlertid også sys-

selsettingen i byggevirkksomheten vært lavere enn i 1954. Ved utgangen av desember 1955 var det sysselsatt om lag 4500 færre lønsmottakere i byggevirkksomhet enn på samme tid i 1954. I anleggsvirkksomheten var det sysselsatt 5100 færre.

Arbeidsløsheten har i 1955, med unntak av et par måneder i begynnelsen av året og desember, vært lavere enn i 1954. Det laveste tallet hadde en ved utgangen av juli da det var registrert om lag 2500 arbeidsløse. Ved utgangen av desember var det ved arbeidsformidlingen registrert vel 24 100 helt arbeidsløse. Av disse hadde 21 600 vært meldt ledige mer enn 1 uke. Den registrerte arbeidsløsheten var 3500 høyere enn ved utgangen av desember 1954. I forhold til tallet på sysselsatte lønsmottakere utgjorde antall arbeidsløse om lag 2.4 prosent. Av de arbeidsløse var om lag 14 000 registrert som anleggsarbeidere, 4300 som industriarbeidere, 1600 som jobbearbeidere og 1100 som fiskere, sel- og hvalfangstarbeidere.

Forbruk.

Det sivile forbruket omfatter den del av den samlede tilgang på varer og tjenester innenlands som ikke går til investeringer eller forsvaret. Det sivile forbruket fordeler seg på sivilt offentlig forbruk og privat forbruk. Fra 1954 til 1955 økte det sivile offentlige forbruket regnet i mengde med knapt 2 prosent. Mengden av det private forbruket er anslått til å ha økt med vel 3 prosent. Pr. innbygger blir dette en øking på vel 2 prosent. Tabellen nedenfor viser hvordan forbruksutgiftene fordelte seg på varegrupper i 1955.

Privat konsum. Mill. kroner.

	1954	1955
Matvarer	4 299	4 440
Drikkevarer og tobakk	1 064	1 138
Bolig, lys og brensel	1 491	1 652
Utstyr m. v., leid hjelp	1 597	1 669
Klær og skotøy	2 525	2 593
Helsepleie, personlig hygiene	721	743
Reiser og transport	945	968
Utdanning, litteratur og fornøyelser ..	760	784
Hoteltjenester m. v.	437	470
Annet konsum	871	905
Spesifisert konsum	14 710	15 362
÷ Korreksjonsposter ¹⁾	189	164
Privat konsum	14 521	15 198

¹⁾ Lageropplegg i omsetningsleddene + det off. og utlendingers konsum i Norge ÷ nordmenns konsum i utlandet.

Størst øking i forbrukernes utgifter fra 1954 til 1955 var det for posten «Bolig, lys og brensel» med om lag 160 mill. kroner.

Salget av varige forbruksartikler har vært høyt også i 1955. Det ble f.eks. solgt 47 000 kjøleskap, dvs. 6000 flere enn i 1954, og 72 000 vaskemaskiner, 2000 flere enn i 1954.

Det har i 1955 vært god tilgang på praktisk talt alle vanlige forbruksvarer. Et kjent unntak fra denne regel er hermetisk frukt som ananas o. l. Tilgangen på boliger og personbiler har vært stor, men betydelig mindre enn etterspørselen.

Investering.

Bruttoinvesteringene (eksklusive lagerendringer) økte med om lag 550 mill. kroner til 9500 mill. kroner i 1955. Den mengdemessige økingen fra 1954 til 1955 var om lag 5 prosent. Investeringene målt i løpende kroner utgjorde ca. 36 prosent av bruttonasjonalproduktet i 1955 mot ca. 35 prosent i 1954. Av de totale investeringer falt noe under halvparten på bygg- og anlegg, vel $\frac{1}{4}$ på maskiner og transportmateriell (eksklusive skip) og vel $\frac{1}{4}$ på skip og båter.

Investeringene i bygg- og anlegg økte regnet i mengde med om lag 3 prosent fra 1954 til 1955. Økingen fant sted i 1. halvår. De tiltak som ble truffet for å begrense investeringene i bygg og anlegg førte til en merkbar nedgang i 2. halvår. Nedgangen i anleggsvirksomheten skyldes for endel at flere store anlegg ble ferdige uten at det samtidig ble satt i gang nye anlegg i tilsvarende omfang. Det viktigste av tiltakene for øvrig var at det ble gjennomført en sterk tilstramming i innvilgningene av byggeløyver. Mens det i 1954 ble gitt byggeløyve for i alt ca. 4.3 mill. kvm., er innvilgningene i 1955 anslått til ca. 3.4 mill. kvm. Det ble i 1955 bygget ferdig i alt ca. 33 000 nye leiligheter, mot 35 000 i 1954. Andre tiltak som må antas å ha hatt en viss betydning er innføringen av en 10 prosent avgift for bygg og anlegg, unntatt boliger, driftsbygninger i jordbruket og gjenreisingsbygg, og dessuten den generelle kredittstrammingen.

Bruttoinvesteringene i maskiner, transportmateriell o. l. gikk, regnet i mengde, ned med vel 4 prosent fra 1954 til 1955. Nedgangen må sees i sammenheng med de generelle investeringsbegrensede penge- og finanspolitiske tiltak. Dessuten har det i hele 1955 måttet betales toll på maskiner som ikke produseres her i landet. Tollen som utgjør 10—20 prosent av verdien ble innført i februar 1954, mens disse maskiner tidligere kunne inn-

føres tollfritt. I februar 1955 ble det pålagt en 10 prosent avgift på import av motorkjøretøyer og traktorer.

Bruttoinvesteringene i skip og båter økte regnet i mengde med ca. 24 prosent fra 1954 til 1955. Økingen skyldes leveringer på tidligere inngåtte kontrakter. I februar 1955 ble det også innført en 10 prosent avgift på kontrahering av skip. Denne virket til å begynne med nesten som en kontraheringsstopp. I juni vedtok Stortinget at avgiften skulle falle bort når terminbeløpene dekkes ved lån i byggelandets valuta, ved valuta skaffet til veie ved salg av skip til utlandet eller på annen nærmere bestemt måte. Hensikten med dette er å gjøre rederne interessert i å ta opp lån i utlandet, slik at skipsimporten ikke direkte belaster våre valutareserver.

Forsvarets bruk av varer og tjenester.

Forsvaret la i 1955 beslag på varer og tjenester for i alt 961 mill. kroner (eksklusive netto tilskudd fra utlandet). Dette er 65 mill. kroner mindre enn i 1954. Netto tilskudd fra utlandet under NATO's fellesfinansierte byggeprogram og det tilsvarende bruk av varer og tjenester til disse formål, utgjorde i 1955 100 mill. kroner. De militære bygge- og anleggsarbeider beløp seg til ca. 250 mill. kroner i 1955. Regnet i mengde var det en nedgang i de militære bygge- og anleggsarbeider på 28 prosent fra 1954 til 1955.

Forsvarets bruk av varer og tjenester har i etterkrigstiden vært relativt høyest i årene 1953 og 1954, da det utgjorde 4.1 prosent av bruttonasjonalproduktet. I 1955 sank tallet til 3.6 prosent, og i nasjonalbudsjettet for 1956 er det regnet med at det skal komme ned i vel 3 prosent.

Pengemessige og finansielle forhold.

I 1955 ble pengepolitikken igjen for alvor tatt i bruk som et virkemiddel i den økonomiske politikken.

Ved rundskriv fra Finansdepartementet av 3. januar 1955 ble aksje- og sparebankene anmodet om å vise den største tilbakeholdenhet med å gi nye lån, og ved kongelig resolusjon av 14. januar 1955 ble aksje- og sparebanker pålagt plikt til å holde innskuddsreserver i Norges Bank. Innskuddsreservene fastsettes i prosent av bankens innskudd på anfordring og netto avistaforpliktelser i mellomregning med andre innenlandske banker. Prosentsatsen ble satt til 10 for banker med over 100 mill. kroner i forvaltningskapital, til 5 for banker med mellom

10 og 100 mill. kroner i forvaltningskapital, mens de øvrige banker ikke ble pålagt plikt til å holde innskuddsreserver. De pliktige innskuddsreserver har i løpet av 1955 holdt seg på om lag 250 mill. kroner.

Norges Banks diskonto ble fra 14. februar forhøyet med 1 prosent til 3½ prosent. Dette ble etterfulgt av en alminnelig renteøkning på 1 prosent for de fleste låneformer. Også utlånsrentene for offentlige fond og fra andre statsbanker enn Husbanken og Bustadbanken er hevet.

På innenlandske statslån ble det i 1955 innbetalt i alt 750 mill. kroner. Av dette falt 400 mill. kroner på et 4 prosent lån og 150 mill. kroner på 2 premieobligasjonslån.

Videre ble statskassevekslene gjort om til ihendehaverpapi-
rer, som også kan kjøpes av andre enn banker. Båndlagte midler avsatt i forbindelse med inntektsåret 1954 og 1955 er besluttet overført til Norges Bank. Skattelovene er endret slik at bankinnskudd inntil 5000 kroner og renter av bankinnskudd for inntil 200 kroner blir skattefrie for personlige skattytere. For livsforsikring er de skattefrie fradrag forhøyet. Det er oppnevnt et samarbeidsutvalg for økt personlig sparing, hvor banker, forsikringsselskaper, Arbeidsgiverforeningen, Landsorganisasjonen og statsmyndighetene er representert. Dette utvalg og de nevnte endringer i skattelovene har til formål å fremme den personlige sparing. Statsbankkomiteén av 1955 la fram sin innstilling i oktober. Den har stort sett foreslått strammere betingelser for utlån fra statsbankene. Innstillingen vil senere bli behandlet av Stortinget.

Disse pengepolitiske tiltakene, og visse finanspolitiske tiltak som omtales senere, ga seg på det pengemessige området bl. a. utslag i at seddelomløpet gikk ned med om lag 15 mill. kroner i løpet av året. Det er det første året siden 1946 at seddelomløpet viser nedgang. Sedler i omløp ved utgangen av 1955 utgjorde 3300 mill. kroner. Beholdningen av likvide midler i alt (kontanter, folioinnskudd i Norges Bank, statskasseveksler m. v.) hos andre enn staten og Norges Bank ble redusert med bortimot 100 mill. kroner i løpet av 1955. Ser en alene på bankenes likviditet ble denne redusert med ca. 70 mill. kroner. Utlånene fra aksje- og sparebankene til private steg i første halvår 1955, men i annet halvår var det en merkbar tilstramning i forhold til annet halvår 1954. For innvilgede kassakreditter viser tallene at mens det fram til 1955 var en gjennomsnittlig stigning på om lag 600 mill. kroner årlig, har det i 1955 vært en nedgang på om lag 100 mill. kroner. Livsforsikrings-

selskapenes utlån til industri og andre næringer har økt i 1955. Utviklingen av statsbankenes virksomhet i de senere år går fram av følgende tabell:

Statsbankene. Mill. kroner.

	1953	1954	1955 ¹⁾
Innvilgninger (tilsagn)	952	582	549
Utbetaling av lån	620	643	735
Mottatte avdrag	102	118	126
Utlånsøking	518	525	609

1) Foreløpig regnskap.

Innvilgningene av lån fra statsbankene ble skåret sterkt ned fra 1953 til 1954 og ytterligere noe i 1955. Rammen for innvilgningen av lån i 1956 er satt til 532 mill. kroner. Utbetalingen av et lån finner ofte sted først lang tid etter at det er innvilget. De høye innvilgningene i 1953 har derfor ført til øking i utbetalingene til og med 1955. For 1956 regnes det imidlertid med at også utbetalingen av lån vil gå ned. Av innvilgningene i 1955 falt 334 mill. kroner på Husbanken, 74 mill. kroner på Bustadbanken og 80 mill. kroner på Kommunalbanken, mens resten fordelte seg på Hypotekbanken, Industribanken og Fiskarbanken.

Også i finanspolitikken har det funnet sted en tilstramming. Statsregnskapet (budsjettregnskapet) for terminen 1954/55 viser et overskudd på 2.5 mill. kroner. Dvs. driftsinntektene har da dekket både driftsutgiftene, utgiftene til statens investeringer og avdrag på statsgjelden. Det vedtatte budsjett for 1955/56 ble også gjort opp med total balanse, slik at driftsinntektene dekket alle utgifter. I perioden har det imidlertid blitt gitt betydelige tilleggsbevilgninger, bl. a. i forbindelse med tørkeskadene i jordbruket og lønnsoppgjøret for statstjenestemennene. Inntektene har også blitt økt, bl. a. gjennom visse utvidelser og forhøyelser av avgifter, men det er likevel usikkert om regnskapet for perioden 1955/56 vil vise balanse. Av nye avgiftsvedtak i 1955 kan nevnes: Ved Stortingsvedtak av 14. februar 1955 ble den alminnelige omsetningsavgift på 10 prosent utvidet til også å gjelde bygge- og anleggsarbeider, unntatt boligbygg, driftsbygninger til jordbruk og gjenreinsningsbygg. Samtidig ble det innført en midlertidig avgift på import av

motorkjøretøyer og traktorer på 10 prosent av verdien. Det ble også innført en 10 prosent avgift på kontrahering av skip. I juni vedtok imidlertid Stortinget at avgiften skulle falle bort, under forutsetning om at det ved lån eller på annen måte ble skaffet valuta slik at skipsimporten ikke direkte skulle belaste valutareservene. Det er i løpet av året også fattet vedtak om forhøyelse av visse forbruksavgifter som tobakksavgiften, elektrisitetsavgiften og jernbane-, telefon og portotakster.

Tabell 1 a.

Gjennomsnittlig timefortjeneste¹⁾ for voksne menn i industri.
Kroner pr. time.

	Total	Bergverk	Nærings- og nyt.-middels- industri	Bryggerier og mineralvann- fabrikker	Tobakk- fabrikker	Tekstil- industri	Skofabriker	Klednings- industri	Bygnings- vareindustri	Møbel- og annen treindustri	Papirindustri	Papirvare- og pappvare- industri	Grafisk industri	Lær- og lær- vareindustri	Kjemisk- og elektrokjemisk industri	Jord- og stein- industri	Jern- og metall- industri
1949 (gj.sn.) ²⁾ .	3.04	3.08	2.77	2.90	2.97	2.83	3.17	2.92	—	—	2.94	3.10	3.62	3.17	3.26	3.07	3.11
1954 (gj.sn.) ..	4.50	4.86	4.02	4.28	4.40	4.13	4.36	4.17	4.33	4.36	4.55	4.83	5.21	4.38	4.64	4.56	4.59
3. kv. 1954 ...	4.48	4.86	4.00	4.22	4.39	4.16	4.34	4.18	4.25	4.34	4.62	4.82	5.14	4.36	4.54	4.65	4.58
3. kv. 1955 ...	4.68	5.04	4.18	4.63	4.43	4.20	4.57	4.35	4.43	4.55	4.71	5.04	5.44	4.53	4.76	4.82	4.81

Prosentvis stigning.

1949—1954 ...	48.0	57.8	45.1	47.6	48.1	45.9	37.5	42.8	—	—	54.8	55.8	43.9	38.2	42.3	48.5	47.6
3. kv. 1954 — 3. kv. 1955. .	4.5	3.7	4.5	9.7	0.9	1.0	5.3	4.1	4.2	4.8	1.9	4.6	5.8	3.9	4.8	3.7	5.0

¹⁾ Etter oppgave fra et utvalg av organiserte og uorganiserte bedrifter. Gjennomsnittsfortjeneste på tid, akkord og overtid.

²⁾ Beregnede tall.

Tabell 1 b.

Gjennomsnittlig timefortjeneste¹⁾ for voksne kvinner i industri.
Kroner pr. time.

	Total	Nærings- og nyt.middel- industri	Bryggerier og mineralvann- fabrikker	Tobakk- fabrikker	Tekstil- industri	Skofabrikker	Klednings- industri	Papirindustri	Papirvare- og pappvare industri	Grafisk industri	Lær- og lær- vareindustri	Kjemisk industri	Jern- og metall- industri
1949 (gj.sn.) ²⁾	1.98	1.82	2.02	2.02	1.93	2.04	2.01	2.04	—	1.96	—	1.97	2.24
1954 (gj.sn.)	3.06	2.81	3.15	3.25	2.94	2.99	3.16	3.28	3.21	3.22	3.17	3.10	3.43
3. kv. 1954	3.06	2.79	3.12	3.22	2.97	2.95	3.16	3.36	3.28	3.23	3.17	3.04	3.41
3. kv. 1955	3.16	2.84	3.36	3.26	3.07	3.11	3.28	3.36	3.35	3.29	3.30	3.19	3.57

Prosentvis stigning.

1949—1954	54.5	54.4	55.9	60.9	52.3	46.6	57.2	60.8	—	64.3	—	57.4	53.1
3. kv. 1954 — 3. kv. 1955	3.3	1.8	7.7	1.2	3.4	5.4	3.8	—	2.1	1.9	4.1	4.9	4.7

¹⁾ Etter oppgave fra et utvalg av organiserte og uorganiserte bedrifter. Gjennomsnittsfortjeneste på tid, akkord og overtid.

²⁾ Beregnede tall.

Tabell II. Gjennomsnittlig timefortjeneste¹⁾ for voksne menn i bygge- og anleggsvirksomhet.

Kroner pr. time.

	Bygge- og anleggsvirksomhet			Håndverksbedrifter		Entreprenørbedrifter (Fagarb. og hj.arb.)
	I alt	Byggevirksomhet	Anleggsvirksomhet	Fagarbeidere	Hjelpearbeidere	
1949 (gj.sn.)	3.97	3.80	4.86	3.71	3.63	4.23
1954 (gj.sn.)	5.71	5.40	6.71	5.34	5.08	6.00
3. kv. 1954	5.75	5.40	6.67	5.32	5.12	6.04
3. kv. 1955	5.98	5.69	6.90	5.65	5.40	6.24

Prosentvis stigning.

1949—1954	43.8	42.1	38.1	43.9	39.9	41.8
3. kv. 1954 – 3. kv. 1955	4.0	5.4	3.4	6.2	5.5	3.3

¹⁾ Etter oppgave fra medlemsbedrifter i Norsk Arbeidsgiverforening. Gjennomsnittsfortjeneste på tid, akkord og overtid.

Tabell III.

Gjennomsnittsførtjenesten
for en del viktige grupper av lønnstakere.

	Absolutte tall			Prosentvis stigning	
	1939	1949	1954	1939-1954	1949-1954
Menn:	kr.	kr.	kr.	%	%
Jordbruk, tjenestegutter, driftsåret ¹⁾ pr. år	624	2 783	4 011	543	44
Jordbruk, dagarbeidere, egen kost, sommer » dag	5.64	18.42	26.68	373	45
Skogsarbeidere, egen kost vinter . . . » »	5.87	19.63	29.11	396	48
Industri, voksne arbeidere ²⁾ » time	1.64	3.04	4.50	174	48
Privat bygge- og anleggsvirksomhet, voksne arbeidere ³⁾ » »	⁴⁾ 2.22	3.97	5.71	157	44
Sjøfart, matros i utenriksfart ¹⁾ » md.	- ⁵⁾	651 ⁶⁾	880	-	35
Privat landtransport, sjåfør, lagerarbeidere og liknende » time	⁷⁾ 1.61	2.82	4.15	158	47
Statstjenestemenn, byråsjefer ⁷⁾ » år	8 690	14 120	19 550	125	38
Statstjenestemenn, sekretær I og II ⁷⁾ » »	5 540	8 460	11 813	113	40
Kvinner:					
Jordbruk, tjenestejenter, driftsåret ¹⁾ pr. år	411	1 678	2 531	516	51
Jordbruk, dagarbeidere, egen kost, sommer » dag	3.74	12.39	18.54	396	50
Industri, voksne arbeidere ²⁾ » time	0.94	1.98	3.06	226	55
Statstjenestemenn, telegraf- og telefonassistenter ⁷⁾ » år	3 290	6 180	8 756	166	42
Statstjenestemenn, assistent I og II ⁷⁾ » »	3 440	5 780	8 088	135	40
Hushjelp i byer ¹⁾ » »	588	1 740	2 568	337	48

¹⁾ Til dette kommer kost og losji.

²⁾ Etter oppgave fra et utvalg av organiserte og uorganiserte bedrifter.

³⁾ 3. kvartal.

⁴⁾ Bedrifter i N.A.F.

⁵⁾ November måned.

⁶⁾ Mars måned 1955.

⁷⁾ Statens lønnsregulativ. Gjennomsnitt av lønnsklassenes begyner- og toppsatser. Bruttolønn.

Tabell IV.

Prisindekser.

	Levekostnadsindeksen 1949 = 100		Engrospris- indeksen 1938 = 100
	I alt	Matvarer	
1939	63.8	67.9	101.7
1949	100.0	100.0	184.3
1950	105.3	108.8	208.8
1951	121.9	128.5	258.4
1952	132.9	145.7	276.4
1953	135.6	147.9	276.2
1954	141.6	159.7	280.3
1955	142.8	159.5	280.5
1955: 1. kvartal	142.4	159.0	278.3
2. »	142.5	158.9	278.7
3. »	143.3	160.4	282.2
4. »	142.9	159.5	282.8

Prosentvis stigning.

1939—1954	121.9	135.2	175.6
1949—1954	41.6	59.7	52.1
3. kv. 1954 — 3. kv. 1955.....	÷ 0.8	÷ 3.7	÷ 0.4

Tariffrevisjonene.

Året 1955 var ikke noe stort tariffår i vanlig forstand, og det ble derfor ikke trukket opp spesielle retningslinjer for de tariffoppgjørene som skulle finne sted. Forutsetningen var at tariffrevisjonen i 1955 skulle skje på grunnlag av de retningslinjer som ble vedtatt for foregående år.

Den første tariffsak det ble tatt fatt på var oppgjøret for utenriksfarten, idet meklingsforslagene som var satt fram i slutten av 1954 ble forkastet på arbeidernes side. Etter at meklingsforslagene var blitt forkastet bestemte myndighetene lønnsnemndbehandling, og avgjørelsen i lønnsnemnda fant sted i januar måned, og betydde vesentlig sett stadfestelse av de framsette meklingsforslag.

Tariffavtalen for rutelosene ble ikke sagt opp i 1954, og kom således ikke med i fellesoppgjøret for de øvrige sjømannstariffer i innenriksfart. Imidlertid ble den da oppsagt i dette året, og det ble opptatt forhandling og mekling som førte til enighet om et forslag mellom partene i meklingen. Forslaget ble vedtatt på begge sider, og tariffavtalen ble gjort gjeldende med 1 års gyldighet.

Overenskomsten for rutebilselskapene i Norsk Arbeidsgiverforening var oppsagt til utløp ved årsskiftet. Det ble opptatt forhandlinger og meklinger, som førte til at meklingsforslaget ble satt fram i begynnelsen av februar. Det ble vedtatt av begge parter. Transportarbeiderforbundet nyttet uravstemningsmetoden.

For Oslo og Omegns Rutebileierforening ble tariffavtalen for verkstedarbeiderne revidert i mai måned. Det ble foretatt forhandlinger og meklinger, og meklingsforslaget ble vedtatt av begge parter.

Når det gjelder overenskomsten mellom Norsk Sjømannsforbund — Det norske maskinistforbund og Hvalfangstens Arbeidsgiverforening, ble den sagt opp av arbeiderparten til revisjon. Etter flere forhandlinger, først i London og siden her hjemme, ble det foretatt meklinger og forslag ble satt fram 24. september, som ble vedtatt av partene.

Overenskomsten mellom Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund og Norsk Arbeidsgiverforening angående industrifunksjonærene ble sagt opp til utløp 30. april. Det ble opptatt forhandlinger og meklinger og meklingsforslag ble satt fram, som ble vedtatt av begge parter. Ved denne revisjon ble

det gjennomført et helt nytt lønssystem, som bygger på en gruppeinndeling etter arbeidets ansvar og art.

Norsk Skog- og Landarbeiderforbund sa opp overenskomsten med Skogbrukets Arbeidsgiverforening. Etter inngående forhandlinger og meklinger kom en fram til et forslag som ble forkastet av arbeiderne. Saka ble avgjort ved lønnsnemnd.

Et tariffoppgjør som viste seg å bli meget komplisert var oppgjøret for transportfagene — losse og lastearbeidet for Sør-Norge og landtransporten. Tariffavtalene for disse yrker ble sist revidert i 1954, og fikk da sin avgjørelse ved kjennelse i lønnsnemnda. Varighetstiden ble satt til 1½ år, utløp 31. oktober 1955. Forhandlinger ble opptatt om revisjon og deretter meklings, men det var uråd å komme fram til et resultat. Det kom derfor til åpen konflikt den 25. november. Iverksettelsen av arbeidsstansen var forut godkjent av sekretariatet. Da arbeidsstansen hadde pågått en ukes tid, innkalte Riksmeklingsmannen representanter for partene til en konferanse. Det ble så opptatt nye meklinger, som etter 3—4 døgn så å si uavbrutte møter førte til at Riksmeklingsmannen satte fram et forslag, som ved avstemming ble godtatt den 7. desember av begge parter. Ved avstemmingen viste det seg at forslaget var forkastet for losse- og lastearbeidergruppen, men vedtatt med stort flertall av landtransportgruppen, og da avstemmingen var koblet sammen, ble det tilsammen et flertall for vedtakelse. Konflikten varte heldigvis bare 12 dager, men det var lenge nok til å skaffe mange vanskeligheter. Særlig ble bensin-, olje- og brenselssituasjonen meget prekær. For at ikke det hele skulle bryte sammen, måtte forbundet og dets avdelinger i mange tilfelle gi dispensasjoner for tilførsel av olje og bensin, særlig til sykehus, skoler o. l., men Arbeidsgiverforeningen motsatte seg i de fleste tilfelle dispensasjonene. Konflikten var en anskuelsesundervisning på hva transporten betyr i arbeids- og samfunnslivet som helhet.

Foruten de tariffrevisjoner som er nevnt foran, er det foretatt revisjon av en hel rekke overenskomster med enkeltstående arbeidsgivere og bedrifter, også med kommuner og interkommunale selskaper. Det siste gjelder særlig elektrisitetsforsyningen.

Det mest omfattende lønnsoppgjør som har funnet sted i dette året er for statens tjeneste- og embetsmenn. Ved forhandlingene i høst ble det foretatt en gjennomgripende revisjon, som førte til lønnstillegg for så å si samtlige lønnsklasser i regulativet, og tilsammen betyr disse tillegg ca. 10—12 prosent. Lønns-

oppgjøret ble vedtatt på lønnstakersiden ved uravstemning og deretter på den andre siden av Stortinget den 7/12.

For å få et overblikk over oppgjørets omfang, tar vi inn den redegjørelsen som Statstjenestemannskartellet sendte ut til sine medlemmer ved uravstemningen:

1. Lønnsforhandlingene 1954 og våren 1955.

Forhandlingene våren 1954 resulterte i innføring av et 4. alderstillegg. Halvparten av dette ble gitt antesipert (forskudd) for alle som hadde 4 års lønnsansienitet eller mer, men mindre enn 8 år. Antesiperingsordningen gjaldt bare lønnsklassene 1—7 og bare tjenestemenn ansatt før 1. juli 1954.

Dette forhandlingsresultat ble forelagt Kartellets medlemmer ved uravstemning i mai måned 1954 og vedtatt med knepet flertall.

På grunn av misnøyen med antesiperingsordningen ble det allerede høsten 1954 fra Kartellets side reist spørsmålet om en endring. Saken ble imidlertid utsatt til etter nyttår 1955. Etter lønnsforhandlinger i mars måned 1955 ble resultatet at antesiperingsordningen ble endret slik at det halve 4. alderstillegg ble gitt fra og med grunnlønnssatsen i lønnsklasse 1—15.

Under lønnsforhandlingene i mars måned 1955 reiste hovedorganisasjonene også spørsmålet om en ytterligere generell heving av hele lønnsnivået for statens tjenestemenn. Dette ble avslått.

Etter krav fra hovedorganisasjonene gikk statens forhandlere imidlertid med på å ta inn blant annet følgende formulering i tilslutning til tilbudet:

«... Statens forhandlere har tidligere vist til den vanskelige økonomiske situasjon som landet står oppe i og for øvrig til de tiltak som er satt i verk for å senke prisnivået og minske kjøpe- og inflasjonspresset. Statens forhandlere er imidlertid klar over at lønnsutviklingen hittil i det private næringsliv gir et berettiget grunnlag for generelle forhandlinger om statstjenestemennenes lønninger. Statens forhandlere er derfor villige til å ta opp forhandlinger om dette til høsten slik at resultatet av forhandlingene skal legges fram for Stortinget i begynnelsen av neste år.»

Som svar på tilbudet avga de tre hovedorganisasjoner følgende felles protokolltilførsel:

«Hovedorganisasjonenes forhandlere kan godta statens tilbud under punkt 1 og 2. Når det gjelder punkt 3 vil en uttale:

Hovedorganisasjonene har overfor statens forhandlere gjort det klart at det nå er oppstått et påtagelig misforhold mellom lønningene i staten og i arbeidslivet for øvrig. Statens tjenestemenn er på ny blitt hengende etter i lønnsutviklingen.

I betraktning av at statens forhandlere nå erkjenner berettigelsen av forhandlinger om generell lønnsrevisjon, vil hovedorganisasjonenes forhandlere kunne godta at forhandlingene om dette føres videre til høsten.»

Om disse spørsmål har Kartellets representantskap ved vedtak av 10. mai 1955 gitt en redegjørelse som ble tilstillet hvert enkelt medlem sammen med skjema for fullmakt til plassoppsigelse. En viser for øvrig til denne redegjørelse.

2. Opplegget til lønnsforhandlingene august—september 1955.

Representantskapsmøte 10. mai 1955 nedsatte et utvalg med mandat til å samle og bearbeide nødvendig lønnsstatistikk til bruk under lønnsforhandlingene. Herunder skulle komiteén undersøke lønnsutviklingen i kommunene og det private næringsliv og foreta beregninger av tjenestemennenes lønnsmessige stilling i forhold til lønnsoppgjørene i 1948 og 1952 og i forhold til inntektsutviklingen i samfunnet ellers.

Det viste seg at det forelå lite statistisk materiell på dette område, og utvalgets arbeid ble derfor både krevende og omfattende. Det lyktes i løpet av 2½ måned å få utarbeidet en bred utredning om disse spørsmål.

På bakgrunn av representantskapets vedtak om at Kartellet måtte kreve heving av tjenestemennenes lønnsnivå som bringer dem på linje med lønnstakere i arbeidslivet for øvrig, har utvalgets utredninger og det framlagte statistiske materiale dannet basis for lønnskravene og våre forhandlingsopplegg.

Det er ikke mulig i denne redegjørelse å gi en hel oversikt over det omfattende statistiske materiale som nå foreligger. En skal imidlertid redegjøre for en del viktige punkter i utredningen, punkter som har vært av dominerende betydning for disse lønnsforhandlingene.

3. Kartellets lønnsstatistikk.

Siden 1948 har en ved oppgjørene for statens tjenestemenn i det sentlige foretatt en sammenlikning mellom én lønnsklasse på regulativet, nemlig lønnsklasse 4, og fagarbeidere ved mekaniske verksteder. Denne sammenlikning har imidlertid ikke vært tilstrekkelig til å belyse alle gruppers lønnsforhold i relasjon til tilsvarende grupper lønnstakere i det private næringsliv.

En tar nedenfor inn et lite utdrag av den statistikk med kommentar som Kartellet har benyttet under disse lønnsforhandlingene.

Lønnsnivået i staten jamnført med lønnsnivået i private bedrifter.

Ansatte i Staten:	L.kl.:	Gj.sn. bruttol.:	Ansatte i private bedrifter:	Gj.sn.lønn for hele landet
A.			A. (1955)	
Håndv. v/linjen NSB med svennebrev eller fagprøve	4/4B	10 308	Fagarb. i bedr. M.V.L.	11 132
Stasjonsbetjent	0/3/3B/4	9 590		
postbud	3/3B	9 358	Mannlige industriarb. i alt	10 816

Lønnsnivået i staten jamnført med lønnsnivået i private bedrifter.

Ansatte i Staten:	L.kl.:	Gj.sn. bruttol.:	Ansatte i private bedrifter:	Gj.sn.lønn for hele landet
B.				
Assistent II	1	7 140	B. (sept. 1954)	
Assistent I	3	8 784	Kontorassistenter (kvinner)	7 126
Fullmektig II	4	10 400	Kontorassistenter (menn)	9 168
Gj.sn. for fullm. II og ass. i sentraladm.		8 636	Norske stenografer. (kvinner)	8 820
			Kontorist (mann)	11 424
			Kontorassistenter i alt	7 956
			Underordnede kontorfunksjonærer i alt	8 796
			Underordnede kontorfunksjonærer over 21 år (kv. og menn)	9 204
<hr/>				
Sekretær II	7	10 600		
Sekretær I	10	12 800		
l.-sekretær	13	15 020		
Gj.sn. sekr. i dept.		12 716	Sekretærer	15 552
<hr/>				
C.				
Gj.sn.: Avd.ing. I og avd.ing. II (ald.49 $\frac{1}{2}$ år)	15 og 13	16 707	Gj.sn.: Ingeniører og tekn. m. ledelse og ansv. for virksomh. innen best. avgr. omr. av bedrift	20 880 (alder 44 år)
Gj.sn.: Lok.mester, ing. I, driftsass., konstr. I, teknikersjef, konstr. II, tekn.form. i særklasse (alder 48 år)	8	13 229	Gj.sn.: Ing. og tekn. m. selvstendig arbeid	16 104 (alder 39 år)
<hr/>				
Gj.sn.: Ing. II, konstr. III, tekn.form., tekn. I, tegn. I, stikn.form. (alder 42 år)	7—6	11 261	Gj.sn.: Ing. og tekn. med mer kval., men rutinepreget arbeid	12 420 (alder 34 år)
Gj.sn.: Tekn. II, tegn. II, tekn. III (ald. 35 $\frac{1}{2}$ år)	5 og 6	10 222	Gj.sn.: Tekn. hjelpefunksj.	10 446 (alder 33 år)

Lønninger for statsfunksjonærer er i avsnitt A pr. 1. juli 1955, i avsnitt B og C pr. september 1954.

For privat ansatte er lønningene i avsnitt A anslagfor 1955 (ut fra lønningene i 1. kvartal).

I avsnitt B og C gjelder tallene pr. september 1954 (NAF's statistikk).

Avnitt A:

Den beregnede lønn for håndverkere ved linjen i Norges Statsbaner bygger på den faktiske fordeling på lønnsklasser og alderstrinn. Materialet er utarbeidet ved hullkortavdelingen i NSB. Det samme gjelder den beregnede lønn for stasjonsbetjenter.

For postbud er materialet for fordeling på lønnsklasser og alderstillegg hentet fra statistikk utarbeidd for Postverkets normeringsutvalg. Etter de undersøkelser Kartellet har foretatt er det ikke utarbeidd tilsvarende beregninger for andre etater. En regner likevel med at ovennevnte grupper er representative nok.

Arslønn 1955 for fagarbeidere i bedrifter under MVL er beregnet slik:

Hele landet:

Timefortjeneste 1. kvartal 1955 iflg. MVL	kr.	4.83
÷ Overtidsgodtgjørelse (3 %)	÷ »	0.14
÷ Betaling for 1. nyttårsdag	÷ »	0.04
	kr.	4.65
Timefortjeneste (ekskl. overtidsgodtgjørelse) korrigeret for sesongvariasjoner (4.65 : 0,98)	kr.	4.74
Lønn for 1. og 17. mai	»	0.02
Lønn for bevegelige helligdager	»	0.08
Beregnet årsgjennomsnitt (ekskl. overtidsgodtgj.)	kr.	4.84
Beregnet årslønn (4.84 × 2300)	kr.	11 132.00

For «voksne menn i industri i alt» har en redusert timefortjenesten med 3 øre fordi enkelte grupper har mindre enn 48 timers uke. (Overtidsgodtgjørelse har en ikke tatt hensyn til. Det er mulig at våre tall av den grunn er 150 à 200 kroner for høye.) Ved omregning til årsfortjeneste har en for begge industriarbeidergrupper regnet med 2300 timer. Dette er det faktiske antall arbeidstimer. Siden 1948 har en i lønnsoppgjørene tatt utgangspunkt i at statens fagarbeidere og håndverkere med svennebrev bør ligge lønsmessig likt med fagarbeidere i jern- og metall. (Gjennomsnitt for hele landet.)

Som det vil framgå av ovenstående har en foretatt en beregning for hele året 1955 ved å korrigere for sesongvariasjoner. Etter beregning av sesongvariasjoner i fortjenester for fagarbeidere under MVL 1949—1953, kan en gå ut fra at timefortjenesten i 1. kvartal utgjør 98 prosent av årsgjennomsnittet.

Årsgjennomsnittet for industriarbeidere i alt for 1955 kan ikke beregnes slik som årsgjennomsnittet for fagarbeidere i bedrifter under MVL, fordi en ikke kjenner sesongbevegelsen i disse tallene. Ettersom den prosentvise veksten i timefortjenesten fra 1. kvartal 1954 til 1. kvartal 1955 var om lag den samme for begge grupper, går en imidlertid ut fra at veksten i årsgjennomsnittet også vil bli lik for begge grupper.

Kartellet krevde gjennomført det nye lønnsregulativet fra 1. juli 1955. Hvis en hadde som utgangspunkt at regulativet skulde gjelde for 1 år fra 1. juli 1955, kunne ikke Kartellet nøye seg med å legge

til grunn en sammenlikning på basis av kalenderåret 1955, men måtte kreve en sammenlikning på basis av beregnet lønn for fagarbeidere under MVL for tiden 1. juli 1955—1. juli 1956, altså iberegnet en forventet ytterligere lønnsglidning for denne gruppen lønnstakere.

Beregningen blir da:

Arslønn 1955	kr. 11 132
» 1956 (hvis ingen tariffendring 1956)	kr. 11 499
» perioden 1/7-1955 — 1/7-1956	kr. 11 316

I beregningen for lønningene til håndverkere ved linjen i NSB har en tatt med virkning av B-tillegget som ble innført i 1953.

Forholdet er imidlertid at det er en sammenlikning mellom lønnsklasse 4 og fagarbeidere under MVL som har vært basis for reguleringen av tjenestemennenes lønnsnivå i oppgjørene både i 1948 og 1952.

Hvis en nå beregner lønnsnivået i staten på basis av virkningene av B-tillegget for de bestemte grupper som har fått dette tillegget, blir resultatet at tjenestemenn som ikke har fått B-tillegg, og det er de aller fleste, blir behandlet som om de har fått det. En slik beregning kan Kartellet ikke godta. Når Kartellet i denne forbindelse har tatt med virkningene av B-tillegget for håndverkere, har det vært for å få fram den faktiske lønn for denne gruppe. En har derfor foretatt en beregning av virkningene av B-tillegget. Det vil herav framgå at lønnen for håndverkere må reduseres fra 10 308 til 10 082, når beregningen skal skje bare på basis av lønnsklasse 4. Nedenstående tabell viser hvordan en kom fram til dette.

Lønnsklasse		Antall:	Bruttolønn:
4.	½	18	8 500
»	1½	35	9 000
»	2½	28	9 500
»	3½	29	10 100
»	4	45	10 400
»	4.B	½	3
»	4.B	1½	14
»	4.B	2½	47
»	4.B	3½	53
»	4.B	4	359
		Sum	631
			10 308

(Opprettelsen av B-klassen har betydd kr. 226.— i gjennomsnitt for håndverkere. Bruttolønn uten B-klasse ville ha vært: 10 082.)

Hvis alderstrinnfordelingen for disse håndverkere er representativ for tjenestemenn i lønnsklasse 4, blir det en lønnsdifferanse mellom fagarbeidere under MVL og statens lønnsklasse 4 i gjennomsnitt på kr. 1234.— eller 12.2 prosent, såframt en tar med den forventede lønnsglidning i Jern- og Metall helt til 1/7-56 (1/7-1955 — 1/7-1956 kr. 11 316 ÷ 10 082 = kr. 1234.—).

Avsnitt B:

Under dette avsnitt har en ikke hatt materiale til å bedømme lønningene i 1955.

Dels på grunnlag av oppgaver i Statistisk Sentralbyrås «Lønns- og personaltelling for statstjenestemenn i 1951», dels på grunnlag av andre opplysninger, har en kommet fram til sannsynlige fordelinger på alders-tilleggsstrinn for assistenter og fullmektiger II i sentraladministrasjonen og sekretærer i departementene. Ved hjelp av oppgaver over antall funksjonærer i hver lønnsklasse har en så beregnet de gjennomsnittslønninger pr. september 1954 som er oppført for sentraladministrasjonen. Lønningene for private funksjonærer er hentet fra Norsk Arbeidsgiverforenings «Lønnsstatistikk for funksjonærer pr. 1. september 1954». Tallene inkluderer ikke gratialer, som i gjennomsnitt anslagsvis vil bety et tillegg til lønnen på 1.5—2.0 prosent. Tallene inkluderer heller ikke verdien av pensjonsinnskudd for de funksjonærer som har fri eller delvis fri pensjon (henholdsvis 31.7 og 24.3 prosent av samtlige funksjonærer). I tabellen er gjennomsnittslønnen for fullmektiger II og assistenter i sentraladministrasjonen stilt opp mot gjennomsnittslønnen for «Underordnede kontorfunksjonærer». I NAF's statistikk har en følgende hovedinndeling av kontorfunksjonærene:

1. Kontorfunksjonærer i ledende stilling som kontorsjef, avdelingssjef, sjefsekretær, innkjøpssjef, salgssjef, regnskapssjef, personalsjef etc.
2. Kontorfunksjonærer med selvstendig arbeid på eget ansvar som hovedbokholder eller andre fagsjefer som hovedkasserer, korrespondent, speditør med selvstendig arbeid, fullmektig, førstemann m. fl.
3. Andre kontorfunksjonærer med mer kvalifisert arbeid som bokholder, kasserer, hullkortoperatør, speditør, kalkulatør, språkstenograf, norsk stenograf etc.
4. Kontorfunksjonærer i underordnede stillinger som maskinskrivere, timeskrivere, stansepersonale ved hullkortmaskiner, registreringspersonale, sentralborddamer etc.

«Underordnede funksjonærer» i vår tabell svarer til funksjonærer under punkt 3 og punkt 4 — eksklusive bokholdere og kasserere.

Lønnskomitéen av 1946 foretok i sin tid en liknende sammenstilling. Den fant det da riktigst å holde funksjonærer under 21 år utenfor ved beregning av gjennomsnittslønn for de private funksjonærer. En har her også beregnet dette tallet.

Avsnitt C:

En har her foretatt en sammenlikning for teknisk personale som i det vesentlige er analog med den vi i avsnitt B hadde for kontorpersonele. (Lønningene er pr. september 1954.)

Opgaver over antall tekniske funksjonærer i hver lønnsklasse er for de etater som særlig beskjeftiger slike — samlet inn av «Teknisk Forum». «Teknisk Forum» har også beregnet gjennomsnittsalderen til disse funksjonærene.

En hadde bare ufullstendige oppgaver over hvordan de tekniske funksjonærer fordelte seg på alderstilleggsklasser. Ut fra de opplysninger som forelå, og under hensyntaken til oppgavene for gjennomsnittsalder, regnet en skjønnsmessig med at 3 alderstillegg skulle svare til gjennomsnittet.

En foretok også beregninger av reallønnsbevegelsen for statens tjenestemenn og industriarbeiderne og en beregning av befolkningens økte konsum i årene 1948—1954. Det fører imidlertid for langt å komme inn på disse spørsmål her. Alt pekte i samme retning, nemlig at statens tjenestemenn var akterutseilt.

Under henvisning til dette og med støtte i hele det statistiske materiale som forelå, la Kartellet fram følgende krav:

A.

«Med virkning fra 1. juli 1955 gjennomføres slike endringer i statens lønnsregulativ:

1. Lønnsregulativets satser heves én klasse. Dessuten gis et generelt lønnstillegg på 6 prosent til de någjeldende lønninger inklusive dyrtidstillegg.
2. Antespigerordningen bortfaller således at det någjeldende antesperte alderstillegg går inn i regulativlønnen og det 4. alderstillegg heves til et fullt alderstillegg.
3. Lønnsregulativets § 4 endres slik at det innføres gjennomgående lønnsansiennitetsberegning. Tjenestemenn over 20 år skal i lønnsklasse 1—4 ha minst grunnlønn + ett alderstillegg.
4. Pensjonene omregnes slik at pensjonistene, også de nåværende, får det samme prosentvise tillegg som tjenestemenn.
5. Særregulativene i Telegrafverket og Postverket samt regulativet for jordmødre endres i samsvar med endringene i hovedregulativet og eventuelt dyrtidstillegget.
6. Ekstrapersonale og annet personale som følger hovedregulativet gis tilsvarende tillegg.
7. Søndagstillegget heves fra kr. 0.75 til kr. 1.— pr. time, minimum kr. 5.— pr. dag. Tillegget skal beregnes fra lørdag kl. 15 til søndag kl. 24.

B.

Under forutsetning av at det blir opprettet en fast lønnskomité med nedenstående mandat, kan Kartellet avstå fra å legge fram krav om justeringer og omplaseringer under disse forhandlingene.

Lønnskomitéen må i tilfelle få følgende mandat:

1. Behandle alle forslag og krav fra administrasjonen og organisasjonene om omplasing av enkeltstillinger eller grupper av stillinger. Komitéens forslag skal legges fram hvert år.
2. Komitéen skal første gang foreta en fullstendig gjennomgåelse av hele lønnsregulativet og omprøve de enkelte plaseringer på bakgrunn av utviklingen siden 1948, samt behandle organisasjonenes krav om at lønnsklasse 3 B og 4 B skal gå ut av regulativet. Komitéen skal dessuten ta opp spørsmålet om en alminnelig bedring av avansementsvilkårene ved at det innføres et system med automatiske opprykk til høyere lønnsklasse etter regler som deler stillingene på flere lønnsklasser. Komitéens innstilling om dette skal foreligge innen april 1956. Kartellet tar forbehold om å komme tilbake til spørsmålet om tidspunktet for gjennomføring av komitéens forslag.
3. Lønnskomitéen sammensettes slik at de tre hovedorganisasjoner blir representert. Det forutsettes at organisasjonene får drøfte sine krav med komitéen.»

Kartellets krav går fram av følgende oppstilling:

Kartellets krav.

Brutto lønnstillegg på grunnlønn og topplønn.

L.kl.:	Nåv.lønn:	Klasse- opprykk:	6 % tillegg:	Ny lønn:	Tillegg i alt: Kr.	%:
1—0	6 950	500	417	7 867	917	13,2
1—4	8 700	750	522	9 972	1 272	14,6
2—0	7 450	550	447	8 447	997	13,4
2—4	9 200	900	552	10 652	1 452	15,8
3—0	8 000	500	480	8 980	980	12,3
3—4	9 800	900	588	11 288	1 488	15,2
3B—0	8 300	500	498	9 298	998	12,0
3B—4	10 100	900	606	11 606	1 506	14,9
4—0	8 500	500	510	9 504	1 010	11,8
4—4	10 400	900	624	11 924	1 524	14,7
4B—0	8 800	500	528	9 822	1 028	11,7
4B—4	10 700	900	642	12 242	1 542	14,4
5—0	9 000	500	540	10 040	1 040	11,6
5—4	11 000	900	660	12 560	1 560	14,2
6—0	9 500	600	570	10 670	1 170	12,3
6—4	11 600	900	696	13 246	1 596	13,8
7—0	10 100	650	606	11 356	1 256	12,4
7—4	12 200	1 050	732	13 982	1 782	14,6
8—0	10 750	600	645	11 995	1 245	11,6
8—4	12 900	1 050	774	14 724	1 824	14,1
9—0	11 350	600	681	12 321	1 281	11,3
9—4	13 600	1 050	816	15 466	1 866	13,8
10—0	11 950	600	717	13 267	1 317	11,0
10—4	14 300	1 050	858	16 208	1 908	13,3
11—0	12 550	700	753	14 003	1 453	11,6
11—4	15 000	1 050	900	17 000	1 950	13,0
12—0	13 250	750	795	14 795	1 525	11,7
12—4	15 700	1 200	942	17 842	1 242	13,6
13—0	14 000	700	840	15 540	1 540	11,0
13—4	16 550	1 200	990	18 740	2 190	13,3
14—0	14 700	750	882	16 332	1 632	11,1
14—4	17 300	1 350	1 038	19 688	2 388	13,8
15—0	15 450	700	927	17 077	1 627	10,0
15—4	18 200	1 500	1 092	20 792	2 592	14,2
16	19 200	1 500	1 152	21 852	2 652	13,8
17	20 200	1 400	1 212	22 812	2 612	12,9
18	21 100	1 600	1 266	23 966	2 866	13,6
19	22 200	1 500	1 332	25 032	2 832	12,8
20	23 200	1 500	1 392	26 092	2 892	12,5
21	24 200	1 500	1 452	27 152	2 952	12,2
22	25 200	1 500	1 512	28 212	3 012	12,0
23	26 200	1 500	1 572	29 272	3 072	11,7
24	27 200	1 500	1 632	30 332	3 132	11,5
25	28 200	1 500	1 692	31 392	3 192	11,3
26	29 200	1 500	1 752	32 452	3 252	11,1
27	30 200	1 500	1 812	33 512	3 312	11,0
28	31 200	1 500	1 872	34 572	3 372	10,8

Aspirantene.

0	6 272	400	376	7 048	776	12,3
	6 472	400	388	7 260	788	12,1

En skal i kommentarene til forhandlingsresultatet nærmere komme inn på de av kravene som ikke foran er omtalt.

4. Forhandlingsresultatet.

Den 3. august 1955 ble det holdt et forberedende møte hvor en drøftet det videre tekniske opplegg av forhandlingene. Og den 19. august gjorde Kartellets representantskap vedtak om de krav som skulle fremmes. Den 22. august tok forhandlingene til, og de tre hovedorganisasjoner la fram sine krav. Under forhandlingene som har vært ført fram til 22/9-55 har en i samsvar med alminnelig forhandlingspraksis ikke offentliggjort noe fra forhandlingene. Det foreligger nå et forhandlingsresultat, nemlig følgende:

«Forhandlerne for staten og statstjenestemennenes 3 hovedorganisasjoner er enige om å anbefale følgende forhandlingsresultat:

I.

Fra 1. oktober 1955 og inntil 30. juni 1956 gjelder følgende lønnsordning for statens tjenestemenn:

Den gjeldende antesiperingsordning for utbetaling av alderstillegg bortfaller således at de (halve) antesiperte alderstillegg innreguleres i regulativlønnen og videre således at det nåværende 4. (halve) alders-tillegg heves til et helt alderstillegg i lønnsklassene 1 til 15. Tjenestemenn i lønnsklassene 16 til 28 gis tilsvarende forhøyelse av regulativlønnen. Dessuten gis alle tjenestemenn et ekstra lønnstillegg på 10 prosent av den samlede lønn, dog ikke ut over kr. 2585.— årlig, således at lønningene inklusive dyrtidstillegg og det nye lønnstillegg blir som vedlagte tabell viser.

Lønnsklasse 0 utgår av regulativet.

I stedet fastsettes i avtaleperioden for de grupper som står i lønnsklasse 0 en omforenet lønn som inklusive alle tillegg settes til kr. 6700.— årlig stigende til kr. 7200.— etter 2 år.

Pensjonsgrunnlaget for disse grupper er forutsatt å være uforandret i avtaleperioden.

II.

Det oppnevnes en komité med følgende mandat:

1. Komitéen skal utrede spørsmålet om utviklingen siden 1948 bør føre med seg en endring i lønnsregulativets utforming og inndeling. Komitéen skal dog ikke foreta noen alminnelig undersøkelse av det generelle lønnsnivå for statens tjenestemenn.

2. Komitéen skal også foreta en gjennomgåelse av stillingsplasingen i regulativet, særlig på bakgrunn av de endringer som er foretatt siden 1948 og herunder behandle mulige forslag fra administrasjonen og krav fra organisasjonene. Komitéen har videre adgang til å drøfte avansementsvilkår på bakgrunn av utviklingen siden 1948.

Komitéens innstilling forutsettes avgitt innen 1. mai 1956 og gjort til gjenstand for forhandlinger i forbindelse med et eventuelt lønnsoppgjør 1. juli 1956.

*

Partene er enige om at spørsmålet om en fast justeringskomité tas opp til behandling i forbindelse med forhandlingene om endringer i forhandlingsloven av 1933.

III.

Det foretas regulering av lønningene for poståpnere og landpostbud i Postverket, for stasjonsholdere og landstelefonister i Telegrafverket og for distriktsjordmødre og underordnede sykehusleger ved statens helseanstalter noenlunde i samsvar med ordningen under I.

IV.

For overenskomstpersonale som er lønnet i samsvar med statens alminnelige lønnsregulativ foretas regulering av lønningene i samsvar med ordningen under I.

V.

For tjenestemenn som arbeider på akkord er det forutsetningen at de nye lønninger ikke skal medføre større akkordfortjeneste i kroner og øre for den enkelte tjenestemann enn det som han nå tjener for samme arbeidstytelse.

VI.

Lønnsregulativets § 4 tilføyes slikt nytt 3., 4. og 5. ledd:

Fører overgangen til at en tjenestemann rykker opp 2 lønnsklasser skal dog tjenestemannen gis topplønn senest etter 14 års tjeneste (lønnsansiennitet) i den lavere stilling. Tjenestemenn som rykker opp 3 lønnsklasser skal gis 3 alderstillegg senest etter 14 års tjeneste og topplønn senest etter 16 års tjeneste (lønnsansiennitet) i den lavere stilling.

Tjenestetid i annen stilling som ligger umiddelbart under den lønnsklasse som tjenestemannen har avansert fra skal også regnes med.

Ordningen gjelder også for tjenestemenn som er avansert før 1. oktober 1955, og får også for disse virkning fra sistnevnte dato.

VII.

Lønnsregulativets § 5, 1. ledd endres slik at tjeneste utover 6 måneder som i omfang og betydning kan sidestilles med tjenesten i den stilling som vedkommende blir tilsatt i, skal medregnes i lønnsansienniteten.

Vikariater og liknende under 4 uker regnes ikke med.

Ordningen gjelder også for tjenestemenn som er tilsatt før 1. oktober 1955, og får også for disse virkning fra sistnevnte dato.

VIII.

I gjeldende bestemmelser om søndagstillegg gjøres slik endring:
Søndagstillegget skal utbetales fra lørdag kl. 18 til søndag kl. 24.

IX.

Kontortiden i sentraladministrasjonen og andre etater som nå har samme kontortid som sentraladministrasjonen, forlenges med 15 minutter hver dag i tiden 15. september til og med 14. mai, dog ikke lørdager.

X.

Tjenestemenn med høyere utdanning som nå rykker opp i lønnsklasse 10 etter 3 års tjeneste gis slikt opprykk etter 2 år.

XI.

1. Lønnstilleggene skal tas med ved beregningen av tjenestemennenes fradrag for bolig etter fradragregulativets pkt. A og B.

Maksimumsfradragene forhøyes fra kr. 720.— og kr. 1800.— til kr. 790.— og kr. 1980.— for henholdsvis mindre og større boliger.

2. I de tilfelle hvor det i henhold til fradragregulativet er fastsatt faste årlige eller månedlige boligfradrag som ligger lavere enn de som følger av regulativet, skal boligfradragene vurderes på ny under hensyn til de stedfunne forhøyelser av regulativsatsene.

3. De faste fradragssatser for brensel som er fastsatt for tjenestemenn m. v. ved helseanstaltene (inntatt i Sosialdepartementets rundskriv nr. 10/49 av 3. mars 1949) og som senere er gjort gjeldende også for endel tjenestemenn i andre statsetater, forhøyes med 30 prosent.

XII.

Det legges fram for Stortinget forslag om regulering av pensjonene og dyrtidstillegget for statstjenestemannspensjonister. Forutsetningen er at statspensjonistene får forhøyet sine pensjonsinntekter (dyrtidstillegg iberegnet) i samme forhold som økingen av tjenestemennenes lønnsinntekter. Den samlede forhøyelse for statspensjonistene fra 1. oktober 1955 fram til omregningsdagen forutsettes avgjort (endelig) ved en særskilt utbetaling som tilnærmet skal være den samme som om pensjoner og dyrtidstillegg var blitt regnet om fra 1. oktober 1955.

Omregningen av selve pensjonsatsene som følge av foran nevnte endring i regulativet og eventuelt av resultatet av lønnsforhandlingene sommeren 1956 blir av praktiske grunner å foreta fra et tidspunkt som fastsettes under nevnte lønnsforhandlinger i 1956.

Protokolltilførsel 1.

Spørsmålet om omgjøring av et ytterligere antall assistentstillinger i sentraladministrasjonen til fullmektig II- og I-stillinger og omgjøring av et ytterligere antall sekretærstillinger til førstesekretærstillinger tas opp til særbehandling.

Mulige krav om flere førstesekretærstillinger utenfor sentraladministrasjonen behandles av den under II nevnte komité.

Protokolltilførsel 2.

Partene er enige om at spørsmålet om stedstillegg tas opp til behandling i avtaleperioden, eventuelt ved et eget utvalg.

Protokolltilførsel 3.

I hvilken utstrekning tjenestemenn over 20 år skal få et antasert alderstillegg ved ansettelse i statsstilling i lønnsklasse 3 tas opp til særskilt behandling.

Protokolltilførsel 4.

Spørsmålet om hel eller delvis innregulering av det nåværende dyrtidstillegg på kr. 2700.— og det nye lønnstillegg på 10 prosent og de følger som dette vil få for pensjonsordningen for statens tjenestemenn, skal i avtaleperioden tas opp av den komité som er nevnt under II.

De spørsmål som vil oppstå for innskudds- og pensjonsordningen for statens tjenestemenn ved eventuell opphevelse av behovsprøvingen for alderstrygden skal tas opp til drøftelse i avtaleperioden mellom representanter for de 3 hovedsammenslutninger og Lønns- og Prisdepartementet, eventuelt ved et spesielt utvalg.»

(Se Kartellets kommentarer til hvert enkelt punkt.)

Tabell over forslag til nye lønninger fra 1. oktober 1955.

(Pensjonsinnskudd av regulativlønnen ikke trukket fra.)

L.kl. (1)	Lønns- trinn (2)	Regulativ- lønn (3)	Dyrtids- tillegg (4)	10 % tillegg, maksimalt kr. 2 585 (5)	Samlet lønn [(3) + (4) + (5)] (6)
		kr.	kr.	kr.	kr.
1	Grunnlønn	4 250	2 700	695	7 645
	1 alderstillegg	4 750	2 700	745	8 195
	2 —»—	5 250	2 700	795	8 745
	3 —»—	5 750	2 700	845	9 295
	4 —»—	6 250	2 700	895	9 845
2	Grunnlønn	4 750	2 700	745	8 195
	1 alderstillegg	5 250	2 700	795	8 745
	2 —»—	5 750	2 700	845	9 295
	3 —»—	6 250	2 700	895	9 845
	4 —»—	6 800	2 700	950	10 450
3	Grunnlønn	5 300	2 700	800	8 800
	1 alderstillegg	5 800	2 700	850	9 350
	2 —»—	6 300	2 700	900	9 900
	3 —»—	6 800	2 700	950	10 450
	4 —»—	7 400	2 700	1 010	11 110
3b	Grunnlønn	5 600	2 700	830	9 130
	1 alderstillegg	6 100	2 700	880	9 680
	2 —»—	6 600	2 700	930	10 230
	3 —»—	7 100	2 700	980	10 780
	4 —»—	7 700	2 700	1 040	11 440
4	Grunnlønn	5 800	2 700	850	9 350
	1 alderstillegg	6 300	2 700	900	9 900
	2 —»—	6 800	2 700	950	10 450
	3 —»—	7 400	2 700	1 010	11 110
	4 —»—	8 000	2 700	1 070	11 770
4b	Grunnlønn	6 100	2 700	880	9 680
	1 alderstillegg	6 600	2 700	930	10 230
	2 —»—	7 100	2 700	980	10 780
	3 —»—	7 700	2 700	1 040	11 440
	4 —»—	8 300	2 700	1 100	12 100
5	Grunnlønn	6 300	2 700	900	9 900
	1 alderstillegg	6 800	2 700	950	10 450
	2 —»—	7 400	2 700	1 010	11 110
	3 —»—	8 000	2 700	1 070	11 770
	4 —»—	8 600	2 700	1 130	12 430

L.kl. (1)	Lønns- trinn (2)	Regulativ- lønn (3)	Dyrtids- tillegg (4)	10 % tillegg, maksimalt kr. 2 585 (5)	Samlet lønn [(3) + (4) + (5)] (6)
		kr.	kr.	kr.	kr.
6	Grunnlønn	6 800	2 700	950	10 450
	1 alderstillegg	7 400	2 700	1 010	11 110
	2 —»—	8 000	2 700	1 070	11 770
	3 —»—	8 600	2 700	1 130	12 430
	4 —»—	9 200	2 700	1 190	13 090
7	Grunnlønn	7 400	2 700	1 010	11 110
	1 alderstillegg	8 000	2 700	1 070	11 770
	2 —»—	8 600	2 700	1 130	12 430
	3 —»—	9 200	2 700	1 190	13 090
	4 —»—	9 850	2 700	1 255	13 805
8	Grunnlønn	8 050	2 700	1 075	11 825
	1 alderstillegg	8 650	2 700	1 135	12 485
	2 —»—	9 250	2 700	1 195	13 145
	3 —»—	9 850	2 700	1 255	13 805
	4 —»—	10 550	2 700	1 325	14 575
9	Grunnlønn	8 650	2 700	1 135	12 485
	1 alderstillegg	9 250	2 700	1 195	13 145
	2 —»—	9 850	2 700	1 255	13 805
	3 —»—	10 550	2 700	1 325	14 575
	4 —»—	11 250	2 700	1 395	15 345
10	Grunnlønn	9 250	2 700	1 195	13 145
	1 alderstillegg	9 850	2 700	1 255	13 805
	2 —»—	10 550	2 700	1 325	14 575
	3 —»—	11 250	2 700	1 395	15 345
	4 —»—	11 950	2 700	1 465	16 115
11	Grunnlønn	9 850	2 700	1 255	13 805
	1 alderstillegg	10 550	2 700	1 325	14 575
	2 —»—	11 250	2 700	1 395	15 345
	3 —»—	11 950	2 700	1 465	16 115
	4 —»—	12 650	2 700	1 535	16 885
12	Grunnlønn	10 550	2 700	1 325	14 575
	1 alderstillegg	11 250	2 700	1 395	15 345
	2 —»—	11 950	2 700	1 465	16 115
	3 —»—	12 650	2 700	1 535	16 885
	4 —»—	13 400	2 700	1 610	17 710
13	Grunnlønn	11 300	2 700	1 400	15 400
	1 alderstillegg	12 000	2 700	1 470	16 170
	2 —»—	12 700	2 700	1 540	16 940
	3 —»—	13 400	2 700	1 610	17 710
	4 —»—	14 200	2 700	1 690	18 590

L.kl. (1)	Lønns- trinn (2)	Regulativ- lønn (3)	Dyrtids- tillegg (4)	10 % tillegg, maksimalt kr. 2 585 (5)	Samlet lønn [(3) + (4) + (5)] (6)
		kr.	kr.	kr.	(kr.)
14	Grunnlønn	12 000	2 700	1 470	16 170
	1 alderstillegg	12 700	2 700	1 540	16 940
	2 —»—	13 400	2 700	1 610	17 710
	3 —»—	14 200	2 700	1 690	18 590
	4 —»—	15 050	2 700	1 775	19 525
15	Grunnlønn	12 750	2 700	1 545	16 995
	1 alderstillegg	13 450	2 700	1 615	17 765
	2 —»—	14 250	2 700	1 695	18 645
	3 —»—	15 050	2 700	1 775	19 525
	4 —»—	15 950	2 700	1 865	20 515
16	Grunnlønn	17 050	2 700	1 975	21 725
17	—»—	18 150	2 700	2 085	22 935
18	—»—	19 050	2 700	2 175	23 925
19	—»—	20 150	2 700	2 285	25 135
20	—»—	21 150	2 700	2 385	26 235
21	—»—	22 150	2 700	2 485	27 335
22	—»—	23 150	2 700	2 585	28 435
23	—»—	24 150	2 700	2 585	29 435
24	—»—	25 150	2 700	2 585	30 435
25	—»—	26 150	2 700	2 585	31 435
26	—»—	27 150	2 700	2 585	32 435
27	—»—	28 150	2 700	2 585	33 435
28	—»—	29 150	2 700	2 585	34 435

5. Kommentarer til forhandlingsresultatet.

Til I:

Kartellet krevde lønnsendringene gjennomført fra 1. juli 1955. Under forhandlingene ble en nødt til å fire på dette. Kartellets forhandlere har sett det slik, etter at kravet om 1. juli 1955 var presset til det ytterste, at det viktigste for tjenestemennene er å få en tilstrekkelig heving av lønnsnivået framover og at en lengre tilbakebetaling, men med et mindre lønnstillegg, ikke er like regningssvarende. Av den grunn har en anbefalt at lønnstillegget får virkning fra 1. oktober 1955.

Kravet om en opphevelse av antesiperingsordningen er gjennomført. Fra 1. juli i år har forskuddet av det halve 4. alderstillegget vært gjennomført like fra grunnlønnssatsen. En kan si at på den måten har regulativlønnen på alle lønnstrinn til og med det 3. alderstillegg blitt hevet med et halvt alderstillegg, hvilket igjen har medført at det 4. alderstillegg i realiteten har vært halvert. Etter forslaget blir nå antesiperingsstillegget (forskuddet) innregulert for godt i lønnen, og for at det faktiske tillegg etter 8 års lønnsansiennitet (4. alderstillegg) ikke skal bli mindre enn de øvrige alderstillegg måtte dette heves med en halvpart. Dette er grunnen til at lønnstillegget på topplønnssatsene er relativt større enn på de øvrige lønnstrinn innenfor hver enkelt

lønnsklasse. Denne «reparering» av lønnsregulativet får også konsekvenser for de lønnsklasser som ikke har alderstillegg.

En har regnet med at ca. 60 prosent av tjenestemennene står på topp-lønn og vil nyte godt av denne regulativendring ved siden av 10-prosenttillegget.

Den generelle lønnsforhøyelse ellers er en øking av alle satser (også forhøyelsen av det 4. alderstillegg) med 10 prosent.

Nedenstående tabell viser virkningene av den samlede lønnsforhøyelse i de forskjellige lønnsklasser.

Virkningene av forslaget.

L.kl.:	Samlet lønnstillegg kr.	%	Gjennomsnittlig prosenttillegg for hele lønnsklassen
1 Grunnlønn	695	10	11,92
1 alderstillegg	745	10	
2 »	795	10	
3 »	845	10	
4 »	1 145	13,2	
2 Grunnlønn	745	10	12,10
1 alderstillegg	795	10	
2 »	845	10	
3 »	895	10	
4 »	1 250	13,5	
3 Grunnlønn	800	10	12,04
1 alderstillegg	850	10	
2 »	900	10	
3 »	950	10	
4 »	1 310	13,4	
3b Grunnlønn	830	10	11,98
1 alderstillegg	880	10	
2 »	930	10	
3 »	980	10	
4 »	1 340	13,3	
4 Grunnlønn	850	10	11,92
1 alderstillegg	900	10	
2 »	950	10	
3 »	1 010	10	
4 »	1 370	13,2	
4b Grunnlønn	880	10	11,86
1 alderstillegg	930	10	
2 »	980	10	
3 »	1 040	10	
4 »	1 400	13,1	

Virkningene av forslaget.

L.kl.:		Samlet lønnstillegg kr.	%	Gjennomsnittlig prosenttillegg for hele lønnsklassen
5	Grunnlønn	900	10	11,80
	1 alderstillegg	950	10	
	2 »	1 010	10	
	3 »	1 070	10	
	4 »	1 430	13,0	
6	Grunnlønn	950	10	11,68
	1 alderstillegg	1 010	10	
	2 »	1 070	10	
	3 »	1 130	10	
	4 »	1 490	12,8	
7	Grunnlønn	1 010	10	11,86
	1 alderstillegg	1 070	10	
	2 »	1 130	10	
	3 »	1 190	10	
	4 »	1 605	13,1	
8	Grunnlønn	1 075	10	11,80
	1 alderstillegg	1 135	10	
	2 »	1 195	10	
	3 »	1 255	10	
	4 »	1 675	13,0	
9	Grunnlønn	1 135	10	11,68
	1 alderstillegg	1 195	10	
	2 »	1 255	10	
	3 »	1 325	10	
	4 »	1 745	12,8	
10	Grunnlønn	1 195	10	11,62
	1 alderstillegg	1 255	10	
	2 »	1 325	10	
	3 »	1 395	10	
	4 »	1 815	12,7	
11	Grunnlønn	1 255	10	11,56
	1 alderstillegg	1 325	10	
	2 »	1 395	10	
	3 »	1 465	10	
	4 »	1 885	12,6	
12	Grunnlønn	1 325	10	11,68
	1 alderstillegg	1 395	10	
	2 »	1 465	10	
	3 »	1 535	10	
	4 »	2 010	12,8	

Virkningene av forslaget.

L.k.l.:		Samlet lønnstillegg kr.	%	Gjennomsnittlig prosenttillegg for hele lønnsklassen
13	Grunnlønn	1 400	10	11,62
	1 alderstillegg	1 470	10	
	2 »	1 540	10	
	3 »	1 610	10	
	4 »	2 090	12,7	
14	Grunnlønn	1 470	10	11,68
	1 alderstillegg	1 540	10	
	2 »	1 610	10	
	3 »	1 690	10	
	4 »	2 225	12,8	
15	Grunnlønn	1 545	10	11,62
	1 alderstillegg	1 615	10	
	2 »	1 695	10	
	3 »	1 775	10	
	4 »	2 315	12,7	
16	Grunnlønn	2 525	13,1	
17	»	2 735	13,5	
18	»	2 825	13,4	
19	»	2 935	13,2	
20	»	3 035	13,1	
21	»	3 135	13,0	
22	»	3 235	12,8	
23	»	3 235	12,3	
24	»	3 235	11,9	
25	»	3 235	11,5	
26	»	3 235	11,1	
27	»	3 235	10,7	
28	»	3 235	10,4	

Som tidligere nevnt har det sentrale spørsmål vært hvilken lønn som skulle fastsettes for lønnsklasse 4 i sammenlikning med fagarbeidere ved mekaniske verksteder.

Kartellet kom til at en for fagarbeidere ved mekaniske verksteder måtte beregne en årslønn for hele 1955 på kr. 11 132.— Her hadde en da beregnet en fortsatt eller forventet lønnsglidning av samme størrelsesorden som erfaringene fra de siste 4 år ga oss medhold i. Hvis en således tok på forskudd også den forventede lønnsglidning fram til 1. juli 1956, ville disse fagarbeidere teoretisk sett få en årslønn i tiden 1. juli 1955—1. juli 1956 på kr. 11 316.— For lønnsklasse 4 beregnet en gjennomsnittslønningen til kr. 10 082.— (ikke medregnet overtid).

Hvis en på dette grunnlag regnet ut lønnsdifferansen ble det slik:

Fagarbeidere i jern og metall:	Statens lønnsklasse 4:		Differanse:
For hele året 1955	kr. 11 132.—	kr. 10 082.—	1 050.—
Tiden 1/7-55—1/7-56	11 316.—	10 082.—	1 234.—

Kartellet for sin del framholdt at en var villig til å gå inn på en lønnsavtale fram til 1. juli 1956, men i så fall måtte en beregne lønns-tillegget på basis av den lønn en antok at fagarbeidere i jern og metall ville få i samme tidsrom.

La oss nå se på hvordan dette stemmer med resultatet. Vi har hele tiden operert med gjennomsnittsberegninger både for fagarbeidere i jern og metall og lønnsklasse 4 i staten. Lønnsforslaget innebærer at l.kl. 4 får en samlet topplønn på kr. 11 770.— fra 1. oktober d. å. Hvis en holder seg til at gjennomsnittslønnen for lønnsklasse 4 er 10 082.— og legger 10 prosent på dette, får vi kr. 11 090.—. Etter som økingen av det 4. alderstillegg bare får virkning for 60 prosent av tjenestemennene, vil tillegget gi seg utslag på gjennomsnittet med kr. 165.—. Tilsammen blir da gjennomsnittslønnen i l.kl. 4 kr. 11 225.—.

Det er dette tallet som i tilfelle må sammenholdes med den *beregnete* lønn for fagarbeidere i jern og metall framover.

Som en ser vil statens lønnsklasse 4 etter dette ligge noe over det beregnede gjennomsnitt for fagarbeidere i jern og metall for hele året 1955, men noe mindre enn deres antatte lønn i tiden 1. juli 1955—1. juli 1956.

Det må imidlertid nevnes i denne forbindelse at statens forhandlere ikke uten videre har villet godkjenne en sammenlikning mellom fagarbeidere i jern og metall med statens lønnsklasse 4, fordi statens fagarbeidere står ikke bare i lønnsklasse 4, men både i lønnsklasse 4 og 4 b. Statens forhandlere har heller ikke godkjent at en uten videre skal medregne all lønnsglidning i tariffperioden for fagarbeidere i jern og metall, i særdeleshet ikke når en på den annen side ikke regner med justeringer og normeringer m. v. i statstjenesten. Dette skal en imidlertid ikke kommentere nærmere her. Disse spørsmål er inngående drøftet under forhandlingene.

Sett i sammenheng betyr forslaget imidlertid en øking av lønningene som gir tjenestemennene stort sett en jevnstilling med de lønninger fagarbeidere i jern og metall vil ha denne vinter, når det gjelder de lavere stillinger i staten.

Det følger av seg selv at når det skal gis et prosenttillegg, vil de høyere lønnede få det største kronebeløp. For Kartellet har det vært et hovedspørsmål at statens tjenestemenn uansett stilling så vidt mulig skal ha jevnstilling med tilsvarende lønnstakergrupper i det private arbeidsliv.

Den lønnsforskjell som har vært mellom tjenestemenn i de lavere lønnsklasser og tilsvarende lønnstakere i det private arbeidsliv, har til dels vært betydelig større for teknikere, arbeidsledere og andre tjenestemenn i de midlere og høyere lønnsklasser. Også på dette området har det under forhandlingene vært lagt fram statistiske beregninger. Lønnsforslaget gir også disse grupper en betydelig bedre stilling i forhold til private lønnstakere enn tidligere.

Alt i alt koster hele forslaget ca. 162 millioner kr. pr. år. For innværende budsjettermin blir det ca. 122 millioner.

Til II:

Før lønnsforhandlingene tok til var spørsmålet oppe om hvorvidt en skulle legge fram krav både om en generell heving av hele lønnsnivået og dertil kreve justeringer av de enkelte stillingers plasering på regulativet.

Erfaringene viser at ved lønnsjusteringer vil de aller fleste tjenestemannsgrupper kreve seg omplasert. Hvis vi i høst skulle sette i gang slike omfattende justeringsforhandlinger ville forhandlingene ikke kunne bli ferdig i 1955. Dernest ville et justeringsoppgjør automatisk redusere sjansene for et høyere generelt lønnstillegg. Kartellet fant derfor å kunne trekke justeringskravene ut av disse forhandlinger, såframt en fikk tilfredsstillende garantier for at disse spørsmål kunne bli behandlet av en spesiell komité. Det er dette spørsmål en finner igjen i punkt II. Komitéen som foreslås nedsatt, og hvor hovedorganisasjonene skal være representert, skal behandle de enkelte organisasjoners justeringskrav, herunder kravet om å få fjernet B-klassene fra regulativet. Videre er det meningen å søke fram til en ordning med en permanent justeringskomité, men dette spørsmål må ses i sammenheng med den framtidige forhandlingsordning.

Til III:

De grupper som her er omtalt, har sine egne regulativer. Disse lønninger skal revideres i samsvar med endringene på hovedregulativet. De interesserte forbund vil tilstille sine medlemmer særlig melding om dette.

Til IV:

Det som er sagt under punkt III gjelder tilsvarende her. De overenskomster som har lønnsbestemmelser i samsvar med hovedregulativet vil bli revidert tilsvarende.

Til V:

Forutsetningen fra statens side har vært at lønnstilleggene ikke skal tas med i akkordgrunnlaget. Begrunnelsen for dette er at forslaget ikke skal medføre at tjenestemenn som arbeider på akkord skal få større lønnstillegg enn andre.

Til VI:

Kartellet hadde krevd innført såkalt gjennomgående lønnsansiennitet. Resultatet er blitt en bedring av bestemmelsene om lønnsansiennitet ved overgang til høyere stilling. Til nå har det vært slik at en tjenestemann som avanserer f. eks. fra lønnsklasse 4 (topplønn) til lønnsklasse 6, bare har fått 3 alderstillegg i lønnsklasse 6 og har måttet tjenestegjøre ytterligere 2 år før han fikk topplønn i klassen. Dette uten hensyn til hvor lenge han for øvrig hadde stått i lønnsklasse 4.

Etter de nye bestemmelser vil denne tjenestemann oppnå topplønn i lønnsklasse 6 med en gang, såframt han har 14 års tjeneste i lønnsklasse 4. Dette er ikke gjennomgående lønnsansiennitet slik Kartellet krevde det, men en kompromissløsning som innebærer en betydelig forbedring.

Til VII:

Dette angår ekstrasfolks ansettelse i fast stilling. Tidligere ble det trukket 1 år ved fastsettelse av lønnsansienniteten ved medregning av

ekstramannstjenesten. Dette er nå redusert til ½ år. Dessuten bestemmes komplettert med bedre regler for hvilken ekstramannstjeneste som skal medregnes.

Til VIII:

Søndagstillegget som hittil har blitt utbetalt for tjenestegjøring søndag kl. 0—24, ble i fjor hevet fra kr. 0.50 til kr. 0.75 pr. time, minimum kr. 3.75.

Kartellet krevde en forhøyelse til kr. 1.00 pr. time, og en utvidelse av tiden for opptjening av tillegget. En har oppnådd at søndagstillegget skal utbetales fra kl. 18 lørdag. Dette betyr at søndagsdøgnet i denne forbindelse skal dreie fra kl. 18 lørdag til søndag kl. 24 (30 timer). Dette vil få betydning for de grupper tjenestemenn som har skifttjeneste, særlig i de store trafikketatene.

Til IX:

Kontortiden i Sentraladministrasjonen (departementene m. v.) er nå 1835 timer pr. år. Statens forhandlere hevdet sterkt at denne arbeidstiden måtte økes noe. Statens forhandlere viste i den forbindelse til organisasjonenes krav om en likestilling med lønnstakere i det private arbeidsliv og i kommunene. Hovedorganisasjonene fant etter forholdene å måtte godta dette. (Dette punkt må for øvrig sees i sammenheng med protokolltilførsel 1.)

Til X:

Tjenestemenn med embetseksamen begynner nå i lønnsklasse 7, og rykker opp i lønnsklasse 10 etter 3 års tjeneste. Heretter blir det 2 år.

Til XI:

For de tjenestemenn som har tjenestebolig blir det en øking i boligfradraget svarende til den prosentvise øking i lønnen. Fradraget for brensel økes endel mer.

Til XII:

Som vanlig har Kartellet lagt fram krav om at pensjonene skal økes i takt med lønningene. Dette er godtatt. Det vil imidlertid ikke med en gang finne sted en omregning av pensjonsgrunnlaget, men pensjonistene vil få utbetalt et pensjonstillegg i samme forhold som om pensjonsgrunnlaget var blitt omregnet fra 1. oktober 1955. Omregningene av pensjoner tar erfaringsmessig lang tid. Dette har vært uheldig for pensjonistene.

En annen årsak til at pensjonsgrunnlaget ikke blir endret pr. 1. oktober 1955, er at det av 10-prosenttillegget ikke skal svares pensjonsinnskudd på tross av at pensjonene skal heves tilsvarende.

En regner med at hele spørsmålet om hvor stor del av tilleggene som skal innreguleres på regulativsatsene, må opp til realitetsbehandling i forbindelse med forhandlinger om ny lønnsavtale pr. 1. juli 1956. (Se protokolltilførsel 4.)

Under alle omstendigheter blir det i hvert fall slik at pensjonene blir økt pr. 1. oktober 1955 i forhold til lønnsforhøvelsene.

Til protokolltilførsel 2:

Spørsmål om stedstillegg har vært sterkt framme i diskusjonen de senere år. Saken om en soneinndeling har imidlertid ikke blitt realitets-

drøftet fordi spørsmålet ikke er utredet. I protokoll 2 er det nå fastslått at denne saken skal undergis spesiell behandling i avtaleperioden.

Til protokolltilførsel 3:

Bestemmelsene må sees i sammenheng med Kartellets krav om at tjenestemenn over 20 år skal ha minst 1 alderstillegg i de laveste lønnsklasser. Kartellet mener at begynnerlønnen for voksen arbeidskraft er for lav.

Til protokolltilførsel 4:

En har tidligere nevnt at spørsmålet om hel eller delvis innregulering av dyrtidstillegget og det nye 10-prosentsstillegget må opp til behandling senere.

Videre har staten anmodet om å få drøfte spørsmålet om innskudds- og pensjonsordningen for tjenestemennene hvis behovsprøving i alderstrygden skal oppheves. Hovedorganisasjonene har ikke motsatt seg at dette blir drøftet, men har ikke på forhånd bundet seg til noen bestemt ny ordning hverken av innskuddet eller pensjonen.

6. Sluttmerknader.

I forhandlingene på vår side har foruten Kartellets styre også deltatt P. Mentsen og Thorleif Andresen fra Arb. fagl. Landsorganisasjon, Emil Edvardsen, Norsk Jernbaneforbund, Eigil Normann, Postfolkenes Fellesforbund, samt Kartellets økonomiske konsulent, Arne Øien.

Det som foreligger er resultatet av omfattende forberedelser og intense forhandlinger. Kartellet representerer medlemmer plasert praktisk talt over hele lønnsregulativet. En har ved disse forhandlinger søkt å få best mulig resultat for alle.

Forhandlerne mener at resultatet av forhandlingene er godt. Det er under alle omstendigheter det beste som kunne oppnås. Lønningene vil, hvis forslaget blir vedtatt, bli hevet til et nivå som stort sett betyr en jevnstilling med det alminnelige lønnsnivå i det private arbeidsliv nå. Kartellets forhandlere vil derfor anbefale forslaget.

STATSTJENESTEMANNSKARTELLET

<i>M. Trana,</i> Norsk Jernbaneforbund.	<i>H. Bakkane,</i> Norsk Politiforbund.
<i>T. Halvorsen,</i> Norsk Telegraf- og Telefonforb.	<i>A. Gubberud,</i> Postfolkenes Fellesforbund.
<i>G. Nymark,</i> Norsk Kommuneforbund.	<i>Thv. Karlsen,</i> Norsk Tjenestemannslag.
<i>Jens Dahl,</i> Norsk Tolltjenestemanns Forbund.	<i>M. Heggstad,</i> Norsk Lokomotivmannsforbund.
<i>Sverre Ofstad,</i> Norsk Fengselstjenestemannsforb.	<i>F. W. Hannestad,</i> Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer.
<i>Bj. Klafstad,</i> Norsk Elekt.- og Kraftstasj.forb.	<i>Th. Trondsen,</i> Det norske maskinistforbund.
<i>O. R. Wessel Hansen,</i> Lensmannsbetjentenes Landslag.	<i>Leif Skau,</i> Norsk Jern- og Metallarbeiderforb.
	<i>Idar Norstrand.</i>

7. Innstilling fra Kartellets representantskap.

Kartellets representantskap har i møte 29. september 1955 behandlet forhandlernes forslag og vil i den anledning uttale:

Representantskapet ga i sitt vedtak av 10. mai 1955 klart uttrykk for at Kartellet skulle fremme krav om en lønnsmessig likestilling med lønnstakerne i det private arbeidsliv. Dette er gjort og resultatet av forhandlingene er blitt en betydelig bedring av hele lønnsnivået i statstjenesten, en bedring som i det vesentlige har innfridd de krav som kunne stilles på basis av en likestilling med lønnsnivået i det private arbeidsliv nå.

I møte 10. mai 1955 vedtok representantskapet blant annet følgende som ble tilstillet samtlige medlemmer:

«Såframt forhandlingene resulterer i et forslag som forhandlerne og Kartellets representantskap kan anbefale, vil saken på vanlig måte bli sendt Kartellets medlemmer til uravstemming. I motsatt fall vil Kartellet si opp stillingene. Det samme blir gjort såframt et anbefalt forslag blir forkastet av medlemmene.»

Sett på bakgrunn av det forhandlingsresultat som foreligger, vil representantskapet anbefale medlemmene å godta forslaget.

Følgende saker har fått sin avgjørelse ved lønnsnemnd:

Sak nr. 264. — Norsk Sjømannsforbund mot Skipsfartens Arbeidsgiverforening angående tariffrevisjonen i 1954 for utenriksfarten av overenskomsten for:

- I. Dekks- og maskinbesetningen.
- II. Matstell- og tjenerpersonalet.
- III. Radiotelegrafister.
- IV. Særoverenskomster.
 - a) Den Norske Amerikalinje.
 - b) Det Bergenske Dampskibsselskap og Fred Olsen & Co.
 - c) M/S «Venus» i fart utenom Nordsjøen.
 - d) I. M. Skaugens passasjerskip.

Kjennelse avsagt 12. januar 1955.

Landsorganisasjonens representant: P. Mentsen.

Sak nr. 265. — Det norske maskinistforbund mot Skipsfartens Arbeidsgiverforening angående tariffrevisjonen 1954 for maskinister på damp- og motorskip i utenriksfart.

Kjennelse avsagt 12. januar 1955.

Landsorganisasjonens representant: P. Mentsen.

Sak nr. 266. — Norsk Styrmannsforening mot Skipsfartens Arbeidsgiverforening angående tariffrevisjonen 1954 for styrmenn i utenriksfart.

Kjennelse avsagt 12. januar 1955.

Landsorganisasjonens representant: P. Mentsen.

Sak nr. 267. — Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund mot Drammen Elektrisitetsverk (Drammen kommune) angående tariffrevisjonen 1954.

Kjennelse avsagt 3. februar 1955.

Landsorganisasjonens representant: P. Mentsen.

Sak nr. 268. — Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund mot Industridepartementet og Finansdepartementet, Statens Kraftverker, angående tariffrevisjonen 1954.

Kjennelse avsagt 2. april 1955.

Landsorganisasjonens representant: Paul Engstad.

Sak nr. 269. — Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund mot Norsk Arbeidsgiverforening og A/S Saudefallene angående tariffrevisjonen 1954.

Kjennelse avsagt 2. april 1955.

Landsorganisasjonens representant: Paul Engstad.

Sak nr. 270. — Norsk Kommuneforbund mot Bergenshalvøens kommunale Kraftselskap angående tariffrevisjonen 1954.

Kjennelse avsagt 28. juni 1955.

Landsorganisasjonens representant: Paul Engstad.

Sak nr. 271. — (Frivillig lønnsnemnd.) Norsk Kommuneforbund mot Hurum, Modum, Nedre Eiker, Norderhov, Øvre Eiker og Adal kommuner, angående den lønnsmessige plasering av endel stillinger i den mellom partene gjeldende overenskomst.

Kjennelse avsagt 24. juni 1955.

Sak nr. 272. — (Frivillig lønnsnemnd.) Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund mot installatørene i Bodø, ved Salten Installatørforening og Norges Installatørforbund.

Kjennelse avsagt 2. juli 1955.

Landsorganisasjonens representant: Paul Engstad.

Sak nr. 273. — Norsk Styrmannsforening mot Hvalfangstens Arbeidsgiverforening i samband med revisjonen i 1955 av tariffavtalen for styrmenn på flytende kokerier, landstasjoner og hvalbåter i Sydhavet.

Kjennelse avsagt 19. oktober 1955.

Sak nr. 274. — (Frivillig lønnsnemnd.) Norsk Arbeidsmandsforbund mot Store Norske Spitsbergen Kullkompani A/S angående tariffrevisjonen 1955.

Kjennelse avsagt 22. oktober 1955.

Landsorganisasjonens representant: Thorleif Andresen.

Sak nr. 275. — Norsk Skog- og Landarbeiderforbund mot Skogbrukets Arbeidsgiverforening angående tariffrevisjonen 1955.

Kjennelse avsagt 2. desember 1955.

Landsorganisasjonens representant: P. Mentsen.

Sak nr. 276. — (Frivillig lønnsnemnd.) Norsk Sykepleierforbund mot Norges Røde Kors og De Private sykehus' Landsforbund angående tariffrevisjonen 1955.

Kjennelse avsagt 21. desember 1955.

Den Frie Faglige Internasjonale (FFI).

Den Frie Faglige Internasjonale (FFI) holdt sin 4. verdenskongress i Wien 20.—28. mai. Av den norske representasjon på kongressen er det gitt følgende rapport:

«Som Arbeidernes faglige Landsorganisasjons representanter til verdenskongressen valte sekretariatet i møte den 22. februar d. å.: P. Mentsen, Hans Hegg, Torbjørn Henriksen, Alfred Nilsen, Olav Bruvik og Jens Berg, med Mirjam Nordahl som tolk og sekretær.

Generalsekretær Oldenbroek i FFI hadde anmodet Konrad Nordahl om å holde innledningsforedrag på kongressen om: «*Forholdene i arbeidslivet*, spesielt med henblikk på omfanget av og metoder for kollektive forhandlinger, bedring av levestandarden og arbeidernes medbestemmelsesrett i næringslivet.» Nordahl etterkom anmodningen. Han kom til Wien 24. mai, og var til stede i møtene til og med 28. mai.

Kongressen ble holdt i Konzerthaus, Wien. Den ble åpnet 20. mai kl. 10. 67 organisasjoner fra 51 land var representert med tilsammen 165 delegater, 1 varamann, 20 rådgivere og 6 sekretærer. De representerte om lag 48 millioner medlemmer.

FFI har nå tilslutning fra 108 organisasjoner i 75 land, med et medlemstall på om lag 54.5 millioner.

Dagsordenen for kongressen var:

1. Hilsningstaler.
2. Formannens tale.
3. Valg av fullmaktskomité.
4. Valg av reglementskomité.
5. Godkjenning av kongressens dagsorden.

6. Generalsekretærens rapport om Internasjonalens virksomhet siden kongressen i Stockholm 1953.
7. Regnskap for 1953 og 1954, og forslag til budsjett.
8. Den regionale virksomheten og finansieringen av den.
9. Forslag til endring av vedtektene.
10. Forslag til Internasjonalens virksomhet i kommende kongressperiode.
11. Forslag vedrørende spørsmål som ikke hører inn under dagsordens punkter 9 og 10.
12. Den frie fagbevegelsens kamp, for fred og velstand, for menneskerettighetene, for fagorganisasjonens fulle rettigheter.
13. Fagbevegelsens arbeid for økonomisk og politisk uavhengighet i de underutviklede områder.
14. Forholdene i arbeidslivet, spesielt med henblikk på omfanget av og metoder for kollektive forhandlinger, bedring av levestandarden og arbeidernes medbestemmelsesrett i næringslivet.
15. Valg: I. Styre. II. Revisorer. III. Generalsekretær.
16. Eventuelt.
17. Kongressens avslutning.

Internasjonalens formann (president), *Omar Becu*, hilste Østerrikes president, representanter for regjeringen og Wiens borgermester velkommen til kongressen.

Deretter framførte Wiens filharmonikere, Statsoperaens kor og solister slottsatsen i Beethovens 9. symfoni.

Kongressens høytidelige åpning ble så foretatt av landets president, *dr. Theodor Körner*. Så talte forbundskansler *dr. Julius Raab* og visekansler *dr. Adolf Schärff*. Wiens borgermester, *Franz Jonas*, hilste velkommen til Wien. Etter borgermesteren talte formannen i den østerrikske landsorganisasjon, *Johan Böhm*. Hilsningstaler ble så framført av representanter for de 5 øvrige regioner: Afrika, Asia, Nord-Amerika, Latin-Amerika, Australia og New Zealand.

Generalsekretær Oldenbroek hilste kongressen og pekte på endel aktuelle saker som den måtte ta stilling til. Deretter holdt presidenten, *Omar Becu*, minnetale over de døde siden Stockholm-kongressen for 2 år siden.

Det ble så foretatt valg av fullmaktskomité med 5 medlemmer og reglementskomité med 12 medlemmer.

Foruten disse 2 vanlige komitéer ble det valt 4 hovedkomitéer til å samordne og gjennomgå de forslag og saker som var sendt inn til kongressen:

1. Økonomisk, sosial og politisk komité.
2. Regional aktivitetskomité.
3. Opplysnings- og publikasjonskomité.
4. Organisasjons-, finans- og konstitusjonskomité.

Den skandinaviske gruppe ble representert i komitéene med *Mentsen*, Norge, i *Den økonomiske, sosiale og politiske komité*, *Eiler Jensen*, Danmark, i *Opplysnings- og publikasjonskomitéen* og *Otto Westling*, Sverige, i *Den regionale aktivitetskomité*.

Den økonomiske, sosiale og politiske komité valte et arbeidsutvalg på 5 medlemmer til særlig å behandle resolusjoner vedrørende atomkraften og universell nedrusting. I dette arbeidsutvalg kom *Mentsen* med. *Olav Bruvik* og *Mirjam Nordahl* deltok i komitémøtene sammen med *Mentsen* som henholdsvis rådgiver og tolk. *Eiler Jensen* ble valt som formann i Opplysnings- og publikasjonskomitéen.

I formiddagsmøtet den 21. ble første rapport fra fullmakts- og reglements-komitéen lagt fram og enstemmig vedtatt. Dermed var kongressens dagsorden og reglement godkjent.

Beretningen for kongressperioden (*dagsordenens punkt 6*) ble lagt fram, og *generalsekretær Oldenbroek* ga en muntlig oversikt. Av beretningen og generalsekretærens oversikt gikk det fram at Internasjonale nå har tilslutning fra 108 organisasjoner fra 75 land med et medlemstall på om lag 54.5 millioner. Oldenbroek pekte på at mens Den Frie Faglige Internasjonale har vokst i organisasjonsmessig styrke fra år til år, har den kommunistdominerte internasjonale stadig gått tilbake. 90 prosent av dens medlemmer lever i kommuniststyrte land. I frie områder har den bare om lag 7 millioner medlemmer, og disse kan en regne med ikke betaler noen regulær fagforeningskontingent. Oldenbroek nevnte at blant dem som er blitt opptatt som medlemmer av FFI siden siste kongress er faglige sammenslutninger i Chile, Israel, Nord-Rhodesia, Paraguay, Fillipinene og Puerto Rico. Det har også lyktes å stifte en landsorganisasjon i Marokko, som er blitt opptatt.

Etter Oldenbroeks innledning tok diskusjonen om beretningen til. En rekke talere hadde ordet i debatten, og praktisk talt alle ga uttrykk for at det var utført et utmerket arbeid. Generalsekretæren så vel som styret, ble rost for det arbeid som var gjort i kongressperioden. Et unntak var representanten fra Kypem, *Pissas*, som rettet et voldsomt angrep på det engelske styre i landet, og ga uttrykk for at det styrket kommunistenes stilling. Han hevdet også at Kypem ønsket å bli tilsluttet moderlandet Hellas. Etter denne uttalelse ble han hjertelig hyllet og omfavnet av en av de greske representantene. Imidlertid tok grekeren ordet, men kunne da fortelle at myndighetene i hans land holdt på å rive ned alle de rettigheter fagbevegelsen hadde vunnet fram til i årene etter krigen.

Under diskusjonen om beretningen tok *Irwing Brown* fra AF of L, USA, på vegne av amerikanerne opp forslag om å flytte Internasjonals hovedkvarter fra Bryssel til Paris. Han begrunnet forslaget med at organisasjonen da ville komme i bedre kontakt med andre internasjonale institusjoner og organisasjoner, og at den ville stå i sentrum for verdenspressens oppmerksomhet.

Brown's forslag ble oversendt Eksekutivkomitéen. Denne la senere fram for kongressen et forslag som gikk ut på at eventuell flytting av Internasjonals sete skulle utredes i kongressperioden. Forslaget ble vedtatt. Nordmennene og svenskene avholdt seg fra å stemme.

Til slutt ble beretningen enstemmig godkjent.

Dagsordenens punkt 7 — Regnskap for 1953 og 1954 og forslag til budsjett — ble lagt fram og oversendt Organisasjons-, finans- og konstitusjonskomitéen.

Stockholm-kongressen vedtok en endring i konstitusjonen, hvoretter budsjettet ikke lenger blir forelagt kongressen til drøfting og vedtak, men bare blir referert for den.

Når det gjelder budsjettet for 1955/56 besluttet det 14. styremøte i Wien 16.—18. mai 1955 at fra 1956 skal budsjettåret falle sammen med kalenderåret, og at nytt budsjett for 1956 skal behandles av novemberstyremøtet i 1955. Styremøtet besluttet videre at i 2. halvår av 1955 må ikke mer enn 50 prosent av 1955/56-budsjettet brukes.

Organisasjons-, finans- og konstitusjonskomitéen og Den regionale aktivitetskomité holdt fellesmøte og foreslo vedtakene fra styret angående regnskap og budsjett tatt til etterretning. Dette ble enstemmig vedtatt av kongressen.

Når det gjelder kontingenten, foreslo fellesmøtet av de samme komitéene at kongressen skulle gi Eksekutivkomitéen fullmakt til å forhøye kontingenten fra de tilsluttede organisasjoner med 1 — én — US-cent pr. medlem pr. år fra og med 1. juli 1955. Forslaget ble enstemmig vedtatt av kongressen.

Ny sekretærstilling i FFI.

Etter forutgående drøftinger i Eksekutivkomitéen og mellom Eksekutivkomitéen og Organisasjons-, finans- og konstitusjonskomitéen og Den regionale aktivitetskomitéen vedtok kongressen å gi styret i oppdrag å ansette en assisterende generalsekretær, som spesielt skal ta seg av den regionale virksomheten. Det ble understreket både av generalsekretæren og av flere som hadde ordet i debatten at den regionale organisasjonsvirksomhet er den aller viktigste oppgave innenfor FFI, og at en derfor må aktivisere denne.

Dagsordenens punkt 8 ble tatt opp til behandling, og kanadiere *MacDonald* innledet om den regionale virksomhet og dens finansiering. Saken ble for øvrig viderebehandlet av Den regionale aktivitetskomité.

Forslagene under *dagsordenens punkt 9 — Endring av vedtektene — og punkt 10 — Internasjonalens virksomhet i kommende kongressperiode* — ble oversendt til Organisasjons-, finans- og konstitusjonskomitéen og delvis Den regionale aktivitetskomité.

Dagsordenens punkt 12, første punkt — Den frie fagbevegelsens kamp for fred og velstand — ble innledet av *Anton Proksch*, Østerrike. De andre to punktene — fagbevegelsens kamp for menneskerettighetene og for fulle rettigheter — ble innledet av japaneren *Mionahara*. Forslagene og resolusjonene under disse punkter ble behandlet delvis i Den økonomiske, sosiale og politiske komité og delvis i Den regionale aktivitetskomité.

Punkt 13 på dagsordenen — Fagbevegelsens arbeid for økonomisk og politisk uavhengighet i de underutviklede områder — ble innledet av tuneseren *Ahmed Ben Salah*. For øvrig ble denne saken og resolusjonene behandlet av Den økonomiske, sosiale og politiske komité.

Den økonomiske, sosiale og politiske komité behandlet saker i tilslutning til dagsordenens punkt 11, 12 og 13, og la fram følgende resolusjoner:

1. Rett til selvstyre for Kypem.
2. Arbeidernes rettigheter i Okinawa (under amerikanernes okkupasjon).

3. Franco-Spania.
4. Malta.
5. Sør-Afrika.
6. FN's tekniske hjelpeprogram.
7. Internasjonal migrasjon.
8. Arbeidernes rettigheter innenfor offentlige yrker og nasjonalisert industri.
9. Forholdene i Kenya.
10. Forholdene i Marokko.
11. Nyttig av atomenergien til fredelige formål.

Organisasjons-, finans- og konstitusjonskomitéen behandlet bl. a. følgende resolusjoner:

1. Innsending av forslag til kongressen.
2. Hvor ofte kongressen skal holdes.
3. Eksekutivkomitéens medlemmer.
4. Medlemskontingenten.
5. Områder representert ved Eksekutivkomitéens medlemmer.
6. FFT's struktur.
7. Fagforeningenes avgift.
8. Forsvar av fagforeningenes frihet og uavhengighet.

Den regionale aktivitetskomité behandlet bl. a. og la fram en resolusjon om «Fagbevegelsen bygger en ny verden» og FFT's regionale aktivitetsfond.

Opplysnings- og publikasjonskomitéen behandlet et par resolusjoner, bl. a. om utgivelse av publikasjoner på arabisk.

(Resolusjonene vil senere bli oversatt og i den utstrekning det anses nødvendig tas utdrag av dem i FF.)

Dagsordenens punkt 14 ble behandlet torsdag den 26. mai med innledningsforedrag av *Konrad Nordahl*. Foredraget var imøtesett med stor oppmerksomhet, idet hele salen var fullsatt under Nordahls tale. I debatten etter foredraget hadde en lang rekke talere ordet om tariffarbeidet i sine egne land. Det gikk tydelig fram at det til dels er nokså forskjelligartet fra våre forhold. Interessant var et innlegg av formannen i den tyske landsorganisasjonen, *Freitag*, som bl. a. sa at jern- og stålindustrien i Tyskland hadde ført landet opp i mange ulykkelige situasjoner. Denne industrien måtte derfor komme inn under kontroll, og den vest-tyske fagbevegelse hadde kjempet seg fram til medbestemmelsesrett. Han ga sin tilslutning til de synsmåter Nordahl hadde hevdet.

Under *dagsordenens punkt 16 — Eventuelt* — ble 4 av deltakerne på kongressen overrakt FFT's merke (hederstegn) for vel utført arbeid for Den Frie Faglige Internasjonale. Disse var: *A. Karl*, Tyskland, *J. Young*, Storbritannia, *M. Ross*, (CIO), USA, og presidenten, *Omar Becu*. Tidligere har *Paul Finet*, som var den første president i FFI, fått dette hederstegnet.

Ved valgene (*dagsordenens punkt 15*), som ble foretatt siste dag, den 28. juni, ble generalsekretæren, *Oldenbroek*, enstemmig gjenvalgt. Som medlemmer av Eksekutivkomitéen (styret) ble valt:

<i>Område:</i>	<i>Representant:</i>	<i>1. varamann:</i>	<i>2. varamann:</i>
Afrika	A. Ben Salah J. K. Tettegah	S. Scita A. G. Zamoudi	C. S. U. Akpan E. Lloyd Evans
Asia	K. P. Tripathi U. Okamoto T. Nishimaki M. A. Khatib J. J. Hernandez	W. C. Liang Yung Teachun C. Kornkasem	N. K. Bhatt H. C. Fung H. K. Choudhruy
Midt-Østen	M. Namir M. Pissas A. Shuman	N. Bar-Yaacov —	— —
Australia og New Zealand	A. E. Monk J. Walsh		
Storbritannia	C. J. Geddes Sir V. Tewson	Sir A. Roberts T. O'Brien	T. Yates T. Williamson
Europa	R. Bothereau W. Freitag A. Proksch E. Jensen L. Major G. Pastore	A. Lafond M. Föcher G. Bernasconi A. Strand H. Oosterhuis G. Canini	P. Tomas L. Rosenberg E. Welter K. Nordahl N. Hauptert E. Dalla Chiesa
Latin-Amerika	F. Aguirre D. H. Cavalcanti W. Moreno	N. Marcano J. G. Pinto N. Nogueras	E. Alvarez C. Gregorio J. Figueiras
Nord-Amerika	G. Meany W. P. Reuther D. MacDonald C. Jodoin J. L. Lewis	M. Woll J. Potofsky C. H. Millard G. J. Cushing T. Kennedy	I. Brown M. Ross F. W. Dowling A. Hemming J. Owens
Vest-India	F. Walcott	C. P. Alexander	—

Revisorer: E. Granat, Sverige, og W. J. P. Webber, Storbritannia.

Kongressen ble avsluttet med hilsningstaler av presidenten, *Omar Becu*, og generalsekretær *Oldenbroek*.

I Eksekutivkomitémøtet umiddelbart etterat kongressen var slutt, ble *Omar Becu* gjenvalt som Internasjonalens president.»

Den européiske Regionale Organisasjon (ERO) av den Frie Faglige Internasjonale.

ERO's økonomiske komité's 6. møte i Bryssel 15. og 16. februar. Som representant for Arbeidernes faglige Landsorganisasjon møtte Jon Rikvold. Det foreligger følgende rapport fra møtet:

«Til stede: Pierre, Belgia. Laguillaumie, Frankrike. Hessel, Holland. Mari, CISL, Italia. Rikvold, Norge. Geddes, Storbritannia. Murray, Storbritannia. Hinkel, Tyskland. Hirche, Tyskland. Kienzl, Østerrike. Schevenels, ERO. Braunthal, FFI.

Møtet ble ledet av Schevenels og tok til 15. februar kl. 10 i ERO's nye lokaler i 14, Bvd. Maurice Lemonnier.

Det var satt opp følgende dagsorden for møtet:

1. Undersøkelse av beretningen med de sammenfattede svar fra Landsorganisasjonene på spørreskjemaet om «Økonomiske felles problemer i de vest-européiske land». (Utkast av A. Dumoulin.)
2. Etter diskusjonen i Strasbourg ny undersøkelse av «Foreløpig erklæring fra Den européiske frie fagbevegelse om nødvendigheten av et intimere økonomisk samarbeid i det demokratiske Europa». (Utkast utarbeidet av ERO's Økonomiske Komité.)
3. Videre arrangement for å tilsette en økonomisk medarbeider i Regionalsekretariatet.
4. Videre arbeidsprogram.

Schevenels åpnet møtet med et innlegg hvor han gikk sterkt inn for en vidtgående européisk integrasjon. Geddes framholdt at man måtte skille mellom hva som kunne gjøres på kort sikt og hva som kunne være mulig på lang sikt. De retningslinjer fagbevegelsen skulle følge burde deles opp i et korttids- og et langtidsprogram. I forbindelse med korttidsprogrammet ville han heller bruke uttrykket «økonomisk samarbeid» enn «økonomisk integrasjon». Det måtte også skilles mellom oppgaver som kunne løses på nasjonal basis og oppgaver som krevde en felles internasjonal aksjon.

I den diskusjon som fulgte disse innlegg kom de vanlige ulikheter i landenes innstilling til européisk integrasjon fram. Noen avgjørelse av spørsmålet om en skulle utarbeide forslag til retningslinjer i form av to dokumenter, ett korttidsprogram og ett langtidsprogram, ble ikke tatt. De synspunkter Geddes hadde hevdet kom imidlertid til å spille en viss rolle i den senere diskusjon av forskjellige emner.

En gikk deretter over til å behandle dagsordenen. Etter endel diskusjon ble det oppnådd enighet om å behandle punkt 1 og 2 på dagsordenen under ett, idet en ville se hva som kunne trekkes ut av dokumentet under punkt 1 til bruk for interimrapporten (punkt 2). I praksis ble også spørsmålet om komitéens videre arbeidsprogram behandlet i denne forbindelse. Diskusjonen om disse emner ble svært springende og til dels lite relevant. I det følgende har en for oversiktens skyld behandlet hvert punkt på dagsordenen for seg.

Punkt 1 på dagsordenen. Det ble etter hvert klart at det dokument som var lagt fram, inneholdt en rekke feilaktige opplysninger om forholdene i de enkelte land, og det ble også rettet vesentlige innvendinger

mot en stor del av de vurderinger dokumentet ga uttrykk for. I løpet av to dager var det selvsagt ikke mulig å behandle alle de spørsmål som dokumentet berørte på en tilfredsstillende måte.

Et spørsmål som ble gjenstand for særlig langvarig diskusjon, var skattepolitikken. Forholdet mellom direkte og indirekte skatter sto i brennpunktet for diskusjonen. Schevenels og et flertall av landenes representanter syntes å være av den oppfatning at indirekte skatter burde fordømmes av sosiale grunner. Spesielt gjaldt dette indirekte skatter på vanlige forbruksvarer. Representanten fra Norge framholdt at man ikke burde gå inn for en slik ensidig fordømmelse av de indirekte skatter. Den ene av representantene fra Tyskland, Hirche, støttet dette, idet han mente at spørsmålet burde undersøkes nøye før noen uttalelse ble gitt. Representantene for England syntes å stille seg nokså nøytralt til spørsmålet. Et arbeidsutvalg bestående av Hinkel og Kienzl fikk i oppdrag å utarbeide utkast til uttalelse om skattepolitikken. Utkastet som ble tatt opp til behandling henimot slutten av møtet, gikk ut på følgende:

- a) Større likhet i skattesystemene i de forskjellige land er en nødvendig forutsetning for européisk økonomisk integrasjon.
- b) Landsorganisasjonene oppfordres til å hevde dette overfor regjeringene, bl. a. med sikte på å fremme regjeringsrepresentantenes samarbeid om dette i OEEC og andre organisasjoner.
- c) OEEC bør undersøke forskjellene i skattesystemene og legge fram anbefalinger om hvordan forskjellene kan fjernes.
- d) Anbefalingene burde spesielt framheve at de indirekte skatter burde reduseres, særlig ved nedsettelse av indirekte skatter på vanlige forbruksvarer.

Det ble satt fram flere endringsforslag til utkastet og det ble overlatt til sekretariatet å utarbeide et forslag på grunnlag av det som var kommet fram. Dette skulle bety at flere av punktene vil bli avdempet.

Det var delte meninger om hva som videre skulle skje med det dokument som var lagt fram under punkt 1 på dagsordenen. En ble enig om følgende: Komitéens medlemmer sørger for at Landsorganisasjonene sender inn rettelser av feilaktige opplysninger om de enkelte land i dokumentet. De avsnitt i dokumentet som er kalt «Conclusions» utgår. De øvrige deler av dokumentet som ikke vesentlig inneholder opplysninger om de enkelte land, vil bli rettet opp av Braunthal på grunnlag av de merknader som kom fram under møtet, og eventuelle skriftlige merknader fra landsorganisasjonene. Dokumentet vil i omarbeidet form bli lagt fram på neste møte i den økonomiske komitéen. Dokumentets endelige skjebne vil bli at det blir sendt rundt til landsorganisasjonene for å tjene som informasjonskilde om forholdene i de enkelte land.

Punkt 2. på dagsordenen. Det ble foreslått endringer av ordlyden og enkelte tilføyelser til flere av paragrafene i interimrapporten. Av endringene er det trolig innarbeidelsen av de ovenfor omtalte uttalelser om skattepolitikken som vil ha størst reell betydning. Sekretariatet ble overlatt den endelige redigering av endringene. Interimrapporten vil i omarbeidet stand bli sendt ut til landsorganisasjonene til uttalelse. Den vil bli behandlet på nytt i neste møte av den økonomiske komitéen med tanke på å komme fram til et utkast som kan legges fram for Regionalkonferansen til godkjenning.

På bakgrunn av at OFEC var tillagt stor betydning i interimrapporten, reiste Hinkel spørsmålet om fagbevegelsens stilling i OEEC. Den alminnelige mening synes å være at folk fra fagbevegelsen var for dårlig representert som regjeringsdelegater fra de forskjellige land. Schevenels fant at den stilling representanter fra Regionalen hadde var utilfredsstillende. Geddes opplyste at spørsmålet ville bli behandlet i eksekutivkomitéen.

Punkt 3 på dagsordenen. Det ble opplyst at det var kjent at 3 belgiere, 1 franskmann og sannsynligvis 1 engelskmann ville søke stillingen som økonomisk medarbeider i Regionalsekretariatet. Søknadsfristen utløper 21. mars. Så vidt mulig ville kandidatene bli intervjuet av Schevenels i samarbeid med økonomer fra Landsorganisasjonene i de land som hadde søkere. Geddes opplyste at det var eksekutivkomitéens forutsetning at sekretæren foretar ansettelsen. Den økonomiske komitéen vil ikke få mer med saken å gjøre.

Punkt 4 på dagsordenen. Det var enighet om at komitéen i sitt videre arbeid skal ta for seg skatte- og finanspolitikken til nærmere undersøkelse. Som en langsiktig arbeidsplan ble det foreslått at komitéen etter hvert skulle ta for seg de forskjellige emner som var behandlet i det dokument som var lagt fram under punkt 1 på dagsordenen. Braunthal framholdt at FFI og ERO's felles sosiale komité behandlet flere av disse spørsmål og at en måtte unngå dobbeltarbeid. En kom ikke fram til noen konklusjon om hvordan arbeidet burde legges an på lengre sikt.

Møtet ble hevet den 16. februar kl. 17.30. »

ERO's økonomiske komités 7. møte i Bryssel 30. og 31. mars. Som representant for Arbeidernes faglige Landsorganisasjon møtte Jon Rikvold. Det foreligger følgende rapport fra møtet:

«Til stede: Pierre, Belgia. Laguillaumie, Frankrike. Hessel, Holland. Arena, CISL, Italia. Rikvold, Norge. Geddes, Storbritannia. Hinkel og Hirsche, Tyskland. Kienzel, Østerrike. Nedzinsky, FFI. Schevenels og Casserini, ERO.

Møtet ble ledet av Schevenels og tok til den 30. mars kl. 10.00 i ERO's lokaler i 14, Bvd. Maurice Lemonnier. Hirsche var bare til stede første dag.

Følgende dokumenter forelå til behandling på møtet:

1. Et utkast til korttidsprogram for fagbevegelsen angående spørsmålet om nærmere europeisk økonomisk samarbeid. (Draft Programme of Immediate Trade Union Action Aimed at Closer European Economic Co-operation.)
 2. Rapport om visse økonomiske problemer som er felles for de vest-europeiske land.
- *
1. Det nevnte dokument var utarbeidet av Regionalsekretariatet på grunnlag av Den økonomiske komitéens tidligere behandling av spørsmålet om europeisk økonomisk samarbeid og integrasjon. Dokumentet inneholder utkast til retningslinjer for fagbevegelsen i disse spørsmål på kort sikt. Det skiller seg fra de utkast som tid-

ligere har vært behandlet ved at det i dokumentet tas sikte på økonomisk samarbeid i snevrere forstand, mens spørsmålet om en mer vidtgående økonomisk integrasjon er skjøvet i bakgrunnen. Dokumentet peker på nødvendigheten av et nærmere økonomisk samarbeid for løsningen av vesentlige økonomiske problemer og mulige veier en kan gå for å fremme dette samarbeidet.

Behandlingen av dokumentet tok hele første og mesteparten av annen møtedag. I den innledende debatt hevdet enkelte at det framlagte utkast ikke kunne karakteriseres som et aksjonsprogram fordi det ikke var konkret nok, andre framholdt at det på sakens nåværende stadium ikke ville være hensiktsmessig å forsøke å sette opp et detaljert konkret program. En gikk deretter over til å diskutere de enkelte punkter i utkastet. Under denne detaljerte behandling av stoffet ble det lagt stor vekt på å finne formuleringer som en antok ville kunne aksepteres av den frie fagbevegelsen i alle land i Europa. Til tross for at det på enkelte punkter syntes å være ganske dyptgående uoverensstemmelser blant komitéens medlemmer, fant en i alle tilfelle fram til kompromisser som alle kunne slutte seg til.

Regionalsekretariatet vil oversende dokumentet til landsorganisasjonen til uttalelse. Det er videre meningen å legge dokumentet fram til godkjenning på Regionalkonferansen i Bryssel i oktober 1955.

- Den nevnte rapport var omarbeidet på grunnlag av behandlingen i det forrige møtet av Den økonomiske komitéen og skriftlige merknader som var kommet inn fra endel land. Endel av disse merknader var kommet så sent at det ikke hadde vært mulig å innarbeide dem i rapporten. Dette vil nå bli gjort. Rapporten vil deretter bli oversendt landsorganisasjonene for å tjene som informasjonskilde. Til tross for de korreksjoner som er foretatt bør den imidlertid som informasjonskilde likevel brukes med en viss forsiktighet. Møtet ble hevet den 31. mars kl. 17.30.

ERO's utvidede eksekutivkomité's møte i Bryssel 25. og 26. mars angående problemer som reiste seg i samband med gjennomføringen av London- og Paris-avtalene.

Som representant for Arbeidernes faglige Landsorganisasjon møtte Konrad Nordahl. Det foreligger følgende rapport fra møtet:

«I forrige måned fikk jeg brev fra Walther Schevenels, datert 7. mars, hvor jeg som medlem av ERO's eksekutivkomité ble innkalt til møte i Bryssel 25. og 26. mars for å behandle problemer som reiser seg i samband med gjennomføringen av London- og Paris-avtalene. Schevenels sier i sitt brev at foruten ERO's eksekutivkomité, er det innbudt representanter fra de land som London- og Paris-avtalene direkte angår. Det var i alt 9 land som var innbudt: Belgia, Canada, Frankrike, Vest-Tyskland, Storbritannia, Italia, Luxembourg, Nederland og USA.

I svarbrev av 10. mars sa jeg at jeg skulle komme til konferansen, men spurte samtidig hvorfor Danmark og Norge ikke var invitert. Jeg gjorde merksam på at Norge hadde ratifisert Paris-avtalen når det

gjelder Vest-Tysklands medlemskap i NATO, og at Danmark antakelig ville komme til å ratifisere avtalen i den nærmeste framtid. Jeg fikk svar i brev av 22. mars, undertegnet av Hans Gottfurcht. I brevet sier han at hvis vi ønsker å sende en representant, skal vedkommende være velkommen.

Møtet i Bryssel tok til 25. mars kl. 10 i det sosialistiske forsikrings-selskaps hus, Prévayance Sociale, 31, Square de l'Aviation. Møtet ble åpnet av FFI's president, Omar Becu. Han opplyste at Oldenbroek var blitt syk etter en reise til Marokko og derfor ikke kunne være til stede. Han sa videre at konferansen var uformell og at den derfor ikke kunne gjøre noe bindende vedtak, men hvis forsamlingen ønsket det, kunne det vedtas en rekommandasjon til FFI's eksekutivkomité, som så måtte behandle saken videre. Det forelå 2 dokumenter i saken. Det vi skulle behandle og diskutere var de politiske og økonomiske problemer som reiser seg i samband med gjennomføringen av London- og Paris-avtalene.

Det ble laget et utførlig referat fra møtet, som skal sendes de interesserte organisasjoner. Jeg innskrenker meg derfor i min rapport til å gi et kort resymé fra møtet.

Det var ingen innleder. Den første som tok ordet var formannen i ERO's eksekutivkomité, C. J. Gødde, som dette år også er president i TUC. Han omtalte først de vansker en hadde hatt i Storbritannia i samband med vedtaket om gjenopprusting av Vest-Tyskland. Tross vanskene og den sterke opposisjon hadde den britiske arbeiderbevegelse gått inn for gjenopprusting som det minste onde i forhold til en økt kommunistisk innflytelse i Europa. Han reiste spørsmålet om tysk arbeiderbevegelse og spesielt tysk fagbevegelse nå ville gjøre sitt til at en ny tysk armé fikk et såpass sterkt demokratisk innslag som det er mulig når det gjelder en armé. Han utviklet dette nærmere og stilte spørsmålene direkte til den tyske landsorganisasjons representanter.

Dessverre kom hele diskusjonen i fredagsmøtet til å dreie seg om tysk arbeiderbevegelses stilling til gjenopprustningen i Vest-Tyskland. Hensikten med møtet var vel å få en bred diskusjon om de økonomiske og sosiale problemer som spesielt fagbevegelsen har interesse av i samband med det européiske forsvarsfellesskap.

Den vest-tyske landsorganisasjon møtte med 15 representanter, vesentlig medlemmer av sekretariatet. Formannen, Walter Freitag, ga i et lengre innlegg uttrykk for de synspunkter som i dag gjør seg gjeldende i vest-tysk arbeiderbevegelse. Han ville ikke gi noe tilsagn om en aktiv medvirkning når det gjaldt oppbyggingen av en vest-tysk armé. Han sa at det største problem for dem i dag var foreningen av Øst- og Vest-Tyskland. Når denne forening var en kjensgjerning, var de villige til å diskutere spørsmålet om gjenopprusting.

Alle som hadde ordet i dagens møte, unntatt representanten for den østerrikske landsorganisasjon, Proksch, gikk hardt inn på tyskerne for å få dem til å gi tilsagn om samarbeid med den øvrige fagbevegelse i Europa for å gjøre sitt beste for at det européiske forsvarsfellesskap ble gjennomført på en slik måte at fagbevegelsen fikk størst mulig innflytelse. Proksch var nærmest enig med de tyske representanter, ut fra det synspunkt at tysk fagbevegelse ikke hadde den nødvendige innflytelse i Tyskland i dag.

Møtet fortsatte lørdag den 26. mars. Det var da utarbeidet et utkast til uttalelse, som ble utdelt. Jeg hadde ikke ordet i gårsdagens møte, men

etter at forslaget til uttalelse forelå, sa jeg at jeg ikke var til stede på konferansen som representant for Norge, da Norge ikke var invitert til møtet. Jeg møtte som medlem av ERO's eksekutivkomité. I den egen-skap representerte jeg ikke bare Norge, men også Danmark og Sverige. Sverige er ikke medlem av NATO. Hvis jeg skulle votere, måtte det derfor bli som enkeltperson. Hvis ikke, hadde jeg ikke noe annet å gjøre enn å avholde meg fra å stemme. Jeg la for øvrig til at jeg personlig var helt enig i hovedinnlegget, som Geddes hadde i går for-middag.

Nå ble det ikke noen votering. Utkastet til uttalelse inneholder nær-mest bare et resymé over endel av de ting som var blitt nevnt under diskusjonen. Det ble besluttet at dette resymé skulle oversendes FFI's eksekutivkomité til overveielse og eventuell videre behandling. I over-sendelsen ligger ikke at noen har stemt for eller imot selve resyméet.

Resyméet fra møtet vedlegges i norsk oversettelse.

Resyméet er sålydende:

«Representanter for FFI's medlemsorganisasjoner i Belgia, Frankrike Tyskland, Storbritannia, Italia, Luxembourg, Nederland og De forente stater, samt medlemmer av Den Européiske Regionale Organisasjons styre holdt møte i Bryssel 25. og 26. mars 1955 for å drøfte problemer i samband med London- og Paris-avtalene. Møtet fant sted på et tids-punkt da ratifiseringen av disse avtaler så å si var et faktum.

Diskusjonen viste at den frie fagbevegelsen er klar over at vestmak-tenes bestemmelse om å sikre friheten og demokratiet ved å styrke sine lands forsvar overfor truende totalitær aggresjon har skapt en ny situasjon som stiller fagbevegelsen overfor en rekke problemer.

Den frie fagbevegelsen, som alltid har vært i fremste rekke når det gjelder å bygge en rettferdig og varig fred, beklager de aggressive til-tak og stadige trusler som har skapt den nåværende situasjon. Likevel vil den frie fagbevegelse uttrykke håpet om at de demokratiske makter ikke vil la noe stå ugjort når det gjelder å lette spenningen i verden og arbeide for en almen nedrustning.

Forsøk på nye forhandlinger om en gjenforening av Tyskland i frihet og demokrati og opprettelsen av en fredstraktat for Østerrike vil være et uvurderlig bidrag til å nå disse mål.

Skjønt den frie fagbevegelsen med all kraft setter seg imot kommu-nistenes virksomhet for å dominere verden, er den fullt klar over farene ved reaksjonær og militaristisk innflytelse i de væpnede styrker. Den vil gjøre alt som står i dens makt for å opprettholde og sikre effektiv demo-kratisk kontroll med de væpnede styrker til alle de nasjoner som er for-enet i et felles forsvar.

Den krever at det stadig arbeides for å oppnå en virkelig nedrustning, men er klar over at de demokratiske nasjonene i mellomtiden må være beredt til å bringe ofre for forsvaret av friheten. Den frie fagbevegelse krever at slike ofre blir rettferdig fordelt på nasjonene på grunnlag av deres bæreevne, og tilpasses landenes økonomiske kapasitet.

Samtidig må en sikre en demokratisk kontroll med rustningspro-duksjonen og hindre at makten og profitten konsentreres i tungindu-strien og rustningsindustrien.

Det er av livsviktig betydning at de organer som er opprettet for det felles forsvar av de vestlige land, er klar over nødvendigheten med samarbeid og integrering på det økonomiske, sosiale og kulturelle om-rådet, og at den frie fagbevegelsen får bli med på behandlingen av alle

økonomiske, sosiale og kulturelle spørsmål i samband med disse oppgavene.

Samordningen av arbeidet nasjonene mellom krever også et nært samarbeid mellom fagbevegelsen i disse landene.

Møtets deltakere vil anmode generalsekretæren om å legge dette sammendraget av deres synspunkter fram for styret til videre behandling.

ERO's og Den Kristne Faglige Internasjonales forenede rådgivende fagforeningskomité til OEEC holdt konstituerende møte i Bryssel 29. mars.

Som representant for Arbeidernes faglige Landsorganisasjon møtte Konrad Nordahl. Det foreligger følgende rapport fra møtet:

•Som det vil erindres har spørsmålet om en omorganisering av ERO's rådgivende fagforeningskomité vært under behandling i lengre tid. Fra begynnelsen av var det et samarbeid mellom den kristne faglige internasjonale, men da denne organisasjon mente at dens status var dårlig, ble samarbeidet brutt. OEEC ønsket et felles organ representerte ERO og den kristne fagforeningsinternasjonale. En var nå kommet så langt at det var oppnådd enighet mellom de 2 organisasjoner. I den anledning var det innkalt til møte i Bryssel 29. mars 1955.

I alt hadde ERO innbudt representanter fra 13 land, deriblant Danmark, Norge og Sverige. Det møtte ingen representanter fra Danmark og Sverige. Eiler Jensen hadde på forhånd skrevet til meg og sagt at han mente det var nok hvis jeg møtte. Fra Sverige forelå ikke noen melding.

I formiddagsmøtet 29. mars var det representanter til stede bare fra ERO's organisasjoner. En godkjente her det forhandlingsgrunnlag som forelå samt nominerte de land som fra ERO skal være med i den reorganiserte komité.

Kl. 15.00 ble det så holdt fellesmøte med representanter for den kristne fagforeningsinternasjonale. Følgende retningslinjer for komitéens framtidige arbeid ble enstemmig godkjent:

1. Sammensetning av den nye Faglige rådgivende komitéen, som fra nå av vil bli kalt Den felles faglige rådgivende komitéen (JTUAC) for OEEC: FFI skal oppnevne 12 faste medlemmer, og den kristne faginternasjonale 5 faste medlemmer til komitéen. Generalsekretæren i JTUAC er i kraft av sin stilling fast medlem av JTUAC.
2. Et underutvalg bestående av 6 medlemmer, heriblant 4 fra FFI og generalsekretæren i JTUAC, og 2 medlemmer fra den kristne faginternasjonale skal nedsettes for å behandle løpende saker i forbindelse med OEEC og EPA.
3. Liaisonkontoret skal i framtiden bestå av to assisterende sekretærer, en oppnevnt av FFI og en av den kristne faginternasjonale. FFI's liaisonkontor skal fortsette sin virksomhet i rue Galilée 42, Paris, som skal være den offisielle adresse for JTUAC. Den assisterende sekretær som oppnevnes av den kristne faginternasjonale, skal ha sitt kontor i rue de Montholon 26, Paris.

4. De to assisterende sekretærer skal i egenskap av rådgivere delta i JTUAC's møter, og i møtene til underutvalget. De to assisterende sekretærer skal gjensidig rådføre seg med hverandre om alle spørsmål som det skal rettes henvendelse til OEEC og EPA om.
5. Den kristne fagorganisasjonen skal være tilstrekkelig representert i alle OEEC's og EPA's tekniske delegasjoner, arbeidsutvalg og tekniske komitéer hvor JTUAC er representert.
6. De to faginternasjonalene skal beholde sin fulle frihet til innen sine egne organer å drøfte alle de problemer som oppstår i forbindelse med OEEC og EPA. Men i kraft av den offisielle anerkjennelse som OEEC i 1948 ga den tidligere TUAC, og som er overført til den nye JTUAC, har bare JTUAC, underutvalget eller JTUAC's generalsekretær rett til på vegne av de to faginternasjonalene å forhandle og opptre offisielt overfor OEEC og EPA.
7. *Reglement.* Under forhandlingene mellom de to faginternasjonalene drøftet man også spørsmålet om å sette opp et reglement. En vedtok imidlertid for tiden å holde seg til de generelle regler som er nevnt ovenfor når det gjelder samarbeidet mellom de to internasjonale i saker som angår OEEC og EPA. Hvis det i praksis skulle vise seg ønskelig å definere bestemte regler for den framgangsmåten som skal følges, kan de to assisterende sekretærene lage et utkast som da vil bli lagt fram for JTUAC til godkjenning.

Det ble valt 12 representanter for ERO's organisasjoner og 5 fra de kristne organisasjoner, slik at komitéen kommer til å bestå av i alt 17 representanter. ERO får representanter fra følgende land: Belgia, Danmark, Frankrike, Italia, Luxembourg, Nederland, Norge, Storbritannia, Sveits, Sverige, Vest-Tyskland og Østerrike.

Som generalsekretær ble valt Walther Schevenels. Han deltar i komitéen med fulle rettigheter. Dessuten ble det valt en liten eksekutivkomité med 4 medlemmer fra ERO og 2 medlemmer fra den kristne fagforeningsinternasjonalen. Våre representanter i eksekutivkomitéen blir:

1. Schevenels,
2. Oosterhuis, Nederland,
3. Bothereau, Frankrike,
4. Rosenberg, Vest-Tyskland og Østerrike.

Det er forutsetningen at den store komité holder møte én gang om året, — eksekutivkomitéen 3 à 4 ganger pr. år.

Undertegnede har vært Skandinavias representant i den rådgivende fagforeningskomité siden den ble opprettet. Etter nyordningen får Danmark, Sverige og Norge hver sin representant.

For øvrig kommer det om noen tid et utførlig referat fra møtet 29. mars.*

ERO's møte i Bryssel 25.—27. august angående gjenopplivelse av den europeiske idé. Som representant for Arbeidernes faglige Landsorganisasjon møtte Konrad Nordahl. Det foreligger følgende rapport fra møtet:

•Møtet ble åpnet 25. august kl. 10. Følgende dagsorden var satt opp:

1. Åpningstale av ERO's formann.
2. Almene sider ved europeisk integrasjon.
3. Integrasjon av samferdselen.
4. Integrasjon av energisektoren (kraft).
5. Integrasjon av atomenergien.
6. Opprettelse av følgende tre kommisjoner:
 - a) Almene sider ved europeisk integrasjon,
 - b) Integrasjon av samferdselen,
 - c) Integrasjon av energien (kraft, inkl. atomenergi).
7. Kommisjonenes beretning (27. august) og generell debatt om deres slutninger.
Eventuelt vedtak av en eller flere resolusjoner.
8. Konferansens avslutning.

Det var representanter til stede fra følgende organisasjoner:

Tilsluttede landsorganisasjoner:

<i>Tyskland</i>	W. Freitag L. Rosenberg H. Bøhm	A. Karl O. Brenner A. Kummernuss	H. Greve Imig W. Bock K. Hirche
<i>Østerrike</i>	D. Hummel E. Hofecker		
<i>Belgia</i>	A. Renard N. De Bock R. Latin A. Bayens	R. Dekeyzer G. Hendrickx H. Jansen A. Valkeneers	D. Veldekens L. Campion H. Lapaille J. Tamigniaux
<i>Spania</i>	P. Tomas		
<i>Frankrike</i>	C. Veillon		
<i>Storbritannia</i>	C. J. Geddes T. Yates	L. Murray F. Hayday	
<i>Italia</i>	(CISL) (UIL)	G. Pastore G. Canini	D. Coppo M. Mari E. Dalla Chiesa
<i>Luxembourg</i>	L. Krier-Becker		
<i>Holland</i>	H. Oosterhuis C. W. van Vin- gerden A. Vermeulen H. Visser D. Forrer	J. G. van Wouwe J. van der Velden J. J. Kramer H. J. Kanne B. van Loen	H. W. Koppens R. Laan Jr. P. W. Seton H. Umrath
<i>Norge</i>	K. Nordahl		
<i>Saar</i>	R. Rauch		
<i>Sveits</i>	J. Möri	A. Grädel	

Fra Danmark og Sverige møtte ingen representanter.

Der møtte representanter fra endel av de internasjonale fagsekretariater. Fra FFI møtte J. H. Oldenbroek, A. Brauenthal og S. Nedzynski. Fra EPA møtte E. Hauerslev. Dessuten møtte representanter for ILO.

Om kort tid vil det foreligge et utførlig referat fra møtet. Denne rapport er derfor nokså summarisk.

Det emne som var til behandling — Gjenopplivelse av den européiske idé — kan høres nokså merkelig ut, da tittelen ikke sier noen ting om hva det egentlig menes, men gjennom dokumentene og etter å ha hørt foredragene, er det klart at det er integrasjon av det økonomiske liv i Europa det menes. Dette burde etter min mening ha kommet til uttrykk i tittelen.

Etter at formannen hadde ønsket velkommen, innledet sekretær W. Schevenels om de generelle sider ved den européiske integrasjon. Utgangspunktet er den såkalte «Messina-konferanse», hvor utenriksministrene i de land som er tilsluttet det européiske kull- og stålfelleskap møttes 1. og 2. juni i år. Her ble det vedtatt en resolusjon, hvor det bl. a. heter:

«En må ta nye steg på veien til oppbyggingen av Europa, og dette må først skje på det økonomiske område. Opprettelse av et forent Europa må skje ved utvikling av felles institusjoner, gradvis sammensmeltning av nasjonalhusholdningene, innføring av felles marked og harmonisering av landenes sosialpolitikk.»

Schevenels gikk i sitt foredrag sterkt inn for denne politikk og mente at fagbevegelsen i Europa skulle gå aktivt inn for å få den nødvendige innflytelse på utviklingen.

Det ble en kort diskusjon etter foredraget, hvor spesielt de franske representanter hevdet at en langt sterkere skulle framheve den sosiale integrasjon. På dette svarte bl. a. *Rosenberg*, Tyskland, at uten økonomisk integrasjon, nyttet det ikke å tale så mye om den sosiale.

Engelskmennene holdt seg tause, når unntas *Yates*, som la fram endringsforslag til den foreslåtte resolusjon. Den viktigste endring var at en skulle ta vekk ordet «integration» og føre inn ordet «co-operation». Det siste betyr samarbeid. Dette er i fullt samsvar med både det britiske og skandinaviske syn når det gjelder forholdene i Europa. Integrasjon vil i stor grad bety overstatlig styre, og det kan det naturligvis være betenkeligheter ved.

P. Tofahrn, assisterende generalsekretær i ITF, innledet om integrasjon av samferdselsmidlene, og *K. Osterkamp* og *L. Rosenberg*, Tyskland, innledet om henholdsvis integrasjon av kraftforsyningene og om atomenergi. Spesielt det siste var meget interessant. Begge disse innledere hadde vært de eneste fagforeningsfolk som var til stede på Genève-konferansen, hvor atomenergien var til diskusjon av verdens ledende atomforskere. Alle er i dag klar over at med løsningen av atomenergiens gåter, har det funnet sted en revolusjon, og at atomenergien i framtiden kan gi verdens befolkning kraftressurser som en ikke tidligere hadde noen anelse om. De framhevdte sterkt at utviklingen av atomenergien til fredelige formål ikke burde overlates til private spekulanter. Det må bli samfunnets oppgave å ta hånd om denne virksomhet. Derfor bør fagforeningene gå inn for denne linje i alle land. De må kreve å bli representert på de senere internasjonale konferanser om atomenergi.

Det var ingen diskusjon etter de siste foredrag.

Det ble besluttet å nedsette 3 komitéer til å gå gjennom utkastene til resolusjoner. Disse ble i et senere møte forelagt konferansen, som godkjente dem enstemmig. Det er i hovedresolusjonen tatt hensyn til de innvendinger som de britiske representanter hadde til det opprinnelige utkast. Hovedresolusjonen vil senere foreligge i norsk oversettelse.

Når det gjelder de andre resolusjoner, gjengis de nedenfor. Selv om uttryksmåten er litt uklar, må de forstås slik at det er ønskemål de gir uttrykk for. De blir oversendt til ERO's eksekutivkomité, hvor de skal endelig behandles på et møte som blir holdt i oktober.

ERO's faglige konferanse om gjenopplivingen av den europeiske idé, Bryssel 25.—27. august 1955.

Resolusjon forelagt av Transportkomisjonen, godkjent enstemmig av konferansen og oversendt ERO's styre til videre tiltak:

«I betraktning av problemene med den tradisjonelle kraften og de forslag om europeisk integrering som nå er under behandling i det europeiske kull- og stålsamfunnets ministerutvalg (Messina-resolusjonen), er det blitt foreslått å opprette et undersøkelsesutvalg hvor fagbevegelsen i de europeiske land det gjelder skal delta ved å sende eksperter.»

Resolusjon forelagt av den tyske landsorganisasjons delegasjon, enstemmig godkjent av konferansen og oversendt ERO's styre til videre tiltak:

«I betraktning av atomkraftens store betydning for den økonomiske ekspansjon, og dens følger for arbeiderne og folkene i sin alminnelighet, har ERO vedtatt å nedsette et fast atomkraftutvalg.»

Resolusjon forelagt av G. Delamarre, representant fra Metallarbeiderforbundet, FO, Frankrike, godkjent enstemmig av konferansen og oversendt ERO's styre til videre tiltak:

«I overensstemmelse med del V i sitt generelle vedtak, anmoder ERO's konferanse Komité XXI til snarest mulig å sammenkalle en kongress av representanter for gruve- og metallarbeiderne og landsorganisasjonene i de seks land som står tilsluttet det europeiske kull- og stålsamfunnet.

Denne kongress skal bestemme hvilke tiltak som bør treffes for å nå de sosiale mål som er slått fast i Messina-resolusjonen, som sterkt tilrår en progressiv jamstilling av de enkelte lands sosialpolitikk, og gir følgende spørsmål prioritet:

forkortelse av arbeidstiden,
betaling for merytelser,
feriens lengde og varighet.»

ERO's Eksekutivkomité's møte i Bryssel 24. juni. Som representant for Arbeidernes faglige Landsorganisasjon møtte Konrad Nordahl. Det foreligger følgende rapport fra møtet:

«Til stede på møtet var følgende:

Storbritannia, Malta: D. Bowers. Skandinavia: K. Nordahl. Tyskland: A. Karl. Frankrike, Spania: A. Lafond. Østerrike, Sveits, Saar: Ingen møtte. Benelux: H. Oosterhuis, I. Smets. Italia: G. Canini. Grekenland: R. Arena. Trieste: V. Agostinone. — Dessuten var til stede: A. Krier, J. H. Oldenbroek og W. Schevenels.

Møtet ble ledet av H. Oosterhuis, da eksekutivkomitéens formann, C. J. Geddes, hadde forfall.

Følgende dagsorden var satt opp:

1. Godkjenning av referat fra forrige eksekutivkomitémøte.
2. Innkalling av en ekstraordinær fagforeningskonferanse for å behandle spørsmålet om «gjenopplivelse av den europeiske idé», samt møte i den økonomiske komité.
3. Regnskap for 1954 med revisors rapport samt budsjett for 1955.
4. Fastsetting av dato for neste møte i det regionale råd.
5. Organisasjonsforholdene for kunstnere og musikere i Europa.

Landsorganisasjonene vil bli tilstilt en utførlig protokoll fra møtet. Jeg skal derfor bare gi et kort summarisk referat av de viktigste sakene som ble behandlet.

Referatet fra forrige møte ble enstemmig godkjent uten noen merknader.

Det som voldt størst diskusjon på møtet var spørsmålet om innkalling av en ekstraordinær fagforeningskonferanse for å behandle det som Schevenels i dagsordenen hadde kalt «Revival of the European Idea». En slik tittel forteller ikke noe om hva en egentlig skulle behandle. Hvis en skal oversette det til alminnelig norsk, vil det bety gjenfødelse eller gjenopplivelse av den europeiske idé. Det ble kritisert på møtet at en ikke hadde funnet noen bedre tittel. Det som egentlig menes er at det skal holdes en konferanse hvor en skal behandle spørsmålet om en forsterket kampanje for det europeiske økonomiske samarbeid. Saken har mest interesse for de land som er med i den europeiske kull- og stålunion.

En ble enig om å holde en slik konferanse. Tidspunktet var det delte meninger om. Schevenels ville ha den allerede i juli. Det ble frarådet å ta den på et så tidlig tidspunkt, da en forutsatte at konferansen må forberedes godt. På forhånd må det foreligge materiell, slik at de tilsluttede landsorganisasjoner kan drøfte sakene før konferansen tar til. Resultatet ble at konferansen skal holdes i Bryssel 25., 26. og 27. august. Hvor vidt det vil lykkes å få konferansen til denne tid, er det umulig å si i dag. Det vil antakelig avhenge av om engelskmennene kan møte. Tiden som er fastsatt er umiddelbart før den britiske landsorganisasjons kongress, og den engelske representant som var til stede, var ikke sikker på om det var mulig for noen fra hans land å møte da.

Antakelig vil det bli forsøkt innkalt til møte i den økonomiske komité i siste halvdel av juli.

Det ble behandlet regnskap for 1954 samt budsjett for 1955. Budsjettet er satt opp med en balansesum på 3 133 000 belg. frcs. Balansen for 1954 var 2 479 819 belg. frcs. Som en vil se, er det en stigning i budsjettet for 1955. En regner med økt kontingentinnngang samt tilskudd fra FFI på 150 000 belg. frcs. mot 85 000 belg. frcs. for 1954.

Det ble besluttet å holde møte i det regionale råd for Europa i Bryssel 26. og 27. oktober. Dagen før dette møtet trer eksekutivkomitéen sammen.

Ellers var det endel diskusjon om den kommunistiske innfiltrering når det gjelder organisasjonene av de profesjonelle kunstnere og musikere. Musikerinternasjonalen har også tilslutning av organisasjoner som er medlemmer av kommunistdirigerte landsorganisasjoner. Det gjelder spesielt Frankrike og Italia. Det har tidligere vært gjort forsøk på å få omdannet Musikerinternasjonalen, slik at den bare besto av organisasjoner som ikke er kommunistdominerte. Det har ikke lyktes til denne tid. Det samme er tilfelle når det gjelder kunstnernes organisasjoner, f. eks. skuespillere og varieté-artister, men disse organisasjoner har liten tilslutning. Det britiske musikerforbund har en ledelse som ikke er kommunistisk, men flere av ledelsen og deriblant generalsekretæren, er det som engelskmennene kaller for «Fellow travellers», eller medløpere, som følger kommunistene innenfor Musikerinternasjonalen.

Det ble besluttet å holde et møte i Bryssel 24. oktober for å undersøke om det er mulighet for å få en internasjonal sammenslutning hvor kommunistene ikke er med. Musikerne i USA har en stor organisasjon. Det har vært på tale at denne organisasjon skulle komme med i den internasjonale sammenslutning, men så lenge det er organisasjoner med som er under kommunistisk innflytelse, vil ikke amerikanerne gå med.

På møtet redegjorde jeg for organisasjonsforholdet, spesielt for musikerne, i de skandinaviske land. Jeg kunne bare forsikre at for så vidt det gjelder Norge og Sverige, er det ingen kommunistinnfiltrering.

Det møtet som skal holdes i Bryssel, kommer ikke til å omfatte det tekniske personell ved teatre, kringkasting, varietéer osv.

Schevenels ble valt til å representere ERO på kongressene i den britiske og den sveitsiske landsorganisasjon. »

ERO's Eksekutivkomité's møte i Bryssel 5. oktober. Som representant for Arbeidernes faglige Landsorganisasjon møtte Konrad Nordahl. Det foreligger følgende rapport fra møtet:

«Til stede: C. J. Geddes, formann, Storbritannia. Konrad Nordahl, Skandinavia. Ludvig Rosenberg og A. Kummernuss, Vest-Tyskland. A. Lafond, Frankrike. H. Oosterhuis, Be-Ne-Lux-landene. G. Canini og E. Dalla-Chiesa, Italia.

Dessuten møtte generalsekretær Walther Schevenels. A. Proksch, Østerrike, var ikke til stede. Det ble opplyst under møtet at han var utnevnt til minister og medlem av den østerrikske regjering, slik at han kommer til å fratrukke seg som generalsekretær i den østerrikske landsorganisasjon.

Til behandling forelå godkjenning av dagsorden til møtet i regionalrådet, som skal holdes i Bryssel 3., 4. og muligens 5. november d. å. Dagsordenen er sendt de tilsluttede organisasjoner.

Beretning for 1954 ble gjennomgått. Denne blir forelagt regionalrådet.

Det framgår av beretningen at ERO nå i alt har 23 791 270 medlemmer. I beretningen regnes det med at medlemstallet vil overstige 24 millioner innen utgangen av 1955. Den britiske landsorganisasjon har vel 8 millioner medlemmer. Deretter kommer Vest-Tyskland med vel 6 millioner medlemmer.

Regnskapene for 1954 viser en totalinntekt på belg. frcs. 2 479 819. Derav er kontingent belg. frcs. 226 4925. Regnskapsmessig er det et overskudd på belg. frcs. 31 930. Ved utgangen av 1954 var det utstående kontingent på tilsammen belg. frcs. 448 480.

Vi behandlet også budsjett for 1955. Det kommer jo litt sent. Også dette skal forelegges regionalrådet til endelig behandling.

Vi diskuterte endel av de saker som skal opp på den regionale konferanse, men da disse har vært behandlet tidligere dels av spesielle møter og i komitéer, er det unødvendig å gå nærmere inn på dem her. Dokumentene er tilstillet de tilsluttede landsorganisasjoner.

Utførlig beretning fra eksekutivkomitémøtet er under utarbeidelse og blir sendt organisasjonene i den nærmeste framtid.»

ERO's faglige sommerskole 1955 ble holdt i Esbjerg, Danmark, i tiden 12.—24. september. Landsorganisasjonen hadde ingen representant der, men Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund var representert ved Willard Kristiansen, Oslo, og Norsk Telegraf- og Telefonforbund ved Kristian Grønn, Stavanger.

ERO's faste boligkomité's møte i Zürich 27. og 28. september. Som representant for Arbeidernes faglige Landsorganisasjon møtte Frode Rinnan. Det foreligger følgende rapport fra møtet:

«Det viktigste punkt på dagsordenen for dette møte var en debatt om mulighetene for hjelp til boligreisningen i Europas tilbaketilleggende land, de såkalte «mindre industrialiserte land». Sekretariatets konkrete forslag (kfr. tidligere tilsendte dokumenter) ble tiltrådt når det gjaldt de alminnelige synspunkter, *men de konkrete forslag ble enstemmig forkastet*. Komitéen fant det lite realistisk å antyde noe som helst om opprettelsen av en internasjonal bank og advarte sterkt imot at man i et preliminært forslag skulle oppgi tall hva enten disse gjaldt boligbehovet, byggeprogrammet eller inn- og utlånsvirksomheten målt i penger eller pengebidrag. Man erklærte seg enig med dr. Umrath's grunnsyn hvor han hevdet:

«Når det i ECE, boligkomitéen, blir framsatt forslag om støtte til de «mindre industrialiserte lands» boligreisning burde det fra arbeiderbevegelsens side tilkjennegis at man var villig til å støtte forskjellige tiltak uten at man på det nåværende tidspunkt kan si noe om hvilken form denne støtte burde ha.

De folk som i ECE's boligkomité skal forsvare denne grunntanke bør få tilsagn fra sine respektive lands regjeringer og landsorganisasjoner samt melding om hvorvidt de forskjellige land på egen hånd har vært inne på liknende tiltak.»

Man ble enig om å henstille til utsendingene å ventilere dette spørsmål og rapportere til dr. Umrath slik at han til møtet i slutten av oktober i Genève kunne ha holdepunkter. Utsendingene påtok seg å gjøre slike undersøkelser straks etter hjemkomsten. Jeg for min del vil formulere spørsmålet slik:

Hva kan det gjøres fra norsk side for å fremme spekulasjonsfri boligreisning i de landområder som her kommer på tale og hva kan man tenke seg av tiltak for å fremme en boligreisning som organiseres

av fagforeningene eller av det offentlige med sterk innflytelse fra fagforeningshold?

Sammen med Sveriges utsending, direktør Ivar Olsson i Riksbyggen og senere under konferanser med den svenske utsending til ECE, Alf Johansson, er jeg kommet til følgende standpunkt:

Opprettelsen av en internasjonal boligbank med investeringer fra medlemslandene er en umoden tanke. Byggeforetagender i tilbake-liggende land planlagt og ledet av oss utlendinger er heller ingen bruk-bar ordning. De «tilbake-liggende land», for eksempel Frankrike og Italia, har selv førsteklasses teknisk stab som mestrer de mest kompli-serte byggeoppgaver og planleggingsoppgaver. Hva som åpenbart mang-ler i disse land er kunnskap om den sosiale boligbyggings organisato-riske og rent praktiske oppbygging. Hva vi kan tilføre disse land er først og fremst kjennskap til den sosiale og praktiske målsetting for vårt lands boligarbeid, eksempler på bolig- og byggeselskapers admini-strasjonsform og virkemåte og ennvidere opplysninger om hvordan vi bruker de moderne materialbesparende konstruksjoner og byggemaski-ner. I den monn de nordiske land kan yte hjelp, mener jeg det bør skje ved at Regjeringen og enkelte viktige kommuner og fagforbund inviterer utenlandske administrasjonsfolk og teknikere til å sette seg inn i våre metoder og at de selv trekker ut det som skal vise seg å være til nytte i deres hjemland.

Denne skoleringsvirksomheten bør gå parallelt med innledning til handels-politiske drøftelser (trematerialer, lettbetong, isolasjonsma-teriale og installasjonsdeler).

Dette syn vet jeg vil bli hevdet både fra norsk og svensk offentlig hold under ECE-møtet i Genève i oktober. Den hollandske regjering har allerede drøftet dette spørsmål og det hollandske standpunkt fram-går av vedlagte brev fra dr. Umrath.

Som man vil se av dette brev anbefaler man også fra hollandsk hold at man søker å planlegge ett eller flere «Pilot Projects». Med dette menes konkrete boliganlegg i forholdsvis liten målestøkk, planlagt og oppført etter metoder som kan tenkes å ha interesse på det valte sted. Slike «Pilot Projects» har vært utført av amerikanerne i Vest-Tysk-land og av forskjellige land i forbindelse med Røde Kors-hjelp til ka-tastroferammede områder (etter flommen i Østerrike og Podalen, på De Joniske Øyer og i Bretagne). Personlig har jeg for lite kjennskap til disse prosjekter til at jeg kan uttale meg om virkningen som de kan ha hatt.

Konferansens dokumenter vil bli sendt Landsorganisasjonen i norsk oversettelse i nærmeste framtid direkte fra Bryssel.

På konferansens annen dag var hele komitéen med på en befaring i Zürich's nye boligområder hvor man som kommunens gjester fikk grundige informasjon om sveitsisk boligpolitikk. Sammenliknet med skandinavisk og engelsk boligpolitikk er den sveitsiske meget konser-vativ. Privat byggevirksomhet for fri utleie i åpent marked domi-nerer bildet fullstendig og kooperasjonen står meget svakt. Landet har gjennom folkeavstemning avvist alle former for statssubvensjon til boligbyggingen og de meget høye husleier i alle nybygg fører med seg trangbodddhet og framleieforhold i en slik grad at situasjonen som helhet kan betraktes som slumliknende.»

Det Internasjonale Arbeidsbyrå (ILO).

ILO's 1. regionale konferanse for Europa ble holdt i Genève 23. januar til 5. februar.

Den norske delegasjon hadde følgende sammensetning:

Regjeringsdelegerte: Ekspedisjonssjef Agnar Kringlebotten, delegasjonens formann, fylkesmann Alf Frydenberg, delegert.

Arbeidsgiverdelegerte: Direktør A. P. Østberg, delegert, o.r.-sakkfører Knut Henriksen, rådgiver, kontorsjef Just Ebbesen, rådgiver.

Arbeiderdelegerte: Sekretær Thorleif Andresen, delegert, cand. oecon. Kjell Holler, rådgiver, sekretær Mirjam Nordahl, rådgiver.

Fra våre representanter på konferansen foreligger følgende rapport:

«Konferansen skulle behandle 3 spørsmål og det ble derfor oppnevnt 3 komitéer.

1. Arbeidsgivernes og arbeidernes deltakelse i programmer for øking av produktiviteten i Europa.
2. Finansieringsmetoder for sosiale trygder.
3. Aldersgrense.

Det var således ikke mulig å dekke alle tre komitéer og etter drøfting i administrasjonen før vi reiste nedover, var det enighet om at Th. Andresen og M. Nordahl skulle tiltre komitéen for produktivitetsøking, mens Kjell Holler skulle dekke komitéen for finansieringsmetoder for sosiale trygder.

Allerede ved ankomsten til Genève ble delegasjonens medlemmer gjort merksam på at arbeidsgiverutsendingene fra Vest-Europa, som i parentes bemerket hadde hatt drøftinger 2 dager før konferansens åpning, hadde behandlet spørsmålet om besettelse av komitéene.

Arbeidsgiverne fra Vest-Europa enedes om at det i hver komité skulle velges 10 representanter fra arbeidsgivergruppen. Med denne manøver tok de sikte på at de øst-européiske arbeidsgiverdelegater ikke skulle oppnå stemmerett i komitéene. De hadde selvsagt ingen mulighet for å blokere dem fra deltakelse i de 3 komitéer.

Vår delegasjon var med en gang klar over at det standpunkt de vest-européiske arbeidsgivere inntok, kunne føre til en skjerpning av de politiske motsetninger mellom Øst- og Vest-Europa.

En har grunn til å tro at de vest-européiske arbeidsgivere følger en bestemt politisk linje med sikte på å utelukke de øst-européiske arbeidsgivere. De nytter enhver anledning til å nøytralisere disse arbeidsgiveres innflytelse på de vedtak som fattes i ILO. Dette vil ha til følge at de blokerer alt arbeid i ILO så lenge de øst-européiske stater møter med arbeidsgiverutsendinger.

Under behandling i plenumsmøte ble det av de 3 grupper framsatt forslag på antall representanter som skulle delta i komitéene.

Regjeringsdelegatene foreslo fra sin gruppe 20 representanter. Dette ble godkjent enstemmig. Arbeiderdelegatene foreslo 15 arbeider-repre-

sentanter, hvilket ble enstemmig godkjent. Arbeidsgiverne foreslo henholdsvis 15 og 10 representanter. Ved alternativ votering ble det oppnådd flertall for 10 representanter.

Vår representant unlot å stemme i dette spørsmål ut fra den begrunnelse at arbeidsgiverne selv måtte bestemme hvor mange representanter de ville ha i gruppen.

Etter denne votering i plenum ble det en sterk aktivitet blant de forskjellige regjeringsdelegater fra Vest-Europa, og så vidt vi kunne bringe i erfaring var også de skandinaviske regjeringsdelegater enig i at en skulle utvirke at arbeidsgiver-representantene fra Øst-Europa skulle kunne gis stemmerett i komitéene i de tilfelle hvor dette måtte vise seg nødvendig. Som kjent er ordningen i henhold til ILO's vedtekter den at stemmerett bare gis til de bestemte personer som gruppen leder innleverer navn på.

I nærværende tilfelle ble det fra arbeidsgiverne bare innsendt navn på 10 representanter som var tatt blant de vest-européiske utsendinger. Østblokken hevdet sterkt at dette var diskriminering. De engelske regjeringsdelegater tok spørsmålet opp i «selection committee», og framsatte et forslag som gikk ut på å gi østblokkens arbeidsgiver-representanter i komitéen deltakelse som «substitutes». Ved behandlingen i «selection committee» avholdt de 8 vest-européiske arbeider-delegater seg fra å stemme, mens den franske og italienske utsending fra de kommunistiske fagforbund stemte for.

Som nevnt ble dette spørsmål behandlet i «selection committee» om aftenen, og vi ble gjennom Einar Nilsen kjent med det om morgenen, før møtet i plenum. Det skulle nemlig opp til behandling allerede i formiddagsmøtet.

På det daværende tidspunkt var det ingen tvil om at de vest-européiske arbeidere i arbeidergruppen ville avholde seg fra å stemme i plenum.

Det britiske forslag ble i plenumsmøte tatt opp av den franske regjeringsdelegat Ramadier. Under den påfølgende diskusjon hadde den russiske sjefsdelegerte *Arutiunian* et meget kraftig innlegg i den kjente tone når det gjaldt de vest-européiske arbeidsgivere. Formodentlig var det dette innlegg som førte til at ILO's styremedlem, engelskmannen *Roberts*, i samarbeid med engelskmannen *Geddes* ble enig om å gi en erklæring som gikk ut på at han ville stemme *nei* til det britiske forslaget.

Når den norske gruppe opprettholdt sitt standpunkt om å avstå fra å stemme, var det 2 ting som pekte på at dette standpunkt var det riktige ut fra vår oppfatning. Det ene var at de enkelte gruppers suverenitet bør respekteres når det gjelder det antall representanter gruppene skal ha, og de personer som gruppene setter inn i komitéene.

Det annet er at vi sannsynligvis må regne med at Spania før eller senere blir opptatt i ILO, og skulle arbeidergruppen ved besettelsen i komitéer komme fram til at de ikke ville gi Spanias representant fullmakt som substitute, er det ene og alene gruppen selv som må ha denne bestemmelsesrett.

Som det vil være kjent fra pressen ble det britiske forslag vedtatt i plenum. Det følger med denne rapport en fortegnelse over hvorledes de enkelte lands representanter stemte, da det ble foretatt avstemning ved navneopprop. Vi skal således begrense oss til å nevne at avstemningen blant de nordiske arbeiderutsendinger ga det resultat at *Einar Nil-*

sen, Danmark, som var visepresident på konferansen, stemte nei. Sjølvén, Sverige, stemte ja, mens Lindholm, Finland, og Norge avholdt seg fra å stemme.

Hadde den politiske aktivitet vært stor foran denne avstemning i plenum, ble den ikke mindre etterpå. De vest-européiske arbeidsgivere besluttet å trekke seg ut av samtlige komitéer. Straks etter at denne beslutning var fattet, hadde vi inntrykk av at det hersket endel uklarhet blant toppledelsen i ILO, og en tok til å tolke vedtektenes forskjellige paragrafer uten at det kunne sies klart hva resultatet av arbeidsgivernes vedtak ville føre til.

Arbeidsgiverne meddelte at de fortsatt ville være med å behandle sakene i plenum og også ta stilling til de eventuelle forslag som de 3 komitéer måtte komme fram til. Etter at dette var klart fortsatte arbeidet i komitéene uten de vest-européiske arbeidsgivere.

Som foran nevnt hadde ikke lederen av arbeidsgivergruppen som var engelskmannen *Snedden*, innlevert andre navn med rett til votering enn de som hadde trukket seg ut av komitéene, og de øst-européiske arbeidsgivere fikk således ikke stemmerett over de forslag som ble framsatt i komitéene.

Det kan her bemerkes at dette var den første européiske regionale konferanse, og en var på forhånd spent på de resultater konferansen ville gi, og om den ville bli noen suksess. Det er for tidlig å trekke noen endelige slutninger om dette på den første og sannsynligvis siste européiske regionale konferanse, idet en bør se tiden an før en gjør seg opp en mening. Men så meget kan vel sies, at det blant de vest-européiske delegater, enten de kom fra regjeringene, arbeidsgiverne eller arbeiderne, var enighet om å forsøke å legge det an slik at det ga ILO's styre mulighet for å arbeide videre med de vedtak som ble gjort i komitéene, for å bøte mest mulig på de skadevirkninger arbeidsgivernes standpunkt kunne få.

Opplegget til dette ble gjort i komitéen for produktivitet, idet en her pekte på flere sider av sakene på dagsordenen som ILO fortsatt skal undersøke og arbeide videre med.

Produktivitetskomitéen.

I produktivitetskomitéen ble det lagt et betydelig arbeid i de forslag som ble framlagt som et endelig resultat. Allerede ved åpningen i arbeidergruppen, som ble ledet av engelskmannen *Crawford*, erklærte de øst-européiske arbeiderutsendinger sammen med den kommunistisk delegerte fra Frankrike og Italia, at de ikke var enig i noe program for øking av produktiviteten i Vest-Europa, da en slik øking bare ville bli profittøking for arbeidsgiverne, uten å gi arbeiderne noen andel.

Denne felleserklæring medførte at de praktisk talt ikke deltok i debatten i komitéene, og de avholdt seg konsekvent fra å stemme, idet de som foran nevnt, ville stemme mot ethvert forslag om produktivitetsoeking i plenum.

Det er verd å nevne at vi i arbeidergruppen fikk en stor debatt om et forslag som ble fremmet av den belgiske utsending. Forslaget gikk ut på at ILO skulle undersøke mulighetene for å utrede spørsmålet om 40-timers uke med fri lørdag. Dette skulle være endel av arbeidernes andel i produksjonsøkingen.

De nordiske land sammen med England gikk meget sterkt imot dette forslag, da de var redd for at resultatet av produksjonsøkingen

bare skulle bli en forkortelse av arbeidstiden. Det er nevnt i et punkt i det endelige vedtak at arbeidernes andel i produksjonsøkingen skulle ha en forbedret levestandard til følge, både sosialt og realøkonomisk. Det vil igjen si at omfanget av arbeidernes andel i produksjonsøkingen skulle bli noe mer og ikke begrenses til en forkortelse av arbeidstiden.

I denne forbindelse bør en kanskje nevne at når de mellom-européiske land så sterkt holdt på dette, var det for å bøte på den store arbeidsløshet.

Ved avstemningen over det belgiske forslag ble det 5 mot 5 i vår gruppe. I den samlede komitéen ble det et stort flertall for å forkaste det belgiske forslag, og det ble henstilt meget sterkt til den belgiske representant ikke å ta spørsmålet opp i plenum. Tross dette ble spørsmålet tatt opp av den katolske franske arbeider-representant i plenum, men ble forkastet med stor majoritet.

Ved den endelige votering over det forslag som ble utarbeidet i produktivitetskomitéen, ble dette vedtatt i plenum med et knapt flertall, idet 47 representanter stemte for og 37 mot, mens 4 avholdt seg fra å stemme. Når forslaget fikk så knapt flertall, skyldes dette at samtlige 3 partsrepresentanter fra Øst-Europa stemte mot. Dessuten alle arbeidsgiverutsendinger fra Vest-Europa, bortsett fra 5 som avsto fra å stemme.

Det er verd å nevne at når arbeidsgiverne i Vest-Europa gikk imot forslaget i produktivitetskomitéen, så skyldes det at de mente arbeiderne ville få for stor innflytelse på ledelsen av bedriften, både på det økonomiske og tekniske plan.

Etter de opplysninger vi kunne innhente var de nordiske lands arbeidsgivere sammen med den østerrikske arbeidsgiverrepresentant enig om å avholde seg fra å stemme, bl. a. fordi de ikke ville risikere å få forslaget forkastet ved å gi sin stemme til øst-blokkens forslag om å gå imot enhver produktivitetsøking. Den svenske arbeidsgiver stemte tross dette mot forslaget. De 4 som avholdt seg fra å stemme blant arbeidsgiverne var Norge, Danmark, Finland og Østerrike.

Aldersgrensekomiteén.

Som tidligere nevnt i rapporten ble denne komité ikke dekket av noen norsk representant. Skandinavia var representert i komitéen ved Kai Nissen fra Danmark. Gjennom ham ble vi holdt orientert om arbeidet i denne komité.

Vi ble på et tidlig tidspunkt av Kai Nissen gjort merksam på at en etter forslag fra arbeidergruppen, ville fastsette en aldersgrense for menn til 60—65 år, og for kvinner til 55—60 år. Vi anmodet Kai Nissen om å forsøke å formulere et utkast til komitéen som ikke fastsatte noen bestemt aldersgrense. Kai Nissen kjempet lenge for dette standpunkt, men ble stående helt alene. Til slutt ga han sin tilslutning til det forslag som her er nevnt.

Vi konfererte litt med A. Kringlebotten om dette spørsmål og han deltok i et av møtene og ga uttrykk for Norges syn på dette spørsmål, nemlig at en ikke skulle fastsette noen aldersgrense oppad til 65 år for menn og 60 år for kvinner.

Under behandling av dette spørsmål i arbeidergruppen meddelte Einar Nilsen på vegne av Danmark og Norge at vi ikke kunne stemme for dette forslag i plenum. Det oppsto en noe skarp diskusjon, og Danmark og Norge ble utsatt for et sterkt press for å endre sitt stand-

punkt. Tross dette var Danmark og Norge enig om å avholde seg fra å stemme når saken kom opp til behandling i plenum.

Under behandlingen av saken i plenumsrådet erklærte arbeidergruppens leder, *Bernasconi*, at hvis avstemningen i plenum skulle resultere i at det ikke ble satt en fast aldersgrense, skulle arbeidergruppen stemme mot hele resolusjonen om aldersgrensen.

Sammen med Einar Nilsen foretok vi en anslagsvis beregning over hva stemmetallet kunne bli, og det kunne være en viss fare for at når Norge og Danmark avholdt seg fra å stemme, kunne dette bli avgjørende for utfallet.

Vi ble da enig om at vi, selv om det var mot vår overbevisning og stikk i strid med den aktuelle politiske linje i dette spørsmål, skulle stemme for en aldersgrense som foreslått av komitéen.

Nå kom avstemningsresultatet tross alt til å vise at selv om vi hadde avholdt oss fra å stemme, ville forslaget om aldersgrense som foreslått, bli vedtatt med tilstrekkelig margin.

For ordens skyld gjør vi merksam på at Bulgaria fremmet et demonstrasjonsforslag gående ut på en aldersgrense for menn fra 50—60 år, og for kvinner fra 45—55 år. Dette forslag fikk bare østblokkens stemmer.

Finansieringsmetoder for sosiale trygder.

Arbeidsbyråets eksperter utarbeidet en rapport som ble lagt til grunn for arbeidet i denne komitéen. Diskusjonen i komitéen dreide seg vesentlig om følgende fire hovedpunkter:

Finansieringsformer for trygdesystemet,

Sentralisering eller desentralisering av trygdesystemets organisasjon,

Finansiell likevekt i trygdesystemet, — og endelig

Det statistiske grunnlaget for ILO's videre arbeid med disse spørsmålene.

Diskusjonen dreide seg særlig om det første spørsmålet da det var her de politisk-økonomiske motsetninger mellom øst og vest kom sterkest til uttrykk. Representantene fra de vestlige land, også de fleste arbeiderrepresentanter, hevdet at arbeiderne i en eller annen form måtte være med å yte sitt bidrag til finansieringen av sosialtrygden. En hevdet at selv om finansieringen formelt ble lagt utelukkende på arbeidsgiverne og staten ville arbeiderne likevel måtte betale sin del. Anten ved at arbeidsgiverne veltet utgiftene over på prisene, eller ved at staten måtte øke sine skatter og avgifter. Dette standpunkt ble tilbakevist av de kommunistiske arbeiderrepresentanter fra Frankrike og samtlige representanter fra Østblokk-landene. Representantene fra Østblokk-landene hevdet at i deres land var det utelukkende bedriftene eller staten som finansierte trygdene. De hadde imidlertid åpenbare vanskeligheter med å motbevise at ikke arbeiderne i en eller annen form indirekte var med å finansiere trygdene.

For øvrig hersket det i komitéen alminnelig enighet om at det var nødvendig å skaffe til veie et bedre statistisk materiale som grunnlag for det videre arbeid. Selv om Arbeidsbyrået hadde laget en utmerket rapport kunne en likevel peke på vesentlige mangler som skyldtes at Arbeidsbyrået ikke hadde fått tilstrekkelig materiale.

Komiteén hadde 4 resolusjoner til behandling:

1. Resolusjon om internasjonal sammenlikning av trygdesystemene. Resolusjonen peker på behovet for mer omfattende studier og et bedre statistisk materiell som grunnlag for det videre arbeid.
 Dette var den viktigste resolusjonen og den ble framsatt av regjeringsrepresentantene fra Frankrike, Luxembourg og Sveits samt den tyske og østerrikske arbeiderrepresentanten. Resolusjonen ble vedtatt med 74 mot 3 stemmer, mens 31 avholdt seg fra å stemme. Den norske arbeiderrepresentanten stemte for.
2. Det ble framsatt en resolusjon som tok sikte på at arbeiderne skulle være fritatt for å yte bidrag til å finansiere trygdesystemet. Resolusjonen var framsatt av den franske og den polske arbeiderrepresentanten. Resolusjonen ble forkastet med 75 mot 32 stemmer, mens 3 avholdt seg fra å stemme. Den norske arbeiderrepresentanten stemte mot.
3. Denne resolusjon gikk ut på at arbeidernes bidrag skulle avgrenses til trygder i forbindelse med sykdom, graviditet, invaliditet, alderspensjonering og enker med forsørgelsesbyrde. Resolusjonen var framsatt av arbeiderrepresentanten fra Luxembourg.
 Resolusjonen ble forkastet med 70 mot 10 stemmer, mens 31 avholdt seg fra å stemme. Den norske arbeiderrepresentanten stemte mot.
4. Denne resolusjon gikk ut på at en i stadig større utstrekning burde ta sikte på indirekte finansiering av trygdene via skattesystemet. Resolusjonen var satt fram av den belgiske regjeringsrepresentanten. Resolusjonen ble forkastet med 48 mot 13 stemmer, mens 38 avholdt seg fra å stemme. Den norske arbeiderrepresentanten stemte mot.

Når en ser bort fra resolusjon nr. 2, var det vesentlig representantene fra Østblokk-landene samt de kommunistiske arbeiderrepresentantene som avholdt seg fra å stemme.

Komiteén utarbeidet et dokument der en rekke problemer i forbindelse med sosialtrygden er blitt nærmere utdypet. Dette dokument ble vedtatt med 71 mot 0 stemmer, mens 30 avholdt seg fra å stemme. Den norske arbeiderrepresentanten stemte for.

Under behandlingen i *plenum* var det bare resolusjon 1 og 2 som kom opp til behandling, idet forslagsstillerne til nr. 3 og 4 ikke fremmet sine resolusjoner. Arbeidsgiverne hadde en hel rekke endringsforslag til den første resolusjon, men de var ikke av noen særlig dyptgående art og de fleste ble for øvrig forkastet. Konferansen vedtok resolusjon nr. 1 med 72 mot 16 stemmer, mens 1 avholdt seg fra å stemme. Den norske arbeiderrepresentanten stemte for.

Resolusjon nr. 2 ble forkastet med 61 mot 23 stemmer, mens 2 avholdt seg fra å stemme. Den norske arbeiderrepresentanten stemte mot.

Selv om det ikke ble fattet noen vidtrekkende vedtak på konferansen i forbindelse med finansieringsmetoder for sosialtrygden, må en likevel kunne si at det er blitt gjort et opplegg for det videre arbeid som burde kunne gi visse resultater på lengre sikt.

Til slutt vil vi uttale at det team som var valt til å representere, gikk meget godt sammen under behandlingen av sakene.»

Den 38. arbeidskonferanse i Det Internasjonale Arbeidsbyrå ble holdt i Genève i tiden 1. til 23. juni.

Fra Norge møtte følgende delegasjon:

For Regjeringen:

Ekspedisjonssjef K. J. Øksnes, delegasjonens formann.
Ekspedisjonssjef Berger Ulsaker, delegert.
Arbeidskonsulent Øivinn Olafsen, rådgiver.
Sekretær Halldor Heldal, rådgiver.

For Norsk Arbeidsgiverforening:

Direktør A. P. Østberg, delegert.
H.r.advokat Knut Henriksen, stedfortredende delegert og rådgiver.
Direktør Chr. Erlandsen, rådgiver.
Distriktssjef Nils Glatved, rådgiver.

For Arbeidernes faglige Landsorganisasjon:

Sekretær Thorleif Andresen, delegert.
O.r.sakfører Arne Kr. Meedby, stedfortredende delegert og rådgiver.
Sekretær Knut Nakken, rådgiver.
Sekretær Mirjam Nordahl, rådgiver og tolk.

Fra våre representanter i delegasjonen foreligger sådan rapport:

«I konferansen deltok delegerte og rådgivere fra 65 stater og for første gang observatører fra ikke-selvstyrte områder, i alt 7. Dessuten deltok observatører fra Saar-området og Spania. I alt ca. 700 personer.

President på konferansen i år var formannen for Chile's delegasjon, Mr. Garcia Oldini.

Følgende saker var satt opp på dagsordenen:

1. Generaldirektørens rapport.
2. Finans- og budsjettspørsmål.
3. Opplysninger og rapporter om gjennomføring av konvensjoner og rekommandasjoner.
4. Yrkesmessig attføring av yrkesvalghemmede (2. gangs behandling).
5. Emigrantarbeidere i underutviklede land (2. gangs behandling).
6. Straffetiltak mot innfødte arbeidere ved brudd på arbeidskontrakter (2. gangs behandling).
7. Yrkesopplæring i jordbruket (1. gangs behandling).
8. Velferdsordninger for arbeiderne (1. gangs behandling).

Som en rent generell betraktning kan en si at den internasjonale arbeidskonferanse mer og mer har fått karakteren av en storpolitisk

forsamling, og selv om den oppsatte dagsorden omfatter ting som er av absolutt stor betydning for arbeiderne verden over, er det likevel spenningen mellom øst og vest som fanger den største interesse. På dette års konferanse var det meget sterk nervøsitet innen forberedelsen i ILO, idet en ikke var sikker på om arbeidsgiverne ville fortsette den linje de slo inn på under Europa-konferansen i år, nemlig å forlate komitéene hvis de øst-européiske arbeidsgivere fikk medlemskap i disse.

Arbeidsgiverne bebudet at hvis det ble gitt stemmerett til de øst-européiske arbeidsgivere, ville de ikke bare nøye seg med å forlate komitéene, men de ville forlate hele konferansen. Det var således helt klart at dette ikke bare var en trusel fra arbeidsgiverne, men absolutt en realitet, og hele konferansen ville da bryte sammen. Under disse omstendigheter sier det seg selv at det ble arbeidet meget intenst bak kulisserne mellom de forskjellige lands regjeringsdelegerte for å unngå et fullstendig sammenbrudd av ILO som en trepartsorganisasjon.

Ved oppnevning av komitémedlemmer fra de 3 forskjellige grupper kom de øst-européiske arbeidsgivere ikke med i noen komitéer som delegerte. Det var sikkert flere land som ville ha stemt for at de skulle ha fulle rettigheter, men som foran nevnt torde en ikke gå inn for dette.

Imidlertid erklærte arbeidsgiverne at de ville fortsette arbeidet både i komitéene og i plenum, hvis konferansen skulle vedta å gi de øst-européiske arbeidsgivere medlemskap i komitéene som varamenn. Da spørsmålet var oppe til behandling i styret for arbeidergruppen, ble det anbefalt at arbeidernes delegerte skulle avholde seg fra å stemme. Representantene fra arbeidersiden for Norge hadde en konferanse med de danske og svenske utsendinger, og Th. Andresen, som var leder av vår delegasjon, hevdet overfor representantene fra Danmark og Sverige at de burde stemme for å gi de øst-européiske arbeidsgivere medlemskap i komitéene som varamenn. Dette erklærte Sverige seg enig i, mens derimot Einar Nilsen fra Danmark meddelte at han ville avholde seg fra å stemme. Ved avstemningen ble det vedtatt med 92 mot 49 stemmer å gi de øst-européiske arbeidsgivere medlemskap i komitéene.

Fra de 3 skandinaviske land stemte regjeringsdelegatene og arbeiderdelegatene fra Norge og Sverige for forslaget. Når det gjaldt Danmark, stemte regjeringsdelegatene for, mens arbeiderdelegatene avsto fra å stemme.

Samtlige lands arbeidsgivere stemte mot.

Chinas stemmerett.

Siden 1950 har de øst-européiske statene protestert mot Chinas stemmerett. Denne protesten blir formelt reist på det grunnlag at China skylder så mye kontingent til ILO, for tiden ca. 1 mill. dollars. Det reelle i protesten er imidlertid at øststatene ikke vil anerkjenne Formosa-regjeringen som representant for det kinesiske folk. Ved tidligere voteringer har Chinas søknad om å få stemmerett oppnådd $\frac{2}{3}$ flertall, og det samme ble tilfelle ved årets konferanse. Det er vel riktig i denne rapporten å nevne litt om den norske regjeringens syn på spørsmålet om Chinas stemmerett. Regjeringen går inn for at Peking-China skal opptas både i F.N. og i alle underorganisasjoner. Den instruksene de regjeringsdelegerte har i dette spørsmål går ut på at de delegerte på ILO-konferansene skal avgi erklæring om at de vil stemme for at Peking-China skal opptas som medlem, hvis det foreligger søknad om sådant medlemskap. Denne instruksjonen blir av de delegerte oppfattet

slik at de har tid på seg til å avgi en erklæring som går ut på at de praktisk talt oppfordrer Peking-China til å søke opptakelse.

Jeg gjør merksam på at Peking-China ikke hadde søkt om medlemskap, og hvorvidt de kommer til å gjøre det uansett om de blir opptatt i F.N. eller ikke, kan en ikke ha noen mening om.

Øksnes, som delegasjonens formann, anmodet Th. Andresen om å delta i en konferanse hvor Øksnes, Ulsaker og Heldahl var til stede sammen med Th. Andresen.

Slik som situasjonen ligger an internasjonalt sett, mente Th. Andresen at en ikke skulle avgi noen erklæring som oppfordret Peking-China til å søke medlemskap før spørsmålet ble avgjort i F.N.

Etter en inngående diskusjon ble en enig om å avrunde den erklæring som skulle legges fram i plenumsmøtet. Øksnes var formann i fullmaktskomitéen, og det ble således Ulsaker som avga erklæringen. Norge var det eneste land som deltok i debatten og framla et slikt syn. Det kan her bemerkes at f.eks. England har det samme prinsipielle syn som den norske regjering, men inntar for tiden en noe forsiktig holdning. En kan si det slik at engelskmennene foreløpig har lagt sitt politiske syn på is.

Ingen av de vest-européiske land ga sin tilslutning til det norske syn, mens derimot samtlige representanter for øst-statene nyttet Norges syn som utgangspunkt for sine innlegg i debatten.

Ser en på China-spørsmålet rent nøkternt, er det ingen tvil om at Formosa ikke representerer det kinesiske folk, men kun en liten del av folket, som ikke har noen som helst innflytelse i China i det hele tatt.

Uansett dette kom vi i den norske arbeiderdelegasjon fram til at vi skulle avstå fra å stemme, idet vi fant at det ikke var noen grunn til å stemme for å gi China (Formosa) stemmerett. Den svenske og den danske arbeiderdelegerte stemte sammen med de skandinaviske lands arbeidsgivere for å gi China stemmerett, mens de 3 lands regjeringsdelegerte stemte mot.

Ungarns stemmerett.

Ungarn skylder også endel kontingent til ILO, men her er det faktiske forhold at Ungarn har betalt sin løpende kontingent og dessuten har avbetalt på den skyldige i henhold til en avtale som er opprettet mellom ILO og Ungarn. En kan således ikke overfor Ungarn anvende det samme syn som overfor China, men trass i dette ga avstemningen det resultat at Ungarn ikke fikk $\frac{2}{3}$ flertall for å få stemmerett. De fikk simpelt flertall, idet 95 stemte for og 86 mot.

De norske arbeiderdelegerte ble enig om å ta konsekvensen av avstemningen i China-spørsmålet, og avsto også her fra å stemme. Her stemte de norske regjeringsdelegerte for og arbeidsgiverne mot.

For Danmarks vedkommende stemte alle 3 grupper mot. For Sveriges vedkommende stemte de regjeringsdelegerte for og arbeidsgiverne mot, mens de arbeiderdelegerte tok det samme standpunkt som vi fra Norge, og avsto fra å stemme.

Som foran nevnt er det de politiske saker som er i brennpunktet, og en ser av avstemningene at de ikke følger de saklige skillelinjer, men de politiske.

Blant de skandinaviske lands arbeiderdelegerte er det blitt skilnad mellom det syn Skandinavias delegerte i Governing Body, Einar Nilsen, følger og det syn Norge og Sverige følger. Spørsmålet har så vidt vi vet

bare flyktig blitt berørt på de nordiske samarbeidsmøtene, men det burde kanskje overveies om dette spørsmål ikke burde tas opp til behandling, selv om hvert land selv avgjør hvorledes de vil stemme.

Som det framgår av dagsordenen skulle det nedsettes 6 komitéer. Det var klart at vi ikke ville oppnå å få alle våre representanter med som delegerte i komitéene, da enkelte måtte føres opp som varamenn. Etter samråding med Sverige og Danmark ble vi enige om at hvert land skulle ha en delegert i de komitéer vi kom med i, og hvor samtlige skandinaviske land var representert.

Arbeiderutsendingene kom med i følgende komitéer:

Yrkesmessig attføring av yrkesvalghemmede. Delegert Th. Andresen, varamann Mirjam Nordahl.

Komitéen om opplysninger og rapporter om gjennomføring av konvensjoner og rekommandasjoner. Her var Meedby med som delegert.

I denne komité var ikke Danmark og Sverige representert på arbeidersiden.

Sekretær Knut Nakken var med i komitéen for yrkesopplæring i jordbruket.

For de forslag som komitéene kom fram til, og som ble vedtatt ved behandlingen i plenum, vedlegges rapporten i original, og en skal således her i hovedrapporten ikke komme inn på alle detaljer. For øvrig vises til et sammendrag av en selvstendig rapport fra de komitéer hvor vi var representert.

Hoveddiskusjonen i plenum i forbindelse med generaldirektørens rapport, dreide seg i første rekke om forholdet mellom arbeider og arbeidsgiver. Generaldirektøren behandlet dette spørsmål meget inngående i årsrapporten, og slik som forholdet ligger an med den tekniske utvikling i verden, er det helt naturlig at spørsmålet om forholdet mellom arbeider og arbeidsgiver er av den absolutt største betydning, ikke bare for produksjonsøkningen, men at arbeidsgiverne i langt sterkere grad må ta hensyn til arbeiderne som mennesker og ikke bare som tariffindivider.

Skulle debatten om dette viktige problem munne ut i noe positivt, var det naturlig at det burde vedtas en resolusjon om dette forhold. De danske regjeringsdelegerte hadde utarbeidet et forslag til resolusjon. Denne resolusjon var forelagt de 4 nordiske lands regjeringsdelegerte. Avskrift av det danske forslag var sendt til ILO-komitéens faste medlemmer i hvert land og behandlet. Så vidt en har fått opplyst hadde Danmarks og Sveriges arbeiderdelegerte — sannsynligvis også Finnlands — gitt sin tilslutning til resolusjonen. For Norges vedkommende ble spørsmålet reist på et møte i Sosialdepartementet hos Øksnes like før avreisen. På dette møte kunne ikke de arbeiderdelegerte fra Norge gi sin tilslutning, idet vi ikke kjente innholdet av resolusjonen. Under behandlingen av resolusjonen i ILO ble det gjort endel endringer i det opprinnelige utkast, og de regjeringsdelegertes forslag til resolusjon ble vedtatt av konferansen.

Følgende resolusjoner som ikke var oppført på dagsordenen ble vedtatt:

Delt-tids sysselsetting av kvinner og sysselsetting av eldre kvinner.
Sysselsetting av kvinner med mindreårige barn.

Vern for fagforeningsrettighetene.

Fredelig bruk av atomenergien.

Avrusting og bruk av de ressurser som blir frigjort ved reduksjon av rustningsutgiftene.

Forholdet mellom arbeidere og bedriftsledelse (etter forslag av de nordiske regjeringsdelegerte til konferansen).

Forbedring av arbeidervernet og sikkerheten på arbeidsplassen.»

Bilag til rapport fra den 38. internasjonale arbeidskonferanse i Genève 1.—23. juni 1955.

Gjennomføring av tidligere vedtatte konvensjoner og rekommendasjoner.

Konferansen nedsetter hvert år en komité for å vurdere hvordan medlemsstatene har iverksatt vedtakene på tidligere arbeidskonferanser. Fra norsk side deltok Heldal, Glatved og undertegnede i denne komité.

Komitéens arbeid består i å gjennomgå følgende 3 grupper av rapporter og andre opplysninger:

1. Årlige rapporter utarbeidet av medlemsstatene i samsvar med konstitusjonens art. 22 om gjennomføringen av de konvensjoner vedkommende land har ratifisert.
2. Rapporter utarbeidet av medlemsstatene i samsvar med konstitusjonens art. 19 om uratifiserte konvensjoner og om rekommendasjoner.
3. Opplysninger fra medlemsstatene om framlegging for de lovgivende myndigheter av de konvensjoner som er vedtatt på arbeidskonferansene.

ILO har en fast ekspertkomité som kommer sammen i Genève i mars måned hvert år for å granske disse rapporter og opplysninger. Høyesterettsjustitiarius Paal Berg har i en årrekke vært medlem av denne ekspertkomitéen. Innstillingen fra ekspertkomitéen utgjør hovedgrunnlaget for arbeidet i komitéen. I tilfelle av at ekspertkomitéen finner at en medlemsstats lovgivning og praksis ikke fyller de krav som stilles i konvensjonen, blir medlemsstaten oppfordret til snarest mulig å endre sin lovgivning og praksis i samsvar med konvensjonen.

Arbeidsbyrået hadde i år lagt fram for komitéen en oversikt over de resultater som i årenes løp er oppnådd gjennom det apparat ILO har utviklet for å overvåke at medlemsstatene oppfyller sine forpliktelser mot organisasjonens konvensjoner og rekommendasjoner.

I arbeidergruppen ble det en lengre debatt om arbeiderorganisasjonenes innflytelse i de enkelte land på de rapporter regjeringen hvert år sender ILO.

Det ble herunder fra arbeidergruppen omsendt et brev til alle arbeiderrepresentanter med anmodning om:

- a. at deres organisasjoner påser at regjeringen virkelig avgir de nødvendige rapporter.
- b. at arbeiderorganisasjonen kommenterer disse rapporter, og at merknadene sendes vedkommende regjering, og endelig
- c. at arbeiderdelegasjonen påser at deres kommentarer virkelig blir ekspedert fra regjeringen til ILO.

Under er fellésmøte i arbeidergruppen ble det meget sterkt presisert at arbeiderrepresentantene ikke bare skal medvirke til vedtagelse av instrumenter på arbeidskonferansen, men at disse instrumenter virkelig skal settes ut i livet i de enkelte medlemsstater.

Det ble vedtatt i komitéens arbeidergruppe under neste års konferanse å avkreve hver enkelt arbeiderrepresentant en redegjørelse for den framgangsmåte som følges i vedkommende land når det gjelder gjennomføringen av de retningslinjer som er trukket opp under litra a, b og c foran. Den representant som i tilfelle møter fra vår organisasjon neste år, må innstille seg på å gi denne rapport. For vårt vedkommende tror jeg imidlertid det er tilstrekkelig å henvise til det intime samarbeid som består mellom hovedorganisasjonen og regjeringen gjennom den permanente ILO-komité som er oppnevnt av regjeringen.

Arne Kr. Meedby.

«Supplerende rapport fra Knut Nakken om arbeidet i jordbrukskomitéen.

Komitéen hadde som oppgave å utarbeide innstilling vedrørende dagsordenen pkt. 7 om yrkesopplæring i jordbruket.

Den generelle debatt i komitéen konkluderte med at en noe fastere form for yrkesopplæring i jordbruket vil være ønskelig. Det ble pekt på at dette vil være et viktig bidrag til arbeidet med å heve effektiviteten og lønnsomheten i jordbruket, og etter hvert hjelpe til med å bedre tilstandene i landområdene i sin alminnelighet.

I komitéens innstilling, som ble vedtatt av konferansen, pekes det på at yrkesopplæringen i jordbruket bl. a. skal ha som mål:

1. Å bidra til en mer effektiv utnyttelse av jorden, arbeidskraften og kapitalen innen jordbruksnæringen og oppmuntre til bedre utnyttelse av de tekniske hjelpemidler.
2. Øke avkastningen, bedre kvaliteten på produktene og å lette markedsføringen.
3. Styrke sikkerheten for arbeiderne og bedre ernæringen.
4. Virke stimulerende på rekrutteringen av unge arbeidere til jordbruket.

Det innstilles på at det i hver av medlemsstatene blir utarbeidet et program for opplæring, og at dette skal omfatte bestemmelser om både teoretiske og praktiske øvinger. Hvor ikke annet passer, skal den teoretiske opplæring kunne skje ved korte kurs eller ved hjelp av brevskoler. For øvrig anmodes det om å oppmuntre organisasjoner med tilknytning til jordbruket til å medvirke ved tilretteleggingen av opplæringen.

Innstillingen gikk videre ut på at der jordbruket er tilstrekkelig organisert bør det overveies å gjennomføre bestemmelser om lærekontrakter. Under dette må en ta hensyn til de forskjellige grupper innen jordbruket. Komitéen har forutsatt at yrkesopplæringen blir så vidt grundig at de som har gjennomgått den, skal kunne betraktes som fagarbeidere i den gren av jordbruket de har fått opplæring i.

Det ble vedtatt at komitéens innstilling skulle danne grunnlag til et rekommandasjonsutkast, som skal bli utarbeidet av arbeidsbyrået og sendt medlemsstatene til uttalelse for deretter å bli forelagt neste års arbeidskonferanse til sluttbehandling.

Til slutt vil jeg nevne at spørsmålet om yrkesopplæring i jordbruket lenge har vært sett på som en av de viktigste saker Den Internasjonale Landarbeiderfederasjon har arbeidet med. Dens oppfatning har vært at gjennomføring av slik yrkesopplæring vil være en av betingelsene for å kunne heve landarbeidernes levestandard. Spørsmålet har også vært behandlet i Norsk Skog- og Landarbeiderforbund, og det vil der bli arbeidet videre med saken i samråd med statsmyndighetene. Jeg har for øvrig den oppfatning at den vedtatte innstilling stort sett er i overensstemmelse med det syn som etter hvert har gjort seg gjeldende både innen fagorganisasjonen og fra våre myndigheters side.

Det Internasjonale Arbeidsbyrå's styre (Governing Body) har holdt 3 møter i dette år.

K. J. Øksnes som er den norske representant i styret, har sendt rapport fra samtlige møter.

Det Internasjonale Arbeidsbyrås industrikomitéer.

Etter vedtak på styremøte i ILO (Governing Body) som ble holdt i Rom i november 1954, er Norge representert i følgende 4 komitéer:

1. Komitéen for innenlandsk transport.
2. Komitéen for den kjemiske industri.
3. Komitéen for verkstedsindustrien.
4. Komitéen vedrørende funksjonærer og utøvere av de frie yrker.

I året som gikk var det bare komitéen for den kjemiske industri som holdt møter.

ILO's komité for den kjemiske industri holdt sitt 4. møte i Genève i tiden 7. til 18. februar. I komitéens møte deltok 144 utsendinger og rådgivere fra 21 land som er spesielt utvalgt til å være med i denne industrikomité.

Fra Norge møtte følgende delegasjon:

Som regjeringens utsendinger: Tidl. statsråd Kai Knudsen, statsministerens kontor. Direktør Olav Hindahl, Statens Arbeidstilsyn.

Som arbeidsgiverutsendinger: Kontorsjef Just Ebbesen, Norsk Arbeidsgiverforening. O.r.sakfører Frithjof Prydz, Norsk Hydro.

Som arbeiderutsendinger: Forretningsfører Karsten Torkildsen, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund. Sekretær Sverre Enger, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund.

Av de foreliggende rapporter hitsettes følgende:

«Det var to saker som i særlig grad var gjenstand for behandling, og hvor komitéens vedtak har betydning også utenfor den kjemiske industri:

1. De faktorer som har innflytelse på *produktiviteten* i den kjemiske industri, spesielt betydningen av arbeidsstudier og lønnsystemer.
2. En klassifisering og merking av *farlige kjemiske stoffer* og substanser, som kan bli godtatt internasjonalt og for alle grener av næringslivet.

Av de vedtak som ble truffet på møtet, er følgende av særlig interesse fordi de inneholder anbefalinger til regjeringene eller til arbeidernes eller arbeidsgivernes organisasjoner.

1. Produktiviteten i den kjemiske industri (resolusjon nr. 21).
2. Klassifisering av farlige substanser i do. (resolusjon nr. 22).
3. Symboler for merking av do. i do. (resolusjon nr. 23).
4. Gjennomgåelse av de vedtak som komitéen har truffet på tidligere møter (resolusjon nr. 25).
5. Yrkesopplæring i den kjemiske industri (resolusjon nr. 26).

Komitéen anbefalte videre regjeringene og arbeidslivets organisasjoner å se nærmere på et framsatt forslag til endringer i res. nr. 7 om definisjon av Den kjemiske industri, idet dette forslaget skal behandles på komitéens neste møte.

Komitéen vedtok å henstille til styret i ILO å overveie ytterligere tiltak når det gjelder yrkessykdommer i den kjemiske industri. Den anbefalte videre overfor styret å ta følgende emner opp på dagsordenen for komitéens neste møte:

1. «Industrial relations» spesielt i Den kjemiske industri (res. nr. 28).
2. Nedsettelse av arbeidstiden i do. (res. nr. 31).»

Landsorganisasjonens økonomiske kontor.

Kontoret har vært ledet av cand. oecon. Kjell Holler med cand. oecon. Jon Rikvold som medarbeider. Jon Rikvold ble fast ansatt fra 1. august. Kontoret har fire kvinnelige assistenter hvorav to i noen utstrekning arbeider for andre avdelinger.

Arbeidet med personalkartoteket hører inn under kontoret. Kontoret utarbeider også månedlige oversikter over medlems-tallet i Landsorganisasjonen og de tilsluttede forbund, og kvartalsvise oversikter over pris- og lønnsutviklingen og utviklingen i industriproduksjonen. Til beretningen for foregående år ble det utarbeidet tabeller over medlemsmassens sammensetning og fordeling, og likeledes utarbeidet oversikt over tariffsaker behandlet og konflikter godkjent av Sekretariatet. Kontoret utarbeider regelmessige oversikter for administrasjonen over plassoppsigelser. For øvrig har en som vanlig besvart en rekke forespørsler fra administrasjonen, forbundene, myndighetene og innen- og utenlandske organisasjoner.

Det er ved kontoret blitt utarbeidet en rekke notater, bl. a. om pris- og lønnsutviklingen, levestandarden, private bedrif-

ters pensjonskasser, medbestemmelsesretten, nordisk økonomisk samarbeid, medlemsutviklingen, skatt av årets inntekt, forbudet mot forenings- og funksjonærrabatter, kartlegging av behovet for nyrekruttering til viktige yrker, arbeidstidsspørsmålet, sysselsetting og avansereguleringen for tekstil- og konfeksjonsvarer.

Av andre arbeider som er utført nevner en følgende: Besvarelse av spørreskjema fra Komitéen for europeisk sosial integresjon i FFI, økonomisk oversikt til beretningen for 1954, rapport til den nordiske samarbeidskomitéens møte i Stockholm 19.—20. november, utarbeidelse av statistisk oversikt til Fri Fagbevegelse, føring av tariffstatistikken, oversikter over kontingentspørsmålet, ajourføring av oversikt over akkordoppgjørets utbetaling i de forskjellige forbund, oppgave over forbundenes utgifter og inntekter etc. i forbindelse med fagbladene i 1953 og 1. halvår 1954, og oversikt over lønnsnemndskjennelser 1954. Ved kontoret er det for øvrig utført en rekke arbeidsoppgaver i forbindelse med tariffrevisjonen for funksjonærer i Landsorganisasjonen, forbundene og samorganisasjonene.

Mesteparten av det arbeid kontoret skal utføre for Statens likelønnskomité er gjort ferdig i løpet av året, og arbeidet ventes avsluttet våren 1956.

Kjell Holler og Jon Rikvold har i løpet av året deltatt i en rekke møter med statsmyndighetene og næringsorganisasjonene.

Kjell Holler har deltatt i følgende møter utenlands: ILO's europeiske regional konferanse i Genève 24. januar til 5. februar, konferanse på Örenäs 24.—26. mai mellom sosialøkonomer fra fagbevegelsen i Norden og Vest-Tyskland og konferanse på Harpsund 15. og 16. september der en forberedte et utkast om økonomisk politikk for møtet i Den nordiske samarbeidskomitéen. I tiden 1. oktober til 19. desember var Kjell Holler på studiereise i USA.

Jon Rikvold har — foruten å delta i den nevnte konferanse i Örenäs — deltatt på møtene i ERO's økonomiske komité 15.—16. februar og 30.—31. mars.

Kjell Holler er for tiden medlem av følgende komitéer og utvalg: Statens eksportkredittkommisjon, Utvalget for den offentlige lønnsstatistikk, Det faglige nordiske økonomiutvalget, Penge- og bankkomitéen av 1950, Norges Eksportråd, Samarbeidsutvalg for tiltak til økt personlig sparing, og komité nedsett av Det norske Arbeiderparti til utredning av spørsmålet om full sysselsetting. Han er videre fast møtende varamann i komitéen som utreder spørsmålet om en generell forkortning

av arbeidstiden, varamann for Konrad Nordahl i Rådet for internasjonalt økonomisk samarbeid og Landsorganisasjonens kontaktmann til Det norske utvalg for nordisk økonomisk samarbeid. Han har dessuten vært medlem av Hullkortkomitéen, og sekretær for komitéen for lønn under sykdom og komitéen for forbrukerutvalg. De tre sistnevnte komitéer har i løpet av året avgitt sin innstilling.

Jon Rikvold er medlem av den rådgivende komité for visse økonomiske spørsmål, særlig tollspørsmål, og medlem av et internt utvalg som undersøker mulighetene for felles ulykkes- og livsforsikring for Landsorganisasjonens medlemmer. Han er varamann til Hovedkomitéen for varedeklarasjon og kvalitetsmerking og til Samarbeidsutvalget for tiltak til økt personlig sparing, og møter som rådgiver for Landsorganisasjonens representant i likelønnskomitéen. Han har dessuten vært medlem av statistikkomitéen som ble nedsatt av Statstjenestemannskartellet, og fungert som rådgiver for Landsorganisasjonens representant i Subsidiekomitéen. Disse to komitéer avga sin innstilling i løpet av året.

Kjell Holler har i løpet av året skrevet 6 artikler til Fri Fagbevegelse, og holdt 16 foredrag og forelesninger. Jon Rikvold har skrevet 4 artikler til Fri Fagbevegelse og holdt 12 foredrag og forelesninger.

Landsorganisasjonens juridiske kontor.

Ved kontoret har det vært ansatt 2 jurister og 2 stenografer i full stilling.

I årets løp er utsendt 1787 betenkninger og brev. Det er behandlet 75 arbeidsrettssaker. Av disse er 8 vunnet, 4 er delvis vunnet og 13 er tapt, alle etter prosedyre. 1 sak er forlikt i retten og 25 er forlikt uten rettssak. 24 saker er henlagt etter tilendebrakt saksforberedelse. Av disse saker har 1 sak gjeldt ulovlig arbeidsnedleggelse.

Det er videre i årets løp behandlet 100 ordinære, sivile saker. Herav er 12 vunnet, 1 delvis vunnet og 4 tapt. Videre er 4 saker forlikt under rettsbehandlingen og 49 er forlikt uten rettssak. 19 saker er henlagt etter tilendebrakt saksforberedelse, 3 saker er overført til andre jurister, 1 høyesteretts sak er påanket, men nektet fremmet av Høyesteretts kjæremålsutvalg og 2 voldgiftssaker er ferdigbehandlet.

For tjenestemannsretten er i alt påstevnet 5 saker.

Ved årets utgang står for retten: 24 arbeidsrettssaker, 65 sivile saker, hvorav 4 høyesterettssaker, 3 lagmannsrettssaker og 3 tjenestemannsrettssaker. Videre er 20 aktuelle registersaker under behandling.

I voldgiftsnemnda for organisasjonstvister er 1 sak behandlet og avgjort. Videre er 1 sak for voldgiftsnemnda forliket og trukket tilbake fra nemnda etter møte med nemndas formann.

I årets løp har Meedby forelest i alt 60 timer på forskjellige fagkurser. Halden har forelest i alt 52 timer.

Meedby har vært fraværende fra kontoret i 3 uker i juni måned da han møtte på arbeidskonferansen i Genève.

Meedby er medlem av ferielovkomitéen og ulykkestrygdkomitéen. Det har vært holdt flere møter i ulykkestrygdkomitéen til behandling av arbeidsgiveres erstatningsansvar for bedriftsulykker.

Det viser seg at sakstallet ved det Internasjonale Arbeidsbyrået er stigende. Av den grunn har det fra det juridiske kontor vært avgitt forholdsvis mange uttalelser til Sosialdepartementet i ILO-saker. Særlig har sakene vedrørende tvangsarbeid og spørsmål om statsmyndighetenes inngripen i fagforeningsforhold vært ganske omfattende.

Kontoret er ved utgangen av 1955 å jour. Arbeidspresset må sies å være relativt sterkt. Av den grunn vil det ofte være vanskelig for kontorets jurister å påta seg oppdrag fra fagforbundene i rene lovspørsmål. For Arbeidsleder- og Teknikerforbundet har kontoret vært sterkt engasjert i spørsmålet om gjennomføring av en tilfredsstillende patentlovgivning.

Landsorganisasjonens presse- og informasjonskontor.

Landsorganisasjonens organ, «Fri Fagbevegelse», som redigeres av Alfred Skar, ble sendt ut med 12 nummer regelmessig den 15. i hver måned. Opplaget dreiet seg om 32 000 pr. nummer. «Trade Union News Bulletin from Norway», som redigeres av Mirjam Nordahl, ble likeledes sendt ut regelmessig den 20. i hver måned med i alt 12 nummer i året. Opplaget var ca. 300.

Det ble sendt en del artikkelstoff til forbundenes fagblad av faglig og almen interesse. Dertil ble det formidlet en hel del artikkel- og billedstoff til forbundenes fagblader i samband med kommunevalget i oktober 1955. Kontoret har også ekspedert atskillig informasjonsmaterieell, dels på norsk og dels på engelsk, til forbundene og tillitsmenn i fagbevegelsen. Det er i

1955 sendt ut 42 pressemeldinger gjennom Arbeidernes Pressekontor og Norsk Telegrambyrå. I regelen blir de meldinger som sendes over Norsk Telegrambyrå helt eller delvis gjengitt i Norsk Rikskringkasting og i store deler av dagspressen.

Kontoret har stadig kontakt med pressen, og til dels også direkte med Kringkastingen og gir orientering om faglige spørsmål og fagorganisasjonens stilling til aktuelle problemer. Dette er orienteringer som nyttes som bakgrunnsstoff for dagspressens alminnelige journalistiske behandling av fagbevegelsens problemer. Under noe tilspissede situasjoner er kontorets leder praktisk talt fullt opptatt hele dagen og til dels også en stor del av natten med oppringninger fra pressens folk.

Kontorets leder har i året holdt 21 forelesninger og foredrag om fagorganisasjonens virksomhet, bl. a. i Journalistakademiet, Marinens og Flyvåpenets stabsskoler, faglige kurs og i fagforeningene. Han deltok som sekretær på de nordiske faglige konferansene i Kjøbenhavn og Stockholm og på den nordiske samarbeidskomité's møte i Stockholm. Videre deltok han som sekretær i møtene i samarbeidsutvalget mellom AFL og NKL. I april var han på Island som observatør under den langvarige streiken fra 18. mars til 29. april. Han møtte som representant for Landsorganisasjonen på De samvirkende Fagforbunds generalforsamling i mai og på den østerrikske landsorganisasjonens kongress i Wien i oktober.

Mirjam Nordahl har arbeidet med oversettelser for Landsorganisasjonens administrasjon og for «Fri Fagbevegelse», ved siden av at hun har redigert «Bulletinen» og ytt omfattende servise til utenlandske besøkende som har ønsket orientering om sosiale og organisasjonsmessige forhold i samband med organisasjonsvirksomheten. I januar—februar deltok hun som tolk og sekretær på ILO's européiske regionale konferanse i Genève, videre på FFI's kongress i Wien i mai og på Den Internasjonale Arbeidskonferansen i Genève i juni—juli. Hun representerte også Landsorganisasjonen på den franske sommerskolens kurs i Kristiansand i juli—august, hvor hun holdt foredrag om norsk fagbevegelse.

Pressekontoret var innbudt til og ytet service under landsmøtene i Norsk Arbeidsmandsforbund, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, Norsk Skotøyarbeiderforbund og Norsk Papirindustriarbeiderforbund, representert ved Alfred Skar, og Norsk Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbund representert ved Mirjam Nordahl.

Kontorets personale har ellers deltatt i forefallende arbeid ved Landsorganisasjonens administrasjon. Alfred Skar er kontorets leder med Mirjam Nordahl som språkkyndig assistent. Kontoret har dessuten en stenograf som utfører alt vanlig kontorarbeid.

Landsorganisasjonens kvinnenemnd.

Medlemmer av nemnda og arbeidsutvalg:

Kvinnenemnda har i 1955 bestått av 35 representanter fordelt på 20 forskjellige forbund. Dessuten har møtt 1 representant fra Avisbudenes Forening i Oslo. Denne forening står ikke tilsluttet noe forbund, men sorterer under Oslo faglige Samorganisasjon.

Arbeidsutvalget har fra 1. januar til 10. mai 1955 bestått av: Esther Samuelson, formann, Dagmar Johansen, nestformann, Borghild Bech, Borgny Aamodt og Hilda Andersson styremedlemmer. Varamenn: Ragnfrid Andersen, Fredrikke Lange Berg og Lilly Vik.

Fra årsmøtet 10. mai har arbeidsutvalget bestått av: Ragna Karlsen, formann, Dagmar Johansen, nestformann, Hjørdis Enger, Ragnfrid Andersen og Hilda Andersson styremedlemmer. Varamenn: Fredrikke Lange Berg, Lilly Vik og Agnes Nilsen.

Rakel Seweriin har møtt som DNA's kvinnesekretariats representant.

Møter:

Det er holdt 6 møter i nemnda og en julesammenkomst. Arbeidsutvalget har holdt 9 møter.

Nordisk studieuke:

Den nordiske studieuke for fagorganiserte kvinner ble holdt på Dovrefjell Hotell i tiden 11.—18. juni.

I kurset deltok 28 fra Danmark, 25 fra Finland og 27 fra Sverige. Fra Norge deltok 40 fordelt på 27 fagforbund.

Følgende emner ble behandlet på kurset: «Psykologi på arbeidsplassen og i hverdagslivet» — «Økonomisk samarbeid i Norden» — «Arbeidsvurdering som middel til et rettferdigere lønnsystem» — «Felles nordisk arbeidsmarked» — «Samfunnets ansvar på det sosiale området» — «Aktuelle faglige problemer» — «Beviste forbrukere — en vei til høyere levestandard» — «Kvinnene i engelsk og nordisk fagbevegelse».

Under kurset foretok kursdeltakerne en utflukt pr. buss til Trollstig-restauranten.

Deltakerne i kurset besø Standard Telefon- og Kabelfabrikk i Oslo. Omvisningen var meget vellykket.

Kvinnens Frivillige Beredskap.

I samordningsorganet for kvinnens innsats i landets beredskap som ble stiftet i 1951 er Kvinnenemnda fortsatt med. Representanter har vært: Karen Marie Sohlie, Norsk Kommuneforbund, Borgny Aamodt, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, Anna Nilsen, Norsk Tekstilarbeiderforbund og Gullborg Nyberg, Landsorganisasjonen, til 6/8.

Representasjon:

Kvinnenemndas representant i Landsnemnda for husmorgymnastikk: Borgny Aamodt med Edith Gulbrandsen som varamann.

Norsk Folkehjelps husmorferiekomité: Karen Marie Sohlie og Dagmar Johansen.

Arbeiderkvinnens samarbeidskomité: Gullborg Nyberg til 6/8 og Ragna Karlsen.

Statens likelønnskomité: Ragna Karlsen og Gullborg Nyberg til 6/8.

Komité for revisjon av arbeidervernloven: Esther Samuelson.

Agnes Nilsson møtte som Kvinnenemndas representant på Funksjonærsambandets kvinnekongress i Oslo 14. og 15. februar.

Esther Samuelson representerte Kvinnenemnda på Landsorganisasjonens representantskapsmøte 5. og 6. mai.

Gullborg Nyberg var til sin død styremedlem i Organisasjonen Norsk Folke Ferie og Andelsselskapet Norsk Folke Ferie. Dessuten var hun Landsorganisasjonens representant i Forbrukerrådet, varamann i styret for Dovrefjell Hotell A/S, medlem av forretningsutvalget i Arbeidernes Opplysningsforbund, varamann i Statens Ferieråd og Statens Feriefond.

Harjo-saken:

Kvinnenemnda har sammen med Det norske Arbeiderparti Kvinnesekretariat vært med i aksjonen for løslatelse av Osvald Harjo, som satt i russisk fangenskap. Under statsministerens besøk i Sovjet-Samveldet i november måned ble spørsmålet om løslatelse av Harjo og andre norske som satt i russisk fangenskap, tatt opp til drøfting med de sovjetiske myndigheter. Osvald Harjo ble løslatt 3. desember.

Adopsjonsloven:

Justisdepartementet ba Kvinnenemnda om dennes syn på spørsmålet om «svak eller sterk» adopsjonsform. Sådan uttalelse ble avgitt: «Under henvisning til at det ikke er nevneverdig behov for svak adopsjon meddeles Justisdepartementet at det bare bør være én form for adopsjon, nemlig den sterke.»

Studie- og opplysningsarbeidet:

Landsorganisasjonens kvinnelige sekretær, Gullborg Nyberg, deltok i nordisk komitémøte i Oslo 8. og 9. januar hvor man drøftet og forberedte nordisk faglig kvinnekurs på Dovrefjell Hotell samme år.

Faglig kvinnekurs i Hamar 12. og 13. februar arrangert av Hedmark faglige Samorganisasjon. Gullborg Nyberg var leder.

Faglig-politisk kvinnekurs på Sørmarka 22.—28. mai. Kurset var arrangert av Arbeidernes Opplysningsforbund. Gullborg Nyberg fungerte som leder.

Nordisk faglig kvinnekurs på Dovrefjell 11.—18. juni.

Faglig-politisk kvinnekurs på Torshus i Trøndelag 10.—16. juli arrangert av Arbeidernes Opplysningsforbund. Gullborg Nyberg fungerte som leder.

Studie- og delegasjonsreiser.

I tiden 16. februar til 16. mai var Gullborg Nyberg med stipend fra Sosialdepartementet i England og studerte «like-lønns- og fagforeningsspørsmål».

Etter innbydelse av Sovjet-kvinnenes Antifascistiske Komité var en norsk kvinnelegasjon med representanter fra 10 forskjellige parti- og masseorganisasjoner av kvinner i Norge, på besøk i Sovjet-Samveldet. Gullborg Nyberg var med som representant for Landsorganisasjonens Kvinnenemnd. Dessverre endte reisen med flykatastrofen 6. august. Det vises til avsnittet Kvinnelegasjonen i Sovjet-Samveldet.

Landsorganisasjonens ungdomsutvalg.

Utvalget har følgende medlemmer:

Anders Mørk, formann, Paul Engstad, nestformann, Erling Johansen, sekretær, Gunnar Myhre og John O. Berg.

Utvalget har i årets løp hatt 6 møter. Det finnes faglige ungdomsutvalg i følgende distrikter: Oslo, Akershus og Vest-

fold. I samarbeid med ungdomsutvalget i Oslo ble det avviklet et ungdomskurs i tiden 7.—13. august på Ringsaker med 17 deltakere.

I samarbeid med AOF ble det avviklet et liknende ungdomskurs på Sørmarka i tiden 21.—27. august med 26 deltakere.

Ungdomsutvalget i Vestfold har arrangert 8 offentlige møter, hvor ungdomsspørsmål har vært behandlet samt 5 helgekurs. Kursene hadde tilsammen 87 deltakere.

Landsorganisasjonens ungdomsutvalg har, i samarbeid med Arbeidernes ungdomsfylkings faglige utvalg, lagt opp en plan for en vervings- og agitasjonskampanje i 1956. Planen er godkjent av sekretariatet i Landsorganisasjonen, som også bevilget kr. 20 000,— til dekning av utgiftene.

Ungdomsutvalget har også tatt opp samarbeid med Statens Ungdoms- og Idrettskontor, ikke minst for at den fagorganiserte ungdommen kan bli representert i Statens Ungdomsråd.

Landsorganisasjonens komité for produksjonsøking.

Kursvirksomheten i 1955.

Som det framgår av tidligere beretninger har Landsorganisasjonen de senere år, særlig i 1953 og 1954, gjennom Komitéen for produksjonsøking drevet en intens kursvirksomhet etter TWI-systemet.

Virksomheten har vært gjennomført ved at 11 distriktsinstruktører har avholdt kurs innenfor sine spesielle områder. Da en slik omfattende virksomhet har kostet atskillig, har en hvert år vært avhengig av tilskudd utenfra for å kunne holde virksomheten ved like.

Produksjonsøkingskomitéen besluttet 17. august 1954 at en, under forutsetning av at en kunne finne en tilfredsstillende finansieringsplan, ville anbefale at virksomheten ble fortsatt også i 1955 med samme antall instruktører og med samme emnevalg som for 1954. Sekretariatet ga sin tilslutning til planen.

På søknad fikk en til disposisjon fra Norsk Produktivitetsinstitutt kr. 250 000.—, fra Handelsdepartementet kr. 100 000,— og sammen ble det bevilget av LO og forbundene kr. 125 000.—.

Nedenfor inntas en oversikt over kursvirksomhetens omfang i 1955.

	Deltaker	Grupper
Oslo — Akershus	709	96
Østfold	790	76
Vestfold	561	70
Buskerud	546	61
Telemark	499	66
Rogaland	650	72
Bergen — fylkene	487	61
Trøndelag	541	65
Hedmark — Oppland	537	70
Sørlandet	240	32
Nord-Norge	26	4
Møre — Romsdal	59	6
Samarbeidsforhold	1661	181
Arbeidsinstruksjon	1174	138
Arbeidsmetoder	1001	129
Praktisk produksjonsutvalgsarbeid	548	68
Bedriftsregnskap	701	86
Diskusjonsledelse	560	77
	<hr/>	<hr/>
	5645	679
	<hr/>	<hr/>

For å gi et bilde av kursvirksomhetens omfang i de tre år den nå er drevet, kan opplyses at 5186 personer har deltatt i kursvirksomheten i løpet av 1953, -54 og -55. Disse elever har deltatt i 1, 2, 3 eller flere kurs, slik at det faktiske deltakerantall har vært oppe i 16 864.

Komitéen har også i 1955 bestått av: Alf Andersen, Kåre Pehrson, Karsten Torkildsen, John Wivegh, Josef Larsson. Varamenn: Olav Bruvik, Erling Frogner. Ingeniør Egil Ahlsen har tiltrådt Komitéen.

Produksjonsutvalgsavtalen mellom AFL og NKL.

I 1946 ble det inngått en avtale mellom Norges Kooperative Landsforening og Arbeidernes faglige Landsorganisasjon om overenskomst om produksjonsutvalg, i likhet med avtalen mellom LO og Norsk Arbeidsgiverforening. Overenskomsten var, med små avvikelser, overensstemmende med avtalen mellom hovedorganisasjonene.

Da denne overenskomst ikke var revidert i 1950 og 1954 da avtalen mellom hovedorganisasjonene ble revidert, ble par-

tene enige om å oppta forhandlinger om revisjon av avtalen. Sekretariatet oppnevnte følgende forhandlingsutvalg: Sekretær Alf Andersen, ingeniør Egil Ahlsen, forretningsfører Anton Andresen, Norsk Skotøyarbeiderforbund, sekretær Einar Strand, Norsk Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbund, og sekretær Asbjørn Olsen, Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund.

Partene er blitt enige om å revidere avtalen i overensstemmelse med avtalen mellom NAF og AFL av 4. juni 1954, med de endringer en fant hensiktsmessig. Da avtalen, bortsett fra små avvikelser, er i overensstemmelse med avtalen mellom hovedorganisasjonene, finner en ingen grunn til å innta avtalen i beretningen.

Partene ble imidlertid enige om under nevnte forhandlinger også å søke gjennomført produksjonsutvalg ved omsetningssektoren innenfor NKL. En ble enige om en forsøksordning og deretter, hvis dette falt heldig ut, utarbeide en avtale også for denne sektor.

For å søke produksjonsutvalgsarbeidet innenfor den kooperative sektor effektivisert ble partene enige om at det skal opprettes et råd etter de samme retningslinjer som Landsrådet i avtalen mellom NAF og AFL. Rådet skal bestå av tre representanter fra hver av partene. Dette råd ble vedtatt og kalles Landsutvalg.

For ytterligere å medvirke til en effektivisering av utvalgene, er partene blitt enige om å tilsette en spesiell TWI-instruktør for den kooperative sektor i 3 måneder.

Retningslinjer ved gjennomføring av arbeidsstudier.

Landsorganisasjonen besluttet i 1953 å anmode Norsk Arbeidsgiverforening om en revisjon av «Retningslinjer ved gjennomføring av arbeidsstudier», som var avtalt mellom hovedorganisasjonene november 1947. Forbundene ble tilskrevet med anmodning om å framkomme med forslag til endringer, hvoretter forhandlinger med Norsk Arbeidsgiverforening ble opp-tatt.

Sekretariatet valte følgende forhandlingsutvalg: Sekretær Alf Andersen, sekretær Paul Engstad, o.r.sakfører Arne Kr. Meedby, ingeniør Egil Ahlsen fra LO, Håkon Thesen, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, Anton Andresen, Norsk Skotøyarbeiderforbund, Johan Moksnes, Norges Handels- og Kon-

torfunksjonærers Forbund, og Anker Nordtvedt, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund.

Etter langvarige forhandlinger ble de nye «Retningslinjer ved gjennomføring av arbeidsstudier» undertegnet 19. juli 1955. Retningslinjene er inntatt nedenfor.

Forandringer og tilføyelser til tidligere retningslinjer.

I.

Under henvisning til avtalen om produksjonsutvalg ved industri- og håndverksbedrifter § 2, punkt b, hvor det bl. a. heter: «Utvalget skal arbeide for å oppnå effektiv produksjon og for en sunn og riktig rasjonalisering», vil partene medvirke til gjennomføring av arbeidsstudier som et ledd i industriens rasjonalisering og til fastsettelse av riktige akkordsatser.

Gjennomføringen av arbeidsstudiene skal skje i samsvar med nedenstående retningslinjer som bygger på den forutsetning at rasjonaliseringstiltak vil gi bedre arbeidsforhold.

Studiene hensikt er å finne fram til de beste arbeidsmetoder og fastlegge normalytelsen for de enkelte arbeidsoperasjoner. Normalytelsen betales som bestemt i tariffavtale eller særavtale.

Arbeidsstudier kan ikke brukes til å redusere arbeidernes fortjenestemuligheter i tariffperioden med mindre tariffavtale eller særavtale gir adgang til revisjon.

II.

Før arbeidsstudier settes i verk ved bedriftene skal det søkes kontakt med arbeidernes tillitsmenn og produksjonsutvalget for å gi opplysninger om og drøfte de påtenkte tiltak.

Til å konferere med bedriftsledelsen om spørsmål vedrørende arbeidsstudier og til å bistå de arbeidere som måtte ønske det med gjennomgåelse av akkordberegningen, velger arbeiderne en eller flere arbeidsstudietillitsmenn alt etter bedriftens art og størrelse. For disse tillitsmenn gjelder også hovedavtalens vanlige bestemmelser. Det forutsettes at disse tillitsmenn har god teknisk innsikt og interesse for arbeidsstudier. Funksjonstiden skal være to år. Såframt det ikke foreligger saklig grunn til endring, bør denne periode forlenges. Bliir partene enige om det, kan nyvalg foretas etter kortere tid.

Bedriften skal være behjelpelig med å gi den eller de arbeidere som velges den nødvendige teoretiske og praktiske opplæring som trenes forat de kan forstå og bedømme et framlagt studiemateriale.

I opplæringstiden og under utøvelsen av sitt arbeid som arbeidsstudietillitsmenn betales disse vanlig gjennomsnittsfortjeneste.

Under studiene forutsettes at alle parter lojalt medvirker til å oppnå et riktig resultat.

III.

Med arbeidsstudier forstås følgende studier:

1. Metodestudier.
2. Tapstidsstudier.
3. Akkordtidsstudier.

Alt etter hensikten med arbeidsstudiene vil disse enten hver for seg eller kombinert komme til anvendelse. I alminnelighet skal dog

metodestudiene komme først for å tilrettelegge arbeidet og fastlegge den metode som skal anvendes.

1. Metodestudier tar sikte på å tilrettelegge arbeidet, undersøke arbeidsplass, maskin, verktøy, materialer, transport, arbeidsforhold og selve arbeidsmetoden for å foreta forenklinger og forbedringer og fastlegge den mest økonomiske måte å utføre et arbeid på. I forbindelse med disse studier skal den som utfører metodestudiene konferere med de angjeldende arbeidere forat deres kunnskap og erfaring kan bidra til å skape det best mulige resultat.
2. Tapstidsstudier utføres med forskjellige formål, nemlig: for å registrere alle tapstider ved en arbeidsplass eller avdeling med sikte på forbedringer og — for å bestemme de nødvendige tapstillegg.

Disse tillegg deles i følgende grupper:

- a. Driftstekniske tapstillegg.
 - b. Personlige tapstidstillegg.
 - c. Spesielle tillegg.
- a. Driftsteknisk tapstid vil si det tillegg til den produktive tid som må regnes med på grunn av forhold som ikke nevneverdig kan påvirkes av arbeideren og som henger sammen med arbeidsstykke, arbeidsplass, maskin, verktøy e. l. Tillegget framkommer som et resultat av et tidsstudium tatt over så lang tid at det gir et riktig bilde av de tapstider som forekommer. Tillegget må fastsettes særskilt for den enkelte maskin, arbeidsplass eller avdeling.
 - b. Personlig tapstid vil si den tid som hver enkelt arbeider skal ha til disposisjon hver dag for rent personlig behov. Denne tid uttrykkes i alminnelighet som et prosentvis tillegg til sum av produktiv tid og driftsteknisk tapstid. Tillegget fastsettes i de fleste tilfelle ved forhandlinger — eller også etter tapstidsstudier på bedriften.
 - c. Spesielle tillegg. Foruten de driftstekniske og personlige tapstillegg kan det ved enkelte arbeidsoperasjoner være nødvendig å gi spesielle tillegg. Det kan f. eks. være tillegg på grunn av særlig tungt arbeid, særlig intenst arbeid, tvangsstyrt arbeid, ugunstige temperatur- eller ventilasjonsforhold eller andre årsaker utover et vanlig og normalt arbeidsbilde i vedkommende yrke. Det eventuelle tillegg bør fortrinnsvis gis for den del eller deloperasjon av arbeidet som betinger tillegg og fastsettes av arbeidsstudiemannen på basis av hans erfaring og teoretiske viten i samråd med arbeidernes tillitsmenn for arbeidsstudier.
3. Akkordtidsstudier utføres for å finne fram til den normalt tid som en jevnt flink arbeider med normal ytelse anvender på en arbeidsoperasjon.
 - a. Normalytelse er det arbeid som utføres av en øvet arbeider fortløig med arbeidsmetode, verktøy og maskin, og som ar-

beider med et godt tempo som kan opprettholdes uten at det skader arbeiderens helse.

- b. Under studiet blir arbeiderens dyktighet og intensitet vurdert slik at tiden — om nødvendig — reguleres opp eller ned.
- c. Studiet skal utføres på en øvet arbeider. Hvis det er nødvendig, for å få et påliteligere grunnlag, utføres studiet på flere arbeidere med øvelse i vedkommende arbeidsoperasjon. Det forutsettes at de utvidete studier kan gjennomføres uten særlige endringer i produksjonsplanen.
- d. De funne tapstider og normalytelser er gyldige for de forhold og med bruk av de metoder som ble fastlagt under studiene.

IV.

Akkordberegninger.

1. Normaltiden fastlegges ved arbeidsstudier og/eller ved systematisk bearbeidelse av tidligere arbeidsstudier ved bedriften.
2. Akkordtiden bestemmes i alminnelighet ved at det til normaltiden legges de fastlagte driftstekniske, personlige og eventuelt spesielle tillegg.
3. Akkorden beregnes på grunnlag av akkordtiden med betaling for normalytelse som angitt foran under I. Alle akkorder beregnes enten som tid- eller kroneakkord. Før akkordstudier iverksettes skal beregningsgrunnlaget som regel være på det rene mellom partene.

V.

Akkordforhandlinger — akkordlister.

1. Når akkorden er ferdigberegnet, legges den fram til godkjenning for den arbeider eller arbeidergruppe som skal utføre arbeidet og undertegnes av den ordinære tillitsmann hvor dette ikke strider imot gjeldende overenskomster.
2. Hvis arbeideren ønsker det, forelegges han de tidsstudier og beregninger som danner underlag for akkorden.
3. Oppnås enighet om akkorden, trer den straks i kraft.
4. Oppnås ikke enighet om akkorden, bør partene snarest mulig komme til et endelig resultat. Arbeidsstudiemannen og arbeidernes tillitsmenn for arbeidsstudier bør derfor snarest mulig gjennomgå studiematerialet og eventuelt foreta de nødvendige kontrollstudier. Oppnås fremdeles ikke enighet om akkorden, anvendes de i overenskomstens vanlige bestemmelser om akkordforhandlinger og tvister.
5. Hovedorganisasjonene vil anbefale at i de tilfelle det ikke oppnås enighet om akkorden, bør partene komme til en ordning, slik at denne praktiseres inntil et endelig resultat er oppnådd. Det endelige resultat gjøres i tilfelle gjeldende med tilbakevirkende kraft fra det tidspunkt den foreløpige akkord ble satt i verk.
6. Alle gjeldende akkorder skal registreres og arkiveres i et akkordkartotek. Med akkorden bør følge en arbeidsbeskrivelse. Arbeidernes tillitsmenn kan om ønskes få kopier av gjeldende akkorder, undertegnet av bedriftsledelsen.

VI.

Gjensidige forpliktelser.

1. Akkordfortjeneste utover det normale på akkorder fastlagt ved arbeidsstudier gir ikke rett til reduksjon av akkordsatsen når den høyere fortjeneste skyldes dyktighet og arbeidsintensitet utover normalytelsen.
2. Det forutsettes at den enkelte arbeider går inn for å nytte de fortjenestemuligheter som den arbeidsstuderte akkord gir.

VII.

Grunnlag for endringer av arbeidsstuderte akkorder.

En revisjon av akkordsatsene skal kunne finne sted når ett eller flere av følgende forhold foreligger:

1. En generell heving eller senking av lønnsnivået ved tariffrevisjoner.
2. Endring av metode, maskin, arbeidsplass eller materiale.
3. Forandring av bedriftens (avdelingens) alminnelige rasjonaliseringsgrad som blant annet gir seg utslag i endrete personlige eller driftstekniske tapstider.
4. Akkorder som er åpenbart feilaktige ved at det for eksempel er foretatt regnefeil under utregningen. Begge parter plikter gjensidig å melde fra når slike feil oppdages.

VIII.

Lønn under arbeidsstudiene.

Under studiene utlønnes etter følgende regler:

1. Anvendes det fra før en akkordsats for arbeidet, betales det etter denne.
2. Ved tapstids- eller metodestudier utlønnes som vanlig for operasjonen, — som om studiet ikke pågår. Ved timelønnet arbeid hvor det kreves og ytes akkordtempo, skal det dog gis tillegg som nevnt under punkt 3 i dette avsnitt. Akkordlønte arbeidere som på grunn av tapstids- eller metodestudier ikke kan holde sin vanlige fortjeneste, garanteres sin gjennomsnittlige fortjeneste pr. time mens disse studier pågår.
3. Når akkordsats ikke foreligger, utbetales for akkordstudietiden den akkordoverskuddsprosent som er fastsatt i tariffen, eller i egen overenskomst — forutsatt at arbeidet under studiene utføres med et normalt akkordtempo.

Oslo, 19. juli 1955.

Norsk Arbeidsgiverforening

Trygve Kleppe (s.)

John Andresen (s.)

Arbeidernes faglige Landsorganisasjon

Konrad Nordahl (s.)

Alf Andersen (s.)»

Produksjonsutvalgene.

Industri og håndverk.

Ifølge oppgaver fra forbundene var antallet produksjonsutvalg pr. 31. september 1955 følgende:

Norsk	Arbeidsmandsforbund	21
»	Baker- og Konditorforbund	8
»	Bekledningsarbeiderforbund	54
»	Bokbinder- og Kartonnasjearbeiderforbund	9
»	Bygningsindustriarbeiderforbund	87
»	Centralforening for boktrykkere	15
»	Elektriker og Kraftstasjonsforbund	4
»	Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksj. ...	0 ¹
»	Gullsmedarbeiderforbund	5
Norges	Handels- og Kontorfunksjonærs Forbund	0 ²
Norsk	Jern- og Metallarbeiderforbund	205
»	Kjemisk Industriarbeiderforbund	102
»	Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbund	21
»	Papirindustriarbeiderforbund	57
»	Skinn- og Lærarbeiderforbund	8
»	Skotøyarbeiderforbund	24
»	Støperiarbeiderforbund	19 ³
»	Tekstilarbeiderforbund	17
»	Transportarbeiderforbund	1
»	Treindustriarbeiderforbund	13
»	Tobakkarbeiderforbund	3

673

¹ Forbundet er representert i 12 utvalg.

² Forbundet er representert i 62 utvalg.

³ Dessuten er forbundet representert i 17 utvalg sammen med Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund.

For å få en oversikt over hvordan arbeidet i produksjonsutvalget nå drives, har en gjennom rasjonaliseringskontoret i løpet av 1955 foretatt en undersøkelse ved hjelp av spørreskjemaer. Det er innhentet opplysninger fra i alt 309 bedrifter. Av disse er det 257 bedrifter som har over 50 ansatte og ifølge avtalen skal opprette produksjonsutvalg. Av disse er det 193 bedrifter hvor produksjonsutvalg er opprettet og er i virksomhet. Ved 31 bedrifter er det opprettet produksjonsutvalg, hvor arbeidet ikke er i gang, men produksjonsutvalgene er ikke opp-

løst. 33 av bedriftene har ikke opprettet produksjonsutvalg i det hele tatt.

Av de 309 bedrifter hvor vi har samlet opplysninger, er det 23 med under 50 ansatte som har opprettet produksjonsutvalg.

Forslagsvirksomheten er innført ved 150 av de bedriftene som er blitt kontaktet.

Ifølge Statistisk Sentralbyrå er det 1113 industribedrifter med over 50 ansatte hvor det ifølge avtalen skal opprettes produksjonsutvalg. Vi har innhentet opplysninger fra 257 bedrifter, og en kan anta at disse gir et uttrykk for hvordan det arbeides i produksjonsutvalgene. En finner da at 87 prosent av bedriftene har oppfylt avtalens bestemmelser om opprettelse av produksjonsutvalg, og 67 prosent av de bedrifter som har produksjonsutvalg har innført forslagsvirksomhet. Angående avholdelse av møter i produksjonsutvalgene er kvartalsvise møter det mest alminnelige, idet 26 prosent av produksjonsutvalgene har møter hvert kvartal. 11 prosent av produksjonsutvalgene har møter hver måned, men det er like mange som har møter bare to ganger i året.

Tidsskriftet «Produksjonsutvalgene» kom ut med i alt 11 nr. i 1955. Bladet blir tilstillet samtlige forbund, som videresender det til tillitsmenn og produksjonsutvalgsmedlemmer. Opplaget er på ca. 9000. Tidsskriftet blir redigert fra rasjonaliseringskontoret.

Statens virksomheter.

Ved statens virksomheter er det opprettet 27 hovedutvalg, 129 distrikts- og underutvalg og 9 produksjonsutvalg. Som tjenestemennenes representanter i Sentralrådet for drifts- og produksjonsutvalg har i 1955 fungert: Sekretær Egil Halvorsen, Norsk Jernbaneforbund, med varamann forretningsfører Christian Henriksen, Norsk Arbeidsmandsforbund. Sekretær Evald Bekkevad med varamann sekretær Aage Tømmerek, begge Norsk Telegraf- og Telefonforbund. Sekretær Leif Skau, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, med varamann hovedkasserer Johan Henriksen, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund. Kontorsjef E. Hagerup Pettersen, med varamann telegraffullmektig Kirsti Sveen, begge Statstjenestemannsforbundet.

Kommunene.

Norsk Kommuneforbund har inngått avtale om opprettelse av driftsutvalg med følgende kommuner: Arendal, Bergen, Bæ-

rum, Drammen, Egersund, Eidsvoll, Fåberg, Gjøvik, Glemmen, Harstad, Haugesund, Horten, Kragerø, Kristiansand S., Laksevåg, Lier, Lillehammer, Lillestrøm, Lørenskog, Mo, Moss, Norderhov, Notodden, Porsgrunn, Røyken, Sarpsborg, Skedsmo, Skien, Skoger, Strinda, Sør-Varanger, Tinn, Trondheim, Tønsberg, Vennesla, Alesund, Fredrikstad, Halden, Hønefoss, Oslo, Stavanger, Stord, Tromsø. Driftsutvalg er opprettet i alle disse kommuner.

Dessuten er det opprettet driftsutvalg ved Bodø Sykehus, Eg Sykehus, Ekebergbanen, Harstad og Troms Sykehus, Lier Asyl, Hamar, Vang og Furnes kom. Kraftselskap, Statens helseanstalter, 10 utvalg, Hønefoss og Norderhov Kraftverk.

I alt er det opprettet 119 driftsutvalg.

Landsrådet for produksjonsutvalg.

Landsorganisasjonens representanter i Landsrådet for produksjonsutvalg er fortsatt sekretær Alf Andersen, forretningsfører Anton Andresen og ingeniør Egil Ahlsen. Varamenn: Anker Nordtvedt, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund og Paul Engstad, LO.

Sekretær Alf Andersen har også i 1955 vært Landsrådets formann.

Landsrådet har i løpet av året innhentet rapporter fra utvalgene. Disse er bearbeidet og sendt hovedorganisasjonene. For øvrig har Landsrådet bistått produksjonsutvalgene med råd og veiledning, løst en rekke tvister mellom partene og i en rekke tilfelle medvirket til at utvalg er kommet i virksomhet der hvor arbeidet er rapportert å ligge nede.

Av de rapporter Landsrådet har innhentet framgår at det er en viss framgang i antall arbeidende utvalg. Situasjonen er imidlertid ikke tilfredsstillende, hvorfor Landsrådet i sitt møte 17. november 1955 besluttet å tilskrive hovedorganisasjonene, Norsk Arbeidsgiverforening og Arbeidernes faglige Landsorganisasjon, med anmodning om å medvirke til at utvalgsarbeidet kan aktiviseres.

Landsrådet vil fortsatt innhente årlige rapporter, og en håper etter hvert at svarprosenten kan økes slik at en får et bedre bilde av virksomheten enn tidligere.

Landsrådet arbeider nå med opplegg til et brevkurs for produksjonsutvalgene, som en håper å kunne få ferdigbehandlet og utgitt i løpet av kommende år.

Landsorganisasjonens rasjonaliseringskontor.

Rasjonaliseringskontoret har fortsatt sin virksomhet under ledelse av *Egil Ahlsen*.

Til kontoret er knyttet: Harald Andersen og Ragnar Røberg-Larsen. Harald Andersen ble fast ansatt 1. august 1955. Ragnar Røberg-Larsen tiltrådte 15. februar 1955. Den vesentlige del av tiden har han deltatt i rasjonaliseringsprosjektene i sko- og støperi-industrien, arrangert av Norsk Produktivitetsinstitutt i forbindelse med det tekniske hjelpeprogrammet. Arbeidet ble utført av amerikanske konsulenter, og opprinnelig var det meningen at en amerikansk labour consultant skulle delta. Da det viste seg vanskelig for amerikanerne å skaffe en slik mann, ble det henstilt til vår organisasjon å hjelpe til med dette.

Ordningen med en konsulent fra Landsorganisasjonens rasjonaliseringskontor har vist seg å være til stor nytte for arbeidene ved de bedrifter prosjektene gjaldt.

For skoindustriens vedkommende er det nå planlagt et intenst oppfølgingsprogram. På de to demonstrasjonsbedrifter, Bergen Skofabrikk og Tønsberg Skofabrikk, NASKO, vil det bli holdt månedlige møter hvor representanter for bedriftsledelsen, arbeidere og funksjonærene, samt en representant for N.P.I. og Røberg-Larsen fra Landsorganisasjonen vil delta.

Man vil på disse møtene gå igjennom amerikanernes rapport punkt for punkt. Denne inneholder en rekke anbefalinger for det videre produktivitetsarbeid, og det blir så representantenes oppgave å ta stilling til rapporten, eventuelt utarbeide forslag som bør settes ut i livet.

Det har også vært gjennomført tilsvarende prosjekt i tekstilindustrien, og her har Harald Andersen virket som konsulent.

Forbundene legger nå stor vekt på kurs vedrørende arbeidsstudier, og det har vært holdt 12 spesielle kurs utarbeidet av rasjonaliseringskontoret. På disse kurs har det deltatt 342 tillitsmenn, som har fått en innføring i rasjonalisering og arbeidsstudier.

Ved de 14-dagers kursene i arbeidsstudier som blir gjennomført ved Statens Teknologiske Institutt har det i 1955 deltatt 72 tillitsmenn ved 8 kurser.

I årets løp har Ahlsen holdt forelesninger og foredrag med i alt 157 timer. Harald Andersen har forelest ved kurser i alt 118 timer.

I forhold til den utvidede bruk av arbeidsstudier i industrien, så har det vist seg at de fleste tvister som oppstår på dette om-

råde blir løst på arbeidsplassen ved hjelp av de spesielle arbeidsstudietillitsmenn. Det har vært ført 72 direkte forhandlinger, hvor en fra rasjonaliseringskontorets side har bistått forbundene i tvistesaker.

Rasjonaliseringskontoret har sammen med Norsk Produktivitetstsinstitutt forestått studiereiser under EPA-prosjekt nr. 176 — Utveksling av fagforeningstillitsmenn for å studere produktivitetsspørsmål i de europeiske land. Følgende forbund var med i dette prosjektet i 1955:

Norsk Tjenestemannslag	2	deltakere,	Østerrike.
Norsk Kjemisk Industriarb.forb.	4	»	Vest-Tyskland.
Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksj. . .	4	»	England.
Norsk Jern- og Metallarb.forb.	4	»	England.
Landsorganisasj. Kvinnenemnd	3	»	Østerrike.

Tilsammen 17 deltakere.

Rapport er innhentet fra samtlige og videresendt EPA, hvor disse etter hvert vil bli distribuert gjennom EPA's meldingsblad.

Norge har hatt besøk av flere grupper fra de europeiske land (Danmark, Østerrike, England, Vest-Tyskland og Nederland). De forskjellige forbund har her vært meget velvillige når det gjelder å få arrangert konferanser, fabrikkbesøk etc.

I august deltok Anker Nordtvedt, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, og Egil Ahlsen i et internasjonalt produktivitetkurs for folk fra fagbevegelsen på Chateau de la Brévière i Frankrike, hvor 11 land var representert. Ahlsen var her leder av den skandinaviske gruppen, og holdt foredrag om produksjonsutvalgene.

Den 7. og 8. desember var Ahlsen på Esbjerg Folkehøgskole og holdt foredrag om Landsorganisasjonens produktivitetsarbeid. Videre har han møtt 2 ganger i Hovedkomitéen for EPA som rådgiver for industriministeren.

Ahlsen sitter i følgende komitéer og styrer:

Landsrådet for produksjonsutvalg,

Arbeidernes faglige Landsorganisasjons komité for produktivitetssøking,

Norsk Produktivitetstsinstitutt arbeidsutvalg og råd,

Statens Teknologiske Institutt yrkesutvalg for rasjonalisering og arbeidsledelse,

Norges Standardiseringsforbunds komité for utarbeidelse av varselsmerker i industrien,
Arbeidsvurderingskomité for offentlige tjenestemenn,
Styret for Den norske nasjonalkomité for rasjonell organisasjon,

Komitéen for arbeidstakeres oppfinnelser,
Komité for arbeidspsykologi og arbeidsfysiologi,
Komité for omlegging av de tekniske skoler.

Ahlsen sitter også i styrene for Polyteknisk Forenings rasjonaliseringsgruppe og Norsk Arbeidsstudieselskap.

Langsorganisasjonens revisjonskontor.

Revisjonskontorets arbeidsområde omfatter ved årets utgang Landsorganisasjonens regnskaper, heri inkludert Pensjonskassen og Folkets Hus fond, 42 forbund, Arbeidernes Opplysningsforbund, Folkets Hus Landsforbund, Norsk Folke Ferie, andelslaget og organisasjonen, heri inkludert regnskapene for Dovrefjell Hotell, Hotell Helfyr og Grimestad og Fevik Pensjonater, Landsorganisasjonens skole, Norsk Funksjonærsamband, Handel og Kontors Fellesforening for Oslo, Statstjenestemannskartellet, Norsk Forbund for Trygdede og Pensjonister samt Norsk Arbeiderpresse A.s. Det eneste fagforbund som ikke er tilmeldt kontoret er Arbeiderpartiets Presseforbund som har sitt kassakontor på Hamar, og som revideres av Landsorganisasjonens tilsynsrevisor i Hedmark.

De ovennevnte organisasjoner revideres av kontorets fast ansatte personale, bortsett fra Arbeidernes Opplysningsforbund og Norsk Arbeiderpresse A.s, samt Norsk Folke Ferie, andelslaget og organisasjonen med biregnskaper. Disse regnskaper revideres av statsautoriserte revisorer som alle tidligere har vært ansatt ved Landsorganisasjonens revisjonskontor. Revisjonssjefen har imidlertid også ansvaret for disse regnskaper og er med på den nødvendige gjennomgåelse og kontroll.

Ved kontoret er det ved årets utgang ansatt revisjonssjef og 7 revisorer samt 1 kontordame i halv stilling som deles med Landsorganisasjonens økonomiske kontor.

Ved årets utgang er det ansatt 8 tilsynsrevisorer. Etter innstilling fra Revisjonsutvalget og Sekretariatet ble revisor Kåre Lindemark ansatt i fast stilling ved kontoret etter prøveårets utgang fra 1/1-56.

Hans Aas sa opp sin stilling som tilsynsrevisor for Bergen og Fylkene fra 1. juli 1955 på grunn av sykdom og høy alder. Som

en prøveordning ble følgende arbeidsfordeling vedtatt for dette fylkets vedkommende: Som revisor for Bergen og Fylkenes faglige samorganisasjon og for Bergen by ble det truffet en avtale med statsautorisert revisor Robert Rognaas at han skulle påta seg revisjonsarbeidet i dette avgrensede distrikt. For den øvrige del av samorganisasjonens virkeområde ble den ordning etablert at en av samorganisasjonens sekretærer, Finn Lien, i den utstrekning som hans arbeidstid tillater det, også skulle foreta en gjennomgåelse av avdelingenes regnskap med rapportplikt til Landsorganisasjonens revisjonskontor.

Revisjonskontorets formue pr. 31. desember 1955 utgjør etter det av Landsorganisasjonen førte regnskap kr. 6 244.56. På grunn av stigning i lønninger og øvrige utgifter er den tidligere avgift fra forbundene kr. 0.20 pr. år pr. medlem, ikke lenger tilstrekkelig til å dekke kontorets utgifter. Etter forslag fra revisjonsutvalget, bilagt med budsjett for revisjonsavdelingen, fattet Sekretariatet i møte 25. oktober 1955 følgende vedtak: «Avgiften for forbundsrevisjonen settes fra 1. juli 1955 til 25 øre pr. medlem pr. år utregnet på basis av Landsorganisasjonens samlede medlemstall pr. 30/9. Minsteavgiften for forbundene er kr. 400.— pr. år.»

Revisjonsarbeidet har i årets løp foregått kontinuerlig, og det er blitt påsett at alle utbetalinger har sin hjemmel i legitimt og anviste bilag og organisasjonsmessig fattede vedtak. Kassatelling med kontroll av bank- og girobeholdninger er gjennomført i overensstemmelse med garantipolisens krav. Årsregnskapene er undertegnet og gjennomgått i samarbeid med de av landsmøtet valte kontrollkomitéer, og det er avgitt felles revisjonsberetninger.

Revisjonssjefen er alltid til stede ved avslutningen av årsregnskapene og kontrollerer at regnskapene er teknisk i orden, at alle verdipapirer er til stede enten i original eller bekreftet ved åjourførte depotbevis, samt at bank- og postgirobeholdninger stemmer med de kontrollerte bankbøker og kontokuranter fra Postverket. Samtidig foretas kontroll av revisjonsprotokoll og en kritisk vurdering av regnskapsavslutningen, særlig med hensyn til kontingentinnbetalingen samt sammenlikning med de eventuelle budsjetter. Likedan vurderes samtidig eventuelle utstående fordringer.

I overensstemmelse med Landsorganisasjonens vedtekter er alltid en av kontorets revisorer til stede på landsmøter når regnskapene desideres. Vi mener trygt å kunne uttale at det hersker god teknisk orden i Landsorganisasjonens og forbundenes kassa-

kontorer og bokholderier, og at de avgitte regnskaper gir et klart og tydelig bilde både av den økonomiske drift og den finansielle stilling. Våre bestrevelser går ut på at tap- og vinningskonto skal inneholde den best mulig økonomiske oversikt over forbundenes drift og at status mest mulig skal inneholde reelle og likvide verdier, og vi anbefaler derfor avskrivninger foretatt i fornøden utstrekning. I regnskap og revisjonsrapporter tar vi alltid med de garantiansvar og forpliktelser som revisjonen kjenner til og som ikke direkte framgår av status. Den anvendte kontoplan, som er felles for alle forbundene, er satt opp med det mål for øyet å gi medlemmene en full orientering om alle regnskapsforhold. Vår mening er at hovedorganisasjonens og forbundenes økonomi er betryggende og forsvarlig forvaltet.

Den av Sekretariatet 28. oktober 1952 etter initiativ fra revisjonen nedsatte komité til å utrede spørsmålet om overgang til hullkortsystem for visse arbeidsoppgaver innen fagorganisasjonen avga i 1954 sin endelige innstilling til Sekretariatet. Komitéen ble imidlertid anmodet om å fortsette med å undersøke om det var tilstrekkelig interesse innen fagbevegelsen for å opprette en hullkortsentral. Komitéen hadde en rekke konferanser med forbundene og utarbeidet budsjett for sentralens drift. Det viste seg imidlertid at ved utgangen av fristen 1. februar 1955 hadde kun 8 forbund med tilsammen 132 900 medlemmer avgitt bindende tilslutning. Komitéen hadde regnet med at det ikke ville være forsvarlig å opprette en hullkortsentral uten en tilslutning fra ca. 250 000 medlemmer og avga derfor følgende innstilling til Sekretariatet: «På grunn av at den nødvendige tilslutning fra forbundenes side ikke foreligger, utsettes spørsmålet om opprettelse av en hullkortsentral for fagorganisasjonen inntil videre.» — Komitéen mente imidlertid at det neppe var i fagorganisasjonens interesse helt å frafalle idéen og foreslo derfor videre: «Blant de interesserte forbund velges det en samordningskomité hvis oppgave blir å finne den best mulige løsning når det gjelder hullkortservise på leiebasis. Komitéen får videre den oppgave å være rådgivende for andre interesserte forbund og framlegge forslag for Sekretariatet om å opprette en hullkortsentral for fagorganisasjonen når den tilstrekkelige tilslutning foreligger.» Denne komité ble nedsatt med hovedkasserer Odd Humblen, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, som formann.

Som revisjonsutvalg valt av kongressen har følgende funget: Peder Birkeland, Halfdan Wigaard og Johan Didriksen. Revisjonssjefen har deltatt i alle møter i revisjonsutvalget.

Revisjonsutvalget får seg direkte tilstilt alle Sekretariatets protokoller i avskrift, og det er holdt regelmessige månedlige møter med nødvendige tilleggs møter i den utstrekning det har vært ønskelig.

Folkets Hus' Fond.

Fondets forvaltning og alt arbeid i forbindelse med utlån, avdrags- og rentebetaling m. v. er som vanlig ordnet direkte fra Landsorganisasjonen, mens sakene er forberedt av Folkets Hus Landsforbund.

Det er i 1955 utbetalt lån med tilsammen kr. 275 300.—. I avdrag er betalt kr. 137 820.81 og i renter på lån kr. 26 803.49. Endel av rentene har vi fått betalt av Krigsskadetrygden for hus som ble totalskadet under krigen.

Rente- og avbetalingsforholdene må betegnes som tilfredsstillende.

Utlånskontoen viste pr. 31. desember 1955 kr. 1 216 456.21.

Fondets formue er i året økt med kr. 540 852.95 og var pr. 31. desember kr. 5 759 052.71. Endel av formuen er plasert i pantobligasjoner i fast eiendom.

Folkets Hus Landsforbund har i 1955 fått utbetalt til sin virksomhet kr. 58 000.—.

Pensjonskassen.

Arbeidsutvalget har i 1955 bestått av: Hans Hegg, P. Mentsen, Ingv. Haugen, Arne Kr. Meedby og Ragna Karlsen, den siste valt av funksjonærene.

I 1955 er det opptatt 62 nye medlemmer, hvorav 1 kvinne over 40 år og 10 menn over 45 år.

Det er utmeldt 63.

Ved årets slutt var medlemstallet 754.

Det er i årets løp tilmeldt 24 nye stillinger. Av disse er 17 tilmeldt etter bestemmelsen i § 5 c om sideordnede organisasjoner eller institusjoner.

I pensjoner er i alt utbetalt kr. 839 477.30, mot kr. 732 801.76 i 1954. Pensjonene fordeler seg slik:

65 alderspensjoner	kr. 548 432.93
46 enkepensjoner	» 233 222.33
9 uførhetspensjoner	» 39 141.64
8 ekstra enkepensjoner	» 18 680.40

Som engangsinnskudd for nye stillinger er innbetalt kr. 54 742.60.

Innestående innskudd for medlemmer som er trådt ut av kassa, utgjør kr. 225 530.82.

Årets regnskap viser et tilfredsstillende resultat for så vidt som økingen i pensjonsutgiftene, kr. 107 000.—, er dekket ved økte inntekter, uten at det har vært nødvendig å gjøre bruk av garantibestemmelsene. En må likevel være forberedt på fortsatt sterk øking i pensjonsutgiftene. Kassen hadde ved utgangen av 1955 bare 8 flere pensjonister enn ved utgangen av forrige år.

1956 startet med et større antall nye pensjonister enn økingen gjennom hele året 1955 og dette gjør at en må være innstilt på større påkjenning i neste regnskapsår. Inntektene ligger også i år mer enn 25 prosent over de samme utgifter og garantibestemmelsen i § 13, siste ledd, kommer derfor ikke til anvendelse for 1955.

Landsorganisasjonens skole.

Styret for skolen.

Styret for skolen har bestått av følgende: Konrad Nordahl, formann, Hans Hegg, nestformann, Jens Berg, Anders Mørk, Anton Andresen og Lucie Andresen.

Lærer Erling Rønneberg ble konstituert som styrer for skolen fra 1. mai 1955 til 1. mai 1956, — som sådan har han også vært til stede på styremøtene.

Kursvirksomheten.

Det er i årets løp holdt følgende kurs:

2/1 — 9/1	Noregs Ungdomslag	42	deltakere.
9/1 —15/1	D.N.A.	52	»
23/1 —29/1	Distriktsnemnda for Østfold	21	»
6/3 —12/3	Arbeidernes Opplysningsforbund	33	»
13/3 —26/3	Arbeidernes Opplysningsforbund	29	»
27/3 — 2/4	Arbeidernes Opplysningsforbund	31	»
6/4 —11/4	Oslo Distriktslag av A.U.F.	57	»
17/4 —20/4	Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund ..	34	»
17/4 —23/4	Norsk Papirindustriarbeiderforbund	29	»
24/4 —30/4	Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund	41	»
2/5 — 7/5	Arbeidsdirektoratet	50	»
8/5 —21/5	A.O.F. Komitéen for amerikansk-norsk studiearbeid	23	»
22/5 —28/5	A.O.F. Kvinnekurs	31	»
5/6 —11/6	Norsk Støperiarbeiderforbund	37	»
29/5 — 4/6	Norsk Bokbinder- og Kartonasjearb.forb. ..	29	»
26/6 — 9/7	A.O.F. Komitéen for amerikansk-norsk studiearbeid	39	»

10/7 —21/7	Britisk—norsk sommerskole	38	deltakere
24/7 —30/7	Den nordiske sko- og lærarbeider Union ..	46	»
31/7 — 6/8	Arbeidernes Avholdslandslag	41	»
7/8 —13/8	D.N.A. Kvinnesekretariatet.		
	Nordisk studieuke	31	»
14/8 —20/8	Dansk-norsk-svensk Stenindustri- arbeiderforbunds felleskurs	37	»
21/8 —27/8	A.O.F. Ungdomskurs	27	»
28/8 — 3/9	Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund. Dansk-svensk-norsk kurs for lærlinger og unge arbeidere	48	»
4/9 —17/9	Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund	42	»
18/9 —24/9	Norsk Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.	30	»
24/9 —26/9	Kooperative Funksjonærers Forening	21	»
24/9 —26/9	Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund	24	»
7/10— 9/10	Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund. «Lærlingeloven»	36	»
9/10—15/10	Norsk Tjenestemannslag	40	»
16/10—10/12	L.O.-skolen	32	»
23/10—29/10	D.N.A.	33	»
18/11—20/11	Norsk Telegraf- og Telefonforbunds stedsstyre i Oslo. Kvinnekurs	21	»
29/12—1/1-56	Noregs Ungdomslag	40	»

I tillegg til forannevnte kurs er det av ulike organisasjoner holdt endel helgekurs. For øvrig har skolen i de ledige perioder vært bortleid til ulike organisasjoner og institusjoner. Det har også vært endel besøk på skolen, bl. a. 9 spanske flyktninger den 18. august og 7 jugoslaviske ungdomsledere den 25. september.

Økonomien.

Regnskapet for 1954—55 viser et driftsoverskudd på kr. 1 095.25 etter at kr. 845.42 er ekstraordinært avskrevet på lysaggregatet. På vanninnlegget i skolebygning og vaktmesterboligen er ordinært avskrevet kr. 4 500.— for hver og på lysaggregatet kr. 1 000.—, tilsammen kr. 10 000.—, som er tatt av lånekonto. Så vel lysaggregatet og vanninnlegget er dermed avskrevet i sin helhet.

I regnskapsåret har skolen hatt 14 323 kostdøgn, hvorav 2 414 til personalet. Matøret er beregnet til kr. 4.31.

Anlegget.

I 1955 er det foretatt et større oppussings- og reparasjonsarbeid på skolebygningene og lærerboligen. Påkostningene beløper seg tilsammen til ca. kr. 17 000.—.

I underetasjen i kjøkkenfløyen er innredet et kaffekjøkken som elevene har anledning til å nytte til personlig behov.

Til dekning av omkostningene til dette har skolen mottatt kr. 1 500.— fra Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund.

Sørmarka Folkehøgskole.

Driften av Sørmarka Folkehøgskole er innstilt også for året 1956. Tilskudd fra staten er mottatt for den del av året 1955 som vi hadde utbetaling av lønn til lærerne og til arbeidsgiverens andel av syketrygd. Dessuten er det fra Akershus fylke mottatt et tilskudd til biblioteket. Tilsynet med biblioteket er tillagt styreren for Landsorganisasjonens skole, Erling Rønneberg.

Opplysningsarbeidet i fagorganisasjonen.

Omfanget av det opplysningsarbeid som drives innen fagorganisasjonen, lar seg ikke så lett registrere statistisk, bl. a. fordi så mange fagorganiserte deltar i studiearbeid, i studieringer, kveldsskoler og kurs, som arrangeres av ikke-faglige organer. Det må en alltid ha for øye når en vurderer den årlige oversikten.

Ifølge oversikten går antallet av studieringer, arrangert av fagforeninger, tilsynelatende tilbake, det var 529 i 1952, 514 i 1953, 557 i 1954 og 429 i 1955. Antall større kurs for de samme år har vært henholdsvis: 50, 60, 43 og 44. Antallet kortere kurs viser derimot stigning i en tendens som for øvrig er merkbar i alt opplysningsarbeid. Tallene viser:

1952	113	helgekurs med	2 484	deltakere.
1953	117	—>—	» 2 735	—>—
1954	187	—>—	» 4 459	—>—
1955	204	—>—	» 4 494	—>—

For øvrig henvises til tabellen i slutten av denne beretning.

LO-skolen.

Etter at folkehøgskolen foreløpig er innstilt på Sørmarka, og Erling Rønneberg er knyttet til skolen som leder, var det naturlig å overlate ham ledelsen av L.O.-skolen i 1955. Den tok til den 16. oktober og varte til 10. desember. Det var i alt 32 deltakere fra 16 forbund, som fordelte seg slik:

Norsk Kommuneforbund	4 deltakere.
» Jern- og Metallarb.forb.	3 »
» Kjemisk Industriarb.forb.	3 »
» Arbeidsmannsforbund	2 »
» Elektr.- og Kraftstasjonsforb.	2 »
» Hotell- og Restaurant-Arb.-Forb.	2 »
» Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forb.	2 »
» Papirindustriarb.forb.	2 »
» Sjømannsforbund	2 »
» Skog- og Landarb.forb.	2 »
» Telegraf og Telefon	2 »
» Bokbinder- og Kartonasjearb.forb.	1 »
» Bygningsindustriarb.forb.	1 »
» Postforbund	1 »
» Transportarbeiderforbund	1 »
Lensmannsbetjentenes Landslag	1 »
Arbeidernes faglige Landsorganisasjon	1 »

32 deltakere.

Landsorganisasjonens sekretariat bevilget i alt 17 stipend til årets skole. Lærere ved skolen var:

- «Arbeiderbevegelsens historie», *Aage Henriksen, Martin Tranmæl.*
- «Tillitsmannskunnskap», *Anders Mørk.*
- «Arbeidstvist-, Ferie- og Arbeidervernlov», *Arne Kr. Meedby, Kåre Halden.*
- «Sosialøkonomi», *Erling Rønneberg.*
- «Produktivitetsspørsmål», *Egil Ahlsen, Kåre Hansen.*
- «Norsk, møteledelse, taleteknikk», *Jon Stenklev.*
- «Samfunnslære», *Alf Nordhus.*
- «Områdeplanlegging, sysselsettingsproblemer», *Halvard Bojer.*
- «Utenrikspolitik», *Jon Sanness, Erik Loe, Jacob Sverdrup.*

Aktuelle faglige, politiske og økonomiske problemer:

- «Funksjonærene», *Sverre Bolstad.*
- «Statstjenestemennene», *Odd Høidahl.*
- «Sjømannsforhold», *Erling Tollerud, Olaf Karling.*
- «Handel og Kontors nye lønnssystem», *Asbjørn Olsen.*
- «Medbestemmelsesrett i bedriftene», *Olav Nordskog.*
- «Opplysningsarbeidet», *Aksel Zachariassen.*
- «Aktuelle faglige spørsmål», *Konrad Nordahl.*

- «Demokratiet i arbeidslivet», *Gunnar Ousland*.
- «Priser og lønninger», *Jon Rikvold*.
- «Vern og Velferd», *Arnfinn Olsen*.
- «Etter kommunevalget», *Trygve Bratteli*.
- «Sosialisering», *Halvard Bojer*.
- «Statsbankkomitéens innstilling», *Per Dragland*.
- «Den politiske situasjon, Kommunismen», *Haakon Lie*.
- «Kooperasjonen i Norge», *Knut Fjæstad*.
- «Politisk spørretime», *Olav Solumsmoen*.

Fondet for Dansk-Norsk Samarbeid.

Det merkes en sterk avtakende interesse for å søke Fondet for dansk-norsk samarbeid om studieopphold i Danmark. Fondet som er opprettet for å skape større forståelse mellom de enkelte grupper i Danmark og Norge, gir hvert år stipend til vitenskap, kunst, ervervsliv og arbeidere fra begge land. Fondet har internat for stipendiatene både i Danmark og Norge. Foruten fritt opphold på internatene, får stipendiatene 150 kroner pr. måned. Fra gruppen arbeidere søkte dette året 53. Gunnar Ousland er fortsatt arbeidernes representant i fondets styre.

I Danmark søkte 13 arbeidere, og 5 av disse ble innvilget stipend.

Deltakere på kurs i utlandet.

Genèveskolen hadde i 1955 11 norske deltakere. Alfa Johansen, Trondheim, og Rolf Hellem, Narvik, fikk stipend av Landsorganisasjonen.

Manchesterskolen hadde 10 norske deltakere. Anne-Lise Gulbrandsen, Hans Guttorm, Ludvig Sjøfving, Jahn Pedersen, Johan Sverre Rødsmoen og Henry Bruflat fikk hver et reisestipend på kr. 300.— av Landsorganisasjonen.

Den engelske landsorganisasjon inviterte to norske deltakere til kurs i Oxford. Bjørg Håkonsen og Håkon Andresen deltok. Den skotske landsorganisasjon inviterte også to norske deltakere til kurs i St. Andrew. Asbjørn Ottosen og Arne Knutsen deltok. Den faglige samorganisasjonen i Durham inviterte to norske deltakere til et internasjonalt kurs. O. W. Johnsen og Jens J. Jensen var deltakere.

L.O. ga reisetilskudd til alle disse kursdeltakere.

På ERO's faglige sommerskole i Esbjerg deltok: Willard Kristiansen og Kristian Grønn.

Ved et internasjonalt studieminar for ungdom i Tyskland møtte Willy Trøber.

I likhet med foregående år, inviterte det britiske utenriksdepartement 4 norske fagorganiserte til et besøk i England, nemlig:

Alf Olsen, Tromsø, Finn Kolstad, Strinda, Thoralf Bergset, Kristiansund S. og Jens Haugland, Oslo.

Besøket fant sted i tiden 11.—25. mars 1955.

Til Fircroft College ble norsk fagbevegelse innvilget et stipend av the Boeke Trust for et 10 måneders opphold på colleget. Dette ble tildelt Rolf Lystad, Sjokolade- og Sukkervarearbeiderne forening, Oslo.

Et liknende stipend ble fagorganisasjonen videre tildelt av the Boeke Trust til en kvinne for 1 års opphold ved Hillcroft College. Dette ble gitt til Audhild Heggebø, Handel og Kontor, Bergen.

Internasjonalt kurs om opplysningsvirksomheten blant arbeidere.

Universitetet i Strassburg holdt i tiden 29. juni til 2. juli 1955 en internasjonal konferanse om opplysningsvirksomheten blant arbeidere.

I konferansen deltok representanter for fagbevegelsen i de forskjellige land, arbeideropplysningsforbundene, universiteter og internasjonale organisasjoner.

Universitetet dekket utgiftene ved oppholdet.

Anders Mørk deltok i konferansen, og Arbeidernes faglige Landsorganisasjon dekket hans utgifter.

Gruppereiser for arbeidere i utlandet.

Ved søknadsfristens utløp var det i alt 19 foreninger eller grupper som søkte reisestipend av UNESCO. Stipendiet dekket reiseutgiftene fra hjemstedet og til det land en har valt å studere, og tilbake igjen til hjemstedet.

Av de 19 grupper som søkte fikk 4 stønad i 1955, nemlig:

Norsk Skog- og Landarbeiderforbund, Norsk Støperiarbeiderforbund, Tjenestemannsforeningen ved Rådhuset og Bergen Håndsetterklubb.

I tillegg til dette ble Norsk litografisk forbund tildelt et beløp som var overført fra 1954 og som skal nyttes i 1956.

Den Frie Faglige Internasjonale.

I opplysningskomitéen for den Européiske Regionale Organisasjon av den Frie Faglige Internasjonale er Aksel Zachariassen av LO's sekretariat oppnevnt som medlem, med Anders Mørk som varamann.

Det er nå mulig å søke ERO om dekning av utgifter for utenlandske forelesere til kurs. Vi har benyttet oss av dette og fått innvilget dekning av utgiftene for den amerikanske professor Humes. Han medvirket på amerikansk-norsk kurs på Sørmarka i mai måned.

Komitéen for Amerikansk-Norsk Studiearbeid.

Komitéen består av følgende medlemmer:

Formann: Einar Boyesen. *Styremedlemmer:* A. St. Langeland, Sigmund Skard og Anders Mørk.

Komitéen arrangerte et kurs for arbeidere på Sørmarka i tiden 8.—21. mai 1955, med 17 deltakere: 12 norske, 2 danske, 2 svenske og 1 engelsk deltaker. Kursleder var professor Herman Ericksson. Kursprogrammet omfattet innføring i amerikansk fagbevegelse og samfunnsliv.

Tapt arbeidsfortjeneste ved deltakelse på kurs.

AOF og fagforbundene har en komité som foreslår nye satser for tapt arbeidsfortjeneste for deltakere på innenlandske kurs når forholdene tilsier at revisjon av satsene bør finne sted. Komitéen består av følgende medlemmer:

Age Tømmereek, Norsk Postforbund, Olav Brattlie, Norsk Papirindustriarbeiderforbund, Ragnar Hansen, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Alf Ottesen, Norsk Kommuneforbund, Gunnar Myhre, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund og Harald Bråthen, Norsk Tekstilarbeiderforbund.

Fra AOF møter John O. Berg og Anders Mørk.

Under henvisning til den regulering som hadde funnet sted i lønningene foreslo komitéen at satsene for tapt arbeidsfortjeneste ble forhøyet fra 1. januar 1956 til *kr. 80.—* pr. uke for ikke-forsørgere, og *kr. 150.—* pr. uke for forsørgere, og henholdsvis *kr. 15.—* og *kr. 20.—* pr. dag for kortere kurs.

Forslaget ble forelagt Landsorganisasjonens sekretariat som godkjente dette.

Oversikt over studiearbeidet i fagorganisasjonen 1955.

Forbund	Studie- ringer		Kurs		Korte kurs		Kveld- skoler		Fore- lesnings- rekker	
	Ringer	Deltakere	Kurs	Deltakere	Kurs	Deltakere	Klasser	Deltakere	Rekker	Deltakere
Norsk Arbeidsmannsforbund	8	65	—	—	4	53	—	—	—	—
— Baker- og Konditorforbund . .	3	24	—	—	5	111	—	—	—	—
— Bekledningsarbeiderforbund . .	18	178	1	25	14	305	—	—	—	—
— Bokbinder og Kart.arb.forbund	1	10	1	30	3	62	—	—	—	—
— Bygningsindustriarb.forbund . .	18	127	2	80	16	206	—	—	—	—
— Centralfor. for Boktrykkere . . .	4	38	—	—	—	—	—	—	—	—
— Elektriker og Kraftst.forbund . .	1	6	1	42	—	—	—	—	—	—
— Fængselstjenestemannsforbund	1	7	—	—	—	—	—	—	—	—
— Forb. for Arb.ledere og Tekn.F.	—	—	1	12	4	48	—	—	—	—
— Gullsmedarbeiderforbund	2	45	—	—	—	—	—	—	—	—
— Handels- og Kontorfunksj.forb.	47	511	2	64	24	689	3	103	10	143
— Hotell- og Restaur.Arb.Forb. . .	1	5	—	—	16	243	—	—	—	—
— Jernbaneforbund	35	350	1	18	16	367	6	95	—	—
— Jern- og Metallarbeiderforbund	63	584	7	216	43	1018	—	—	—	—
— Kjemisk Industriarb.forbund . .	28	189	3	54	3	91	1	20	—	—
— Kommuneforbund	56	492	—	—	6	169	5	92	—	—
— Litografisk og Kjemgr. forbund	2	21	1	30	—	—	—	—	—	—
— Lokomotivmannsforbund	12	101	—	—	4	86	—	—	—	—
— Murerforbund	9	69	1	27	2	110	—	—	—	—
— Musikerforbund	1	6	—	—	—	—	—	—	—	—
— Nærings-ogNydelsesm.arb.forb.	17	147	2	50	5	80	—	—	10	389
— Papiindustriarb.forbund	8	83	2	54	—	—	—	—	—	—
— Politiforbund	5	48	—	—	—	—	—	—	—	—
— Postforbund	6	52	—	—	—	—	—	—	—	—
— Sjømannsforbund	—	—	3	71	—	—	—	—	—	—
— Skog- og Landarb.forbund	3	23	—	—	1	16	—	—	—	—
— Skotøyarbeiderforbund	7	67	—	—	1	8	—	—	—	—
— Stenindustriarbeiderforbund . . .	1	10	1	33	—	—	—	—	—	—
— Støperiarbeiderforbund	11	86	1	36	4	80	—	—	—	—
— Tekstilarbeiderforbund	18	140	—	—	8	205	—	—	—	—
— Telegraf- og Telefonforbund . .	7	85	—	—	1	24	—	—	—	—
— Tjenestemannslag	4	28	2	79	4	85	—	—	—	—
— Tolltjenestemannsforbund	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—
— Transportarbeiderforbund	9	85	1	18	1	21	—	—	—	—
— Treindustriarb.forbund	8	76	—	—	8	209	—	—	—	—
	415	3763	33	939	195	4296	15	310	20	552
Faglige utvalg og samorganisasjoner . .	14	155	1	17	9	198	—	—	8	223
A.O.F.s faglige kurs	—	—	9	259	—	—	—	—	—	—
L.O.-skolen	—	—	1	32	—	—	—	—	—	—
Tilsammen	429	3918	44	1247	204	4494	15	310	28	775

Samlet deltakerantall 10 744.

Arbeiderbevegelsens Arkiv.

Arkivets styre har i 1955 bestått av: Henrik Hjartøy, formann, Hans Hegg og Øistein Marthinsen fra AFL, samt Aksel Zachariassen og Olaf Wang Johnsen fra DNA.

Arbeidet med ordningen og katalogiseringen har stort sett fortsatt etter de tidligere retningslinjer. Arkivets publikums-katalog, som nå etter 10 års katalogarbeid fyller 12 skuffer med ca. 10 000 kort, omfatter nå alle lesesalens bøker samt de viktigste skrifter, trykte beretninger, protokoller og aviser som er plasert i magasinene. For at vi i en overskuelig framtid skal få registrert den resterende samlingen, har en nå begynt med en enklere registrering av denne. På denne måten har en i året rullet å katalogisere alle bøker over 50 sider i følgende grupper: Sosialøkonomi, Sosialistisk teori, Georgisme, Anarkisme, Økonomisk historie og politikk, Arbeiderbevegelsens historie, Biografi og Almindelig historie. Arkivets samling av biografiske verker utgjør nå 320 bøker.

Bibliografien over: Jubileumsskrifter fra organisasjoner tilsluttet AFL er stensilert og er sendt gratis til 90 større organisasjoner og de bytteforbindelser vi har ment vil ha nytte av den.

Utenom den vanlige tilvekst fra organisasjonene og andre forbindelser har arkivet mottatt gaver fra følgende: Tiden Norsk Forlag, NKL's forl., Deichmanske bibliotek. Norsk skolemuseum, Schweiz. Sozialarchiv og US informasjonskontors bibliotek. Fra Universitetsbibliotekets dublettsamling har arkivet fått plukke ut årganger og enkeltnummer av fagblad som manglet i arkivet. I alt er 45 årganger av eldre fagblad på denne måten blitt komplettert.

Følgende privatpersoner har gitt mindre gaver: Sigvart Ask, A. Birkeland, Edv. Bull, Ludvig Hansen, Sverre Hjertholm (Tønsberg) og John Skare (Bergen). Etter avdøde Einar Li har arkivet, fra hans familie, mottatt ca. 3 hyllemeter eldre sosialistiske bøker, brosjyrer, tidsskrifter og avisutklipp. Det meste av dette er ordnet inn i arkivet. Fra Aksel Zachariassen mottok vi 2 store kasser med bøker og brosjyrer.

Bytteforbindelsen med arbeiderarkivene i de øvrige nordiske land har vært opprettholdt. Fra arkivet i Stockholm har arkivet mottatt en kasse med to-tre hundre trykksaker, hvorav det meste er ordnet inn.

Av tilsendt stoff er endel bøker og annet videresendt til: LO-skolens bibliotek, Ringsaker folkehøgskole, Norsk Treindustriarbeiderforbund og Vitenskapsselskapets bibliotek, Trondheim. Av Oslo Arbeidersamfunds tidligere boksamling, som ble overført til arkivet i fjor, er endel blitt gitt til Universitetsbibliotekets norske avdeling.

Utplukkingen av overflødige dubletter er fortsatt og i år er ca. 15 hyllemeter sendt til lagringsstedet utenfor arkivet. I alt er nå ca. 60 hyllemeter lagret utenfor arkivet. DNA's kommunalkontors eldre arkiv er likeledes av plasshensyn anbrakt i en av arbeiderorganisasjonens arkivrom.

Til innbinding er sendt 76 bind. Når det gjelder forbundenes tilsendning av innbundne årganger av fagbladene, må vi si at den er litt treg for enkelte forbunds vedkommende. Det ser ut som de større er de «fattigste» i så måte.

Til innkjøp av nye bøker og fotokopiering av eldre manglende skrifter er brukt kr. 722. Det er i år vesentlig blitt kopiert manuskripter av hovedfagsoppgaver vedrørende arbeiderbevegelsens historie.

Registeret over organisasjonens stiftelsesår (datum) er i år økt med 4 forbunds avdelinger: Norsk Arbeidsmandsforbund, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund og Norsk Murerforbund. Under halvparten av oppgavene er sendt inn fra foreningene, resten har arkivet funnet fram til fra beretninger og andre kilder.

Oslo Typografiske forening, som nå er eier av Wilses gt. 1, overtok ved tilflyttingen hit arkivets kontor- og arbeidsrom ut mot Wilses gt. Arkivet overtok et mindre arbeidsrom mot gårdsplassen og samtidig ble den tidligere publikumsgarderoben i kjelleren innredet til magasinrom. Ved en oppsetting av et par reoler her, vil arkivets magasinplass være sikret en tid framover. I forbindelse med flyttingen ble en lenge ønsket støving av samlingen utført.

Besøket på lesesalen og utlånet av skrifter har vært omtrent som i fjor. De skriftlige forespørsler noe mindre.

Aage Henriksen tiltrådte på ny i Arkivet den 1. desember etter sin midlertidige overflytting til Arbeidernes Opplysningsforbund. Guldborg Monrad, fratrådte etter oppnådd pensjonsalder den 31. desember. Arne Onsheim (Universitetsbiblioteket) har arbeidet som ekstrahjelp en halv dag i uken det meste av året.

Norsk Produktivitetsinstitutt.

Norsk Produktivitetsinstitutt (NPI) ble opprettet ved stortingsvedtak den 8. juni 1953 og begynte sin virksomhet i januar 1954. NPI's formål er å fremme produktiviteten i industri, håndverk og omsetning til beste for forbrukere, arbeidstakere og eiere. Bakgrunnen for instituttets opprettelse er å finne i den amerikanske tekniske hjelp (Marshall-hjelpen) som har hjemmel i den økonomiske sosiallov av 1948 med senere endringer, bl. a. den såkalte Benton Moody Amendment av 1952, som stillet til disposisjon 100 millioner dollars for produktivitetsfremmende tiltak i de land i Vest-Europa som deltar i det gjensidige sikkerhetsprogram, (Mutual Security Act av 1951).

Av den ovennevnte dollarbevilling på 100 mill. ble Norge tildelt 4 millioner dollar, tilsvarende en motverdi på kr. 28 560 000. Tildelingen ble gitt på nærmere vilkår, som finnes i en avtale mellom De forente stater og Norges regjeringer av 29. mai 1953.

Av den samlede bevilling fikk NPI ved stortingsvedtak av 8. juni 1953 bevilget kr. 10 260 000 som et disposisjonsfond, foruten at det over det ordinære statsbudsjett ble bevilget 5 millioner til et urørlig grunnfond, hvorav renteavkastingen bare kunne brukes til dekking av administrasjonsutgifter.

For øvrig ble det bevilget 10 millioner til et lånefond for produktivitetsfremmende tiltak i industri, håndverk og omsetning, under Industridepartementet.

Ovennevnte midler som er stilt til disposisjon for produktivitetsfremmende tiltak, er forutsatt disponert innen 1. juli 1957. Imidlertid har Stortinget ved vedtak av 15. november 1955 gitt Handelsdepartementet fullmakt til å treffe avtale med de amerikanske myndigheter om disponeringen av den gjenværende del av motverdien av den valutastøtte Norge har mottatt som gave fra De forente stater. Motverdien skal i henhold til stortingsvedtaket brukes til bestemte formål. 10 millioner stilles til disposisjon for NPI.

Av disse 10 mill. kroner er det igjen avsatt 1 mill. til produktivetskurs, arrangert av AFL, men disse penger kan først nyttes fra 1. juli 1956.

Av foranstående framgår at finansieringsspørsmålet når det gjelder produktivetsarbeidet gjennom NPI, nå er løst fram til 1962.

Landsorganisasjonen har vært representert i NPI's råd ved Konrad Nordahl, Alf Andersen, Josef Larsson, Egil Ahlsen, Per

Borgersen, Fritz W. Hannestad og Alfred Nilsen. I rådets arbeidsutvalg ved Alf Andersen, Egil Ahlsen og Josef Larsson.

I henhold til NPI's vedtekter er det opprettet 3 underutvalg: Fagutvalget for industri, fagutvalget for håndverk og fagutvalget for omsetning.

I fagutvalget for industri er Landsorganisasjonen representert ved Karsten Torkildsen og Olav Bruvik.

I fagutvalget for håndverk ved Th. Andresen. I fagutvalget for omsetning ved Olav Strand.

NPI's arbeidsutvalg har i løpet av 1955 hatt 11 møter og behandlet 199 saker.

Fagutvalget for industri har i løpet av året hatt 8 møter og behandlet 84 saker.

Fagutvalget for håndverk har hatt 4 møter og behandlet 33 saker. Fagutvalget for omsetning har i løpet av året hatt 11 møter og behandlet 107 saker.

Statens Feriefond.

Kontorsjef Jens Berg har vært Landsorganisasjonens representant i styret for Feriefondet i 1955.

Med godkjenning av Kommunal- og Arbeidsdepartementet ble det til ferieformål i 1955 ytt i alt kr. 1 808 200.—, som fordeles seg således:

I. Til husmorferier	kr.	400 000.—
II. Til turistforeninger, til bygging og istandsetting av hytter	»	170 000.—
III. Landslaget for Norske Ungdomsherberger	»	70 000.—
IV. Til bygging, utvidelse og utbedring av feriehem som hører under fagforeninger, tilsammen 79 fagforeninger	»	548 300.—
V. Til bygging, utvidelse eller utbedring av «andre feriehem»	»	308 900.—
VI. Støtte til ferie for gamle på vilkår som tilsvarende støtte til husmorferier	»	23 000.—
VII. Til andre ferieformål	»	288 000.—

Tilsammen: kr. 1 808 200.—

Komitéer, utvalg, råd og styrer.

Landsorganisasjonen har i 1955 vært representert i følgende offentlige komitéer, utvalg, råd og styrer:

Arbeidervern, komité for revisjon av lov om:

Alf Andersen og Alf Nordhus med H. L. Børsum som varammann.

Arbeidsdirektoratet:

Styret: Til 1. juli, Elias Volan og Alf Andersen med P. Mentzen og Chr. Henriksen som varamenn.

Etter 1. juli, Alf Andersen og Bjarne Dahlberg med P. Mentzen og Kristian Nilsen som varamenn.

Arbeidstilsynsrådet:

Hans Hegg med Peder Birkeland som varamann.

Arbeidstvister, komité til revisjon av lov om:

Konrad Nordahl og Alf Nordhus med P. Mentsen som varammann.

Aspirantnemnda (Utenriksdepartementet):

Ingvald Haugen med Idar Norstrand som varamann.

Bedriftslegerådet:

Jens Berg med Frank Hansen som varamann.

Direktoratet for fiendtlig eiendom:

Styret: Emil Torkildsen.

Engangsskatt på formuestigning, rådgivende utvalg for:

Emil Torkildsen med Alfred Ljøner som varamann.

Ferieloven, komité for revisjon av:

Arne Kr. Meedby.

A/S Finnmark og Nord-Troms Fiskeindustri:

Styret: Alf Olsen, Tromsø.

Representantskapet: Alfred Skar.

Folketrygdkomiteén:

Hans Hegg.

Folk og Forsvar:

Styret: P. Mentsen.

Forbrukerrådet:

Gullborg Nyberg til 6/8 med Paul Engstad som varamann.

Heimevernets Landsråd:

Jens Berg med Knut Møller som varamann.

Håndverk- og industriskolenes fellesutvalg i Oslo:
Kåre Hansen.

Internasjonale sosialpolitiske saker, rådgivende komité for (ILO):

Konrad Nordahl og P. Mentsen med Ingvald Haugen og Arne Kr. Meedby som varamenn.

Internasjonalt økonomisk samarbeid, rådet for:

Konrad Nordahl med P. Mentsen og Kjell Holler som varamenn.

Landsklagenemnda for engangsskatten:

Alfred Nilsen med Karl Furuskjegg som varamann.

Landsrådet for produksjonsutvalgene:

Alf Andersen, Anton Andresen og Egil Ahlsen med Paul Engstad og Anker Nordtvedt som varamenn.

Losloven, komité for revisjon av:

Paul Engstad med Alf Nordhus som varamann.

Lærlingerådet for håndverk, industri, kontor og handel:

Håndverksgruppen: Emil Torkildsen med Johan Øien, Oslo, som varamann.

Industrigruppen: Leif Skau med Elof Strand, Greåker, som varamann.

Handelsgruppen: Karl Hansen, Larvik, med Sofie Nilsen, Trondheim, som varamann.

Kontorgruppen: Sverre Bolstad med Alfred Nilsen som varamann.

Nasjonalkomiteén for rasjonell organisasjon, Den norske:

Egil Ahlsen med Harald Andersen som varamann.

Norges Eksportråd:

Kjell Holler med Arne Kr. Meedby som varamann.

Karsten Torkildsen med Walther Kristiansen som varamann.

Kaare Pehrsen med Erling Frogner som varamann.

Norsk-Britisk kulturkommisjon:

Underkomité for utveksling av arbeidere: Hans Hegg.

Norsk Samband for De Forente Nasjoner:

Alfred Skar.

Norsk seksjon for nordisk samarbeid vedrørende omsorgen for de eldre:

Th. Andresen.

*Norsk Produktivitetsinstitutt:**Medlemmer av rådet:*

Konrad Nordahl, Alf Andersen, Josef Larsson, Egil Ahlsen, Per Borgersen, Fritz W. Hannestad og Alfred Nilsen.

Varamenn: Th. Andresen, Olav Bruvik, Karsten Torkildsen, Kaare Pehrson. Walther Kristiansen, Nils O. Eikevik og Johan Moksnes.

Arbeidsutvalget:

Alf Andersen, Egil Ahlsen og Josef Larsson.

Varamenn: Th. Andresen, Per Borgersen og Alfred Nilsen.

Faglig utvalg for håndverk:

Th. Andresen med Fritz W. Hannestad som varamann.

Faglig utvalg for industri:

Karsten Torkildsen og Olav Bruvik med Kaare Pehrson og Erling Frogner som varamenn.

Offentlig lønnsstatistikk, utvalget for:

Kjell Holler med Aslaug Jullum som varamann.

Opplæringsfondet for praktisk arbeid:

Ragnvald Nygård, Fredrikstad, og Arne Forseth, Trondheim.

Penge- og Bankkomitéen av 1950:

Kjell Holler.

Pensjonstrygden for statens arbeidere:

Styret: Albert Karlsen med Gustav Nymark som varamann.

Sentralrådet for drifts- og produksjonsutvalg ved statens virksomheter:

Egil Halvorsen, Evald Bekkevad og Leif Skau med Chr. Henriksen, Aage Tømmereek og Johan Henriksen som varamenn.

Sivilforsvarsrådet:

Th. Andresen med Paul Engstad som varamann.

Reduksjon av arbeidstiden, komité for spørsmålet om:

Konrad Nordahl og Josef Larsson med Kjell Holler som varamann.

Statens Bergverkskomité (Industridepartementet):

P. Mentsen og Ole Beck.

Statens Eksportkredittkommisjon:

Kjell Holler.

Statens fellesstyre for malmundersøkelsene i Norge:

Arne Kr. Meedby.

Statens Feriefond:

Jens Berg med Gullborg Nyberg som varamann til 6/8.

Statens Ferieråd:

Jens Berg med Gullborg Nyberg som varamann til 6/8.

Statens likelønnskommité (Kommunal- og Arbeidsdepartementet):

P. Mentsen, Gullborg Nyberg til 6/8 og Ragna Karlsen.

Statens Teknologiske Institutt:

Styret: Hans Hegg med Egil Ahlsen som varamann.

Teknisk Forskningskommité:

Anders Mørk.

Tiedemann J. L.s, Tobaksfabriks stipendiefond:

Konrad Nordahl.

Tiltak til økt personlig sparing, samarbeidsutvalg for:

Kjell Holler med Jon Rikvold som varamann.

Tiltaksrådet:

P. Mentsen med Alf Andersen som varamann.

Ulykkestrygd for industriarbeidere, utvalg for endringer i lov om:

Arne Kr. Meedby.

Utbygningsfondet for Nord-Norge:

Styret: Konrad Nordahl med P. Mentsen som varamann.

Utvalg til drøfting av spørsmålet om bedriftene i håndverk og industri har et samlet økonomisk tap på lærlingene (Kirke- og Undervisningsdepartementet):

Th. Andresen og Leif Skau med Paul Engstad og Arne Rønning som varamenn.

Utvalget for de tekniske skoler:

Egil Ahlsen, Nils O. Eikevik.

Varedeklarasjoner og kvalitetsmerking, hovedkommitéen for (Forbrukerrådet):

Paul Engstad med Jon Rikvold som varamann.

Yrkesopplæringsrådet for håndverk og industri:

Leif Skau med Paul Engstad som varamann.

Økonomiske spørsmål, rådgivende kommité for visse (særlig tollspørsmål) (Utenriksdepartementet):

Jon Rikvold.

Bransjerådene.

Arbeidernes representanter i bransjerådene i 1955 har vært:
Bergverkene:

Ole Beck, Norsk Arbeidsmandsforbund, varamann Chr. Henriksen, Norsk Arbeidsmandsforbund.

Edv. Laxå, Sulitjelma, varamann Einar Schei, Løkken.

Elektroteknisk industri:

Rolf H. Olsen, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, varamann Bj. Klafstad, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund.

Kåre Hansen, Oslo faglige Samorganisasjon, varamann Kåre Beckstrøm, Porsgrunn.

Konfeksjonsindustrien:

Rudolf Eriksen, Norsk Bekledningsarbeiderforbund, varamann Hilda Andersson, Norsk Bekledningsarbeiderforbund.

Julie Gimre, Sandnes, varamann Konrad Hjørnevik, Bergen.

Motorindustrien:

Håkon Thesen, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, varamann Leif Skau, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund.

Ole A. Westad, Molde, varamann Martin Skagestad, Mandal.

Papir-, cellulose- og tremasseindustrien:

Kaare Pehrson, Norsk Papirindustriarbeiderforbund, varamann Olav Bratlie, Norsk Papirindustriarbeiderforbund.

Viktor Moberg, Halden, varamann William Henriksen, Skien.

Sagbruk og høvlerier:

Emil Reiersen, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, varamann Jon Wivegh, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, til 6/11.

Brede Kristiansen, Skotterud, varamann Sigurd Engen, Bru-munddal.

Klaus Kjelsrud, Norsk Skog- og Landarbeiderforbund, varamann Alfred Ljøner, Norsk Skog- og Landarbeiderforbund.

Sildolje- og sildemelindustrien:

Karsten Torkildsen, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, varamann Sverre Enger, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund.

Alf Arnesen, Fosnavåg, varamann Wilhelm Mannsverk, Nordbø pr. Karmøy.

Skipsbyggingsindustrien:

Josef Larsson, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, varamann Arthur Arnesen, Oslo.

Hans Mostad, Fredrikstad, varamann Arthur Andersen, Bergen.

Skotøy- og lærindustrien:

Anton Andresen, Norsk Skotøyarbeiderforbund, varamann William Olsen, Fredrikstad.

Axel Erichsen, Norsk Skinn- og Lærarbeiderforbund, varamann Thorleif Gundersen, Norsk Skinn- og Lærarbeiderforbund.

Støperiindustrien:

Jahrmann Hagen, Norsk Støperiarbeiderforbund, varamann Per Andersen, Norsk Støperiarbeiderforbund.

Bjarne Nilsen, Drammen, varamann Karl Svendsen, Oslo.

Teglverksindustrien:

Odin Rønbeck, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, varamann Eugen Johannessen, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund.

Gottfred Gustavsen, Ø. Aker, varamann Trygve Pettersen, Fredrikstad.

Tekstilindustrien:

Olav Bruvik, Norsk Tekstilarbeiderforbund, varamann Gulbrand Brauer, Norsk Tekstilarbeiderforbund.

Hjalmar Romslo, Ytre Arne, varamann Birger Andersen, Oslo.

Gunnar Nilsen, Norsk Bekledningsarbeiderforbund, varamann Harald Andersen, Oslo.

Riksyikesutvalgene.

Arbeidernes representanter i riksyikesutvalgene i 1955 har vært:

Bakere:

Johan B. Magnussen, Oslo, varamann Wulf Segall, Oslo.

Olav Jacobsen, Tromsø, varamann Kristian Hodne, Stavanger.

Bil- og Karosseriarbeid:

Rolf H. Olsen, Oslo, varamann Lorang Zetlitz, Oslo.

Einar Åmodt, Oslo, varamann Odd Hansen, Mjøndalen.

Sigurd Landeskog, Bergen, varamann R. P. Rasmussen, Oslo.

Hartlov Drogshøy, Høybråten, varamann Edgar Erlandsen, Oslo.

Bokbindere:

Øistein Marthinsen, Oslo, varamann Johan Bøe, Oslo.
 Otto Abrahamsen, Bergen, varamann Sigurd Løbøe, Bergen.

Boktrykkere:

Emil Torkildsen, Oslo, varamann Thorleif Aschim, Gjøvik.
 Robert Bergh, Bergen, varamann Paul Fredriksen, Oslo.

Buntnakere:

Sven Rustad, Oslo, varamann Erik Skjolden, Oslo.
 Jørgen Stenseth, Bergen, varamann Trygve Myhrvold, Drammen.

Bygg- og møbeltapetsere og salmakere:

Oscar Aas, Oslo, varamann Ove Engen, Oslo.
 Frithjof Andersson, Oslo, varamann Kristian Skau, Bergen.
 Ørnulf Eriksen, Oslo, varamann Ludvig Tuggerud, Oslo.

Bøssemakere:

Anton Ulleberg, Kongsberg, varamann Knut Birkeland, Kongsberg.
 Rolf Andersen, Oslo, varamann Kjell Jonassen, Asker.

Dame- og herrefrisører:

Sigurd, Danielsen, Oslo, varamann Kristoffer Klingberg, Oslo.
 Jørgen Frønes, Porsgrunn, varamann Gunnar B. Hverven, Oslo.
 Chr. Hansen, Oslo, varamann Malmfrid Eilertsen, Bergen.
 Gunvor Larsen, Oslo, varamann Ingeborg Sandvik, Oslo.

Elektrikere:

Ludvig Gundersen, Oslo, varamann Lars Søreise, Oslo.
 Joh. Henriksen, Oslo, varamann Jens Sørensen, Oslo.
 Harry Hansen, Oslo, varamann Ragnar Romsaa, Oslo.
 Normann Fladeby, Fredrikstad, varamann Hans Hvaal, Hauge-sund.
 Ivar Åsen, Rødberg st., varamann Harris Svendsen, Hauge i Dalane.

Feiere:

Roald Thyrum, Oslo.
 Ragnar Treseng, Oslo, varamann Ragnar Lundgren, Sandvika.

Fotografer:

Bjørnulf Nygren, Oslo, varamann Odd Østmo, Oslo.
 Kjell Vik, Oslo, varamann Bjørn Felle, Oslo.

Garderobefargere og kjemiske rensere:

Anker Nordtvedt, Oslo, varamann Gunnar Gulbrandsen, Oslo.
 Peder Gulliksen, Trondheim, varamann Alf Larsen, Oslo.

Glassmester-, glassliper- og speilbeleggerfaget:

Ivar Kind, Oslo, varamann Ansgar Tollefsen, Oslo.
 Sverre Ahlstrøm, Oslo, varamann Svend Syvertsen, Oslo.
 Harry Svendsen, Bergen, varamann Ivar Hagen, Trondheim.
 Magne Gilje, Stavanger, varamann Kjell Gulbrandsen, Bergen.

Gravører:

Karl Moltzau, Oslo, varamann Einar Nordby, Oslo.
 Oddvar Andresen, Oslo, varamann Reidar Gulliksen, Oslo.

Gullsmeder:

Hugo Lindahl, Oslo, varamann Erik Johnsson, Oslo.
 T. S. Ridar, Oslo, varamann Gunnar Nordhagen, Oslo.

Handel:

Erling A. Hansen, Oslo, varamann Seling K. Johansen, Oslo.
 Ove Olsen, Kongsvinger, varamann Fredrik Frotjold, Bergen.
 Monrad Sæbø, Bergen, varamann Fredrikke Lange Berg, Oslo.
 Willy Johannessen, Gjøvik, varamann Sverre Strandmoe, Oslo.
 Olav Strand, Oslo, varamann Marie Simensen, Hamar.
 Knut Jensen, Oslo, varamann Odd Woldseth, Trondheim.
 Thora Johansen, Oslo, varamann Helge Johannessen, Oslo.

Høvlerier og sagbruk:

John Wivegh, Oslo, varamann Emil Reiersen, Oslo.
 Erling Christensen, Trondheim, varamann Johannes Johannessen, Fredrikstad.

Instrumentmakere — kirurgisk, ortopedisk og bandagister:

Thorleif Finsrud, Oslo, varamann Ivar Sørensen, Oslo.
 Frank Pedersen, Oslo, varamann Erling Skogly, Oslo.

Instrumentmakere — optisk, nautisk og matematisk:

Knut Reistad, Oslo, varamann Gunnar Andersen, Oslo.
 Elmer K. Faaborg, Oslo, varamann Harry E. Andresen, Oslo.

Jernindustrien:

Josef Larsson, Oslo, varamann Leif Skau, Oslo.
 Elof Strand, Greåker, varamann Th. Rosenberg Larsen, Sandefjord.
 Tor Aspengren, Oslo, varamann Hans Nyborg, Oslo.
 Paul Norderud, Oslo, varamann Peder Hilland, Hamar.
 Ivar Lønseth, Drammen, varamann Sverre Teigen, Drammen.
 Per Andersen, Oslo, varamann Bjarne Nilsen, Drammen.
 Bjarne Andersen, Kolbotn, varamann Alf Hansen, Oslo.

Kjole- og draktsyere:

Olaug Besserud, Oslo, varamann Ruth Formo, Oslo.
Walborg Porten, Bergen, varamann Astrid Takvam, Bergen.

Konditorer:

Bjarne Ask, Bærum, varamann Odd Maure, Oslo.
Magnus Pedersen, Bergen, varamann Magnus Værnes, Trondheim.

Kontorarbeid:

Thor Skogfelt, Oslo, varamann Werner Svendsen, Porsgrunn.
Harry Raanes, Trondheim, varamann Astrid Libæk, Oslo.
Sigurd Halvorsen, Oslo, varamann Karen Marie Sohlie, Oslo.

Kobber- og blikkenslagere:

Thorbjørn Kristoffersen, Oslo, varamann Carsten E. Nicolay-
sen, Oslo.
Per Berg Johnsen, Bærum, varamann Rolf Pedersen, Dram-
men.

Kurvmakere:

Godtvald Olsen, Oslo, varamann Elias Rodvang, Oslo.
Edvin Hagen, Oslo, varamann Olaf Finstad, Oslo.

Litografer:

Eivind Nilsen, Oslo, varamann William Andresen, Oslo.
Olaf Mikkelsen, Bergen, varamann Ole Tjensvold, Stavanger.

Malere:

Lage Haugsnes, Trondheim varamann Oscar Skogly, Lille-
hammer.
Hjalmar Fiskvik, Oslo, varamann Harald Skoglund, Oslo.

Modister:

Gunnar Nilsen, Oslo.
Else Svemyr, Oslo.

Murere:

Thorleif Andresen, Oslo, varamann Lorang Kristiansen, Oslo.
Arne Langeland, Bergen, varamann Einar Brix, Sandefjord.

Paraplymakere:

Ivar Johansson, Oslo, varamann Otto Ihlen, Oslo.
Ruth Næss, Oslo, varamann Ella Vibokt Jensen, Oslo.

Radioindustrien:

Ragnar Kragstad, Oslo, varamann Kjell Abrahamsen, Oslo.
Erling Johansen, Oslo, varamann Egil Kyrre Berg, Bærum.
Reidar Nordvold, Oslo, varamann Jørgen Strømstad, Oslo.

Reprodusører:

Karsten Vogler, Oslo, varamann Kåre Johansen, Oslo.
Reidar Olsen, Trondheim, varamann Arne Larsen, Stavanger.

Rørleggere:

Arne Rønning, Oslo, varamann Otto Karstensen, Oslo.
Georg Olsen, Stavanger, varamann Kåre Berthelsen, Kristiansand S.
Kåre Blystad, Oslo, varamann Håkon Assjer, Oslo.

Seilmakere:

Victor Larsen, Drammen, varamann Frithjof Gundersen, Drammen.
August Jørgensen, Horten, varamann Thorvald Antonsen, Horten.

Skomakere:

Ingvald Hansen, Oslo, varamann Arne Schou, Oslo.
Monrad Vågenes, Bergen, varamann Ole Sæthre, Ålesund.

Skreddere:

Gunnar Nilsen, Oslo, varamann Arne Dokken, Oslo.
Nils Sundseth, Trondheim, varamann Egil Syljeseth, Kristiansand S.

Slaktere og pølsemakere:

Karl Braathen, Oslo, varamann Henning Dahl, Oslo.
Heine Lütcherath, Oslo, varamann Alf Gondrosen, Oslo.
Eivind Olstad, Hamar, varamann Rolf Opsahl, Grorud.

Smeder:

Tormod Hegdal, Trondheim, varamann Ferdinand Ferdinandsen, Stavanger.
Alfred Aas, Oslo, varamann Håkon Kristoffersen, Fredrikstad.

Snekkere:

Kristian Nilsen, Oslo, varamann Birger Gaustad, Oslo.
Paul Kjellerup, Oslo, varamann Rolf Thoresen, Oslo.
Harry Berg, Oslo, varamann Rolf Johnsen, Strømmen.

Stein-, jord- og sementarbeidere:

Eugen Johannessen, Oslo, varamann Andreas Søvik, Oslo.
Terje Rislå, Kristiansand S., varamann Bjarne Berg, Trondheim.

Steinhoggere:

Waldemar Blom, Grorud, varamann Hans Hansen, Drammen.
Einar Olausen Minge, Greåker, varamann Evald Eklund, Fredrikstad.

Tannteknikere:

Ove Rui, Oslo, varamann Tor Hagen, Oslo.
 Ole Bakke, Bergen, varamann Kjeld Warberg, Bergen.

Tekstilindustrien:

Hjalmar Nilsen, Sandnes, varamann Gunnar Haugland, Ytre Arna.
 Gulbrand Brauer, Oslo, varamann Martin Kristiansen, Oslo.
 Arthur Hepsøe, Trondheim, varamann Harry Rød, Bergen.
 Bernhard Kalland, Skarnes, varamann Ellen Kristoffersen, Oppegård.
 Ingeborg Jansen, Drammen, varamann Petra Mo, Ørstavik.

Tømrere:

John Øien, Oslo, varamann Eilert Lorentzen, Oslo.
 B. Grimstad, Bergen, varamann M. Helgevold, Stavanger.

Urmakere:

Kjell Dyrud, Bærum, varamann Arne Johnsen, Oslo.
 Knut Johannessen, Bergen, varamann Rudolf Næss, Bergen.

Utdrag av beretningene for samorganisasjonene.

Akershus faglige Samorganisasjon.

Ved årets begynnelse var det tilsluttet 301 foreninger med et samlet medlemstall av 19 200. Ved årets utgang var det tilsluttet 304 foreninger, og det samlede medlemstall var 19 400.

Av nye foreninger er tilmeldt følgende:

Stein-, jord og sementarbeidernes forening, Tømrernes Forening, Rørleggernes Forening og Malersvennernes Forening alle i Bærum, NBIAF. Disse har et samlet medlemstall på ca. 780.

Ingen fagforening er uttrådt i årets løp, bortsett fra Bærum Bygningsarbeiderforening som er oppdelt i 4 foreninger.

Møter: Det er i årets løp vært holdt 7 styremøter, 1 distriktsmøte og 1 fellesmøte mellom forretningsutvalget, distriktsstyret og formennene i de faglige utvalg.

Formannen har i året hatt 55 reisedager, nestformannen og styremedlemmene 12 — tilsammen 67.

Studievirksomheten i tidsrommet 1. juli 1954—30. juni 1955.

I ovennevnte tidsrom er det innrapportert 53 studieringer med 471 deltakere og 17 korte kurser med i alt 522 deltakere. Samlet har 993 personer deltatt.

Studieringene fordeler seg på de ymse organisasjoner således:

Opplysningskomitéen 4 ringer, partilag 6, ungdomslag 12, kvinnelag 7, fagforeninger 19, Norsk Folkehjelp 3, andre 3.

TWI-kurs i Akershus 1955.

I 1955 er det holdt 35 TWI-kurs i Akershus.

Kursene er holdt på Ski, Sandvika, Lillestrøm, Sørumsand, Eidsvoll, Bøn og Arnes i Nes.

I alt har 240 tillitsmenn, arbeidere og funksjonærer deltatt på kursene.

Kvinnene og ungdommen har vært forholdsvis dårlig representert på kursene, således bare 14 kvinner, ungdommen har nok vært noe bedre representert, arbeidet med å få kvinner og ungdom mer med i skolerings- og studiearbeid må forsterkes.

Hos enkelte arbeidsgivere har det vært vanskeligheter med å få lagt kursene i arbeidstida, mens de fleste har stilt seg meget forståelsesfullt til kursvirksomheten og ordnet med kurs i arbeidstida. Delta-kere og instruktører er stort sett nøgd med resultatet av kursene.

Aust-Agder faglige Samorganisasjon.

Ved årets begynnelse var tilsluttet 146 foreninger med et samlet medlemstall av 7 489 medlemmer. Ved årets utgang var tilsluttet 146 foreninger, og det samlede medlemstall var 7 474.

Av nye foreninger er tilmeldt følgende: Tvedestrand Bekledningsarbeiderforening — Norsk Bekledningsarbeiderforbund. Bråstad Grubearbeiderforening — Norsk Arbeidsmandsforbund. Klodeborg Grubearbeiderforening — Norsk Arbeidsmandsforbund.

Disse har et samlet medlemstall av 75. I året er uttrådt følgende foreninger: Tvedestrand Bok- og Kartonnasjearbeiderforening — Norsk Bok- og Kartonnasjearbeiderforbund — manglende interesse. Arendal og Omegn Skomakersvennforening — Norsk Skotøyarbeiderforbund — manglende interesse. Klodeborg og Bråstad Grubearbeiderforening — Norsk Arbeidsmandsforbund (delt i to foreninger).

Møter.

Det er i året holdt: 8 styremøter, 1 representantskapsmøte, 25 medlemsmøter, 39 agitasjonsmøter.

Nye tariffavtaler er opprettet ved: Nygren elektriske forretning, Risør. Repstad & Sønner, Grimstad.

Forhandlinger om tariffvister:

Aust-Agder Vegvesen — tvist om akkordoppgjør. Risør og Opland Automobilselskap. Olaf Pedersen Mek. Verksted, Grimstad. Kalvell sliperi, Lillesand, om innskrenkning. Klodeborg Gruber.

Opplysningsarbeidet:

Kveldskole i Arendal og Eydehamn, med emne «praktisk organisasjonsarbeid». Faglige helgekurs Fevik Bad.

Antall reisedager:

69 reisedager.

TWI-virksomheten 1955.

Etter opplegg av Samorganisasjonen er det i år holdt TWI-kurs i Aust-Agder i: Arbeidsinstruksjon, Samarbeidsforhold, Arbeidsmetoder, Praktisk Produksjonsutvalgsarbeid samt Bedriftsregnskap for tillitsmenn.

Instruktør for kursene har vært Karsten Rasmussen.

Rasmussen virket som instruktør for Aust- og Vest-Agder fram til høsten 1955 da han på grunn av sviktende helbred måtte søke avskjed.

I alt er i Aust-Agder holdt 11 kurs med sammenlagt 86 deltakere. Nedenfor gis fortegnelse over hvilke kurs er holdt, antall deltakere og hvilke bedrifter de representerte:

Arbeidsinstruksjon:

2 grupper med 16 deltakere fra Arendal Smelteverk og Norsk Nitrid A.s

Samarbeidsforhold:

2 grupper med 17 deltakere fra Arendal Smelteverk og Norsk Nitrid A.s.

Arbeidsmetoder:

2 grupper med 16 deltakere fra Arendal Smelteverk og Norsk Nitrid A.s.

Praktisk produksjonsutvalgsarbeid:

2 grupper med 15 deltakere fra Arendal Smelteverk og Norsk Nitrid A.s.

Bedriftsregnskap for tillitsmenn:

1 gruppe med 8 deltakere fra Pusnes Mek. Verksted.

1 gruppe med 8 deltakere fra Grimstad Konserverfabrikk, Grimstad Eddiksbryggeri og Grimstad Gartneri.

1 gruppe med 6 deltakere fra Risør Tremassefabrikker.

Kursene ble holdt i arbeidstiden, og samtlige deltakere fikk godtgjort tapt arbeidsfortjeneste.

Bedriftsledelsen på de forskjellige steder har stilt lokaler til disposisjon, og en bedrift — nemlig Risør Tremassefabrikker — betalte også sine arbeidere full lønn under kurset.

Transportkonflikten.

Konflikten syntes her i fylket å komme nokså overraskende på de fleste.

Allerede fra første dag ble Samorganisasjonen bestormet med søknader om dispensasjoner fra en rekke bedrifter og næringsdrivende.

Samorganisasjonen fikk satt seg i forbindelse med formannen i Arendal Transportarbeiderforening samt formannen i Arendal Laste- og Lossearbeiderforening.

Transportarbeiderforeningen fikk etablert seg kontor i Samorganisasjonens lokaler, og det ble beordret 2 mann av styret i foreningen til å være på kontoret og ta seg av alle søknader og henvendelser som kom fra bedrifter m. v. Denne ordning fungerte utmerket. Selv om det enkelte ganger oppsto vanskeligheter, ble disse ordnet tilfredsstillende.

Bergen og Fylkenes faglige Samorganisasjon.

Ved årets begynnelse var tilsluttet 471 foreninger med et samlet medlemstall av 57 500 medlemmer. Ved årets utgang var tilsluttet 480 foreninger, og det samlede medlemstall var ca. 58 500.

Av nye foreninger er tilmeldt følgende:

Arbeidsmandsforbundet.

Eidfjord Vegarbeiderforening, Gulen Vegarbeiderforening, Svelgen Arbeidsmannsforening, (reorganisert), Vamråk—Mjølsvik Vegarbeiderlag, Varaldsøy Grubearbeiderforening.

Bygningsindustriarbeiderforbundet.

Bremnes Bygningsarbeiderforening, Utvik Bygningsarbeiderforening.

Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet.

Stord gruppe av Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet.

Jern- og Metallarbeiderforbundet.

Tittelsnes avd. 201 av NJMF, Uggdalseidet klubb av NJMF.

Kjemisk Industriarbeiderforbund.

Straumsnes Kjem. Arbeiderforening.

Kommuneforbundet.

Kommunal ingeniør- og teknikerforening.

Lenmannsbetjentenes Landslag.

Hordaland Lenmannsbetjentlag, Sogn og Fjordane Lenmannsbetjentlag.

NNN's forbund.

Bygstad Næringsmiddelarbeidergruppe, Hellesøy Hermetikkarbeiderforening.

Sjømannsforbundet.

Odda avd. 24 av Norsk Sjømannsforbund.

Skotøyarbeiderforbundet.

Kjølsdal Skofabrikkarbeiderforening.

Skog- og Landarbeiderforbundet.

Avd. 242 av Norsk Skog- og Landarbeiderforbund.

Støperiarbeiderforbundet.

Rubbestadneset Støperiarbeiderforening.

Transportarbeiderforbundet.

Gruppe 015, Aardal, Gruppe 011, Lærdal.

Treindustriarbeiderforbundet.

Voss Møbelarbeiderlag.

Grupper organisert og tilsluttet bestående fagforeninger:

Lerum Saftfabrikk, Eidsvåg, tilsluttet Sjokoladearbeidernes Forening. Matre-Bergen linjearb.forening, tilsluttet Bergen og Omegn Arbeidsmannsforening. Hardelandsanlegget, Etne, tilsluttet Etne Arbeiderforening. Håkonsvern, Mathopen, tilsluttet Bergen og Omegn Arbeidsmannsforening. Lura Kalkverk, Mosterhamn, tilsluttet Moster Arbeiderforening. Holmedal Meieri, arbeiderne direkte tilsluttet NNN's forbund. Sandal Konfeksjonsfabrikk, Sandane, tilsluttet Sandane Bekledningsarbeiderforening.

Disse hadde et samlet medlemstall på 789.

I året er uttrådt følgende foreninger:

Arbeidsmannsforbundet.

Askøy Anleggs- og Veiarbeiderforening, Bergkvam Jernbanearbeiderforening, Fosse Arbeidsmannsforening, Hodnaberg Anleggsarbeiderforening, Lærdal Anleggsarbeiderforening. — Arbeidet opphørt.

Bekledningsarbeiderforbundet.

Skreddersvennenes fagforening, Odda, Skreddersvennenes fagforening, Voss.

Jern- og Metallarbeiderforbundet.

Mastrevik klubb av NJMF, Utvik klubb av NJMF, foreningen overført Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund.

Musikerforbundet.

Odda Musikerforening.

NNN's forbund.

Stord Hermetikkarbeiderforening.

Politiforbundet.

Sogn Politilag.

Skotøyarbeiderforbundet.

Eid Skotøyarbeiderforening.

Transportarbeiderforbundet.

Hardanger Sjøfjørforening.

Alle fagforeninger tilsluttet LO's forbund er medlemmer av Samorganisasjonen.

Av styremøter har i årets løp vært holdt 12, representantskapsmøter 2, distriktsmøter 1, felles fagforeningsstyremøter 2, agitasjonsmøter 200.

Tariffarbeidet.

Nye tariffavtaler er opprettet i Bergen med: Lars Nygårds gartneri, Vestlandske Salslag, Bergen Samvirkelags fiskematkjøkken, Bergens Urmakerlaug, Høgenes & Småbrekke, Bergens Revisjonsinstitutt.

I *Hordaland* med: Bergen Kommune, Kr. Dahl, Mosterhamn Kalkstensbrudd, Bjørums Talkummølle Porsmyr, Hardanger.

I *Sogn og Fjordane* med: Selje Skjortefabrikk, Sandals Konfeksjonsfabrikk, Statens Forsøksgård, Furuneset.

Revisjon av tariffavtaler:

Bergen: Bergen Kommune, Wallendahl & Søn A.s, Bergens Håndverk og Industriforenings aldershjem II, Lars Nygårds gartneri, Bergens Skipperforenings aldershjem, Vestlandske Salslag, Laksevåg Verk, Bergens Kreditbank A.s, Norges Bank, A.s Morgenavisen, Vesta og Hygea, Bergens Sparebank, A.s Tårnhjørnet.

Hordaland: Laksevåg Verk A.s.

Sogn og Fjordane: Florø Kommune.

Forhandling om tarifftvister o. l.:

Bergen: Norsk Skjortefabrikk, tvist vedr. oppsigelsesvarsel ved driftsstans. — A.s Suka, oppsigelsestvist. — Eidsvågnes Handelshus, tvist vedr. oppsigelse av pølsemaker ved bedriften. — Kleivdals Lærfabrikk, tvist lønn for helligdager. — Bergen Samvirkelag, overf. av medl. fra forskjellige forbund til Kjøttindustriarbeiderforbundets avdelinger. — Bergens Havnevesen, uberettiget oppsigelse av arbeider v/ stenbruddet i Sæbøvik. — USF hermetikkfabrikks konkursbo, tvist vedr. utbetaling av tilgodehavende feriepenger. Tilbakebetalt kr. 28 550.28. — Norwegian Preserving Co. (Mastrevik Hermetikkfabrikk), overtidsgodtgjørelse, matpenger samt utlevering av forklær. — T. H. Kleivdals Lærfabrikk A.s, tvist i anledning krav om etterbetaling av 10-ørestillegg. — A.s Pyrox, tvist i anledning opplæringsforhold i bedriften. — Bergens Urmakerlaug, tvist vedr. lønnsbestemmelsene i overenskomsten. — Pre-Style, tvist vedr. permittering av arbeiderne. Vårt krav er lønn i oppsigelsestiden og utbetaling av feriepenger. — Bergensbanens ombygging og elektrifisering, lønn under sykdom i ferietid. — Fleischers kjem. Fabrikker, oppsigelsestvist vedr. sjåfør. — A.s Gråruds Fabrikker, oppsigelsestvist. — Restaurant «Ugla», Grindheim & Lampe A.s, tvist vedr. utbetaling av feriepenger. — A.s Stoltz Røthing & Co., brudd på arbeidsreglement for tillitsmann og 5 arbeidstakere. — Eidsvågnes Kjøttutvalg, tvist vedr. utbetaling av tilgodehavende feriegodtgjøring.

Hordaland. Veianlegget Frekhaug—Skjellanger, tvist vedr. erstatning til kokker. — Os faglige utvalg, overføringsbestemmelser av medlemmer av Arbeidsmandsforbundet og Bygningsarbeiderforbundet. — Puddefjordsbroen v/ Stoltz Røthing, tvist vedr. overføring av medlemmer fra Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening til Bergen og Omegn Arbeidsmannsforening og tvist om akkordarbeidet. — Norwegian Talc., Framfjord, Opprettelse av særavtale og gjennomføring av hovedavtalens bestemmelser. — A.s Anders Kjøde talkummølle, Breivik, akkordtvist. — Merwyn Konfeksjonsfabrikk, Øystese, tvist om stykkakkorder. — Strandvik Sildoljefabrikk, tvist om fjernelse av bestyreren. — Veianlegget Tyse—Hosanger, tvist om godtgjørelse for transportutgifter. — Bergen Kommune, havnevesenet, stenbruddet i Sæbøvik, tvist vedr. oppsigelse av et medlem i Nygård Stenarbeiderforening. — Norwegian Preserving Co., tvist vedr. overtidsgodtgjørelse, matpenger og klesgodt-

gjørelse for arbeiderne v/ Mastrevik Hermetikkarbeiderlag. — Sunnhordland Kraftlag, ang. godtgjørelse for lønn under sykdom ved arbeidsulykke. — Vossebanens ombygningskontor, tvist om utbetaling av lønn under sykdom til en arbeider. Saken ordnet. — Dale Tekstilarbeiderforening, samarbeidsforhold. — A.s Stord Sildoljefabrikk, tvist om permittering av arbeidere. — A.s Norvald Spurkeland konkursbo, Seim i Nordhordland, akkordoppgjør. Tilgodehavende kr. 18 173.29 til 16 arbeidere. — Kr. Bahus Møbelfabrikk, Nesttun, tvist vedr. akkordsatsene. — Anders Kjødes bedrift, Stend, tvist i anledning nektelse av skiftarbeid. — Ingeniørfirma Bacher, oppsigelsestvist ved Flesland flyplass. — Vannvik Kvartsbrudd, tvist om akkord og produksjonspremie. — Fellesbruddet, Mosterhamn, Chr. Dahl jnr., tvist om akkordavtale. — Bergenhus Canning Co. A.s, Hellesøy, tvist om gruppeplasing av tillitsmenn. — Høgenæs & Småbrekke, (Eidsvågstunnelen), tvist om oppsigelse av tillitsmenn.

Sogn og Fjordane. Veistellet i Sogn og Fjordane, tvist vedr. akkordoppgjør for arbeiderne ved Vikum—Torvund Veiarbeiderforening. — Askvoll Samyrkjelag, tvist om Samyrkjelaget hadde ansatt læregutt eller hjelpegutt. — Sogn Billag, Sogndal, tvist om kjøreplanen i sommerrutene. — Sogn Veikontor, tvist ang. praktisering av Veioverenskomsten av 12. juni 1954. 6 tvistespørsmål. — Leikanger Veikontor, tvist vedr. akkordoppgjør. Saken ordnet. — Sandal Konfeksjonsfabrikk, Sandane, tvist om lønnsatsene for 2 syersker.

Opplysningsvirksomheten i samarbeid med Arbeidernes Opplysningsforbunds vestlandskontor og forbundene.

Kurs for veiarbeiderne i Hordaland, 5.—6. mars, med følgende dagsorden:

1. *Nye arbeidsmetoder innen vegarbeidsdriften.* a) maskiner, b) sprengningsteknikk, c) avlønningmetoder, akkord eller timelønn. Ved veisjef O. A. Bernhoft, Torpp.
2. *Tariffene og deres fortolkning.* Ved tillitsmann fra Norsk Arbeidsmandsforbund.
3. *Tillitsmannens oppgaver innen fagforeningsarbeidet.* Ved sekretær Ansgar Kristiansen.

Kurs i Samarbeidsforhold Dale Tekstilarbeiderforening, 6. mars. Ved distriktsinstruktør Ralph Christiansen.

NNN tillitsmannsmøte 14.—19. mars. Ved B. Berntsen. Emne: «Fagorganisasjonen og samfunnet». «Fagbevegelsens aktuelle oppgaver».

Fagforeningen og partigruppa i Florø 1. og 2. juni. Torkjell Larsen og Finn Lien: Orientering og tilrettelegging av opplysningsvirksomheten.

Fagforeningen og partigruppa i Måløy, 3. juni. Orientering og tilrettelegging av opplysningsvirksomheten.

Fagforeningen og partigruppa i Selje, 4. juni. Orientering og tilrettelegging av opplysningsvirksomheten.

Fagforeningen og partigruppa i Nordfjordeid, 5. juni. Orientering og tilrettelegging av opplysningsvirksomheten.

Fagforeningen og partigruppa i Stryn, 6. juni. Orientering og tilrettelegging av opplysningsvirksomheten.

Fagforeningen og partigruppa i Innvik og Utvik, 7. juni. Orientering og tilrettelegging av opplysningsvirksomheten.

Fagforeningen og partigruppa i Sandane, 8. og 9. juni. Orientering og tilrettelegging av opplysningsvirksomheten.

Fagforeningen og partigruppa i Førde, 10. juni. Orientering og tilrettelegging av opplysningsvirksomheten.

Fagforeningen og partigruppa i Høyanger, 11. og 12. juni. Aage Henriksen og Torkjell Larsen: Årsmøtet i Sogn og Fjordane Arbeiderparti. Kontaktmøte med partiets utsendinger.

Kontaktkomitéen for samarbeid, i Göteborg, Åbo, Århus og Bergen, 11. og 12. juni.

Studiekurs på Skorpen feriehjem, 4.—11. sept. Ved Arbeidernes Opplysningsforbund.

Kooperativt kurs på Skorpen, 11.—18. sept. Ved Alfred Wold og Knut Fjæstad. 30 deltakere.

Kvinneutvalgets medlemmer av DNA, Kooperativt kurs 16. sept. på Skorpen feriehjem. 30 deltakere.

Norsk Treindustriarbeiderforbund, 2-dagers kurs i rasjonalisering og tidsstudier, 17.—18. sept. Finn Lien møtte.

Utstilling, Amerikansk fagbevegelse (22 plansjer), 17.—29. sept. Besøkt av ca. 325 personer.

Kontaktmøte i Sogndal, 22. november. Arne Lothe, Høyanger.

Studielederkurs i Førde, Sunnfjord, 24.—25. novbr. Thomas Legreid, Høyanger.

2-dagers kurs på Leirvik, Stord, med Stord faglige utvalg, 24.—25.

2-dagers kurs på Leirvik, Stord, med Stord faglige utvalg, angående opplysningsarbeidet i 1956. Ansgar Kristiansen møtte.

2-dagers helgekurs i Bergen Børs, Arbeidernes Opplysningsforbund, angående problemer i forbindelse med de økonomisk underutviklede land.

Norsk Folkehjelp og Samorganisasjonen. Serieforedrag «Vi og vår helse».

Samarbeidskonferanse i Oslo (NKL, AFL) med repr. fra fagfor. og samvirkelag Emne: «Fagorganisasjonen og forbrukerkooperasjonen». «Rasjonalisering av varehandelen». «De lokale samarbeidsutvalgs erfaringer og oppgaver». Repr.: B. Berntsen, Bergen, J. K. Hesjedal, Dale i Bruvik. Harald Helle, Dale i Sunnfjord. Odd Myklebust, Nordfjordeid. Normann Jacobsen, Odda. Eivind Sagen, Vadheim. Olav Sørås, Ålvik. Oskar Andersen, Fana. Anders Bolset, Førde. Karsten Aspelund Årdals-tangen.

Oversikt over studievirksomheten:

Bergen:

Start.	Organisasjonens navn.	Delt.	Emne.	
13/1	Bergen Typografkor	8	Notelære	F.B.
25/1	Bergens Damekor	16	Notelære	F.B.
31/1	Bergen lag av N. Folkehj.	24	Spebarnstell	St.r.
21/2	—→—	19	Spebarnstell	St.r.
23/2	—→—	13	Hjemmets sykepleie	St.r.
23/2	Årstad Kvinnelag	8	Organisasjonskunnskap	F.B.
25/2	Bergen lag av N. Folkehj.	7	Spebarnstell	St.r.
28/3	Sentrum Kvinnelag	4	Vi kjøper mat	B.R.
7/5	Bergen og Hordaland D/lag av AUF	18	Politiske spørsmål	H.kurs
24/9	—→—	28	Studielederkurs	H.kurs

Start.	Organisasjonens navn.	Delt.	Emne.	
29/9	AOF's avdelingskontor ..	100	Skatt av årets inntekt	Foredr.
1/10	AOF-Representantskapet for Bergen og Laksevåg	8	Heim, skole og samfunn	St.r.
10/10—20/12	—>—	9	Engelsk, begynnere	Kv.skole
12/10	—>—	16	Sosiale problemer i familielivet	Foredr.
26/10	—>—	30	Gammel eller ny barne- oppdragelse	Foredr.
2/11	—>—	16	Barn og ungdom med til- pasningsvansker	Foredr.
5/11	AOF's avdelingskontor ..	19	Områdeplanlegging	H.kurs
10/11	—>—	20	«Valgspørsmål»	H.kurs
12/11	—>—	13	Områdeplanlegging	H.kurs
26/11	AOF-Representantskapet for Bergen og Laksevåg	13	Norge og de underutvik- lede land	H.kurs
28/11	Sentrum Kvinnelag	8	På talerstolen	F.B.
17/12	AOF's avdelingskontor ..	12	Områdeplanlegging	H.kurs

Fagforeninger.

20/1	Bergen distrikt av NJF ..	4	Pr. studiearbeid	St.r.
21/1	—>—	20	Faglige spørsmål	H.kurs
28/1	Jern og Met.s studieråd ..	7	Engelsk	F.B.
28/1	—>—	8	Fagforeningskunnskap	F.B.
4/2	Bergen Vakt og Renhold	5	Organisasjonskunnskap	F.B.
8/2	Bergen kr. av N. Postm.f.	5	Grunnkurs i norsk	F.B.
15/2	Bergen Tekstilarb.for. . .	8	Organisasjonskunnskap	St.r.
15/2	Bergens Kinematogr.btj.f.	8	Organisasjonskunnskap	St.r.
23/2	Bergen kr. av N. Postm.f.	9	Grunnkurs i norsk	F.B.
23/2	Bergen lag av N. Folkehj.	15	Førstehjelp og yrkeshygiene	St.r.
27/2	Bergen Tekstilarb.for. . .	10	Samtalelag	Sam.
11/3	Bergens Sporveisfunksj.f.	10	Samtalelag	Sam.
13/5	Bergen Tjenestemannslag	25	Faglige spørsmål	H.kurs
20/5	Bergen AUL	17	Sos. og kult. spørsmål	H.kurs
21/5	Bergen Bekledn.arb.for. .	50	Faglige spørsmål	H.kurs
26/5	—>— Os	10	Organisasjonskunnskap	St.r.
18/6	Linjepers. NJF	20	Tillitsmannskurs	H.kurs
10/9	Bergen Handel og Kontor	38	Tillitsmannskurs	H.kurs
16/9	Bergen Tekstilarb.for. . .	25	Faglige spørsmål	H.kurs
1/10	Stedl. styre Jern- og Met.	7	Fagforeningskunnskap	F.B.
1/10	—>—	10	Fagforeningskunnskap	F.B.
1/10	—>—	5	Lønns- og arbeidsvilkår	F.B.
1/10	—>—	8	Arbeidsstudier	F.B.
1/10	—>—	7	N. brevskrivning	F.B.
10/10	Bergens Vaktmesterfor. .	6	Samtalelag	Samt.
17/10	Bekledn.arbeidernes for. .	5	Førstehjelp og yrkeshygiene	F.B.
17/10	—>—	5	På talerstolen	F.B.
21/10	Bergen Politilag	16	Engelsk, viderekomne	St.r.
22/10	Komm.kontorfunksj.for.	11	På talerstolen	F.B.
24/10	Bergen Politilag	7	Engelsk, begynnere	St.r.
28/10	Bergens Tekstilarb.for. . .	14	Rasjonalisering	F.B.
29/10	Bergens Bokbinderfor. . .	31	Tillitsmannsoppg.	H.kurs

Start.	Organisasjonens navn.	Delt.	Emne.	
2/11	Bergen lag av N. Folkehj.	16	Spebarnstell	St.r.
12/10	—>—	21	Spebarnstell	St.r.
11/11	Lok.stallbetj. forening ..	6	Organisasjonskunnskap	F.B.
15/11	Bergen lag av N. Folkehj.	26	Førstehjelp	St.r.
19/11	Bergen Bekledn.arb.for...	28	Faglige spørsmål	H.kurs
23/11	Bergen lag av N. Folkehj.	5	Spebarnstell	St.r.
1/12	Møbelsnekkernes for.	6	Lønns- og arbeidsvilkår	F.B.

Hordaland fylke:

10/1	Arna—Sogn Arbeiderlag	8	Kommunalkunnskap	F.B.
18/11	Opplysn.kom. for Odda ...	14	Norsk Barnevern	St.r.
29/11	Voss Arbeiderparti	15	Kommunalkunnskap	F.B.
1/12	Banstrandi Arbeiderlag..	9	Kommunalkunnskap	F.B.

Fagforeninger.

25/1	Voss Tekstilarbeiderfor...	7	Organisasjonskunnskap	St.r.
2/2	Nestun—Osbs Funksj.f.	5	Engelsk	F.B.
10/2	—>—	5	Engelsk	F.B.
16/2	Vaksdal faglige utvalg ..	7	Engelsk, begynnere	St.r.
17/2	—>—	8	Engelsk, viderekomne	St.r.
28/2	Stord Arbeiderforening..	12	På talerstolen	F.B.
7/5	Odda og Alvik H. & K. ...	16	Faglige spørsmål	H.kurs
21/10	Lok.pers. forening, Voss ..	7	Fagforeningskunnskap	F.B.
21/10	—>—	7	Fagforeningskunnskap	F.B.
26/10	Stord Jern- og Met.	8	Kommunalkunnskap	F.B.
4/11	Bekledningsarb. for. Os..	6	Organisasjonskunnskap	F.B.
4/11	—>—	7	Fagforeningskunnskap	F.B.
7/11	Odda Kjem. Arbeiderfor.	10	På talerstolen	F.B.
18/11	Eidsvåg Tekstilarb.for. ..	7	Gitarkurs	F.B.
18/11	—>—	9	Engelsk	F.B.
18/11	—>—	5	Pr. regning	F.B.
3—4/12	Stord faglige utvalg ..	25	Pris- og lønnsforhold	H.kurs
10/12	Askøy komm. arb.	16	Kommunalkunnskap	H.kurs

Sogn og Fjordane fylke:

24/1	Ø. Årdal lag av N. Folkehj.	18	Førstehjelp og yrkeshygiene	St.r.
11/2	Førde Arb.lags kvinnegr.	10	Vi kjøper mat	B.R.
16/2	Flåm AUL	5	Organisasjonskunnskap	F.B.
8/3	Leikanger AUL	7	Organisasjonskunnskap	St.r.
5—6/11	S. og Fj. Arb.høgskolelag	19	Områdeplanlegging	H.kurs
12—13/11	—>—	13	Områdeplanlegging	H.kurs
17—18/12	—>—	12	Områdeplanlegging	H.kurs

Fagforeninger.

21/1	Høyanger kjem. Ind. Arb.f.	7	Studielederkurs	F.B.
14/2	Ø. Årdal lag av N. Folkehj.	19	Førstehjelp og yrkeshygiene	St.r.
5/3	Årdal kjem. forening	6	Lønns- og arbeidsvilkår	F.B.
5/3	—>—	7	Lønns- og arbeidsvilkår	F.B.
17/3	—>—	7	Lønns- og arbeidsvilkår	F.B.
10/5	Sør-Vågsøy Arbeiderlag .	12	Komm.kunnskap	St.r.

Start.	Organisasjonens navn.	Delt.	Emne.	
13/10	Florø Jern- og Met.	5	Fagforeningskunnskap	F.B.
24/10	— — — — —	7	Praktisk regning m/utmålingslære	F.B.
22/11	Fjaler Funksjonærslag ...	12	Engelsk	St.r.
23/11	Eid Treindustriarb.lag ..	6	Samfunnslære	F.B.

Oversikt over TWI-kurs i Bergen og fylkene.

Bergen:

Samarbeidsforhold	2 kurs	16 deltakere
Arbeidsinstruksjon	1 »	6 »
Tilsammen		3 kurs 22 deltakere

Hordaland:

Kurs er holdt på følgende steder: Laksevåg, Voss, Dale i Bruvik, Florvåg, Odda, Indre Arna, Isdalstø, Salhus, Osøren, Stord og Øystese.

Samarbeidsforhold	18 kurs	137 deltakere
Arbeidsinstruksjon	3 »	27 »
Forenkling av arbeidsmetoder	9 »	70 »
Møte- og diskusjonsledelse	3 »	22 »
Bedriftsregnskap	1 »	10 »
Praktisk produksjonsutv.arbeid	4 »	31 »
Praktisk produksjonsutv.arbeid m/oppfrisking	1 »	10 »
Tilsammen		39 kurs 307 deltakere

Sogn og Fjordane:

Kurs er holdt på følgende steder: Svelgen, Øvre Årdal og Årdals-tangen.

Samarbeidsforhold	3 kurs	26 deltakere
Arbeidsinstruksjon	5 »	36 »
Arbeidsmetoder	5 »	33 »
Møte- og diskusjonsledelse	5 »	34 »
Bedriftsregnskap	2 »	19 »
Tilsammen		20 kurs 148 deltakere

I året har følgende steder vært besøkt, enkelte steder flere ganger:

Hordaland:

Norheimsund — Øystese — Stord — Mosterhamn — Strandvik — Indre Arna — Straumsnes — Seim — Åsgård — Sunde — Uskedalen — Rosendal — Hellesøy — Etne — Eidsfjord — Lofthus — Hovland — Odda — Flesland — Eidsvåg — Mathopen — Nesttun — Halsnøy — Florvåg — Bergegrend — Stend — Tyssebotten — Dale i Bruvik — Tokagjelet — Porsmyr — Midttun — Os — Bøvågen — Horsøy — Voss — Espeland — Arnatveit — Syfteland — Alvik — Ytre Arna.

Sogn og Fjordane:

Førde — Askvoll — Vågsvåg — Måløy — Florø — Selje — Kjølsdalen — Nordfjordeid — Furuneset — Stryn — Utvik — Innvik — Sandane — Høyanger — Dale i Sunnfjord — Svelgen — Grytøyra — Breim — Opstryn — Leikanger — Hermansverk.

Antall reisedager:

148.

Buskerud faglige Samorganisasjon.

Ved årets begynnelse var tilsluttet 340 foreninger med et samlet medlemstall av 33 150 medlemmer. Ved årets utgang var tilsluttet 339 foreninger, og det samlede medlemstall var 33 237.

Av nye foreninger er tilmeldt følgende:

Ved A.s Asani er arbeiderne organisert i tilslutning til Norsk Bekledningsarbeiderforbunds stedlige avdeling. Bedriften beskjeftiger 22 arbeidere som samtlige er organisert.

Husmorvikarene ved Drammen Kommune er organisert i tilslutning til Norsk Kommuneforbunds stedlige avdeling. Gruppen omfatter 14 medlemmer.

Disse har et samlet medlemstall av 36.

Hønefoss Murarbeiderforening er i årets løp gått inn, og medlemmene er etter avtale foreningene imellom overført under fortegnelsen Hønefoss Mur- og Murarbeiderforening.

Møter.

Av styremøter har i årets løp vært holdt 12, representantskapsmøter 1, medlemsmøter 4, agitasjonsmøter 6.

Forhandlinger og tariffvister.

Gårdbruker Karl Borge, Skoger, overenskomstens lønnsbestemmelser. — Tømmermester Trygve Kristiansen, Hurum, ferietvist. — Kjøbmannsbilen, oppsigelse. — A.s Harmonien, oppsigelse. — Gårdbruker Unelsrud, Skoger, oppsigelse og lønn. — Firma Allpus, Oslo, feriegodtgjørelse. — Viktoria Hotel, lønnstvist. — R. Hinhammar, Skoger, oppsigelse og lønn. — Kjelstad Trevarefabrikk, ferietvist. — Kristian Kristiansen, ferietvist. — Lange Lamo Krokstadelva, tilgodehavende lønn. — A.s Lovi-Co, Drammen, akkord- og feriepenge. — Reingun Kjemiske Fabrikker, akkordoppgjør. — Buskerud Fylke, lønnsregulering vaktmesteren.

Opplysningsarbeidet.

Det har i året vært avviklet i alt 61 TWI-kurser. I disse kursene har der i alt deltatt 546. Deltakerantallet fordeler seg over 40 bedrifter.

I samarbeid med Distriktsstudienemnda er der avviklet et ungdomskurs. Kurset ble holdt på Leangkollen og gikk over en uke. I forbindelse med den faglige og politiske situasjon er det holdt 2 kurser (helgekurs). Kursene ble avviklet i dagene 17.—18., 24.—25. september og var et ledd i den forestående valgkamp.

Antall reisedager.

Samorganisasjonens tillitsmenn har i årets løp hatt i alt 46 reisedager.

Distriktskontoret i Finnmark.

Ved årets begynnelse var tilsluttet 124 foreninger med et samlet medlemstall av 5 719 medlemmer. Ved årets utgang var tilsluttet 135 foreninger, + 2 grupper tilsluttet Hotell og Restaurant (Lakselv og Honningsvåg), og det samlede medlemstall var ca. 5 850.

Av nye foreninger er tilmeldt følgende:

Alta Hotell og Restaurantarbeiderforening, NHRAF. — Talvik komm. tjenestemannsforening, Kommuneforbundet, Alta Skiferarbeideres Forening, Steinindustriarbeiderforbundet. — Gamvik Bryggearbeideres Forening, Transportarbeiderforbundet, Berlevåg Næringsmiddelarbeiderforening, NNN. — Hamningberg Arbeiderforening, Arbeidsmandsforbundet. — Olderfj.—Smørfj. Veiarbeiderforening, Arbeidsmandsforbundet, Øksfjord Næringsmiddelarbeiderforening, NNN. — Hammerfest Kjemiske Arbeiderforening, Kjem. Industriarbeiderforbund, Karasjøk Sag- og Tomtarbeiderforening, Bygningsindustriarbeiderforbundet. — Eidsbukta Lær- og Pelsarbeiderforening, Skinn- og Lærarbeiderforbundet, Finnmark Internatnushusmorlag, Tjenestemannslaget. — Vadsø Politilag, Politiforbundet. — Grenseoppsynets lag, Politiforbundet, Hammerfest avd. av NFATF.

Disse har et samlet medlemstall av ca. 231. I året er uttrådt følgende foreninger:

Hammerfest avd. av NFATF. Strøket i mars 1955, rekonstruert høsten samme år. — Honningsvåg Sjøfjør- og lastebileierforening, Transportarbeiderforbundet. — Vadsø Fiske- og Transportarbeiderforening. Medlemmene overført Vadsø Arb.for. — Grensepolitietts lag av NPF. Ny avdeling startet høsten 1955.

Møter.

Av styremøter har i årets løp vært holdt 6, distriktsmøter 13, medlemsmøter 1, agitasjonsmøter 21. Møter med kontakter på arbeidsplassene: 8.

Nye tariffer:

Av nye tariffer er det opprettet 2.

Tarifftvister:

Forhandlinger om tvister: 8.

Opplysningsarbeidet:

Aksel Olsen har vært foreleser ved 3 kurs for veiarbeidere, Skogfoss, Gargia og Lakselv.

Antall reisedager:

87.

Hedmark faglige Samorganisasjon.

Ved årets begynnelse var tilsluttet 473 foreninger med et samlet medlemstall av 24 657 medlemmer. Ved årets utgang var tilsluttet 476 foreninger, og det samlede medlemstall var 24 858.

Av nye foreninger er tilmeldt følgende:

Trysil Næringsmiddelarbeidergruppe, NNN. — Finstad og Unset

Skog- og Land, NSLF. — Disenå klubb av NJ&MF, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund. — Koppang klubb av NJ&MF, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund. — Brumunddal Tekstilarbeiderforening, Norsk Tekstilarbeiderforbund. — Elverum Hotell- og Restaurantarbeiderforening, NH&RAF. — Hamar kommunearbeideres forening, Norsk Kommuneforbund.

(Medlemmene i sistnevnte forening har tidligere stått tilsluttet Hamar kommunale forening.)

Disse har et samlet medlemstall av 110. I året er uttrådt følgende foreninger:

Brøttum Arbeidsmannsforening, Norsk Arbeidsmandsforbund. — Våler klubb av NJ&MF, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund. — Hamar Tekstilarbeiderforening, Norsk Tekstilarbeiderforbund. — Nord-Østerdal Vegvokterforening, Norsk Arbeidsmandsforbund.

(De tre førstnevnte foreninger er nedlagt på grunn av bedriftens opphør. Medlemmene i Nord-Østerdal Vegvokterforening er overført til Nord-Østerdal Vegarbeiderforening.)

Møter:

Av styremøter har i årets løp vært holdt 8, representantskapsmøter 1, distriktmøter, medlemsmøter, agitasjonsmøter 24. Agitasjon på annen måte? 13 møter i forbindelse med kommunevalgkampen.

Det er videre vist film ved 40 arrangement og møter for ca. 1200 tilhørere.

Forhandlinger og konflikter:

Samorganisasjonen har i året medvirket ved 26 forhandlingsmøter.

a. Nye tariffer:

Det er i året opprettet 10 nye overenskomster.

b. Reviderte tariffer:

2 overenskomster er revidert.

c. Forhandlinger om tariffvister:

Det er i 22 tilfelle ført forhandlinger om tvister vedr. lønnsoppgjør, oppsigelser og feriegodtgjøring. 4 tvister er blitt henvist til retten.

Opplysningsarbeidet:

Det er i året arrangert 15 opplysningsmøter, 7 tillitsmannsmøter, 1 faglig kvinnekurs med 16 deltakere, 34 TWI-kurs med 123 deltakere og 1 faglig-koooperativ rundebordskonferanse med 27 deltakere.

Antall reisedager:

Tillitsmennene har tilsammen hatt 121 reisedager.

Møre og Romsdal faglige Samorganisasjon.

Ved årets begynnelse var det tilsluttet 332 foreninger:

Sunnmøre: 128 fagforeninger med et samlet medlemstall av 8616.

Romsdal: 88 fagforeninger med et samlet medlemstall av 3270.

Nordmøre: 116 fagforeninger med et samlet medlemstall av 5688.

Det samlede medlemstall for fylket var således 17 574.
Når det gjelder medlemstall for 1955, har vi ikke på nåværende tidspunkt oversikt over dette.

Nye foreninger:

Av nye fagforeninger har vi på Sunnmøre: Notbøtternes Forening, Syvikkend i tilslutning til Norsk Tekstilarbeiderforbund. Ved starten 16 medlemmer.

Møter:

Av styremøter har det i årets løp vært holdt 13, representantskapsmøter 1, medlemsmøter 21, agitasjonsmøter 18.
Formannen har deltatt i 71 andre møter.

Forhandlinger og konflikter:

a. Nye tariffier:

Bertelsen & Mjelva, ferskfiskeeksportør. Firmaet tilmeldte seg NAF. Vigra Fellesfjøs. Ny overenskomst. Samyrkelaget, Borgund. Ny overenskomst for bakersvennene. Laget tilmeldte seg Den Kooperative Tarifforening, Borgund Kommune, ny avtale for feiersvenner. Borgund Kommune, om akkordtariffer, ikke enighet. Kirkeslett Konfeksjonsfabrikk, Vestne, ny avtale, konflikt, ordnet. Alesund Kommune, havnelosen, ny avtale. Hotell Noreg, Alesund, ny avtale sammen med forbundet. L. K. Hjelle, Møbelfabrikk, Sykkylven, ny avtale.

Reviderte tariffier:

Gotemplarkaféen, Alesund. Avholdshjemmets kafé, Alesund. Møre og Romsdal Fylkesbåter, rengjøringskvinnene.

Forhandlinger om tariffvister:

Ræstad Konfeksjonsfabrikk, Skodje, sammen med forbundets formann i anledning oppsigelse av 2 arbeidere, ordnet. Slaktermester O. Asbjørnson, Alesund, utbetaling av lønn under sykdom, ordnet. Hotell Noreg, Alesund, sammen med representant fra forbundet, diverse tvistesaker, ordnet. A/S Sunnmøre og Romsdal Billag, tvist om overtidsbetaling, ordnet. Stranda og Sykkylven Billag, tvist om overtidsbetaling, ordnet. Stordal og Ørskog Rutebiler, tvist og overtidsbetaling, ordnet. Statens Vegvesen, om for lite utbetalt lønn under sykdom, ordnet.

Videre var kontoret sterkt engasjert under landtransportens streik idet alt arbeid praktisk talt foregikk herigjennom.

Opplysningsarbeidet:

Det har i likhet med tidligere år vært nedlagt meget arbeid, uten at en kan si at en ser stort igjen av det.

Vi har gjennom skriv til foreningene luftet spørsmålet om å danne en AOF-forening i Alesund. Interessen har imidlertid vært så liten at vi hittil ikke har funnet det formålstjenlig.

I januar måned åpnet vi et kveldskurs i organisasjonspraksis. Til dette var påmeldt 19 deltakere. Av disse møtte kun 6. Vi fant til slutt å måtte avbryte kurset på grunn av dårlig framme.

I november ble holdt et helgekurs i anledning utnyttelse av statistisk-

økonomisk analyse i Møre og Romsdal fylke i studieøyemed. Her møtte fra Opplysningsforbundet, Alfred Wold og fra Områdeplanleggingskontoret G. Holand, Molde. Det deltok 16 representanter fra Ålesund og distriktet.

Videre har Norsk Bekledningsarbeiderforbund aviklet et kurs for Ålesund og distriktet i september måned hvor blant annet Samorganisasjonens formann var foreleser. Kurset gikk over tre dager.

Også når det gjelder TWI-kursene har det vært nedlagt meget arbeid både gjennom rundskriv, besøk i foreningene, avisannonser og gjennom direkte påvirkning, uten at det ved årets utgang hadde lyktes å få til kurs bortsett fra Kristiansund og Sunndalsøra.

Dette arbeid fortsetter imidlertid og vi håper i 1956 å få til kurs også på Sunnmøre.

Året 1955 har i alle deler vært et godt arbeidsår med full sysselsetting og rolige forhold på arbeidsplassene.

Avdelingskontoret for Møre og Romsdal faglige Samorganisasjon i Kristiansund N.

Ved årets begynnelse var tilsluttet 129 foreninger med et samlet medlemstall av 6500 medlemmer. Ved årets utgang var tilsluttet 132 foreninger og det samlede medlemstall var ca. 6600.

Av nye foreninger er tilmeldt følgende: Kristvik Fiskeriarbeiderforening, Norsk Transportarbeiderforbund. Sunndal Hotell og Restaurantarbeiderforening, Norsk Hotell og Restaurantarbeiderforbund. Sunndal Kommunale Forening, Norsk Kommuneforbund. Disse har et samlet medlemstall av 80.

Møter:

Av møter har i årets løp vært holdt 10 tilsynsmøter, 1 representant-kapsmøte, 33 medlemsmøter, 30 agitasjonsmøter.

Forhandlinger og konflikter:

Det har vært mange forhandlinger om opprettelse av overenskomster for ulike forbund. Det kom til streik hos fire fisketørkerfirmaer. To firmaer ordnet seg så å si straks, mens 2 andre holdt konflikten gående ca. 2 måneder.

Nye tariffer:

Det er i 10 tilfelle opprettet nye tariffer for ulike forbund.

Reviderte tariffer:

Samorganisasjonens avdelingskontor har til dels ledet og til dels medvirket ved en masse forhandlinger om revisjon av tariffer for ulike forbund, i et antall av ca. 30.

Forhandlinger om tariffvister:

Det har vært massevis av konferanser og forhandlinger om tariffvister. I de fleste tilfelle er tvistene ordnet i minnelighet, men endel er fortsatt under behandling og i enkelte tilfelle kan det bli rettsak.

Opplysningsarbeidet.

Avdelingskontoret har i samarbeid med Kristiansund faglige Utvalg drevet mye arbeid for samvirketanken. Det er holdt kurs for områdeplanlegginga for fylket. TWI-kurs kom i gang i Kristiansund og Sundal. Tilsammen 62 deltakere. Kursene fortsetter.

Nordland faglige Samorganisasjon.

Beretning for tidsrommet 1. januar til 30. juni 1955.

Når det gjelder samorganisasjonens virksomhet i første halvår 1955, så kan det uten overdrivelse sies at den virksomhet som avsluttet året 1954, også har fortsatt i 1955.

En sporer også framgang i dette halvåret, da nye foreninger og grupper er kommet med, og det også på andre områder har vært ganske stor aktivitet.

Foruten det vanlige organisasjonsmessige arbeid har en også i dette halvåret hatt omleggingen til lokale samorganisasjoner, i stedet for den fylkesvise som vi har hatt hittil.

Denne omleggingen har krevd både tid og arbeid, og en kan vel trygt si at dette spørsmål er behandlet på en saklig og betryggende måte, og etter den oversikt en har i dag, vil en i Nordland fylke få 21 lokale samorganisasjoner.

Forutsetningen var at denne omleggingen skulle være gjennomført fra 1. juli, men det er ikke alle som har fått konstituert seg ennå, men det vil bli gjort etter hvert. En kan si at denne omlegging er mottatt med større velvilje enn en hadde regnet med, og det spår også godt for det framtidige organisasjonsmessige arbeid innen fylket, som er et av de vanskeligste fylker i landet.

Møter, foredrag og reiser.

Forretningsutvalget har hatt 5 møter og behandlet 72 saker.

Sekretær Holm har deltatt i 25 møter i distriktet, og holdt 26 foredrag. Han har dessuten deltatt i 26 møter i fagforeninger, styremøter og utvalg o.l. Sekretær Holm har hatt 52 reisedager.

Fra tilsynsutvalget i Mo foreligger ingen oppgave.

Sekretær Hillestad har holdt 15 foredrag. Hillestad har hatt 31 reisedager.

Tilgang og avgang av foreninger.

Tilmeldte foreninger: Laukvik Næringsmiddelarbeiderforening, NNN. — Myre Næringsmiddelarbeiderforening, NNN. — Saltdal Bygningsarbeiderforening, NBIF. — Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærers Forening Bodø, NFATF. — Risøyhamn Næringsmiddelarbeidergruppe, NNN.

Det er også organisert grupper i direkte tilslutning til vedkommende forbund.

Nedlagte foreninger.

I første halvår er ingen forening nedlagt.

Opplysningsarbeidet.

Er ikke drevet noe særlig fra samorganisasjonens side, men enkelte fagforeninger har drevet kursvirksomhet, og til dels med godt resultat.

Det samme kan sies om studiekonsulentens virksomhet, som nå begynner å gi gode resultater.

Om Arbeider- og Fiskarfagskolen på Sandtorg, foreligger det ikke noe nytt. Kontoret i Mo har arrangert kurs på Saltfjell Turisthotell med 35 deltakere.

Det er også ordnet med deltakelse i kurs i Piteå i Sverige med 16 deltakere.

Forhandlinger.

Samorganisasjonen har også i dette halvåret vært forbundene hjelpelig med opprettelse og fornyelse av overenskomster for etternevnte bedrifter:

A.s Klippfiskeksport, Bodø, NTF, fisktørkeri. — A. Østensens Kafé, Bogen, NHRF, betjeningen. — P. B. Larsens Kafé, Bogen, NHRF, betjeningen. — Bodø Vaskeri, Bodø, NKIF, vaskeriarbeid. — Laukvik Canning, Laukvik, NNN, rekefabrikk. — J. M. Johansen, Stamsund, NTF, fiskepressing. — Olaf Pedersen, Røst, NTF, fiskearbeid. — Øksnes og Langnes Fryseri og Kjølélager, Myre, NNN, filetfabrikk. — Kanstad Trelastforretning, Lødingen, NTF, trelastlager. — Salten D.s, Bodø, NTF, faste arbeidere. — Brødr. Aasjord, Helnessund, NTF, fiskearbeid. — Conrad Mathisen, Værøy, NTF, fiskearbeid. — Eriksen & Pedersen, Værøy, NTF, fiskearbeid. — Gimsøy Kommune, Gimsøy, NAF, diverse arbeid. — Esso Bensinstasjon, Mo. — Helgeland Bilruiter.

Meklinger.

Røsvik Trevarefabrikk, Røsvik i Salten, NBIF, fabrikkarbeid. — Kafé Tipperary, Mosjøen, NHRF, betjeningen. — Kafé Centrum, Mosjøen, NHRF, betjeningen. — Restaurant «Monty», Bodø, NHRF, betjeningen.

Twistesaker.

Evenes Kommune, Evenes, NKF, oppsigelse. — Opsahls Hospits, Bodø, NHRF, trekk for brukket servise. — Bodø Konfeksjonsfabrikk, Bodø, NBF, lønnsopprykking. — A/L Kaffestova, Bodø, NHRF, diverse tvistesaker. — Bodin Kraftverk, Bodin, NKF, diverse klagemål. — Bodø Aktiebryggeri, Bodø, NNN, oppsigelse. — Restaurant Centrum, Bodø, NHRF, feriegodtgjørelse. — A.s Klippfiskeksport, Bodø, NTF, feriegodtgjørelse. — Grand Hotell, Sandnessjøen. — Helgeland Dampbakeri, Sandnessjøen. — Bleikvassli Gruver, Korgen. — Veivesenet i Mosjøen, 3. tvister. — Gjestgiveriet, Mo. — Meyergården, Mo. — Cirkelen, Mo. — A.s Nordøyen, Brønnøysund, 2 tvister.

Det er en rekke tvister som er ordnet uten forhandlinger.

Samorganisasjonen er representert i følgende faste organer og utvalg.

Arbeidsutvalget for Studiearbeid i Nordland ved sekretær Holm. — Økonomiske Fellesorganisasjon ved sekretær Holm. — Tiltaksrådet for Bodø og Bodin ved sekretær Holm, Egil Johannessen, Edv. Olsen og Reidar Berggren. — Norsk Folkehjelp ved sekretær Holm, Reidar Berggren, Olaf Stensvik, Kurt Hermann. — Styret for Nordlands Framtid, ved sekretær Holm. — Nordland Fylkesarbeidsnemnd ved Nils Hillestad. — Samarbeidsutvalget mellom fagorganisasjonen og Kooperasjonen ved Edv. Olsen, Adolf Holm og Aasta Saltnes. — Komitéen for reising av ändssvakeheim ved Adolf Holm. — Fylkespartiets representantskap ved Adolf Holm. — Framrådet ved Adolf Holm.

Representasjon.

På møte i LO's representantskap 5. og 6. mai ved Adolf Holm. — Sør-Salten Distriktslag av AUF ved Reidar Berggren. — Studieselskapet for Nord-Norsk Næringsliv ved Reidar Berggren. — Nordland fylkes Fiskerilags årsmøte ved Nils Hillestad. — Forbrukerrådets kontaktmøte ved Kurt Hermann og Adolf Holm. — Bodø Arbeiderpartis 40-årsfest ved Adolf Holm.

Omlegging til lokale samorganisasjoner.

I samsvar med kongressvedtaket 1953 angående omlegging av organisasjonsformen fra fylkesvise til lokale samorganisasjoner og senere vedtak av LO's representantskap, vil det i Nordland fylke bli opprettet følgende lokale samorganisasjoner:

1. Rognan faglige samorganisasjon, hvis virkeområde blir Rognan, Saltdal og Setså—Langset.
2. Fauske faglige samorganisasjon, hvis virkeområde blir Fauske, Finneid, Valnesfjord og Røsvik.
3. Sulitjelma faglige samorganisasjon.
4. Bodø og Bodin faglige samorganisasjon, hvis virkeområde blir Bodø og Bodin.
5. Narvik faglige samorganisasjon, hvis virkeområde blir Narvik og Ankenes.
6. Evenes faglige samorganisasjon, omfatter Evenes kommune..
7. Aust-Lofoten faglige samorganisasjon, hvis virkefelt blir Svolvær, Kabelvåg, Henningsvær, Skrova og Brettesnes.
8. Melbu faglige samorganisasjon, Melbu.
9. Stokmarknes faglige samorganisasjon, Stokmarknes.
10. Sortland faglige samorganisasjon, hvis virkefelt blir Sortland kommune, samt Eidsfjord.
11. Ballangen faglige samorganisasjon, Ballangen og Råna.
12. Lødingen faglige samorganisasjon, Lødingen.
13. Ramsund faglige samorganisasjon, Ramsund og Tjeldsund.
14. Glomfjord faglige samorganisasjon. Her er ikke området endelig fastlagt, da Ørnes Bygningsarbeiderforening vil ha en egen samorganisasjon for Ørnes. Dette spørsmål blir avgjort av LO.
15. Andøya faglige samorganisasjon, Andenes, som vil omfatte også Risøyhamn.
16. Vestvågøy faglige samorganisasjon, som omfatter Stamsund, Leknes, Gravdal, Ballstad og Borge.
17. Brønnøysund faglige samorganisasjon.
18. Sandnessjøen faglige samorganisasjon.
19. Mosjøen faglige samorganisasjon.
20. Hemnes faglige samorganisasjon.
21. Rana faglige samorganisasjon.

Foruten de her nevnte kan det komme på tale om dannelse av lokale samorganisasjoner i Korgen—Trofors og muligens et par steder til.

Sluttbemerkninger.

Når Nordland faglige Samorganisasjon nå bringes til opphør og avløses av et distriktskontor direkte underlagt LO og av lokale samorga-

nisasjoner, kan det være nyttig å kaste blikket tilbake på de år samorganisasjonen har virket.

Det kan vel sies med full rett, at det gjennom alle disse år er utført et meget godt arbeid av samorganisasjonen, noe som er kommet medlemmene til gode.

Ved overgang til den nye organisasjonsform, vil nye problemer og oppgaver melde seg, og det gjelder om å være i stand til å løse dem. Utviklingen vi har hatt har vært av blandet natur, vi har hatt en tid med den største økonomiske aktivitet i landets historie, men samtidig ble det meldt om økende arbeidsledighet, til tross for at det var et stort antall ledige plasser i landet. Sysselsettingen og produksjonen nådde topp tall, men samtidig gikk prisene i været, slik at det for storparten av lønnstakerne betød en mindre senkning av reallønnen.

Midt i en periode med stigende produksjon og produktivitet falt levestandarden fordi det prismessige presset som oversysselsettingen skaper var for stort. Resultatet er atskillig misnøye.

Slik har tiden forløpt med godt og ondt side om side.

Vi lever i en tid da det gjelder å holde hodet klart. Det er en periode hvor tålmod må til, men det betyr ikke at en legger verktøyet ned. Vanskene viser bare at jobben ikke er gjort, og vi står ennå midt oppe i arbeidet for å skape en tryggere tilværelse for oss selv og våre barn. Nå er det tid til å ta verktøyet opp og gå til nytt arbeid, for det er jo så mange områder hvor det ligger arbeidsoppgaver og venter på sin løsning, og det er vi som skal løse dem.

Forretningsutvalget vil uttale det håp at de fagorganiserte i Nordland vil gå inn for oppgavene og løse dem til fordel for lønnsinntakere i Nordland fylke.

Med dette vil forretningsutvalget rette en takk til representantskapets medlemmer og alle fagorganiserte i Nordland fylke, for godt samarbeid gjennom de mange år.

Distriktskontoret i Nordland.

Beretning for tidsrommet 1/7 til 31/12-1955.

Når det gjelder Distriktskontorets virksomhet i annet halvår 1955, kan det sies at den virksomheten som ble avsluttet den 30. juni i og med nedleggelsen av Nordland faglige Samorganisasjon, har fortsatt også i annet halvår.

En sporer framgang også i dette halvåret, da nye foreninger og grupper er kommet med og det har også på andre områder vært en ganske god virksomhet.

I samsvar med omleggingen til lokale samorganisasjoner, er følgende konstituert og kommet i virksomhet:

1. Brønnøysund faglige Samorganisasjon, formann: Gunnar Sæther, Brønnøysund.
2. Sandnessjøen faglige Samorganisasjon, formann: Ragnar Holmvik, Sandnessjøen.
3. Mosjøen faglige Samorganisasjon, formann: Christian Thorvaldsen, Sjervengen, Mosjøen.
4. Korgen faglige Samorganisasjon, formann: Bertin Roghell, Korgen.
5. Hemnes faglige Samorganisasjon, formann: Ragnar Karlsen, Hemnesberget.

6. Mo faglige Samorganisasjon, formann: Alf Søvting, Mo i Rana.
7. Saltdal faglige Samorganisasjon, formann: Leif Matsen, Drageid i Salten.
8. Sulitjelma faglige Samorganisasjon, formann: Edv. Laxå, Sulitjelma.
9. Fauske faglige Samorganisasjon, formann: Harald Setså, Fauske.
10. Bodø og Bodin faglige Samorganisasjon, formann: Reidar Berggren, Bodø.
11. Meløy faglige Samorganisasjon, formann: Sverre Fagerli, Glomfjord.
12. Aust-Lofoten faglige Samorganisasjon, formann: Marius Nilsen, Svolvær.
13. Lødingen faglige Samorganisasjon, formann: John Hansen, Lødingen.
14. Stokmarknes faglige Samorganisasjon, formann: Harald Hansen, Stokmarknes.
15. Sortland faglige Samorganisasjon, formann: Henrik Nilsen, Sortland.
16. Andøya faglige Samorganisasjon, formann: Arne Petersen, Andenes.
17. Narvik faglige Samorganisasjon, formann: Einar Thoresen, Narvik.
18. Ballangen faglige Samorganisasjon, formann: Ingemar Jensen, Ballangen.

Følgende steder står igjen: Vestvågøy, Melbu, Bogen.

En går ut fra at disse kommer i orden i nærmeste framtid, og en vil da få 21 lokale samorganisasjoner i Nordland fylke.

Administrasjon.

Etter opprettelsen av AFL's Distriktskontor for Nordland, fortsatte sekretær Adolf Holm også etter nyordningen.

Forutsetningen var at den ansatte sekretær Nils Hillestad skulle overta fra 1. juli 1955, men da Mo-kontoret måtte avvikles først, vil han neppe tiltre stillingen før februar måned. Fra dette tidspunkt fratrer sekretær Holm.

Det var også forutsatt at den tidligere sekretær i Finnmark faglige Smaorganisasjon, Hans Nordahl Jensen, skulle tiltre distriktskontoret i Bodø, men av forskjellige grunner vil tiltredelsen skje først fra januar måned 1956.

AFL's Distriktskontor.

Det administrative arbeid ved kontoret har vært underlagt sekretær Adolf Holm. Som kontordame fungerer den tidligere ansatte fru Anna Karlsen.

Videre har Norsk Jern- og Metallarbeiderforbunds Nord-Norge-sekretær sine kontorer i samme lokaler.

Samarbeidet mellom personalet har vært meget godt.

Tilsynsutvalget.

Som tilsynsutvalg for AFL's Distriktskontor ble av siste representantskapsmøte i Nordland faglige Samorganisasjon innstilt følgende:

Formann: Reidar Berggren, NNN — Olav Stensvik, NJMF — Toralv Breimo, NAF.

Varamenn: Kurt Hermann, NKF — Ragnar Kristensen, NcFB.

Innstillingen ble senere godkjent av LO.

I tilsynsutvalgets møter har sekretær Adolf Holm deltatt.

Revisjon.

Som revisorer fungerer Harald Mjelle og Sven Olsen.

Møter i tilsynsutvalget.

i tidsrommet 1/7 til 31/12-1955 har tilsynsutvalget holdt 3 møter og behandlet 32 saker.

Protokoll fra disse møter sendes LO umiddelbart etter hvert møte.

Møter, foredrag og reiser.

Sekretær Adolf Holm har i tidsrommet 1. juli til 31. desember deltatt i følgende møter:

15 forhandlingsmøter, 3 meklingsmøter, 22 agitasjonsmøter, 8 fagforeningsmøter, 15 møter i komitéer og utvalg, og holdt 33 foredrag.

Sekretæren har i dette halvåret hatt 51 reisedager.

Tilmeldte foreninger.

Tjeldsund Vegarbeiderforening, NAF, med 20 medlemmer. Nordre Salten Telefonstyrerlag, NTTF, med 38 medlemmer. Avd. 88, Søndre Salten, NTTF. Norsk Sjømannsforbund, Stokmarknes, NSF. Tjøtta Steinarbeiderforening, NSAF, 9 medlemmer. NEKF, avd. 90, Korgen, NEKF, med 21 medlemmer. Leirfjord Bygningsarbeiderforening, NBAF, med 15 medlemmer. Restaurantpersonalet, Fauske (gr.), NHRF, med 20 medlemmer. Balmi Anleggsarbeiderforening, NAF.

Nedlagte foreninger.

Valla Jernbanearbeiderforening, NAF, 15 medlemmer. Vestresand Fagforening, NTF, 8 medlemmer. Risøyhamn Bygningsarbeiderforening, NBAF, 17 medlemmer.

Ved årsskiftet er det i Nordland fylke 375 foreninger med et samlet medlemstall av 21 230.

Opplysningsarbeidet.

Fra distriktskontorets side er det ikke satt i gang noen kursvirksomhet, men det er arbeidet med å få i gang endel TWI-kurs, hvilket synes å skulle lykkes å få i gang straks på nyåret.

Om Arbeider- og Fiskarskolen på Sandtorg foreligger ikke noe nytt.

Opprettede og reviderte overenskomster.

A/S Øksnes og Langnes Fryseri og Kjølslager, Myhre i Vesterålen, tariff for filetarbeid, NNN. A/S Kaffestova, Fauske, NHRF, kafébetjeningen. Bodin Kommune, NKF, akkordtariff. A/L Samfundshuset, Fauske, NHRF, kafébetjeningen. Vesterålstilvirkernes Salgslag, NTF, pressere og veiere. Pettersen & Co., Bodø, NAF, rengjøringsarbeid. Nordlands fylkes Fiskarlag, NAF, rengjøringsarbeid. A/S Øksnes og

Langnes Fryseri og Kjølelager, Myre i Vesterålen, NNN, akkordtariff for filetarbeid. Hamnearbeidskontoret, Bodø, NAF, rengjøringsarbeid. Fyrvesenet, NAF, postføring.

Meklinger:

Kafé Phønix, Fauske, NHRF, kafébetjeningen. Restaurant «Monty», Bodø, NHRF, oppsigelser.

Twistesaker:

Henning Hansen, Fauske, NBFKT, tilgodehavende. Feitsildfiskernes Sildoljefabrikk, Halså, NKIF, ansettelse. Salten Bilruter, Bodø, NTF, feriepengar. A/S Klippfiskeeksport, Bodø, NTF, overtidstillegg. Bodin Kommune, Bodin, NKF, akkordpriser. Bodø Flyplass, Bodø, NTL, arbeidsforhold. A. Schønning, Lødingen, NTF, oppholdsrom. Restaurant «Monty», Bodø, NHRF, etterbetaling. Vegvesenet, Bodø, NAF, akkordoppgjør. A/S Klippfiskeeksport, Bodø, NTF, feriepengar. Buksnes Ungd. og Idrettsl., Gravdal, NAF, oppsigelse. Vegvesenet, Bodø, NAF, inntakelse av arbeidere. Ulfsvåg Gjestgiveri, Ulfsvåg, NHRF, feriepengar. Aktiebryggeriet, Bodø, NNN, oppsigelse. Jens Pedersen & Co., Ballstad, NTF, oppsigelse. Grand Hotell, Sandnessjøen, NHRF, etterbetaling. Nordlandsbanen, Bodø, NAF, godtgjørelse for helligdager. J. M. Johansen, Stamsund, NTF, graksepressing. Brettesnes Sildoljefabrikk, NKIF, særavtale. A/L Sørsvågen Vannverk, Moskenes, NAF, lønnsforhold. Bodø Konfeksjonsfabrikk, Bodø, NBF, oppsigelse. Kafé Phønix, Fauske, NHRF, oppsigelser. Meløy Kommune, Meløy, NKF, skoleskyss. Petter Lundbakk, Sandkallen, NAF, sluttoppgjør. Vegvesenet, Bodø, NAF, inntakelse av arbeidere. Ing. Carl Phil, Kjerringøy, NAF, gangtidsbetaling. Walter Svendsen, NHRF, tilgodehavende lønn. Petter Lundbakk, Sandkollen, NAF, uberettiget trekk. Luftkommando Nord-Norge, NTL, 5 forskjellige saker.

Saker behandlet i forliksrådet:

Restaurant «Monty», Bodø, NHRF, avskjedigelser. Buksnes Ungd.- og Idrettslag, NAF, oppsigelse. Denne sak er senere ordnet ved forhandlinger. Bodø Konfeksjonsfabrikk, Bodø, NFATF, oppsigelse.

Rettsaker.

Bodø Konfeksjonsfabrikk, NFATF, avskjedigelse. Restaurant «Monty», Bodø, NHRF, avskjedigelser.

Representasjon i faste organer og utvalg m. v.

Økonomisk Fellesorganisasjon, Bodø, ved sekretær Holm. Tiltaksrådet for Bodø og Bodin, ved sekretær Holm, Egil Johannessen, Edv. Olsen, Reidar Berggren. Norsk Folkehjelp, Bodø, ved sekretær Holm, Reidar Berggren, Olav Stensvik, Kurt Hermann. Bedriftslegeutvalget, ved sekretær Holm. Styret for Nordlands Framtid, ved sekretær Holm. Fylkesarbeidsnemnda, Ved Nils Hillestad. Samarbeidsutvalget mellom fagorganisasjon og Kooperasjonen, ved sekretær Holm, Edv. Olsen og Asta Saltnes. Komitéen for reising av åndssvakeheim, ved sekr. Holm. Fylkespartiets representant, ved sekretær Holm. Framrådet, ved sekretær Holm. Årsmøte i Vesterålen Arbeiderparti, ved sekretær Holm. Studieselskapet for Nord-Norsk Næringsliv, ved Reidar Berggren.

Nyorganisering:

I forbindelse med nyorganiseringen er det i første rekke satt i gang agitasjon blant de arbeidere som beskjeftiges ved de mange fiskebruk i Lofoten og Vesterålen.

Ved å sammenlikne antall fiskebruk og tallet på organiserte arbeidere, går det klart fram at organisasjonsprosenten er meget lav.

Av denne grunn er flere fiskevær besøkt, og en har grunn til å tro at de retningslinjer som ble trukket opp vil bringe resultater når sesongen inntre. Distriktssekretæren må ved sesongens begynnelse fortsette dette arbeid i samarbeid med de foreninger en har, og ved besøk i fiskeværene i vintersesongen.

Videre er det fra Distriktskontoret satt i gang verving av medlemmer blant stasjonsholdere som med rette skal tilhøre Norsk Telegraf- og Telefonforbund. Arbeidet som er satt i gang på dette felt, er skjedd i samarbeid med de to foreninger en har, og resultatene begynner allerede å melde seg idet flere nå er kommet med.

Dette arbeid må fortsette da det ennå er altfor liten tilslutning. Også andre grupper, omfattende forskjellige slags yrker er kommet med, delvis som direkte medlemmer til vedkommende forbund, eller også i tilslutning til bestående foreninger.

Avdelingskontoret i Mo.

Som sekretær og avdelingskontorets leder har fungert Nils Hillestad, men da dette kontor skal nedlegges vil Hillestad overta Distriktskontoret i Bodø, fra samme tid som avdelingskontoret blir avviklet.

Tilsynsutvalget.

Som tilsynsutvalg for avdelingskontoret i Mo, har fungert: Einar Holm, Gunnar Eid og Johan Solbakken.

Utvalget har hatt 5 møter.

Nye foreninger:

Tjøtta Stenarbeiderforening, NSAF. NE&KF, Korgen, (avd. 90), NE&KF. Leirfjord Byggningsarbeiderforening, NBF. Mosjøen Elektrikerforening, NE&KF. Mo Musikerforening, NMF. Mosjøen Musikerforening, NMF.

En forening er restaurert. En rekke grupper er organisert i tilslutning til bestående foreninger.

Lokale samorganisasjoner:

Det er holdt møter i distriktet om overgang til lokale samorganisasjoner og følgende samorganisasjoner er organisert:

Brønnøysund lokale Samorganisasjon. Mosjøen lokale Samorganisasjon. Korgen lokale Samorganisasjon. Hemnesberget lokale Samorganisasjon. Mo i Rana lokale Samorganisasjon.

Etter kontorets oppfatning er det ikke flere steder i Helgeland hvor det er grunnlag for lokale samorganisasjoner.

Nye tariffer:

Esso Bensinstasjon, Mo i Rana, NTF. Helgeland Bilruter, NTF. A/S Helgeland Hermetikkfabrikk, Sandnessjøen, NNN. Sentral Gjestgiveri, Sandnessjøen, NHRF. A/S Nordøyan, overgang til overenskomsten

for fryseribedrifter, Brønnøysund, NNN. Halsøy Kullager, tillegg til overskkomsten, NTF.

Tvister:

Bleikvassli Gruve, Korgen, NAF. Grand Hotell, Sandnessjøen, NHRF. A/S Nordøyen, Brønnøysund, 2 tvister, NNN. Midt-Helgeland Kraftlag, 2 tvister, NAF. Vegkontoret, Mosjøen, 3 tvister, NAF. Halsøy Kullager, NTF. Vegkontoret, Bodø, 1 tvist, NAF. Bosmo Samvirkelag, NB&KF.

Ved Meyergården, Gjstgiveriet og Cirkelen i Mo har en hatt flere tvister som er ordnet, og en rekke henvendelser er gjort til kontoret og ordnet uten forhandlinger.

Representasjon.

Årsmøte i Nordland Fylkes Fiskarlag, Brønnøysund. Nord-Helgeland Arbeiderpartis årsmøte, Hemnesberget. Anleggsarbeidernes Pensjonistforenings årsmøte, Mo i Rana. Fylkesarbeidsnemnda i Bodø.

Samarbeid med Kooperasjonen.

I Mo i Rana er organisert samarbeidsutvalg mellom de to organisasjoner.

Opplysningsarbeidet:

Kontoret arrangerte i januar et kurs på Saltfjellet Turisthotell med 35 deltakere. Videre ble ordnet med deltakelse, reise m. v. til et kurs i Piteå Sverige, for 16 deltakere.

På forelesningskurs i Mo i Rana foreleste sekretæren om Hovedavtalen og om fagorganisasjonen og samfunnet.

Ellers har sekretæren holdt 18 foredrag.

Sekretæren har hatt 48 reisedager og deltatt i en rekke møter i distriktet og i Mo, spesielt i forbindelse med Jernverkets overgang til drift.

Nordland faglige Samorganisasjon, — Avdelingskontoret Mo i Rana.

Tilsynsutvalg.

Einar Holm, Gunnar Eid, Johan Solbakken. Utvalget har hatt 5 møter.

Nye foreninger.

Tjøtta Stenarbeiderforening, Norsk Stenindustriarbeiderforbund. — NE&KF, Korgen (Avd. 90), Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund. — Leirfjord Bygningsarbeiderforening, Bygningsindustriarbeiderforbundet. — Mosjøen Elektrikerforening, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund. — Mo Musikerforening, Norsk Musikerforbund. — Mosjøen Musikerforening, Norsk Musikerforbund.

En forening er restaurert. En rekke grupper er organisert i tilslutning til bestående foreninger.

Lokale samorganisasjoner.

Det er holdt møter med fagforeningene i distriktet om overgang til lokale samorganisasjoner. Følgende samorganisasjoner er organisert:

Brønnøysund Lokale Samorganisasjon. — Sandnessjøen Lokale Samorganisasjon. — Mosjøen Lokale Samorganisasjon. — Korgen Lokale Samorganisasjon. — Hennesberget Lokale Samorganisasjon. — Mo i Rana Lokale Samorganisasjon.

Etter kontorets oppfatning er det ikke flere steder i Helgelandsdistriktet hvor det er grunnlag for lokal samorganisasjon.

Nye tariffer.

Esso Bensinstasjon, Mo i Rana, Transportarbeiderforbundet. — Helgeland Bilruter, Mo i Rana, Transportarbeiderforbundet. — A.s Helgeland Hermetikfabrikk, Sandnessjøen, NNN. — Sentral Gjestgiveri, Sandnessjøen, Hotell og Restaurant. — A.s Nordøyen, Brønnøysund. Overgang til overenskomsten for fryseribedriftene. NNN. — Halsøy Kullager. Tillegg til overenskomsten. Transportarbeiderforbundet.

Twister.

Bleikvassli Grube, Korgen, Arbeidsmandsforbundet. — Grand Hotell, Sandnessjøen, Hotell og Restaurant. — A.s Nordøyen, Brønnøysund. 2 twister. NNN. — Midt-Helgeland Kraftlag. 2 twister. Arbeidsmandsforbundet. — Veikontoret i Mosjøen, 3 twister, Arbeidsmandsforbundet. — Veikontoret i Bodø, 1 tvist. Arbeidsmandsforbundet. — Halsøy Kullager, Transportarbeiderforbundet. — Bosmo Samvirkelag, Bakerforbundet.

Ved Meyergården, Gjestgiveriet, og Cirkelen i Mo har en hatt flere små twister som er ordnet.

En rekke henvendelser til kontoret er ordnet uten forhandlingsmøte.

Representasjon.

Årsmøtet i Nordland Fylkes Fiskarlag, Brønnøysund.
 Nord-Helgeland Arbeiderpartis årsmøte, Hennesberget.
 Anleggsarbeidernes Pensjonistforenings årsmøte, Mo i Rana.
 Fylkesarbeidsnemnda, Bodø.

Samarbeid med kooperasjonen.

I Mo i Rana er organisert samarbeidsutvalg mellom de to organisasjoner.

Opplysningsarbeidet.

Kontoret arrangerte i januar et kurs på Saltfjell Turisthotell med 35 deltakere.

Videre ble ordnet med deltakelse, reise, m. v. til et kurs i Piteå, Sverige, for 16 deltakere.

På forelesningskurs i Mo i Rana foreleste sekretæren om Hovedavtalen og om fagorganisasjonen og samfunnet.

Ellers har sekretæren holdt 18 foredrag.

Sekretæren har hatt 48 reisedager og deltatt i en rekke møter i distriktet og i Mo, spesielt i forbindelse med jernverkets overgang til drift.

Oppland faglige Samorganisasjon.

Ved årets begynnelse var tilsluttet 355 foreninger med et samlet medlemstall av 19 803 medlemmer. Ved årets utgang var tilsluttet 360 foreninger, og det samlede medlemstall var ca. 20 500.

Av nye foreninger er tilmeldt følgende:

Skreia Skotøyarbeiderforening, Norsk Skotøyarbeiderforbund, Dovreskog Skog- og Landarbeiderforening, Norsk Skog- og Landarbeiderforbund, N. Land, Etnedal og Torpa Transportarbeiderforening, Norsk Transportarbeiderforbund, Brandbu, Lunner og Gran Transportarbeiderforening, Norsk Transportarbeiderforbund, Søndre Land Jern- og Met. av Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund.

Disse har et samlet medlemstall av 102.

Oppgave over organiserte arbeidere

i tilslutning til tidligere bestående foreninger:

Hunn offentlige skole, Vardal, til Kapp Tjenestemannslag.

Arbeiderne ved Toten Flatbrødfabrikk, til Toten Meieriarbeiderforening.

Betjeningen ved Dokka Hotell, til Norsk Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbund.

Rengjøringskvinner ved Gjøvik og Vardal høyere skoler, til Vardal Kommuneforening.

Arbeiderne ved Isum Mølle, Hundorp, til Hundorp Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforening.

Betjeningen ved Hov Samvirkeklag, til Søndre Land Handel og Kontor.

Betjeningen ved Otta Jernbanerestaurant, Per's Konditori og Frick Konditori, Otta, til Norsk Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbund.

Arbeiderne ved Gartnerhallen, Gjøvik, til Gjøvik Transportarbeiderforening.

Arbeiderne ved Norsk Eswa A.s, Gjøvik, til Gjøvik Jern- og Metallarbeiderforening.

Bakere ved A/L Samvirkeprodukter, Dokka, til Gjøvik Baker- og Konditorforening.

Betjeningen ved Amundsens Hotell- og Vinstra Hotell, Vinstra, til Norsk Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbund, men disse ble truet til å gå ut av organisasjonen igjen like etterpå.

Tilsammen utgjør dette 82 nyorganiserte arbeidere.

I året er uttrådt følgende foreninger: Kolbu Konfeksjonsarbeiderforening p. g. a. at Ciro Konfeksjonsfabrikk, Kolbu, er nedlagt.

Møter.

Av styremøter har i årets løp vært holdt 10, distriktsmøter 1, medlemsmøter 5, agitasjonsmøter 37.

Forhandlinger og konflikter.

Samorganisasjonen har deltatt i 76 forhandlingsmøter vedr. opprettelse av nye tariffier og revidering av tidligere, samt tvistesøksmål.

a) Nye tariffier: 11.

b) Reviderte tariffier: 103.

c) Forhandlinger om tariffvister: 22.

Opplysningsarbeidet.

Opplysningsarbeidet kan spore en viss framgang også i 1955. TWI-kursene har fortsatt hatt god tilslutning. Siden TWI-virksomheten startet i Oppland fylke, har det i alt deltatt 1024 personer som fordeler seg på følgende emner: Samarbeidsforhold: 288 deltakere. — Arbeidsinstruksjon: 230 deltakere. — Arbeidsmetoder: 182 deltakere. — Møte- og diskusjonsledelse: 101 deltakere. — Bedriftsregnskap: 80 deltakere. — Produksjonsutvalgsarbeid: 143 deltakere. *Tilsammen 1024 deltakere.*

Antall reisedager.

Samorganisasjonenes tillitsmenn har i året 1955 hatt tilsammen 121 reisedager som fordeler seg slik: M. Haugen 112, Sig. Evang 4, H. P. Haugli 2 og Harry Pettersson 3.

Oslo faglige Samorganisasjon.

Ved årets begynnelse var tilsluttet 212 foreninger med et samlet medlemstall av ca. 125 000 medlemmer. Ved årets utgang var tilsluttet 216 foreninger, og det samlede medlemstall var ca. 125 000.

Av nye foreninger er tilmeldt følgende: Forrådspersonalets Forening, Oslo distrikt. — Oslo distrikt Rutebilpersonales Forening. — Oslo distrikt Banemesterforening. — Oslo distrikt Stasjonsmesterforening.

Alle tilhører Norsk Jernbaneforbund.

Møter.

Av styremøter har i årets løp vært holdt 7, representantskapsmøter 4, og 4 store kvinnemøter, hvorav 1 sammen med Frisørenes Fagforening.

Forhandlinger og tariffvister.

1. for budene i Aftenposten, 2. for avisselgerne hos Narvesen.

Opplysningsarbeidet.

1. faglig ungdomskurs en uke på Ringsaker, 2. helgekurs for fagorganiserte kvinner, henholdsvis på «Frambu» og feriehemmet Østråt.

Det er arrangert 96 TWI-kurs med 709 deltakere.

Rogaland faglige Samorganisasjon og distriktskontoret i Rogaland.

Ved årets begynnelse var tilsluttet 226 foreninger med et samlet medlemstall av 32 859 medlemmer. Ved årets utgang var tilsluttet 226 foreninger, og det samlede medlemstall var 31 389.

Av nye foreninger er tilmeldt følgende:

Nærbø Meieriarbeiderforening, NNN, 14 medlemmer. Nærbø Arbeidsmandsforening, NAF, 14 medlemmer. Sauda Musikerforening, Norsk Musikerforbund, 12 medlemmer, Norsk Telegraf & Telefon, avd. 28, NTTF, 47 medlemmer.

Disse har et samlet medlemstall av 87. I året er uttrådt følgende foreninger:

Boganes Arbeidsmandsforening, NAF. Lysefallene forening, NAF. Sandeid og omland veiarbeiderforening, NAF. Botne og Forsand sandtak, NAF.

Møter:

Av styremøter har i årets løp vært holdt 9, representantskapsmøter 1, De fagl. utv. og AOF 40, agitasjons- og medlemsmøter 151.

Forhandlinger og konflikter:

- a. Nye tariffer: 9.
- b. Reviderte tariffer: 4.
- c. Forhandlinger om tariffvister: 23.

Opplysningsarbeidet:**Helgekurs, korte kurs:**

Distriktsstudienemnda, kooperative spørsmål, 36 deltakere. Opplysningskomitéen, Bryne, organisasjonskunnskap, 18 deltakere. AOF-foreningen, Stavanger, kooperative spørsmål, 40 deltakere. Egersund faglige utvalg, fagforeningskunnskap, 18 deltakere. Stavanger Handel & Kontor, faglige spørsmål, 30 deltakere. Distriktsstudienemnda, fagbevegelse og kooperasjonen, 28 deltakere. AOF-foreningen, Egersund, tillitsmannskurs, 14 deltakere. Sandnes Jern & Metall, faglige spørsmål, 40 deltakere. Stavanger Distrikt NJF, opplysningsarbeidet, 15 deltakere. Statsbanenes verksteds arbeiderforening, faglige spørsmål, 27 deltakere. Norsk bygningsindustriarbeiderforbund — 2 kurs, faglige spørsmål, 31 deltakere. Jern og Metall, Stavanger, faglige spørsmål, 16 deltakere. Jern og Metall, Stavanger, faglige spørsmål, 29 deltakere.

Tilsammen 14 kurs og 342 deltakere.

Kveldsskoler:

Statsbanenenes verkstedforening, engelsk, 13 deltakere. Stavanger distriktsorganisasjon NJF, engelsk, 10 deltakere. Stavanger distriktsorganisasjon NJF, elektroteknikk, 20 deltakere. AOF-foreningen, Stavanger, engelsk begynnerkurs, 20 deltakere. AOF-foreningen, Stavanger, engelsk begynnerkurs, 18 deltakere. AOF-foreningen, Stavanger, engelsk for viderekommende, 18 deltakere.

Tilsammen 6 klasser og 99 elever.

6 kveldsskoler og 14 helgekurs, tilsammen 972 deltakere.

Brevringer:

45 medlemmer, 367 deltakere.

TWI-kurs:

72 grupper med 650 deltakere.

En må nok regne med at deltakerantallet i aktivt studiearbeid ligger endel høyere enn oversikten viser, da det fremdeles er foreninger som unnlater å rapportere sin studievirksomhet.

Antall reisedager:

81.

Sørlandets faglige Samorganisasjon.

Ved årets begynnelse var tilsluttet 161 foreninger med et samlet medlemstall av 14 060 medlemmer. Ved årets utgang var tilsluttet 162 foreninger, og det samlede medlemstall var 14 010.

Av nye foreninger er tilmeldt følgende:

Vest-Agder kommunale forening, Norsk Kommuneforbund. Farsund Hermetikkarbeiderforening, Norsk Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbund.

Disse har et samlet medlemstall av 59.

Dessuten er organisert arbeidere ved følgende bedrifter i tilslutning til allerede bestående foreninger:

B. Heglands trykkeri og bokbinderi, Flekkefjord, Norsk Centralforening for Boktrykkere. Fylkessykehuset i Flekkefjord, Norsk Kommuneforbund. Sjølingstad Ullvarefabrikk, Norsk Tekstilarbeiderforbund.

I året er uttrådt følgende avdelinger:

Hanås anleggsarbeiderforening, Norsk Arbeidsmandsforbund.

Arbeidet opphørt og medlemmene overført til Kristiansand og omegn anleggsarbeiderforening.

Samtlige fagforeninger i distriktet står tilmeldt Samorganisasjonen.

Møter:

Samorganisasjonens forretningsutvalg har i årets løp holdt 9 møter. Representantskapet 1 møte, fellestyremøter 6.

Forhandlinger og konflikter:

Samorganisasjonen har vært de stedlige avdelinger og forbundene behjelpelig ved følgende forhandlinger:

a. *Nye tariffer:*

B. Heglands trykkeri og bokbinderi, Flekkefjord, Norsk Centralforening for Boktrykkere. Sjømannshjemmet, Kristiansand S., mekling, Norsk Hotell og Restaurant-Arbeider-Forbund. Matstova, Mandal, Norsk Hotell og Restaurant-Arbeider-Forbund. Agder Meieri, bestyrerinne, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer. Hunsfoss skole, rengjøring, Norsk Kommuneforbund. Kinobestyrer, Vennesla, Sørlandets faglige Samorganisasjon.

b. *Reviderte tariffer:*

Sparebanken, Kristiansand, rengjøring, Norsk Arbeidsmandsforbund. «Sørlandet», Kristiansand, rengjøring, Norsk Arbeidsmandsforbund. Distriktsrevisor, Setesdal, Norsk Kommuneforbund. Pedel og rengjøringskvinner, Vennesla, Norsk Kommuneforbund. Distriktsrevisorene i Vest-Agder, voldgift, Norsk Kommuneforbund. Oddernes Kommune, Norsk Kommuneforbund. L/L Setesdal Automobilrutor, Norsk Transportarbeiderforbund.

c. *Forhandlinger om tariffvister m. v.:*

Lista Flyplass, Norsk Arbeidsmandsforbund. Intendanturkompaniet, Evje, Norsk Arbeidsmandsforbund. Husmorlagets vaskeri, Evje, Norsk Arbeidsmandsforbund. Samvirkebakeriet, Kristiansand S., Norsk Baker- og Konditorforbund. Marna Bruk, Mandal, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund. Veston Konfeksjonsfabrikk, Kvinesdal, Norsk Bekledningsarbeiderforbund. Bondeheimen, Mandal, Norsk Hotell- og Restau-

rant-Arbeider-Forbund. Christiansholm Restaurant, Kristiansand. Norsk Hotell- og Restaurant-Arbeider-Forbund. Repstad Karosserifabrikk, Søgne, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund. Mandal Folkeskole, Norsk Kommuneforbund. Herredssingeniøren, Søgne, Norsk Kommuneforbund. Walhalla Såpefabrikk, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund. Sørlandets Margarin, Norsk Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbund. O. P. Moe's Tobakkfabrikk, Norsk Tobakkarbeiderforbund. Emil Tellefsen transportforretning, Kristiansand, Norsk Transportarbeiderforbund.

Opplysningsarbeidet:

Ukekurs

ble holdt på Fevik i tiden 4.—10. september med deltakere fra Vigeland Bruk, Falconbridge og Fiskå Verk, i alt 20. Kursleder var S. Salvesen.

Helgedagskurs:

Organisasjonskurs for kvinner ble holdt i Kristiansand 25. og 26. mars med 29 deltakere.

Kurs til behandling av alminnelige organisasjonsarbeid ble holdt i Kvinesdal 10. og 11. desember. 18 deltakere.

Kveldskurs — studieringer:

Etter de foreliggende rapporter har det i fagforeningene i distriktet vært 2 kveldskurs og 15 studieringer i gang.

Annen opplysningsvirksomhet:

Tillitsmennene har deltatt som forelesere på kurs arrangert av andre organisasjoner, og holdt foredrag i fag- og partiforeninger om fagorganisasjonen.

På Evje ble det den 20/1-1955 arrangert et større møte med foredrag av konsulent B. Strømsvåg om områdeplanlegging i Agder-fylkene.

I samarbeid med Arbeidernes Opplysningsforbund ble arrangert en utstilling av plansjer fra amerikansk fagbevegelse. Utstillingen ble sett av ca. 800 personer.

TWI-kursene:

Kursvirksomheten fortsatte i 1955 inntil 10. september 1955 da instrukturør Rasmussen av helbredshensyn måtte fratre stillingen.

I de kurser som ble holdt i Vest-Agder deltok representanter fra Falconbrindge Nikkelverk, Fiskå Verk, Martins Konfeksjon, Kristiansands Mek. Verksted, Mandal Motorfabrikk, Høyvolls mek. Verksted, Aluminiumsbåter.

Ekstraordinær agitasjon kommunevalget 1955.

Det ble drevet agitasjon i samsvar med de retningslinjer som var trukket opp. Særlig ble det lagt vekt på møter med tillitsmennene på arbeidsplassene, og agitasjon for «Sørlandet».

Reisedager:

Det samlede antall reisedager for tillitsmennene har vært 98.

Telemark faglige Samorganisasjon.

Ved årets begynnelse var tilsluttet 239 foreninger med et samlet medlemstall av 22 700 medlemmer. Ved årets utgang var tilsluttet 239 foreninger, og det samlede medlemstall var 22 700.

Av nye foreninger er tilmeldt følgende:

Tokke Arbeidsmannsforening, Norsk Arbeidsmandsforbund.

Disse har et samlet medlemstall av 40.

Møter:

Av forretningsutvalgsmøter har i årets løp vært avholdt 10, representantskapsmøter 1, agitasjonsmøter 14.

Forhandlinger og konflikter:

Revidert for Gjerpen og Solum Pleieheimer. Det har vært tilløp til en rekke konflikter, bl. a. ved Norrøna i Porsgrunn, Nasjonalkaféen i Notodden, Bilruten Skien—Larvik (H. Halvorsen) Skien, og en rekke andre som har voldt oss meget arbeid. (Se tillegg.)

a. Nye tariffer:

En har lagt opp til ny tartiff for de ansatte hos Vetlesen i Skien. Denne er ennå ikke brakt endelig i havn.

b. Reviderte tariffer:

Fiskernes Salgslag i Langesund, der det en tid så ut som arbeidet har ligget i dødvannet. Overenskomsten var av den grunn ikke blitt oppsagt, men ved en forhandling har det lyktes å få et tillegg på ca. kr. 25.— pr. uke.

c. Forhandlinger om tariffvister:

Det ble stor skuffelse da de som var organisert ved Telemark fylke ikke fikk det tillegg som framkom ved de øvrige statslønnede. Vi hadde da en konferanse og det ble ingen løsning før årsskiftet. Dette må rettes på.

Opplysningsarbeidet:

TWI-instruksjonen har gått sin gang også i dette år og det har vært god tilslutning til kursene. Det har fra Notodden vært reist krav om at den betaling som ytes til kursdeltakerne må heves. Dette har vært forelagt komiteén, som har avslått saken. Videre har det vært holdt 3 helgekurs med tilsammen 92 deltakere, og 3 andre kurs med 68 deltakere.

Antall reisedager:

98.

Alminnelige merknader:

Den organisasjonsmessige virksomheten har vært overmåte tung. Siden sekretæren for Skog- og Land ble inndratt har vi måttet strekke oss lenger ut over bygdene, og med de lange avstander og tunge kom-

munikasjoner har det gått trådt. Det bør ofres mer på disse lag. Det er vel der vi har den store forskjellen mellom antall beskjeftigede og antall organiserte.

Tilf. til forhandlinger og konflikter:

Det må vel tas med noe om transportkonflikten. Den virket som om den kom overraskende på alle, og den virket ikke helt etter gammel oppskrift. Så vidt vi skjønnte manglet det meget på kontakt mellom leddene. De som hos oss var hardest ute i denne konflikten var olje-gruppa, og det var jo nokså naturlig da det var oppvarming som trengtes mest. Det var mangel på olje overalt. Vi fikk dog organisert en komité som skulle ta seg av de disposisjoner som skulle innvilges. Der ble det nokså meget å gjøre. Komitéen hadde sitt tilhold på vårt kontor. Det oppsto mange divergenser om disse dispensasjoner da Transportarbeiderforbundet innvilget endel uten å gi beskjed om dette til dem som burde vært underrettet. Det gikk såpass langt at viktig industri holdt på å stoppe. Det var sterke krefter i gjære for å skaffe denne industri Brensel på annen måte. Dette ble det imidlertid ikke noe av da konflikten ble løst så vidt hurtig.

Troms faglige Samorganisasjon og distriktskontoret i Tromsø.

Ved årets begynnelse var tilsluttet 156 foreninger med et samlet medlemstall av 8136 medlemmer. Ved årets utgang var tilsluttet 156 foreninger, og det samlede medlemstall var om lag 8700.

Av nye foreninger er tilmeldt følgende:

Indseth Anleggsarbeiderforening, Norsk Arbeidsmandsforbund. Balsfjord Kommunale Forening og Tromsøysund Kommunale Forening, Norsk Kommuneforbund. Øvre Salangen Jern- og Metallarbeiderforening, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund. Alteidet Notbøterforening, Norsk Tekstilarbeiderforbund. Salangen Transportarbeiderforening, Norsk Transportarbeiderforbund.

Disse har et samlet medlemstall av 153.

I året er uttrådt følgende foreninger:

Harstad Skreddersvenners Forening og Tromsø Bekledningsarbeiderforening, Norsk Bekledningsarbeiderforbund. Finnsnes Kjemiske Forening, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund. Finnsnes Næringsmiddelarbeiderforening, Norsk Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbund. Borkenes Handels- og Kontorfunksjonærers Forening, Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund. Harstad Støperiarbeiderforening, Norsk Støperiarbeiderforbund.

De 4 førstnevnte foreninger er nedlagt av mangel på interesse. Medlemmene i de 2 sistnevnte foreninger er overført til henholdsvis Harstad Handels- og Kontorfunksjonærers Forening og Harstad Jern- og Metallarbeiderforening.

Vi er ikke kjent med at noen fagforeninger i vårt fylke står utenfor Samorganisasjonen.

Møter:

Av styremøter har i tiden 1. januar til 1. april vært holdt 4, agitasjonsmøter 16 og 7 fellesmøter av fagforeningsstyrene.

I det forløpne år er Samorganisasjonen omlagt i vårt fylke. Lands-

organisasjonens distriktskontor for Troms tok til å virke fra 1. april. Følgende lokale faglige samorganisasjoner er opprettet: Bardu faglige Samorganisasjon, Bardu, Finnsnes faglige Samorganisasjon, Finnsnes, Harstad faglige Samorganisasjon, Harstad, Skjervøy faglige Samorganisasjon, Skjervøy og Tromsø faglige Samorganisasjon, Tromsø.

Forhandlinger og konflikter:

Så vel Troms faglige Samorganisasjon som Landsorganisasjonens distriktskontor har i året vært forbundene og de enkelte avdelinger behjelpelig ved opprettelse av 14 og fornyelse av 11 overenskomster. Dessuten har en i alt behandlet 33 tvistesaker.

Opplysningsarbeidet:

Endel opplysningskomitéer og en rekke fagforeninger har hatt i gang studiesirkler og samtalelag. En synes å kunne spore en større interesse og tiltak for opplysningsvirksomheten jevnt over hele distriktet.

Alminnelige merknader:

Året 1955 har vært et godt arbeidsår og tilslutningen på nye medlemmer til fagbevegelsen er helt tilfredsstillende.

Trøndelag faglige Samorganisasjon.

Ved årets begynnelse var tilsluttet 480 foreninger med et samlet medlemstall av 41 000 medlemmer. Ved årets utgang var tilsluttet 488 foreninger, og det samlede medlemstall var ca. 41 000.

Av nye foreninger er tilmeldt følgende:

Børsa Skog- og Landarbeiderforening, NSLF. Meldal komm. arbeider- og funksjonærforening, NKF. Trøndelag Krets av Norges Urmaker Svenneforbund, NUSF. Overhalla Konfeksjonsarbeiderforening, NBAF. Rennebu Skog- og Landarbeiderforening, NSLF. Aunfossen Anleggsarbeiderforening, NAF. Konfeksjonsarbeidernes forening, Nord-Statland, NBAF. Salsbrukets Anleggsarbeiderforening, NAF. Fram-Verran Skog- og Landarbeiderforening, NSLF. Steinkjer Støperiarbeiderforening, NSAF.

I årets løp er uttrådt følgende foreninger:

Vadsøysund Næringsmiddelarbeiderforening, NNN. Namsos Skotøyarbeiderforening, NSF.

Møter:

Av styremøter har i årets løp vært holdt 14, representantskapsmøter 1, medlemsmøter 1.

Forhandlinger og konflikter:

a. Nye tariffer:

Støren Andelssagbruk. Beitestad Mølle. Kulvik Bakeri, Selbu. Waisenhusstiftelsen, Trondheim, vaktmesteren. J. A. Skjetnes Bruk, Børsa. Agrens Smie- og Automobilverksted. Trøndelag Krets av Norges Urmaker Svenneforbund. Østre Leksvik Samvirkelag, fiskematavdelingens arbeidere. Byggmester Oskar Holberg, Snåsa. Overhalla Brannkasse, feieren.

Reviderte tariffer:

Fellesorganisasjonen Folkets Hus, Trondheim, vaktmesterne. Støren Samvirkelag, rengjøringskvinnen. Støren kommune, graver og kirketjener. Fellesorganisasjonen Folkets Hus, Trondheim, vaktmesterne. Selbu Produksjonssamvirke, bakerne. Kvitsands Snekkeribedrift, Frosta. Konrad Alseths Kassefabrikk, Hegra. Folla og Hommelvik Bruk, sopparbeiderne. Orkia Fellesfløtning. Sør-Trøndelag Skogsel-skap, Skjerdingsstad Planteskole. Folla og Hommelvik Bruk. Fellesorganisasjonen Folkets Hus, Orkanger, vaktmesteren. Arbeider-Avisa. Rennebu Kraftlag. Stjørdalshalsen Bygningkommune. Selbu kom-mune. Haltdalen kommune. Hølonda kommune. Horg kommune. Han-delsstandens Hus, Trondheim, rengjøringskvinnene. Trondhjems Spa-rebank, rengjøringskvinnene. A. Dahl & Co., Trondheim, rengjørings-kvinnene. Trikon Fabrikker A/S, Namsos, rengjøringskvinnene. Stu-dentersamfunnet i Trondheim, vaktmesteren. Adresseavisen, Trond-heim, rengjøringskvinnene. A/S Gildevangen, Trondheim, vaktmester og assistent. A/S Adresseavisen, Trondheim. A/S Trondhjems mek-Verksted, Trondheim, rengjøringskvinnene.

Forhandlinger:

Eggans Fiskematforretning, Orkanger, oppsigelse. Orkdal Syindustri, Fannrem, akkordsatser. Støren Yrkesskole, lønn vaktmesteren. Gott-aas gård, Skogn, oppsigelse. Støren interkomm. realskole, lønn rengjø-ringskvinnen. Støren Yrkesskole, lønn rengjøringskvinnen. Støren Realskole, lønn rengjøringskvinnen. Skjetne sagbruk, Børsa, lønns-spørsmål. Støren Andelssagbruk, akkordsatser, skiftordning. A/S Gal-la Slipsfabrikk, Trondheim, akkordsatser. Børsa kommune, helligdags-godtgjørelse. Leistad & Co., sementvarefabrikk, Sprova, lønns-spørsmål. Norges Tekniske Høgskole, Trondheim, arbeidsfordeling. Støren Interkommunale Realskole.

Tvister og meklinger:

A/S Galla Slipsfabrikk, Trondheim, tvist om overtidspresenter. Drag-ås—Singsås Statsalmenning, tvist om vanskelighetstillegg. Parr Sne-kerifabrikk, Lånke, tvist om oppsigelse. Universalbygg, Ørland, tvist om oppsigelse. Trondhjems Canning and Export Co. A/S, tvist om ak-kordarbeidet. Trondhjems Canning and Export Co. A/S, tvist om ak-kordarbeidet. Trondhjems komm. Bakeri, tvist om lønnsforhold. Skjetne Bruk, Børsa, tvist om innskrenkninger. Forstmester Solbergs skogdrifter i Rognes, tvist om klassifisering. Kilnes Kafé, Stjørdal, tvist om tariffkrav. Thamshavn gård, Thamshavn, tvist om oppsigelse. Skomakermester Wahl, Trondheim, tvist om lønn for 17. mai.

Antall reisedager:

187.

Vestfold faglige Samorganisasjon.

Ved årets begynnelse var tilsluttet 202 foreninger med et samlet med-lemstall av 24 890 medlemmer. Ved årets utgang var tilsluttet 204 foreninger, og det samlede medlemstall var 26 191.

Av nye foreninger er tilmeldt følgende:

Tønsberg Arbeidsmandsforening. Solbø funksjonærforening, Botne, NKF. Larvik Arbeidsmandsforening. Vestfold Lensmannsbetjentlag.

Disse har et samlet medlemstall av 124.

I året er uttrådt følgende foreninger:

Stokke Bygningsarbeiderforening. (Fagforeningen var ved et sagbruk, men medlemstallet har gått tilbake slik at forbundet til slutt har strøket foreningen av sitt kartotek.) Kvelde Skog og Land, (gått sammen med Farrisbygda Skog og Land).

Møter:

Av styremøter har i årets løp vært holdt 1, 1 landarbeiderkonferanse for Vestfold, 1 formannskonferanse og 9 forretningsutvalgsmøter.

Forhandlinger og konflikter:

Tbg, Sjømannshjem. Restaurant Fregatten, (forhandlinger om overskkomsten).

Nye tariffer:

Tbg. Sjømannshjem. Restaurant Fregatten. Kaffistova II.

Forhandlinger om tariffvister:

Tbg. Sjømannshjem. Restaurant Fregatten.

Opplysningsarbeidet:

1043 deltakere i studiearbeidet. Avslutning av Brevringsaksjon Vestfold med 78 ringer og 520 deltakere. Grimestad-kurset 26 deltakere. TWI-kurs 70 grupper med 562 deltakere.

Antall reisedager:

93.

Østfold faglige Samorganisasjon.

Ved årets begynnelse var tilsluttet 307 foreninger med et samlet medlemstall av 38 600 medlemmer. Ved årets utgang var tilsluttet 304 foreninger, og det samlede medlemstall var 39 400.

Av nye foreninger er tilmeldt følgende:

Sarpsborg & Omegn Tekniker og Arbeidslederforening, NFATF. Avisbudenes forening, Askim, (tilsluttet Samorganisasjonen).

Disse har et samlet medlemstall av 33.

I året er uttrådt følgende foreninger:

Idd Stenhuggerforening, Norsk Stenindustriarbeiderforbund. Kjøkkøy Stenhuggerforening, Norsk Stenindustriarbeiderforbund. Sarpsborg Tekstilarbeiderforening, Norsk Tekstilarbeiderforbund. Halden avdeling av Norsk Formerforbund. Sarpsborg Skinn & Lærarbeiderforening, Norsk Skinn & Lærarbeiderforbund.

Sistnevnte forening er oppløst, mens de øvrige foreninger er omorganisert i tilslutning til bestående foreninger i andre forbund.

Møter:

Forretningsutvalgsmøter 59, andre møter 65. Av styremøter har i årets løp vært holdt 1, fellesstyremøter 20, fellesmøter for utvalg 1, opplysning- og agitasjonsmøter 96.

Nye tariffer:

3.

Reviderte tariffer:

1.

Forhandlinger om tariffvister:

41.

Opplysningsarbeidet:

Det er avviklet 76 TWI-kurs, fordelt på 74 bedrifter med et deltakerantall av 790.

I forbindelse med TWI-virksomheten er det holdt flere bedriftsmøter for aktivisering av produksjonsutvalgene.

Av andre kurser er avviklet:

Ett ukekurs, ett 4-dagers kurs, samt 3 weekend-kurs i «Organisasjonspraksis» og «Fagforeningskunnskap».

Filmapparatet er benyttet ved 24 tilstillinger.

Antall reisedager:

179.

Statistisk oversikt.

Oversikten viser antall medlemmer tilsluttet Arbeidernes faglige Landsorganisasjon fordelt geografisk og på de ulike forbund for året 1954. Det er også tatt med en oversikt over forbundenes fagblader.

Tabell I

viser et sammendrag av Landsorganisasjonens medlemstall fra 31. desember 1923 til 31. desember 1954.

Tabell II. Medlemsbevegelsen 1939—1954.

Fra 1939 til krigens slutt gikk medlemstallet sterkt ned. Etter krigen, fra mai 1945 og fram til utgangen av 1954 har medlemstallet steget med i alt 270 861 medlemmer eller 101.2 prosent.

Sett i forhold til medlemstallet 1939 er den reelle øking 181 791 medlemmer eller 51.0 prosent.

Tabell III

viser forandringen i medlemstallet innenfor de enkelte fylker både i absolutte og relative tall.

Tabell IV. Avdelings- og medlemsbevegelsen.

Tallene viser antall avdelinger og medlemmer i de ulike forbund pr. 31. desember 1954 og er utarbeidet etter forbundenes årsrapporter.

Ved utgangen av 1953 sto 42 forbund med et antall av 526 016 medlemmer fordelt på 5020 avdelinger tilsluttet Landsorganisasjonen. Pr. 31. desember 1954 sto i alt 43 forbund tilsluttet Landsorganisasjonen; antall medlemmer var i alt 538 587 fordelt på 5078 avdelinger. Norges Urmaker Svenneforbund ble tilmeldt Landsorganisasjonen fra 1. oktober 1954 og Poståpnernes Landsforbund fra 1. januar 1954 gjennom Postfolkenes Fellesforbund.

Stigningen i medlemstallet fra 1953 til 1954 utgjorde 12 571 eller 2.4 prosent.

Tabell V

gir et bilde av organisasjonsforholdene ordnet geografisk.

For samtlige byer under ett er medlemstallet ved utgangen av 1954: 381 383 fordelt på 2126 avdelinger. Tilsvarende tall for 1953: 375 624 fordelt på 2121 avdelinger, dvs. en stigning på 5759 medlemmer eller 1.5 prosent.

For *landdistriktene* viser tabellen 2929 avdelinger med tilsammen 141 363 medlemmer pr. desember 1954. I 1953 var tallene 2874 avdelinger med 135 127 medlemmer, dvs. en stigning i medlemstallet på 6236 eller 4.6 prosent.

Medlemmer på *Svalbard* er ført opp for seg og viser en nedgang på 85 medlemmer eller 14.3 prosent.

Medlemmer i *utlandet* har økt fra 12 013 til 12 309 medlemmer i tidsrommet 1953—54, en øking på 296 medlemmer eller 2.5 prosent.

Direkte medlemmer viser oppgang med i alt 392 medlemmer eller 25.7 prosent.

Tabell VI.

Tabellen viser en fylkesvis gruppering av de *fagforeninger som har kvinnelige medlemmer*, med en oversikt over antall medlemmer i alt og herav kvinnelige medlemmer fordelt på de ulike forbund. Antall kvinnelige medlemmer ved utgangen av 1954 er 93 662 eller 17.4 prosent av Landsorganisasjonens samlede medlemstall.

Tabell VII.

Denne tabellen gir en oversikt over forbundenes fagblader, antall nummer, gjennomsnittlig antall sider og gjennomsnittlig opplag pr. nummer for året 1954.

Tillitsmenn og funksjonærer.

I året 1953 hadde Landsorganisasjonen og de 42 tilsluttede forbund 144 valte tillitsmenn med fast lønn og 83 ansatte tillitsmenn, hertil kommer 61 valte tillitsmenn som bare har en viss godtgjørelse for sitt arbeid og 325 funksjonærer. Tallet for funksjonærer inkluderer 1 revisjonssjef og 7 revisorer.

I året 1954 hadde Landsorganisasjonen og de 44 tilsluttede forbund 151 valte tillitsmenn med fast lønn og 85 ansatte tillitsmenn, hertil kommer 63 valte tillitsmenn som bare har en viss godtgjørelse for sitt arbeid og 322 funksjonærer. Tallet for funksjonærer inkluderer 1 revisjonssjef og 7 revisorer.

Tabell VIII. Arbeidskonflikter 1955.

I tabell VIII er oppført alle konflikter i året som er meldt til Landsorganisasjonen. Tabellen omfatter også konflikter som pågikk fra forrige år.

Tabellen viser at det i løpet av året har vært 16 konflikter omfattende 13 539 arbeidere i alt, hvorav 13 525 var organisert. De tilsvarende tall for 1954 var henholdsvis 17 konflikter, 817 arbeidere og 793 organiserte.

Antall tapte arbeidsdager i 1955 var 71 152 mot 15 441 året før. Det største antall tapte arbeidsdager hadde Norsk Transportarbeiderforbund med 68 053 dager, hvorav 67 500 på konflikten i landtransporten og losse- og lastearbeidet i Sør-Norge. Norsk Bekledningsarbeiderforbunds konflikt hos Bjarne Hansens Trikotasjefabrikk i Vestfold, som ble påbegynt i 1954, ble avsluttet i 1955 med 2808 tapte arbeidsdager. De øvrige konfliktene er av kort varighet eller omfatter et fåtall arbeidere.

Tabellen viser videre at Landsorganisasjonen av forbundenes konfliktstønad har refundert kr. 71 014.50. For 2 konflikter var refusjonen ikke hevet ved årets utgang.

Til nærmere belysning av konfliktens årsak, karakter og resultat er satt opp 3 utdrag av tabellen, samt en tabell med tilbakegående tall.

Tabell IX

gir oversikt over antall tariffsaker behandlet i Sekretariatet i løpet av året 1955.

Tabell I, 1954

**Sammendrag av Landsorganisasjonens medlemstall
pr. 31. desember 1923—1954.**

	Antall avdelinger	Antall medlemmer	
31. desember 1923.....	1 281	85 599	
—»— 1924.....	1 191	92 767	
—»— 1925.....	1 237	95 931	
—»— 1926.....	1 187	93 134	
—»— 1927.....	1 314	94 154	
—»— 1928.....	1 470	106 182	
—»— 1929.....	1 721	127 017	
—»— 1930.....	1 861	139 591	
—»— 1931.....	1 929	144 595	
—»— 1932.....	2 008	153 374	
—»— 1933.....	2 054	157 524	
—»— 1934.....	2 211	172 513	
—»— 1935.....	¹⁾ 2 635	¹⁾ 224 340	
—»— 1936.....	¹⁾ 3 074	¹⁾ 276 992	
—»— 1937.....	¹⁾ 3 433	¹⁾ 323 156	
—»— 1938.....	¹⁾ 3 661	¹⁾ 344 795	
—»— 1939.....	¹⁾ 3 833	¹⁾ 356 796	
—»— 1940.....	3 556	306 341	
—»— 1941.....	3 330	293 774	
—»— 1942.....	3 557	299 694	²⁾ (289 000)
—»— 1943.....	3 441	291 115	²⁾ (280 543)
7. mai 1945.....	3 199	267 726	²⁾ (252 337)
31. desember 1945.....	⁴⁾ 3 704	⁴⁾ 339 920	
—»— 1946.....	3 998	⁴⁾ 407 029	
—»— 1947.....	4 265	442 445	
—»— 1948.....	4 346	456 297	
—»— 1949.....	4 443	473 629	
—»— 1950.....	4 605	488 442	
—»— 1951.....	4 747	503 397	
—»— 1952.....	4 871	515 593	
—»— 1953.....	5 020	526 016	
—»— 1954.....	5 079	538 587	

Stigning fra 31. desember 1923 til 31. desember 1954 529.2 pst.

¹⁾ Inkl. tall for Arbeidsløses foreninger ikke tilsluttet forbundene.

²⁾ Medl. i endel grupper som ble tvangstilsluttet LO under krigen er ikke regnet med i tallene som er angitt i parentesene.

³⁾ Sjømannsforbundets medlemmer utenfor Norge er ikke regnet med i dette tallet.

⁴⁾ Rettet tall.

Tabell II, 1954.

Medlemsbevegelsen

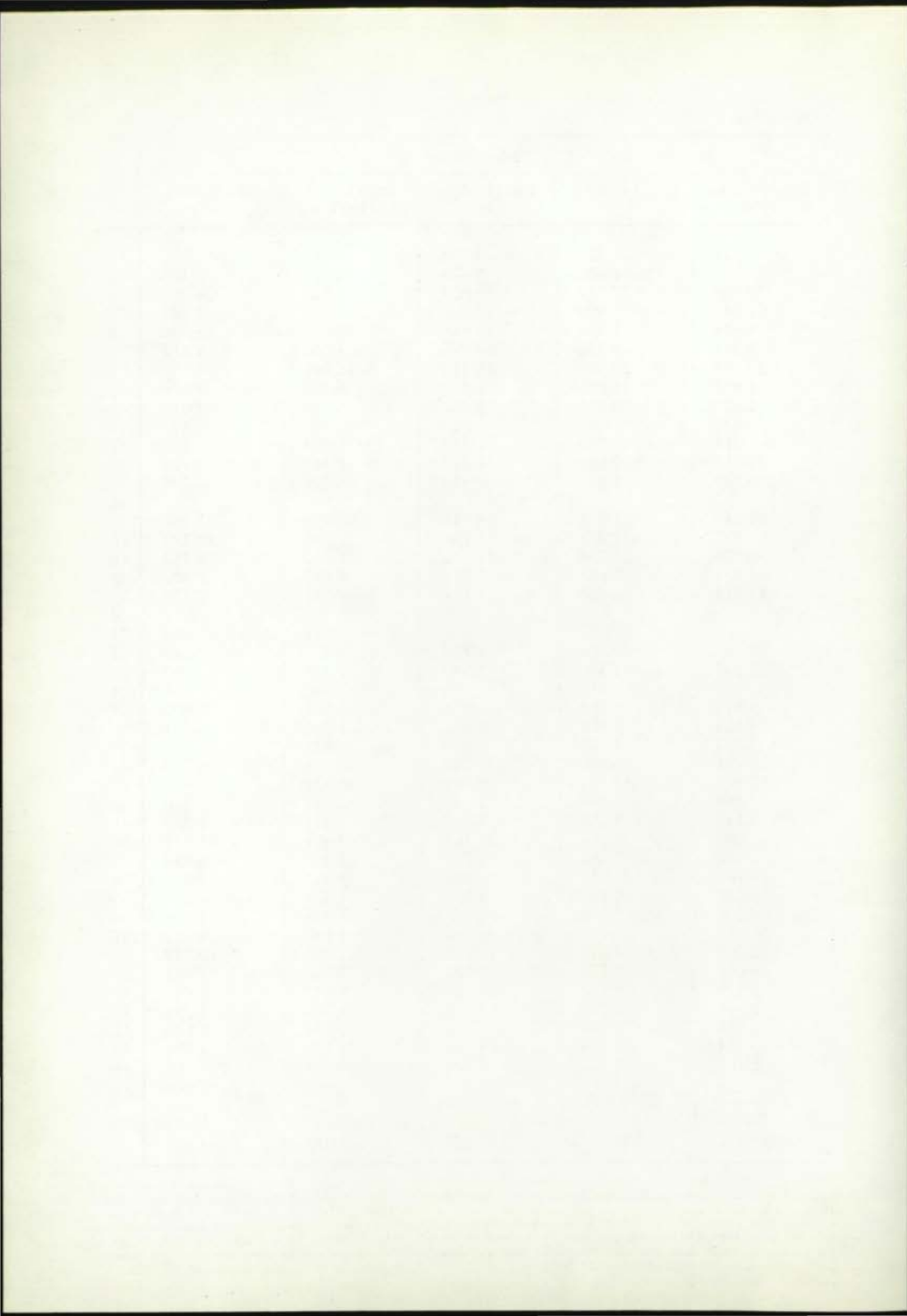
Løpnr.	Forbund	Medlemstall	
		Pr. 31. des. 1939	Pr. 7. mai 1945
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	176	-
2	Norsk Forb. for Arbeidsledere og Tekn. Funksj. ¹⁾)	-	-
3	Arbeidsmandsforbundet	26 860	17 404
4	Baker- og Konditorforbundet	2 797	2 683
5	Bekleddningsarbeiderforbundet	8 682	5 076
6	Bokbinder- og Kartonnasjarbeiderforbundet	2 748	2 372
7	Bygningsindustriarbeiderforbundet ²⁾	³⁾ 32 205	³⁾ 25 914
8	Centralforeningen for Boktrykkere	4 173	3 795
9	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	3 646	3 302
10	Fengselstjenestemannsforbundet ⁴⁾	-	-
11	Gullsmedarbeiderforbundet	701	669
12	Handels- og Kontorfunksjonærenes Forbund	19 536	17 919
13	Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet	6 916	1 878
14	Høvleriarbeiderforbundet ⁵⁾	6 229	4 228
15	Jern- og Metallarbeiderforbundet	32 605	30 572
16	Jernbaneforbundet	13 857	10 706
17	Kjemisk Industriarbeiderforbund	20 915	14 157
18	Kjøttindustriarbeiderforbundet	1 969	ca. 1 600
19	Kommuneforbundet	28 026	24 664
20	Kystloslaget ⁶⁾	-	42
21	Lensmannsbetjentenes Landslag ⁶⁾	-	-
22	Litografisk og Kjemigrafisk Forbund	974	831
23	Lokomotivmannsforbundet	1 701	1 784
24	Losforbundet ⁷⁾	-	-
25	Maskinistforbundet ⁸⁾	-	-
26	Murerforbundet	3 905	2 446
27	Musikerforbundet	906	867
28	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forbundet	13 846	ca. 8 000
29	Papirindustriarbeiderforbundet	15 000	13 933
30	Politiforbundet ⁹⁾	-	-
31	Postfolkenes Fellesforbund	¹⁰⁾ 2 363	¹⁰⁾ 1 920
32	Sjømannsforbundet	27 834	¹²⁾ ca. 16 000
33	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	1 673	1 617
34	Skog- og Landarbeiderforbundet	25 814	22 037
35	Skotøyarbeiderforbundet	4 298	2 868
36	Stenindustriarbeiderforbundet	1 706	865
37	Støperiarbeiderforbundet	¹³⁾ 2 934	¹³⁾ 2 817
38	Tekstilarbeiderforbundet	8 357	5 218
39	Telegraf- og Telefonforbundet	2 635	535
40	Tjenestemannslaget ¹⁴⁾	-	-
41	Tobakkarbeiderforbundet	1 587	ca. 700
42	Tolltjenestemannsforbundet ¹⁵⁾	-	-
43	Transportarbeiderforbundet	20 804	14 652
44	Treindustriarbeiderforbundet	4 101	3 655
45	Urmaker Svenneforbundet ¹⁶⁾	-	-
	Arbeidsledige utenfor forbundene	4 317	-
	Tilsammen	356 796	267 726

¹⁾ Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer ble tilmeldt LO fra 1. juni 1951 som nyopprettet forbund. ²⁾ Norsk Bygningsarbeiderforbund og Norsk Høvleriarbeiderforbund ble slått sammen til ett forbund fra 1. juli 1949 med navnet Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund. ³⁾ Tall for Norsk Bygningsarbeiderforbund. ⁴⁾ Norsk Fengselstjenestemannsforbund tilsluttet LO fra 1. januar 1946. ⁵⁾ Norsk Kystloslag ble tilsluttet LO i 1940 og medlemskapet opphørte pr. 1. januar 1946. ⁶⁾ Lensmannsbetjentenes Landslag ble tilmeldt LO fra 1. april 1953. ⁷⁾ Norsk Losforbund tilsluttet LO fra 1. mars 1946. ⁸⁾ Det norske Maskinistforbund tilsluttet LO fra 1. januar 1947. ⁹⁾ Norsk Politiforbund tilsluttet LO fra 1. oktober 1946. ¹⁰⁾ Tall for Norsk Post-

1939—1954.

Medlemstall					Løpnr.
Pr. 31. des. 1950	Pr. 31. des. 1951	Pr. 31. des. 1952	Pr. 31. des. 1953	Pr. 31. des. 1954	
323	323	333	323	340	1
—	¹⁾ ca. 1 600	2 500	2 850	3 149	2
27 199	27 225	28 609	29 819	31 058	3
4 049	3 909	3 930	3 819	3 783	4
14 656	15 356	15 945	15 918	15 896	5
4 161	4 220	4 083	4 080	4 127	6
52 319	53 583	55 114	56 097	56 255	7
4 863	5 028	5 122	5 202	5 306	8
7 621	8 000	8 640	8 859	9 039	9
676	667	628	630	612	10
1 313	1 340	1 250	1 254	1 323	11
29 112	29 613	31 257	31 347	33 184	12
6 046	6 225	6 539	6 955	7 295	13
—	—	—	—	—	14
53 849	54 765	56 135	56 383	57 966	15
21 237	21 452	22 138	22 750	22 787	16
30 276	31 756	31 402	31 350	31 757	17
2 525	2 640	2 777	2 812	2 807	18
45 919	46 666	48 194	49 252	50 177	19
—	—	—	—	—	20
—	—	—	⁹⁾ 579	639	21
1 086	1 106	1 149	1 182	1 246	22
2 237	2 316	2 340	2 364	2 367	23
502	518	515	500	536	24
5 811	6 072	6 334	6 591	6 800	25
4 845	4 928	5 172	5 366	5 632	26
1 501	1 558	1 608	1 639	1 626	27
16 191	16 590	16 350	15 708	16 169	28
17 105	17 928	18 539	18 724	18 993	29
2 564	2 699	2 830	2 893	2 830	30
¹⁰⁾ 3 142	¹¹⁾ 5 288	¹¹⁾ 5 480	¹¹⁾ 5 371	¹¹⁾ 7 787	31
37 694	39 258	40 363	40 454	41 374	32
2 450	2 258	2 060	1 918	1 884	33
24 186	24 535	24 640	24 473	24 053	34
5 210	4 740	4 506	4 675	4 772	35
1 290	1 298	1 235	1 196	1 137	36
—	—	—	¹²⁾ 4 130	4 167	37
12 089	12 677	11 879	11 365	10 949	38
6 651	6 778	7 000	7 718	7 943	39
3 807	4 140	5 060	5 643	6 613	40
1 344	1 287	1 296	1 275	1 255	41
1 054	1 070	1 153	1 173	1 248	42
23 774	24 233	24 384	24 508	24 881	43
7 765	7 752	7 104	6 871	6 725	44
—	—	—	—	¹⁴⁾ 100	45
—	—	—	—	—	—
488 442	503 397	515 593	526 016	538 587	—

forbund. ¹¹⁾ Postfolkernes Fellesforbund omfatter i årene 1951—53: Det norske Postmannslag og Norsk Postforbund, og fra 1. januar 1954 også Poståpnernes Landsforbund. Postmannslaget ble tilsluttet LO fra 1. juli 1951. ¹²⁾ Norsk Sjømannsforbunds medlemmer er anslått å være 16 000 medlemmer, hvorav 611 medlemmer i Norge ved krigens slutt. ¹³⁾ Norsk Støperiarbeiderforbund, tidligere Norsk Formerforbund, som gikk ut av LO 18. mars 1948, ble tilmeldt LO igjen fra og med 1. januar 1953. ¹⁴⁾ Norsk Tjenestemannslag tilsluttet LO fra 1. januar 1947 under navnet: «Samleforbund for statstjenestemenn utenom de store etatene.» ¹⁵⁾ Norsk Tolltjenestemannsforbund tilsluttet LO fra 1. oktober 1945. ¹⁶⁾ Norges Urmaker Svenneforbund ble tilmeldt LO fra 1. oktober 1954.

Tabell III, 1954.

Medlemstallets forandring 1953—1954,
geografisk satt opp.

Foreningenes hjemsted	Pr. 31. des. 1953		Pr. 31. des. 1954		Medlemstallets forandring	
	Avdelinger	Medlemmer	Avdelinger	Medlemmer	Absolutt + ell. ÷	Prosentvis + ell. ÷
Østfold fylke	318	38 591	318	39 240	+ 649	+ 1.7
Akershus fylke	314	18 381	315	19 011	+ 630	+ 3.4
Oslo by	222	126 678	224	128 558	+ 1 880	+ 1.5
Hedmark fylke	474	24 962	477	25 371	+ 409	+ 1.6
Oppland fylke	363	18 499	361	19 264	+ 765	+ 4.1
Buskerud fylke	351	33 080	356	34 004	+ 924	+ 2.8
Vestfold fylke	218	26 545	217	27 039	+ 494	+ 1.9
Telemark fylke	278	23 071	275	23 308	+ 237	+ 1.0
Aust-Agder fylke	158	7 160	155	7 243	+ 83	+ 1.2
Vest-Agder fylke	147	13 779	148	14 036	+ 257	+ 1.9
Rogaland fylke	239	32 454	241	33 003	+ 549	+ 1.7
Hordaland fylke	212	13 402	217	13 654	+ 252	+ 1.9
Bergen by	122	36 453	122	37 383	+ 930	+ 2.6
Sogn og Fjordane fylke	115	5 576	122	5 722	+ 146	+ 2.6
Møre og Romsdal fylke	330	17 458	336	17 957	+ 499	+ 2.9
Sør-Trøndelag fylke	252	30 524	259	31 294	+ 770	+ 2.5
Nord-Trøndelag fylke	240	10 312	242	10 583	+ 271	+ 2.6
Nordland fylke	373	20 231	387	21 626	+ 1 395	+ 6.9
Troms fylke	144	8 080	151	8 536	+ 456	+ 5.6
Finnmark fylke	125	5 515	132	5 914	+ 399	+ 7.2
Svalbard	2	595	2	510	÷ 85	÷ 14.3
Utlandet	14	12 013	14	12 309	+ 296	+ 2.5
Direkte medlemmer	—	1 523	—	1 915	+ 392	+ 25.7
Landsomfattende avdelinger	9	1 134	7	1 107	÷ 27	÷ 2.4
Tilsammen	5 020	526 016	5 078	538 587	+ 12 571	+ 2.4

Tabell IV, 1954

Avdelings- og

Løpe- nr.	Forbund	Antall avdelinger ¹⁾			
		Pr. 31. des. 1953	Tilsluttet i årets løp	Utgått eller nedlagt i årets løp	Pr. 31. des. 1954
1	Arbeiderpartiets Presseforbund .	25	—	²⁾ 1	24
2	Forb. for Arb.ledere og Tekn. F.	81	3	—	84
3	Arbeidsmandsforbundet	549	28	24	553
4	Baker- og Konditorforbundet . .	79	—	—	79
5	Bekledningsarbeiderforbundet ..	124	5	10	119
6	Bokbinder- og Kartonnasjearb.f.	30	—	—	30
7	Bygningsindustriarbeiderforb. . .	463	9	9	463
8	Centralfor. for Boktrykkere	56	—	1	55
9	Elektriker- og Kraftstasjonsforb.	149	3	2	150
10	Fengselstjenestemannsforb.	14	1	1	14
11	Gullsmedarbeiderforbundet	15	—	1	14
12	Handels- og Kontorfunksj. Forb.	257	6	2	261
13	Hotell- og Restaurantarb.forb. . .	61	2	3	60
14	Jern- og Metallarbeiderforb.	244	12	12	244
15	Jernbaneforbundet	119	—	—	119
16	Kjemisk Industriarbeiderforbund	176	4	5	175
17	Kjøttindustriarbeiderforbundet .	57	1	—	58
18	Kommuneforbundet	374	10	2	382
19	Lensmannsbetj. Landslag	21	1	—	22
20	Litografisk- og Kjemigrafisk Forb.	7	—	—	7
21	Lokomotivmannsforbundet	9	—	—	9
22	Losforbundet	³⁾ 4	—	—	⁴⁾ 4
23	Maskinistforbundet	21	—	—	21
24	Murerforbundet	75	1	—	76
25	Musikerforbundet	17	—	—	17
26	Nærings- og Nydelsesm.arb.forb.	210	13	6	217
27	Papirindustriarbeiderforbundet .	101	—	1	100
28	Politiforbundet	56	—	—	56
29	Postfolkernes Fellesforbund:				
	Norsk Postforbund	48	—	—	48
	Det norske Postmannslag . .	20	—	—	20
	Poståpnerne Landsforbund . .	—	⁵⁾ 22	—	22
30	Sjømannsforbundet	53	—	—	53
31	Skin- og Lærarbeiderforbundet	37	2	3	36
32	Skog- og Landarbeiderforbundet	689	8	3	694
33	Skotøyarbeiderforbundet	40	—	—	40
34	Stenindustriarbeiderforbundet . .	43	—	—	43
35	Støperiarbeiderforbundet	52	• 3	—	55
36	Tekstilarbeiderforbundet	94	• 5	4	95
37	Telegraf- og Telefonforbundet . .	73	—	—	73
38	Tjenestemannslaget	60	7	2	65
39	Tobakkarbeiderforbundet	4	—	—	4
40	Tolltjenestemannsforbundet . . .	25	—	—	25
41	Transportarbeiderforbundet . . .	230	15	13	232
42	Treindustriarbeiderforbundet . .	158	4	5	157
43	Urmaker Svenneforbundet	—	⁶⁾ 3	—	3
	Tilsammen	5 020	168	110	5 078

¹⁾ Heri også iberegnet grupper. ²⁾ Nettoavgang. ³⁾ Nettotilgang. ⁴⁾ Nettotilgangen for året 1954 var i alt 20 medlemmer, hertil kommer 49 gamle og hv.rett-medlemmer som nå er regnet med i medlemsstaten ved utgangen av 1954. Denne gruppe har tidligere ikke vært inkl. i forbundets totale medlemstall. ⁵⁾ 4 hovedavdelinger oppdelt

medlemsbevegelsen 1954.

Antall medlemmer						Medlemst. forandring			Løpe- nr.	
Pr. 31. des. 1953		Inntrådt i årets løp	Uttrådt i årets løp	Pr. 31. des. 1954		Absolutt + eller ÷	Prosentvis + eller ÷			
I alt	Herav kvinner			I alt	Herav kvinner					
323	22	25	8	340	20	+	17	+	5.3	1
2 850	169	299	—	3 149	169	+	299	+	10.5	2
29 819	1 787	5 049	3 810	31 058	1 873	+	1 239	+	4.2	3
3 819	213	468	504	3 783	223	÷	36	÷	0.9	4
15 918	13 615	3 004	3 026	15 896	13 605	÷	22	÷	0.1	5
4 080	2 513	151	104	4 127	2 513	+	47	+	1.2	6
56 097	236	13 240	13 082	56 255	232	+	158	+	0.3	7
5 207	744	560	456	5 306	785	+	104	+	2.0	8
8 859	139	1 401	1 221	9 039	125	+	180	+	2.0	9
630	44	20	38	612	42	÷	18	÷	2.9	10
1 254	190	69	—	1 323	147	+	69	+	5.5	11
31 347	15 950	6 049	4 212	33 184	17 245	+	1 837	+	5.9	12
6 955	5 030	340	—	7 295	5 300	+	340	+	4.9	13
56 383	3 650	1 583	—	57 966	3 910	+	1 583	+	2.8	14
22 750	ca. 1 110	834	797	22 787	ca. 1 110	+	37	+	0.2	15
31 350	4 746	4 635	4 228	31 757	4 910	+	407	+	1.3	16
2 812	220	325	330	2 807	225	÷	5	÷	0.2	17
49 252	15 214	4 880	3 955	50 177	15 487	+	925	+	1.9	18
579	54	98	38	639	52	+	60	+	10.4	19
1 182	213	162	98	1 246	210	+	64	+	5.4	20
2 364	0	54	51	2 367	0	+	3	+	0.1	21
500	0	54	18	536	0	+	36	+	7.2	22
6 591	0	570	361	6 800	0	+	209	+	3.2	23
5 366	0	266	—	5 632	0	+	266	+	5.0	24
1 639	111	—	13	1 626	101	÷	13	÷	0.8	25
15 708	6 580	461	—	16 169	6 961	+	461	+	2.9	26
18 724	1 306	1 757	1 488	18 993	1 292	+	269	+	1.4	27
2 893	165	91	154	2 830	160	÷	63	÷	2.2	28
										29
3 335	192	159	104	3 390	192	+	55	+	1.6	
2 036	491	58	—	2 094	505	+	58	+	2.8	
—	—	2 303	—	2 303	—	+	2 303	+	—	
40 454	7)	920	—	41 374	7)	—	920	+	2.3	30
1 918	681	384	418	1 884	668	÷	34	÷	1.8	31
24 473	378	2 896	3 316	24 053	367	÷	420	÷	1.7	32
4 675	2 103	97	—	4 772	2 217	+	97	+	2.1	33
1 196	0	136	195	1 137	0	÷	59	÷	4.9	34
4 130	0	481	444	4 167	0	+	37	+	0.9	35
11 365	6 675	2 465	2 881	10 949	6 348	÷	416	÷	3.7	36
7 718	1 991	225	—	7 943	2 084	+	225	+	2.9	37
5 643	2 116	1 616	646	6 613	2 405	+	970	+	17.2	38
1 275	812	198	218	1 255	822	÷	20	÷	1.6	39
1 173	0	75	0	1 248	—	+	75	+	6.4	40
24 508	861	373	—	24 881	960	+	373	+	1.5	41
6 871	417	1 202	1 348	6 725	397	÷	146	÷	2.1	42
—	—	100	—	100	0	+	100	7)	—	43
526 016	90 738	60 133	47 562	538 587	93 662	+	12 571	+	2.4	

i 12 underavdelinger. *) Poståpnernes Landsforbund ble tilmeldt LO fra 1. januar 1954. Forbundet er tilmeldt Rønne Postfolkenes Fellesforbund. 7) Forbundet spesifiserer ikke mannlige og kvinnelige medlemmer. 8) Norges Urmaker Svenneforbund ble tilmeldt LO fra 1. oktober 1954.

Tabell V, 1954

Medlemstallet geografisk

Løpnr.	Forbund	1. Østfold			
		Fylkets landdistrikt		Askim	
		Avd.	Medl.	Avd.	Medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	—	—	—	—
2	Forb. for Arb.ledere og Tekn. F.	1	11	1	70
3	Arbeidsmandsforbundet	5	277	1	27
4	Baker- og Konditorforbundet	1	13	—	—
5	Bekledningsarbeiderforbundet	1	13	1	44
6	Bokbinder- og Kartonnasjearbeiderforbundet	1	18	—	—
7	Bygningsindustriarbeiderforbundet	21	1 372	2	273
8	Centralforeningen for Boktrykkere	1	37	—	—
9	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	7	153	2	92
10	Fengselstjenestemannsforbundet	—	—	—	—
11	Gullsmedarbeiderforbundet	—	—	—	—
12	Handels- og Kontorfunksjonærenes Forbund	4	68	2	212
13	Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet	—	—	—	—
14	Jern- og Metallarbeiderforbundet	8	914	1	120
15	Jernbaneforbundet	—	—	—	—
16	Kjemisk Industriarbeiderforbund	2	166	1	1 729
17	Kjøttindustriarbeiderforbundet	1	15	—	—
18	Kommuneforbundet	7	340	1	162
19	Lensmannsbetjentenes Landslag	—	—	—	—
20	Litografisk og Kjemigrafisk Forbund	—	—	—	—
21	Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—
22	Losforbundet	—	—	—	—
23	Maskinistforbundet	—	—	—	—
24	Murerforbundet	1	20	1	41
25	Musikerforbundet	—	—	—	—
26	Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbundet	2	31	—	—
27	Papirindustriarbeiderforbundet	5	1 432	1	50
28	Politiforbundet	—	—	—	—
29	Postfolkenes Fellesforbund:	—	—	—	—
	Norsk Postforbund	1	20	—	—
	Det norske Postmannslag	—	—	—	—
	Poståpnerens Landsforbund	—	—	—	—
30	Sjømannsforbundet	—	—	—	—
31	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	2	8	1	72
32	Skog- og Landarbeiderforbundet	27	657	—	—
33	Skotøyarbeiderforbundet	—	—	—	—
34	Stenindustriarbeiderforbundet	16	332	—	—
35	Støperiarbeiderforbundet	1	2	—	—
36	Tekstilarbeiderforbundet	2	546	—	—
37	Telegraf- og Telefonforbundet	2	101	—	—
38	Tjenestemannslaget	—	—	—	—
39	Tobakkarbeiderforbundet	—	—	—	—
40	Tolltjenestemannsforbundet	—	—	—	—
41	Transportarbeiderforbundet	3	91	1	17
42	Treindustriarbeiderforbundet	5	234	1	55
43	Urmaker Svenneforbundet	—	—	—	—
	Tilsammen	127	6 871	17	2 964

satt opp. — 1954.

fylke

Fredrikstad		Halden		Moss		Sarpsborg		Fylkets byer		Fylket		Løpnr.
Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	
1	7	1	5	1	4	1	9	4	25	4	25	1
1	38	1	49	1	16	1	131	5	304	6	315	2
1	36	2	131	1	36	1	205	6	435	11	712	3
1	93	1	29	1	59	1	32	4	213	5	226	4
2	494	1	141	3	575	1	73	8	1 327	9	1 340	5
1	60	1	69	1	20	1	431	4	580	5	598	6
5	920	2	478	1	576	2	515	12	2 762	33	4 134	7
1	53	1	51	1	32	1	36	4	172	5	209	8
1	262	1	37	1	110	2	313	7	814	14	967	9
—	—	1	10	—	—	—	—	1	10	1	10	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
1	790	1	356	1	270	1	379	6	2 007	10	2 075	12
1	53	1	27	1	37	1	19	4	136	4	136	13
3	2 475	1	316	1	1 119	1	771	7	4 801	15	5 715	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
4	930	1	50	1	527	1	204	8	3 440	10	3 606	16
1	95	1	50	1	14	1	19	4	178	5	193	17
5	686	1	408	2	365	4	380	13	2 001	20	2 341	18
—	—	—	—	1	43	—	—	1	43	1	43	19
—	—	—	—	1	17	—	—	—	17	1	17	20
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
1	38	—	—	—	—	—	—	1	38	1	38	22
1	258	—	—	1	72	—	—	2	330	2	330	23
2	96	1	47	1	72	1	140	6	396	7	416	24
1	86	1	40	1	25	1	32	4	183	4	183	25
2	414	2	31	1	340	1	68	6	853	8	884	26
—	—	4	1 242	1	562	10	3 309	16	5 163	21	6 595	27
1	58	1	30	1	40	1	44	4	172	4	172	28
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29
1	35	1	23	1	21	1	25	4	104	5	124	—
—	—	1	38	—	—	—	—	1	38	1	38	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1 110	—	—	1	129	—	—	2	1 239	2	1 239	30
1	39	1	232	1	4	1	10	5	357	7	365	31
1	66	1	5	2	46	—	—	4	117	31	774	32
1	526	1	725	1	102	—	—	3	1 353	3	1 353	33
—	—	1	11	—	—	—	—	1	11	17	343	34
1	296	—	—	1	37	1	43	3	376	4	378	35
2	175	1	31	1	52	2	156	6	414	8	960	36
1	32	1	86	1	37	—	—	3	155	5	256	37
2	135	—	—	—	—	—	—	2	135	2	135	38
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39
1 ¹⁾	49	1	75	—	—	—	—	2	124	2	124	40
2	420	2	168	2	273	3	311	10	1 189	13	1 280	41
2	99	1	55	2	100	1	48	7	357	12	591	42
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
*	53	10 924	39	5 046	39	5 732	43	7 703	191	32 369	318	39 240

1) Omfatter medlemmer fra: Fredrikstad, Moss, Sarpsborg og Hvalerdistriktet.

Tabell V, 1954 (forts.).

Medlemstallet geografisk

Løpenr.	Forbund	2. Akershus							
		Fylkets landdistr.		Drøbak		Lillestrøm		Fylkets byer	
		Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Forb. for Arb.ledere og Tekn. F.	2	75	—	—	—	—	—	—
3	Arbeidsmandsforbundet	21	1 206	—	—	—	—	—	—
4	Baker- og Konditorforbundet	—	—	—	—	1	54	1	54
5	Bekleddingsarbeiderforbundet	9	317	1	143	1	206	2	349
6	Bokbinder- og Kartonnasjearbeiderforb. .	1	8	—	—	—	—	—	—
7	Bygningsindustriarbeiderforbundet	39	3 161	1	126	5	678	6	804
8	Centralforeningen for Boktrykkere	—	—	—	—	1	22	1	22
9	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet . .	12	242	1	17	1	47	2	64
10	Fengselstjenestemannsforbundet	1	17	—	—	—	—	—	—
11	Gullsmedarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Handels- og Kontorfunksjonærenes Forb.	6	312	—	—	2	234	2	234
13	Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet .	1	16	—	—	—	—	—	—
14	Jern- og Metallarbeiderforbundet	18	2 496	1	115	1	175	2	290
15	Jernbaneforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
16	Kjemisk Industriarbeiderforbund	8	784	1	23	1	154	2	177
17	Kjøttindustriarbeiderforbundet	1	9	—	—	1	20	1	20
18	Kommuneforbundet	25	1 675	1	29	2	170	3	199
19	Lensmannsbetjentenes Landslag	1	54	—	—	—	—	—	—
20	Litografisk og Kjemigrafisk Forbund	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Losforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Maskinistforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Murerforbundet	3	144	—	—	1	49	1	49
25	Musikerforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
26	Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforb.	10	80	—	—	1	21	1	21
27	Papirindustriarbeiderforbundet	6	1 102	—	—	—	—	—	—
28	Politiforbundet	1	54	1	8	1	50	2	58
29	Postfolkens Fellesforbund:	—	—	—	—	—	—	—	—
	Norsk Postforbund	2	40	—	—	1	7	1	7
	Det norske Postmannslag	—	—	—	—	—	—	—	—
	Poståpnerens Landsforbund	1	65	—	—	—	—	—	—
30	Sjømannsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
31	Skin- og Lærarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
32	Skog- og Landarbeiderforbundet	78	3 081	—	—	—	—	—	—
33	Skotøyarbeiderforbundet	4	82	—	—	—	—	—	—
34	Stenindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
35	Støperiarbeiderforbundet	4	250	—	—	—	—	—	—
36	Tekstilarbeiderforbundet	3	91	—	—	1	27	1	27
37	Telegraf- og Telefonforbundet	2	103	—	—	2	163	2	163
38	Tjenestemannslaget	5	438	—	—	—	—	—	—
39	Tobakkarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
40	Tolltjenestemannsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
41	Transportarbeiderforbundet	5	137	—	—	1	44	1	44
42	Treindustriarbeiderforbundet	13	326	1	11	1	53	2	64
43	Urmaker Svenneforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
	Tilsammen	282	16365	8	472	25	2174	33	2646*

*) Omfatter medlemmer fra fylkene: Oslo, Akershus, Oppland og Buskerud. *) Omfatter medlemmer fra fylkene: Hedmark, Oppland samt Møre og Romsdal. *) Omfatter medlemmer fra fylkene: Oslo, Østfold, Akers-

satt opp. — 1954.

fylke		4. Hedmark fylke														Løpnr.
Fylket		3. Oslo		Fylkets landdistr.		Elverum		Hamar		Kongsvinger		Fylkets byer		Fylket		
Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	
-	-	1	101	-	-	-	-	1	13	1	9	2	22	2	22	
2	75	8	805	2	34	-	-	1	22	-	-	1	22	3	56	2
21	1 206	3	1 533	29	1 071	1	61	-	-	1	69	2	130	31	1 201	3
1	54	3	969	4	33	1	21	1	44	1	6	3	71	7	104	4
11	666	4	4 892	3	126	1	27	1	152	1	72	3	251	6	377	5
1	8	4	2 244	-	-	-	-	-	-	1	12	1	12	1	12	6
45	3 965	16	12 670	42	2 904	2	420	3	749	1	136	6	1305	48	4 209	7
1	22	1	2 805	-	-	1	20	1	55	1	26	3	101	3	101	8
14	306	4	2 316	13	245	1	40	1	55	1	46	3	141	16	386	9
1	17	1	303	1	15	-	-	-	-	-	-	-	-	1	15	10
-	-	2	597	-	-	-	-	1	13	-	-	1	13	1	13	11
8	546	11	11 920	20	599	1	127	1	513	1	63	3	703	23	1 302	12
1	16	5	3 357	1	16	-	-	1	127	1	59	2	186	3	202	13
20	2 786	17	14 578	9	405	1	140	1	635	1	36	3	811	12	1 216	14
-	-	³⁾ 15	7 644	-	-	-	-	³⁾ 13	1937	-	-	13	1937	13	1 937	15
10	961	4	3 193	4	153	-	-	-	-	-	-	-	-	4	153	16
2	29	2	964	3	27	1	22	1	79	1	28	3	129	6	156	17
28	1 874	42	18 950	20	870	1	149	3	415	1	112	5	676	25	1 546	18
1	54	-	13	1	13	1	16	1	16	1	22	2	38	3	51	19
-	-	2	784	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20
-	-	³⁾ 1	650	-	-	-	-	³⁾ 1	228	-	-	1	228	1	228	21
-	-	⁴⁾ 2	309	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22
-	-	1	1 098	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23
4	193	2	1 921	1	9	1	33	1	51	1	33	3	117	4	126	24
-	-	1	805	-	-	-	-	1	80	-	-	1	80	1	80	25
11	101	9	4 045	11	269	1	32	3	241	1	11	5	284	16	553	26
6	1 102	-	-	2	490	-	-	-	-	-	-	-	-	2	490	27
3	112	2	1 014	-	-	1	12	1	23	1	11	3	46	3	46	28
3	47	1	1 148	3	64	1	15	1	33	1	11	3	59	6	123	29
-	-	1	749	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	65	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	6 236	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
-	-	3	634	1	15	1	10	1	31	1	22	3	63	4	78	31
78	3 081	8	291	183	8 354	12	510	1	22	-	-	13	532	196	8 886	32
4	82	1	1 043	-	-	-	-	1	190	1	38	2	228	2	228	33
-	-	2	170	1	16	-	-	-	-	-	-	-	-	1	16	34
4	250	3	1 119	4	101	-	-	1	111	-	-	1	111	5	212	35
4	118	4	2 071	2	13	-	-	1	48	1	1	2	49	4	62	36
4	266	12	2 418	-	-	-	-	2	244	1	57	3	301	3	301	37
5	438	11	2 627	-	-	-	-	1	101	-	-	1	101	-	101	38
-	-	1	1 086	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39
-	-	2	456	-	-	-	-	-	-	1	74	1	74	1	74	40
6	181	3	6 832	7	99	1	65	1	163	1	56	3	284	10	383	41
15	390	7	1 153	6	264	1	44	1	7	1	10	3	61	9	325	42
-	-	1	58	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	43
* 315	19 011	224	128 558	373	16 205	30	1748	49	6398	25	1020	104	9166	477	25 371	

hus, Oppland og Hedmark. ³⁾ Herav 1 avdeling oppdelt i 3 underavdelinger omfattende medlemmer fra Oslo, Bergen og Lødingen.

Tabell V, 1954 (forts.)

Medlemstallet geografisk

Løpnr.	Forbund	5. Oppland							
		Fylkets landdistr.		Gjøvik		Lillehammer		Fylkets byer	
		Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	—	—	1	8	1	7	2	15
2	Forb. for Arb.ledere og Tekn. F.	4	91	1	33	1	22	2	55
3	Arbeidsmandsforbundet	32	1 637	1	26	—	—	1	26
4	Baker- og Konditorforbundet	—	—	1	31	1	38	2	69
5	Bekledningsarbeiderforbundet	10	285	1	347	1	102	2	449
6	Bokbinder- og Kartonnasjearb.forb.	—	—	1	17	1	2	2	19
7	Bygningsindustriarbeiderforbundet	33	1 335	3	717	2	728	5	1 445
8	Centralforeningen for Boktrykkere	2	15	1	63	1	33	2	96
9	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	10	256	1	39	1	11	2	50
10	Fengselstjenestemannsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Gullsmedarbeiderforbundet	—	—	—	—	1	5	1	5
12	Handels- og Kontorfunksj. Forbund	20	487	1	316	1	236	2	552
13	Hotell- og Restaurantarbeiderforb.	1	19	1	74	1	105	2	179
14	Jern- og Metallarbeiderforbundet	9	2 605	1	232	1	255	2	487
15	Jernbaneforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
16	Kjemisk Industriarbeiderforbund	3	455	—	—	1	20	1	20
17	Kjøttindustriarbeiderforbundet	3	38	1	18	1	33	2	51
18	Kommuneforbundet	15	573	1	165	1	347	2	512
19	Lensmannsbetjentenes Landslag	1	25	—	—	1	17	1	17
20	Litografisk og Kjemigrafisk Forbund	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Losforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Maskinistforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Murerforbundet	3	33	1	55	1	43	2	98
25	Musikerforbundet	—	—	—	—	1	8	1	8
26	Nærings- og Nydelsesm.arbeiderforb.	22	225	1	56	1	84	2	140
27	Papirindustriarbeiderforbundet	4	539	—	—	1	271	1	271
28	Politiforbundet	—	—	1	21	1	21	2	42
29	Postfolkenes Fellesforbund:								
	Norsk Postforbund	3	145	1	13	1	15	2	28
	Det norske Postmannslag	—	—	—	—	1	55	1	55
	Poståpnernes Landsforbund	*)	1 197	—	—	—	—	—	—
30	Sjømannsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
31	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	—	—	1	5	—	—	1	5
32	Skog- og Landarbeiderforbundet	102	3 340	1	25	—	—	1	25
33	Skotøyarbeiderforbundet	1	25	1	31	1	21	2	52
34	Stenindustriarbeiderforbundet	5	186	—	—	—	—	—	—
35	Støperiarbeiderforbundet	1	76	1	51	—	—	1	51
36	Tekstilarbeiderforbundet	2	97	1	61	1	240	2	301
37	Telegraf- og Telefonforbundet	1	141	—	—	1	151	1	151
38	Tjenestemannslaget	2	140	—	—	—	—	—	—
39	Tobakkarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
40	Tolltjenestemannsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
41	Transportarbeiderforbundet	8	379	3	97	1	76	4	173
42	Treindustriarbeiderforbundet	5	97	1	129	1	247	2	376
43	Urmaker Svenneforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
	Tilsammen	303	13441	29	2 630	29	3 193	58	5 823

satt opp. — 1954.

fylke		6. Buskerud fylke														Løpent.
Fylket		Fylkets landdistr.		Drammen		Hønefoss		Kongsberg		Fylkets byer		Fylket				
Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.			
2	15	—	—	1 ¹⁾	18	—	—	—	—	1	18	1	18	1		
6	146	3	60	1	40	1	39	1	52	3	131	6	191	2		
33	1 663	27	1 266	1	20	—	—	6	358	7	378	34	1 644	3		
2	69	1	15	1	117	1	31	1	18	3	166	4	181	4		
12	734	2	68	3	414	1	189	1	72	5	675	7	743	5		
2	19	1	35	2	297	1	46	—	—	3	343	4	378	6		
38	2 780	21	755	9	1 186	1	669	2	193	12	2 048	33	2 803	7		
4	111	—	—	1	176	1	22	1	4	3	202	3	202	8		
12	306	7	310	1	117	1	31	—	—	2	148	9	458	9		
—	—	—	—	1	4	—	—	—	—	1	4	1	4	10		
1	5	—	—	1	19	—	—	—	—	1	19	1	19	11		
22	1 039	13	352	1	836	1	220	1	193	3	1 249	16	1 601	12		
3	198	—	—	1	132	1	76	1	30	3	238	3	238	13		
11	3 092	10	431	1	2 177	1	264	1	846	3	3 287	13	3 718	14		
—	—	1	1 ²⁾	14	4 420	—	—	—	—	14	4 420	15	4 421	15		
4	475	9	1 783	3	1 086	2	19	1	11	6	1 116	15	2 899	16		
5	89	—	—	1	83	1	20	—	—	2	103	2	103	17		
17	1 085	15	747	11	961	1	277	1	255	13	1 493	28	2 240	18		
2	42	1	37	—	—	—	—	—	—	—	—	1	37	19		
—	—	—	—	1	34	—	—	—	—	1	34	1	34	20		
—	—	—	—	1 ³⁾	439	—	—	—	—	1	439	1	439	21		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23		
5	131	3	42	2	180	1	76	1	26	4	282	7	324	24		
1	8	—	—	1	32	—	—	—	—	1	32	1	32	25		
24	365	6	32	1	224	1	68	—	—	2	292	8	324	26		
5	810	22	4 266	7	834	—	—	—	—	7	834	29	5 100	27		
2	42	—	—	1	55	1	16	1	12	3	83	3	83	28		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29		
5	173	—	—	1	78	1	26	1	13	3	117	3	117	—		
1	55	—	—	1	61	—	—	—	—	1	61	1	61	—		
4 ¹⁾	197	1	78	—	—	—	—	—	—	—	—	1	78	—		
—	—	—	—	1	296	—	—	—	—	1	296	1	296	30		
1	5	1	36	1	80	—	—	—	—	1	80	2	116	31		
103	3 365	60	1 779	1	20	1	4	1	48	3	72	63	1 851	32		
3	77	3	132	1	199	—	—	—	—	1	199	4	331	33		
5	186	2	26	—	—	—	—	—	—	—	—	2	26	34		
2	127	3	36	1	325	—	—	—	—	1	325	4	361	35		
4	398	3	375	2	383	—	—	1	33	3	416	6	791	36		
2	292	—	—	1	219	—	—	—	—	1	219	1	219	37		
2	140	3	192	—	—	—	—	1	21	1	21	4	213	38		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39		
—	—	—	—	1	23	—	—	—	—	1	23	1	23	40		
12	552	5	48	2	586	1	100	1	32	4	718	9	766	41		
7	473	5	218	1	140	1	68	1	95	3	303	8	521	42		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43		
361	19264	228	13 120	82	16 311	21	2 261	25	2 312	128	20 884	356	34 004	—		

¹⁾ Omfatter medlemmer fra hele fylket. ²⁾ Omfatter medlemmer fra fylkene: Buskerud, Telemark og Aust-Agder. ³⁾ Omfatter medlemmer fra fylkene: Akershus, Østfold, Buskerud og Telemark. ⁴⁾ Omfatter medlemmer fra fylkene: Hedmark og Oppland.

Tabell V, 1954 (forts.)

Medlemstallet geografisk

Løpnr.	Forbund	7. Vestfold					
		Fylkets landdistr.		Holmestrand		Horten	
		Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	—	—	—	—	—	—
2	Forb. for Arbledere og Tekn. F.	1	8	—	—	1	101
3	Arbeidsmandsforbundet	4	146	2	97	1	26
4	Baker- og Konditorforbundet	—	—	1	5	1	14
5	Bekledningsarbeiderforbundet	1	23	—	—	1	50
6	Bokbinder- og Kartonnasjearbeiderforb.	1	59	—	—	—	—
7	Bygningsindustriarbeiderforbundet	6	198	1	31	1	207
8	Centralforeningen for Boktrykkere	—	—	—	—	1	19
9	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	—	—	—	—	2	164
10	Fengselstjenestemannsforbundet	—	—	—	—	—	—
11	Gullsmedarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
12	Handels- og Kontorfunksjonærenes Forb.	2	30	1	96	1	48
13	Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet	—	—	—	—	1	36
14	Jern- og Metallarbeiderforbundet	2	93	1	800	1	1 857
15	Jernbaneforbundet	—	—	—	—	—	—
16	Kjemisk Industriarbeiderforbund	4	326	2	130	—	—
17	Kjøttindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	1	8
18	Kommuneforbundet	4	363	1	87	1	231
19	Lensmannsbetjentenes Landslag	—	—	—	—	—	—
20	Litografisk og Kjemigrafisk Forbund	—	—	—	—	—	—
21	Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—	—	—
22	Losforbundet	—	—	—	—	—	—
23	Maskinistforbundet	—	—	—	—	1	104
24	Murerforbundet	—	—	1	14	1	30
25	Musikerforbundet	—	—	—	—	—	—
26	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forbundet	1	24	1	52	2	76
27	Papirindustriarbeiderforbundet	5	755	—	—	—	—
28	Politiforbundet	—	—	—	—	1	33
29	Postfolkernes Fellesforbund:	—	—	—	—	—	—
	Norsk Postforbund	—	—	—	—	1	23
	Det norske Postmannslag	—	—	1	39	—	—
	Poståpnernes Landsforbund	1	49	—	—	—	—
30	Sjømannsforbundet	—	—	—	—	1	29
31	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	1	7	—	—	1	2
32	Skog- og Landarbeiderforbundet	23	556	—	—	—	—
33	Skotøyarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
34	Stenindustriarbeiderforbundet	2	114	—	—	—	—
35	Støperiarbeiderforbundet	1	54	1	8	1	21
36	Tekstilarbeiderforbundet	2	178	—	—	—	—
37	Telegraf- og Telefonforbundet	—	—	—	—	1	10
38	Tjenestemannslaget	—	—	1	35	—	—
39	Tobakkarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
40	Tolltjenestemannsforbundet	—	—	—	—	—	—
41	Transportarbeiderforbundet	1	12	2	24	2	33
42	Treindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
43	Urmaker Svenneforbundet	—	—	—	—	—	—
	Tilsammen	62	2 995	16	1 418	25	3 122

satt opp. — 1954.

fylke															Løpnr.
Larvik		Sandefjord		Stavern		Svelvik		Tønsberg		Fylkets byer		Fylket			
Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.		
1	19	1	14	—	—	—	—	1	22	1	22	1	22	1	
1	38	1	57	—	—	—	—	1	25	4	159	5	167	2	
1	29	1	41	—	—	—	—	3	147	8	365	12	511	3	
2	186	—	—	—	—	—	—	1	46	5	135	5	135	4	
1	16	1	9	—	—	—	—	1	131	4	367	5	390	5	
3	1 010	1	425	—	—	2	66	1	150	3	175	4	234	6	
1	37	1	46	—	—	—	—	5	458	13	2 197	19	2 395	7	
1	51	1	56	—	—	—	—	1	65	4	167	4	167	8	
—	—	—	—	—	—	—	—	1	97	5	368	5	368	9	
1	5	—	—	—	—	—	—	2	35	2	35	2	35	10	
1	145	1	93	—	—	1	19	1	152	2	157	2	157	11	
1	60	1	58	—	—	—	—	1	238	6	639	8	669	12	
1	562	1	1 303	1	65	1	83	1	124	4	278	4	278	13	
—	—	—	—	—	—	—	—	1	1 724	7	6 394	9	6 487	14	
2	169	1	392	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	
1	7	—	—	—	—	—	—	1	31	6	722	10	1 048	16	
2	307	1	190	1	27	1	18	1	24	3	39	3	39	17	
—	—	1	38	—	—	—	—	1	430	8	1 290	12	1 653	18	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	38	1	38	19	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	
1	118	1	467	—	—	—	—	1	541	4	1 230	4	1 230	23	
1	51	1	54	—	—	—	—	1	67	5	216	5	216	24	
2	107	1	46	—	—	—	—	1	38	1	38	1	38	25	
2	132	—	—	—	—	1	96	2	201	8	482	9	506	26	
1	24	1	18	—	—	—	—	3	—	3	228	8	983	27	
—	—	—	—	—	—	—	—	1	46	4	121	4	121	28	
1	20	1	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29	
—	—	—	—	—	—	—	—	1	38	4	101	4	101	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	39	1	39	—	
1	620	1	3 116	—	—	1	20	1	2 840	5	6 625	5	6 625	30	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	2	2	31	
1	16	—	—	—	—	—	—	1	18	2	34	25	590	32	
1	47	1	83	—	—	—	—	1	156	3	286	3	286	33	
1	6	1	14	—	—	—	—	1	27	1	27	3	141	34	
1	29	1	22	—	—	—	—	1	81	5	130	6	184	35	
—	—	—	—	—	—	—	—	1	96	1	96	3	274	36	
1	36	—	—	—	—	—	—	1	56	4	117	4	117	37	
—	—	—	—	—	—	—	—	1	111	2	146	2	146	38	
2	128	1	36	—	—	—	—	—	—	1	36	1	36	39	
1	6	2	88	—	—	—	—	—	—	1	36	1	36	40	
—	—	—	—	—	—	1	18	2	196	10	469	11	481	41	
—	—	—	—	—	—	—	—	1	14	3	38	3	38	42	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43	
37	3 981	25	6 686	2	92	8	320	42	8 425	155	24 044	217	27 039		

1) Omfatter hovedsakelig medlemmer fra: Larvik, Horten, Tønsberg og Sandefjord.

Tabell V. 1954 (forts.)

Medlemstallet geografisk

Lepentr.	Forbund	8. Telemark					
		Fylkets landdistr.		Brevik		Kragero	
		Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	—	—	—	—	—	—
2	Forb. for Arb.ledere og Tekn. F.	1	16	—	—	—	—
3	Arbeidsmandsforbundet	16	662	—	—	3	125
4	Baker- og Konditorforbundet	—	—	—	—	1	5
5	Bekledningsarbeiderforbundet	2	23	—	—	1	51
6	Bokbinder- og Kartonnasjearbeiderforbundet	—	—	—	—	1	12
7	Bygningsindustriarbeiderforbundet	15	533	1	38	2	64
8	Centralforeningen for Boktrykkere	—	—	—	—	1	31
9	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	5	132	1	16	1	62
10	Fengselstjenestemannsforbundet	—	—	—	—	—	—
11	Gullsmedarbeiderforbundet	—	—	—	—	1	50
12	Handels- og Kontorfunksjonærenes Forbund	5	70	—	—	1	36
13	Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet	—	—	—	—	1	8
14	Jern- og Metallarbeiderforbundet	1	48	1	277	1	180
15	Jernbaneforbundet	—	—	—	—	—	—
16	Kjemisk Industriarbeiderforbund	5	3 607	1	408	1	3
17	Kjøttindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
18	Kommuneforbundet	6	362	1	75	1	93
19	Lensmannsbetjentenes Landslag	1	32	—	—	—	—
20	Litografisk og Kjemigrafisk Forbund	—	—	—	—	—	—
21	Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—	—	—
22	Losforbundet	—	—	—	—	—	—
23	Maskinistforbundet	—	—	—	—	—	—
24	Murerforbundet	—	—	—	—	1	17
25	Musikerforbundet	—	—	—	—	—	—
26	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forbundet	2	94	—	—	—	—
27	Papirindustriarbeiderforbundet	8	930	—	—	—	—
28	Politiforbundet	—	—	—	—	1	10
29	Postfolkernes Fellesforbund:	—	—	—	—	—	—
	Norsk Postforbund	1	20	—	—	—	—
	Det norske Postmannslag	—	—	—	—	—	—
	Poståpnernes Landsforbund	1	82	—	—	—	—
30	Sjømannsforbundet	—	—	—	—	1	47
31	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
32	Skog- og Landarbeiderforbundet	48	1 333	—	—	—	—
33	Skotøyarbeiderforbundet	—	—	—	—	1	8
34	Stenindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
35	Støperiarbeiderforbundet	2	259	—	—	1	3
36	Tekstilarbeiderforbundet	1	22	—	—	—	—
37	Telegraf- og Telefonforbundet	—	—	—	—	—	—
38	Tjenestemannslaget	—	—	—	—	—	—
39	Tobakkarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
40	Tolltjenestemannsforbundet	—	—	—	—	—	—
41	Transportarbeiderforbundet	2	22	1	43	1	28
42	Treindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	1	25
43	Urmaker Svenneforbundet	—	—	—	—	—	—
	Tilsammen	122	8 247	6	857	23	858

satt opp. — 1954.

fylke

Langesund		Notodden		Porsgrunn		Rjukan		Skien		Fylkets byer		Fylket		Løpnr.
Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	
								1	14	1	14	1	14	1
			76	3	107	1	140	1	29	7	352	8	368	2
		1	86	1	160	1	193	2	163	8	727	24	1 389	3
		1	6	1	17	1	14	1	40	5	82	5	82	4
		1	10	—	—	1	2	2	81	5	144	7	167	5
			—	1	4	—	—	1	26	3	42	3	42	6
		2	198	3	255	1	27	2	311	11	893	26	1 426	7
		1	9	1	25	1	8	1	66	5	139	5	139	8
		1	17	2	93	—	—	2	46	7	234	12	366	9
			—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
			—	—	—	—	—	1	6	2	56	2	56	11
1	20	2	82	2	343	1	119	1	369	8	969	13	1 039	12
		1	46	1	58	1	31	1	97	5	240	5	240	13
1	250	1	12	1	553	1	10	1	375	7	1 657	8	1 705	14
			—	—	—	1	83	—	—	1	83	1	83	15
		3	1 293	2	853	1	1 235	—	—	8	3 792	13	7 399	16
			—	1	7	1	9	1	69	3	85	3	85	17
1	23	2	196	1	215	1	175	4	494	11	1 271	17	1 633	18
			—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	32	19
			—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
			—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
			—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
			—	1	143	1	33	1	42	3	218	3	218	23
		1	22	1	55	1	9	1	80	5	183	5	183	24
			—	—	—	—	—	1	51	1	51	1	51	25
			—	1	49	—	—	1	227	2	276	4	370	26
		1	91	—	—	—	—	3	568	4	659	12	1 589	27
		1	16	1	31	1	13	1	24	5	94	5	94	28
			—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29
		1	16	1	25	—	—	1	69	3	110	4	130	
			—	—	—	—	—	2	212	2	212	2	212	
			—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	82	
			—	1	702	—	—	—	—	2	749	2	749	30
			—	—	—	—	—	1	18	1	18	1	18	31
			—	—	—	—	—	—	—	—	—	48	1 333	32
			—	1	32	—	—	1	473	3	513	3	513	33
			—	1	2	—	—	1	3	2	5	2	5	34
1	4		—	—	—	—	—	—	—	2	7	4	266	35
		1	64	—	—	—	—	—	—	1	64	2	86	36
		1	30	1	54	1	17	1	35	4	136	4	136	37
			—	—	—	—	—	1	117	1	117	1	117	38
			—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39
			—	—	—	—	—	1 ^{b)}	47	1	47	1	47	40
1	25	1	134	4	203	1	21	2	328	11	782	13	804	41
			—	1	7	—	—	1	8	3	40	3	40	42
			—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
5	322	25	2 404	34	3 993	18	2 139	42	4 488	153	15 061	275	25 308	

1) Omfatter hovedsakelig medlemmer fra: Brevik, Langesund, Porsgrunn og Skien.

Tabell V, 1954 (forts.)

Medlemstallet geografisk

Løpentr.	Forbund	9. Aust-Agder			
		Fylkets landdistr.		Arendal	
		Avd.	Medl.	Avd.	Medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	—	—	1	5
2	Forb. for Arb.ledere og Tekn. F.	1	15	—	—
3	Arbeidsmandsforbundet	20	535	3	168
4	Baker- og Konditorforbundet	—	—	1	44
5	Bekledningsarbeiderforbundet	—	—	1	101
6	Bokbinder- og Kartonnasjearbeiderforbundet	—	—	—	—
7	Bygningsindustriarbeiderforbundet	5	109	3	409
8	Centralforeningen for Boktrykkere	—	—	1	40
9	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	1	19	2	118
10	Fengselstjenestemannsforbundet	—	—	1	3
11	Gullsmedarbeiderforbundet	—	—	1	36
12	Handels- og Kontorfunksjonærenes Forbund	3	32	1	100
13	Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet	—	—	1	30
14	Jern- og Metallarbeiderforbundet	4	103	1	643
15	Jernbaneforbundet	—	—	—	—
16	Kjemisk Industriarbeiderforbund	1	335	1	21
17	Kjøttindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—
18	Kommuneforbundet	2	79	2	233
19	Lensmannsbetjentenes Landslag	—	—	1	17
20	Litografisk og Kjemigrafisk Forbund	—	—	—	—
21	Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—
22	Losforbundet	—	—	—	—
23	Maskinistforbundet	—	—	1	220
24	Murerforbundet	—	—	1	50
25	Musikerforbundet	—	—	—	—
26	Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbundet	—	—	1	45
27	Papirindustriarbeiderforbundet	6	307	—	—
28	Politiforbundet	—	—	1	43
29	Postfolkenes Fellesforbund:	—	—	—	—
	Norsk Postforbund	—	—	1	24
	Det norske Postmannslag	—	—	1	21
	Poståpnernes Landsforbund	1	60	—	—
30	Sjømannsforbundet	—	—	1	900
31	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	—	—	—	—
32	Skog- og Landarbeiderforbundet	31	586	—	—
33	Skotøyarbeiderforbundet	—	—	1	6
34	Stenindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—
35	Støperiarbeiderforbundet	—	—	1	59
36	Tekstilarbeiderforbundet	2	60	—	—
37	Telegraf- og Telefonforbundet	—	—	1	44
38	Tjenestemannslaget	—	—	2	44
39	Tobakkarbeiderforbundet	—	—	—	—
40	Tolltjenestemannsforbundet	—	—	1	17
41	Transportarbeiderforbundet	2	51	3	202
42	Treindustriarbeiderforbundet	—	—	1	118
43	Urmaker Svenneforbundet	—	—	—	—
	Tilsammen	79	2 291	38	3 761

satt opp — 1954.

fylke												Løpnr.
Grimstad		Lillesand		Risør		Tvedestrand		Fylkets byer		Fylket		
Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
1	17	1	25	—	—	—	—	5	210	25	745	3
1	8	1	3	1	3	1	9	5	67	5	67	4
1	8	—	—	—	—	—	—	2	109	2	109	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
1	64	2	55	1	65	1	14	8	607	13	716	7
—	—	—	—	—	—	—	—	2	52	2	52	8
—	—	—	—	—	—	—	—	2	118	3	137	9
—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	1	3	10
—	—	—	—	—	—	—	—	1	36	1	36	11
1	22	1	10	1	24	—	—	4	156	7	188	12
—	—	—	—	—	—	—	—	1	30	1	30	13
1	36	1	34	1	159	—	—	4	872	8	975	14
—	—	1	10	—	—	—	—	1	10	1	10	15
—	—	—	—	1	4	—	—	1	21	2	356	16
—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	1	4	17
1	24	1	17	1	44	1	16	6	334	8	413	18
—	—	—	—	—	—	—	—	1	17	1	17	19
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
—	—	—	—	—	—	—	—	1	220	1	220	23
1	5	—	—	—	—	—	—	2	55	2	55	24
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
1	98	—	—	1	8	—	—	3	151	3	151	26
—	—	—	—	1	230	—	—	1	230	7	537	27
—	—	—	—	—	—	—	—	1	43	1	43	28
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29
1	9	—	—	—	—	—	—	2	33	2	33	30
—	—	—	—	—	—	—	—	1	21	1	21	31
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	60	32
—	—	—	—	1	31	—	—	2	931	2	931	30
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31
1	24	—	—	—	—	—	—	1	24	32	610	32
—	—	—	—	—	—	—	—	1	6	1	6	33
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34
—	—	—	—	—	—	—	—	1	8	2	67	35
2	29	—	—	—	—	—	—	2	29	4	89	36
—	—	—	—	—	—	—	—	1	44	1	44	37
—	—	—	—	—	—	—	—	2	44	2	44	38
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39
—	—	—	—	—	—	—	—	1	17	1	17	40
1	12	1	18	—	—	—	—	5	232	7	283	41
—	—	—	—	1	36	—	—	2	154	2	154	42
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
14	356	9	172	10	604	5	59	76	4 952	155	7 243	

Løpnr.	Forbund	10. Vest-	
		Fylkets landdistr.	
		Avd.	Medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	—	—
2	Forb. for Arb.ledere og Tekn. F.	—	—
3	Arbeidsmandsforbundet	13	432
4	Baker- og Konditorforbundet	1	5
5	Bekledningsarbeiderforbundet	1	7
6	Bokbinder- og Kartonnasjearbeiderforbundet	—	—
7	Bygningsindustriarbeiderforbundet	3	335
8	Centralforeningen for Boktrykkere	—	—
9	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	1	22
10	Fengselstjenestemannsforbundet	—	—
11	Gullsmedarbeiderforbundet	—	—
12	Handels- og Kontorfunksjonærenes Forbund	2	37
13	Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet	—	—
14	Jern- og Metallarbeiderforbundet	5	131
15	Jernbaneforbundet	—	—
16	Kjemisk Industriarbeiderforbund	2	249
17	Kjøttindustriarbeiderforbundet	—	—
18	Kommuneforbundet	2	91
19	Lensmannsbetjentenes Landslag	1	20
20	Litografisk og Kjemigrafisk Forbund	—	—
21	Lokomotivmannsforbundet	—	—
22	Losforbundet	—	—
23	Maskinistforbundet	—	—
24	Murerforbundet	—	—
25	Musikerforbundet	—	—
26	Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbundet	—	—
27	Papirindustriarbeiderforbundet	2	651
28	Politiforbundet	—	—
29	Postfolkernes Fellesforbund:	—	—
	Norsk Postforbund	—	—
	Det norske Postmannslag	—	—
	Poståpnernes Landsforbund	1	66
30	Sjømannsforbundet	—	—
31	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	1	29
32	Skog- og Landarbeiderforbundet	2	30
33	Skotøyarbeiderforbundet	—	—
34	Stenindustriarbeiderforbundet	—	—
35	Støperiarbeiderforbundet	—	—
36	Tekstilarbeiderforbundet	3	284
37	Telegraf- og Telefonforbundet	—	—
38	Tjenestemannslaget	—	—
39	Tobakkarbeiderforbundet	—	—
40	Tolltjenestemannsforbundet	—	—
41	Transportarbeiderforbundet	2	54
42	Treindustriarbeiderforbundet	4	110
43	Urmaker Svenneforbundet	—	—
	Tilsammen	46	2 553

satt opp — 1954.

Agder fylke

Farsund		Flekkefjord		Kristiansand		Mandal		Fylkets byer		Fylket		Løpnr.
Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	
—	—	—	—	1	9	—	—	1	9	1	9	1
—	—	—	—	1	46	—	—	1	46	1	46	2
—	—	2	18	2	64	2	170	6	252	19	684	3
1	9	1	13	1	67	1	5	4	94	5	99	4
—	—	—	—	1	173	1	26	2	199	3	206	5
—	—	—	—	1	9	1	6	2	15	2	15	6
1	97	1	87	3	1 359	2	206	7	1 749	10	2 084	7
1	6	1	12	1	104	1	7	4	129	4	129	8
1	7	—	—	1	218	2	91	4	316	5	338	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
—	—	1	26	1	289	1	33	3	348	5	385	12
—	—	—	—	1	53	1	10	2	63	2	63	13
—	—	1	97	1	800	1	334	3	1 231	8	1 362	14
—	—	—	—	1 ¹⁾	1 157	—	—	12	1 157	12	1 157	15
—	—	—	—	4	1 246	—	—	4	1 246	6	1 495	16
—	—	—	—	1	47	—	—	1	47	1	47	17
1	43	1	44	7	627	1	77	10	791	12	882	18
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	20	19
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
—	—	—	—	1 ²⁾	150	—	—	1	150	1	150	21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
—	—	—	—	1	357	—	—	1	357	1	357	23
—	—	—	—	1	102	—	—	1	102	1	102	24
—	—	—	—	1	11	—	—	1	11	1	11	25
—	—	—	—	1	121	1	2	2	123	2	123	26
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	651	27
1	18	—	—	1	66	—	—	2	84	2	84	28
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29
—	—	1	23	1	63	—	—	2	86	2	86	30
—	—	—	—	1	46	—	—	1	46	1	46	31
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	66	32
1	307	—	—	1	818	—	—	2	1 125	2	1 125	33
—	—	2	202	2	37	—	—	4	239	5	268	34
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	30	35
—	—	—	—	1	10	—	—	1	10	1	10	36
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37
—	—	—	—	1	104	1	23	2	127	2	127	38
—	—	1	6	1	118	1	113	3	237	6	521	39
—	—	—	—	3	260	—	—	3	260	3	260	40
—	—	—	—	1	200	—	—	1	200	1	200	41
—	—	—	—	1	116	—	—	1	116	1	116	42
—	—	—	—	1	28	—	—	1	28	1	28	43
—	—	1	10	2	327	1	10	4	347	6	401	44
—	—	1	64	1	70	1	9	3	143	7	253	45
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46
7	487	14	602	62	9 272	19	1 122	102	11 483	148	14 036	—

¹⁾ Omfatter medlemmer fra fylkene: Aust- og Vest-Agder. ²⁾ Omfatter medlemmer fra fylkene: Telemark, Aust- og Vest-Agder.

Tabell V, 1954 (forts.)

Medlemstallet geografisk

Løpnr.	Forbund	11. Rogaland			
		Fylkets landdistr.		Egersund	
		Avd.	Medl.	Avd.	Medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	—	—	—	—
2	Forb. for Arb.ledere og Tekn. F.	2	41	—	—
3	Arbeidsmandsforbundet	14	612	2	109
4	Baker- og Konditorforbundet	1	27	1	19
5	Beklekningsarbeiderforbundet	1	16	—	—
6	Bokbinder- og Kartonnasjarbeiderforbundet	—	—	—	—
7	Bygningsindustriarbeiderforbundet	4	92	1	155
8	Centralforeningen for Boktrykkere	—	—	—	—
9	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	2	22	1	6
10	Fengselstjenestemannsforbundet	2	84	—	—
11	Gullsmedarbeiderforbundet	—	—	—	—
12	Handels- og Kontorfunksjonærenes Forbund	5	123	1	42
13	Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet	—	—	—	—
14	Jern- og Metallarbeiderforbundet	6	906	1	29
15	Jernbaneforbundet	—	—	—	—
16	Kjemisk Industriarbeiderforbund	1	185	2	255
17	Kjøttindustriarbeiderforbundet	2	24	1	29
18	Kommuneforbundet	6	229	1	88
19	Lensmannsbetjentenes Landslag	1	34	—	—
20	Litografisk og Kjemigrafisk Forbund	—	—	—	—
21	Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—
22	Losforbundet	—	—	—	—
23	Maskinistforbundet	—	—	—	—
24	Murerforbundet	—	—	—	—
25	Musikerforbundet	—	—	—	—
26	Nærings- og Nydelsmiddelarbeiderforbundet	7	130	1	8
27	Papirindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—
28	Politiforbundet	—	—	—	—
29	Postfolkenes Fellesforbund:	—	—	—	—
	Norsk Postforbund	—	—	—	—
	Det norske Postmannslag	—	—	—	—
	Poståpnerne Landsforbund	1	133	—	—
30	Sjømannsforbundet	—	—	1	25
31	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	1	2	—	—
32	Skog- og Landarbeiderforbundet	—	—	—	—
33	Skotøyarbeiderforbundet	—	—	1	2
34	Stenindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—
35	Støperiarbeiderforbundet	2	109	—	—
36	Tekstilarbeiderforbundet	6	562	1	19
37	Telegraf- og Telefonforbundet	—	—	—	—
38	Tjenestemannslaget	—	—	—	—
39	Tobakkarbeiderforbundet	—	—	—	—
40	Tolltjenestemannsforbundet	—	—	—	—
41	Transportarbeiderforbundet	2	65	2	26
42	Treindustriarbeiderforbundet	3	199	1	58
43	Urmaker Svenneforbundet	—	—	—	—
	Tilsammen	69	3 595	18	870

satt opp — 1954.

fylke.

Hauge- sund		Kopervik		Sandnes		Sauda		Stavanger		Fylkets byer		Fylket		Løpenr.
Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	
—	—	—	—	—	—	—	—	1	13	1	13	1	13	1
—	—	—	—	—	—	—	—	2	144	2	144	4	185	2
1	85	—	—	1	19	1	57	3	370	8	640	22	1 252	3
1	51	1	16	1	25	1	9	1	195	6	315	7	342	4
1	123	1	20	1	358	—	—	1	538	4	1 039	5	1 055	5
—	—	—	—	—	—	—	—	1	180	1	180	1	180	6
2	557	1	28	1	646	1	90	5	1 601	11	3 077	15	3 169	7
1	48	—	—	—	—	—	—	1	267	2	315	2	315	8
1	65	—	—	1	57	1	43	1	301	5	472	7	494	9
—	—	—	—	—	—	—	—	1	6	1	6	3	90	10
—	—	—	—	—	—	—	—	1	23	1	23	1	23	11
1	212	—	—	1	45	1	50	1	1 116	5	1 465	10	1 588	12
1	29	—	—	1	7	—	—	1	213	3	249	3	249	13
1	744	—	—	1	708	1	15	5	2 201	9	3 697	15	4 603	14
1	46	—	—	—	—	—	—	14	867	15	913	15	913	15
2	77	1	17	1	20	1	934	7	915	14	2 218	15	2 403	16
1	50	—	—	1	41	1	7	1	149	5	276	7	300	17
5	474	1	18	1	112	1	44	7	1 225	16	1 961	22	2 190	18
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	34	19
—	—	—	—	—	—	—	—	1	218	1	218	1	218	20
—	—	—	—	—	—	—	—	1)	110	1	110	1	110	21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
1	505	—	—	—	—	—	—	1	513	2	1 018	2	1 018	23
1	72	—	—	1	60	1	18	2	196	5	346	5	346	24
1	9	—	—	—	—	—	—	1	75	2	84	2	84	25
1	227	1	185	1	58	—	—	4	1 838	8	2 316	15	2 446	26
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27
1	38	—	—	1	9	—	—	2	148	4	195	4	195	28
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29
1	48	—	—	—	—	—	—	1	129	2	177	2	177	—
1	27	—	—	—	—	—	—	1	83	2	110	2	110	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	133	—
1	2 896	—	—	—	—	1	82	1	1 103	4	4 106	4	4 106	30
—	—	—	—	—	—	—	—	1	27	1	27	2	29	31
—	—	—	—	1	52	—	—	1	10	1	10	1	10	32
—	—	—	—	—	—	—	—	1	18	3	72	3	72	33
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34
1	14	—	—	1	191	—	—	1	90	3	295	5	404	35
—	—	—	—	1	372	—	—	—	—	2	391	8	953	36
1	72	—	—	—	—	—	—	3	363	4	435	4	435	37
1	34	—	—	—	—	—	—	1	284	2	318	2	318	38
—	—	—	—	—	—	—	—	1	17	1	17	1	17	39
1	39	—	—	—	—	—	—	1	59	2	98	2	98	40
2	601	1	13	2	105	—	—	2	970	9	1 715	11	1 780	41
1	10	—	—	1	61	—	—	1	218	4	347	7	546	42
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
34	7 153	7	297	20	2 946	11	1 349	82	16 793	172	29 408	241	33 003	—

1) Omfatter medlemmer fra fylkene: Rogaland og Vest-Agder.

Tabell V, 1954 (forts.)

Medlemstallet geografisk

Løpenr.	Forbund	12. Hordaland					
		Fylkets landdistr.		Odda		Voss	
		Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	—	—	—	—	—	—
2	Forb. for Arb.ledere og Tekn. F.	2	22	1	18	—	—
3	Arbeidsmandsforbundet	30	1 038	—	—	1	40
4	Baker- og Konditorforbundet	2	39	1	19	1	16
5	Bekledningsarbeiderforbundet	4	462	1	1	1	4
6	Bokbinder- og Kartonnasjearb.forbundet	—	—	—	—	—	—
7	Bygningsindustriarbeiderforbundet	11	739	1	135	2	188
8	Centralforeningen for Boktrykkere	—	—	1	6	—	—
9	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	4	114	1	138	1	19
10	Fengselstjenestemannsforbundet	—	—	—	—	—	—
11	Gullsmedarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
12	Handels- og Kontorfunksjonærenes Forbund	10	190	1	143	1	91
13	Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet	—	—	1	24	1	29
14	Jern- og Metallarbeiderforbundet ...	13	715	1	28	1	164
15	Jernbaneforbundet	1	56	—	—	—	—
16	Kjemisk Industriarbeiderforbund	18	1 391	2	1 042	—	—
17	Kjøttindustriarbeiderforbundet	—	—	1	10	1	23
18	Kommuneforbundet	18	1 086	1	169	1	87
19	Lensmannsbetjentenes Landslag	—	—	—	—	—	—
20	Litografisk og Kjemigrafisk Forbund	—	—	—	—	—	—
21	Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—	—	—
22	Losforbundet	—	—	—	—	—	—
23	Maskinistforbundet	—	—	—	—	—	—
24	Murerforbundet	—	—	1	19	1	38
25	Musikerforbundet	—	—	—	—	—	—
26	Nærings- og Nydelsesmiddelarb.forbundet ...	20	1 053	—	—	1	15
27	Papirindustriarbeiderforbundet	2	253	—	—	—	—
28	Politiforbundet	—	—	1	12	—	—
29	Postfolkenes Fellesforbund:	—	—	—	—	—	—
	Norsk Postforbund	—	—	—	—	—	—
	Det norske Postmannslag	—	—	—	—	—	—
	Poståpnerne Landsforbund	1	312	—	—	—	—
30	Sjømannsforbundet	1	56	1	59	—	—
31	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	3	145	—	—	—	—
32	Skog- og Landarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
33	Skotøyarbeiderforbundet	—	—	—	—	1	5
34	Stenindustriarbeiderforbundet	1	7	—	—	—	—
35	Støperiarbeiderforbundet	1	7	—	—	—	—
36	Tekstilarbeiderforbundet	11	2 474	—	—	1	88
37	Telegraf- og Telefonforbundet	—	—	—	—	—	—
38	Tjenestemannslaget	—	—	—	—	1	23
39	Tobakkarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
40	Tolltjenestemannsforbundet	—	—	—	—	—	—
41	Transportarbeiderforbundet	4	44	1	44	1	30
42	Treindustriarbeiderforbundet	25	679	1	45	—	—
43	Urmaker Sønneforbundet	—	—	—	—	—	—
	Tilsammen	182	10 882	18	1 912	17	860

satt opp — 1954.

fylke				13. Bergen		14. Sogn og Fjordane fylke								Løpentr.
Fylkets byer		Fylket				Fylkets landdistr.		Florø		Fylkets byer		Fylket		
Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	
1	18	3	40	1	12	2	74	—	—	—	—	—	—	1
1	40	31	1 078	5	678	25	989	1	24	1	24	26	1 013	2
2	35	4	74	1	581	1	17	—	—	—	—	1	17	3
2	5	6	467	2	2 089	3	37	—	—	—	—	3	37	4
—	—	—	—	1	298	—	—	—	—	—	—	—	—	5
3	323	14	1 062	8	3 155	9	272	1	23	1	23	10	295	6
1	6	1	6	1	455	1	12	—	—	—	—	1	12	7
2	157	6	271	1	425	4	173	1	14	1	14	5	187	8
—	—	—	—	1	16	—	—	—	—	—	—	—	—	9
—	—	—	—	2	324	—	—	—	—	—	—	—	—	10
2	234	12	424	3	3 005	7	277	1	54	1	54	8	331	11
2	53	2	53	3	641	2	35	—	—	—	—	2	35	12
2	192	15	907	10	4 128	9	438	1	40	1	40	10	478	13
—	—	—	—	1	56 ¹⁾	14	1 958	—	—	—	—	—	—	14
2	1 042	20	2 433	2	499	5	1 476	1	28	1	28	6	1 504	15
2	33	2	33	1	182	—	—	—	—	—	—	—	—	16
2	256	20	1 342	21	4 862	9	306	1	53	1	53	10	359	17
—	—	—	—	1	52	1	21	—	—	—	—	1	21	18
—	—	—	—	1	116	—	—	—	—	—	—	—	—	19
—	—	—	—	2 ²⁾	214	—	—	—	—	—	—	—	—	20
—	—	—	—	3 ³⁾	189	—	—	—	—	—	—	—	—	21
—	—	—	—	1	1 145	—	—	—	—	—	—	—	—	22
2	57	2	57	2	536	—	—	—	—	—	—	—	—	23
—	—	—	—	1	149	—	—	—	—	—	—	—	—	24
1	15	21	1 068	6	1 089	7	220	1	54	1	54	8	274	25
—	—	—	—	2	253	—	—	—	—	—	—	—	—	26
1	12	1	12	2	298	1	8	1	6	1	6	2	14	27
—	—	—	—	1	298	—	—	—	—	—	—	—	—	28
—	—	—	—	1	251	—	—	—	—	—	—	—	—	29
—	—	—	—	1	199	—	—	—	—	—	—	1	199	30
1	59	2	115	1	3 419	1	66	—	—	—	—	1	66	31
—	—	3	145	2	147	—	—	—	—	—	—	—	—	32
—	—	—	—	1	7	3	96	—	—	—	—	3	96	33
1	5	1	5	2	381	2	123	—	—	—	—	2	123	34
—	—	—	—	1	44	—	—	—	—	—	—	—	—	35
—	—	—	—	1	310	—	—	—	—	—	—	—	—	36
1	88	12	2 562	2	805	5	128	—	—	—	—	5	128	37
—	—	—	—	7	897	—	—	—	—	—	—	—	—	38
1	23	1	23	2	254	—	—	—	—	—	—	—	—	39
—	—	—	—	1	111	—	—	—	—	—	—	—	—	40
2	74	6	118	2	2 971	7	332	1	19	1	19	8	351	41
1	45	26	724	3	273	7	108	—	—	—	—	7	108	42
—	—	—	—	1	31	—	—	—	—	—	—	—	—	43
35	2 772	217	13 654	122	37 383	112	5 407	10	315	10	315	122	5 722	

¹⁾ Omfatter medlemmer fra fylkene: Bergen, Hordaland samt Sogn og Fjordane. ²⁾ Omfatter medlemmer fra fylkene: Bergen, Hordaland, Sogn og Fjordane og Buskerud. ³⁾ Omfatter 7 underavdelinger med medlemmer fra: Bergen, Trondheim, Bodø, Brønnøysund, Hammerfest og Tromsø.

Løpnr.	Forbund	15. Møre	
		Fylkets landdistr.	
		Avd.	Medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	—	—
2	Forb. for Arb.ledere og Tekn. F.	2	37
3	Arbeidsmandsforbundet	43	1 954
4	Baker- og Konditorforbundet	1	5
5	Bekledningsarbeiderforbundet	21	808
6	Bokbinder- og Kartonnasjearbeiderforbundet	—	—
7	Bygningsindustriarbeiderforbundet	22	788
8	Centralforeningen for Boktrykkere	—	—
9	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	9	148
10	Fengselstjenestemannsforbundet	—	—
11	Gullsmedarbeiderforbundet	—	—
12	Handels- og Kontorfunksjonærenes Forbund	12	223
13	Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet	—	—
14	Jern- og Metallarbeiderforbundet	19	552
15	Jernbaneforbundet	—	—
16	Kjemisk Industriarbeiderforbund	16	737
17	Kjøttindustriarbeiderforbundet	3	34
18	Kommuneforbundet	5	285
19	Lensmannsbetjentenes Landslag	1	35
20	Litografisk og Kjemigrafisk Forbund	—	—
21	Lokomotivmannsforbundet	—	—
22	Losforbundet	—	—
23	Maskinistforbundet	—	—
24	Murerforbundet	1	30
25	Musikerforbundet	—	—
26	Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbundet	9	153
27	Papirindustriarbeiderforbundet	—	—
28	Politiforbundet	—	—
29	Postfolkenes Fellesforbund:		
	Norsk Postforbund	—	—
	Det norske Postmannslag	—	—
	Poståpnerne Landsforbund	1	250
30	Sjømannsforbundet	3	211
31	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	—	—
32	Skog- og Landarbeiderforbundet	3	33
33	Skotøyarbeiderforbundet	2	82
34	Stenindustriarbeiderforbundet	1	10
35	Støperiarbeiderforbundet	1	20
36	Tekstilarbeiderforbundet	6	481
37	Telegraf- og Telefonforbundet	—	—
38	Tjenestemannslaget	3	117
39	Tobakkarbeiderforbundet	—	—
40	Tolltjenestemannsforbundet	—	—
41	Transportarbeiderforbundet	12	231
42	Treindustriarbeiderforbundet	24	716
43	Urmaker Svenneforbundet	—	—
	Tilsammen	220	7 940

satt opp — 1954.

og Romsdal fylke.

Ålesund		Kristiansund		Molde		Fylkets byer		Fylket		Løpnr.
Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	
1	4	1	5	1	5	3	14	3	14	1
1	27	1	21			2	48	4	85	2
3	66	1	4	3	50	7	120	50	2 074	3
1	69	2	43	1	23	4	135	5	140	4
2	223	1	251	1	506	4	980	25	1 788	5
1	4					1	4	1	4	6
1	272	3	575	1	254	5	1 101	27	1 889	7
1	35	1	48	1	18	3	101	3	101	8
1	50	1	94	2	55	4	199	13	347	9
										10
										11
1	283	1	300	1	114	3	697	15	920	12
1	37	1	52	1	69	3	158	3	158	13
1	280	1	233	1	193	3	706	22	1 258	14
										15
3	118	1	37			4	155	20	892	16
1	17	1	27	1	12	3	56	6	90	17
5	400	2	354	2	232	9	986	14	1 271	18
								1	35	19
										20
										21
										22
1	440	1	102			2	542	2	542	23
1	44	2	60	1	30	4	134	5	164	24
										25
4	258	2	94	1	31	7	383	16	536	26
										27
1	39	1	20	1	11	3	70	3	70	28
										29
1	69	1	57	1	24	3	150	3	150	
1	43	1	24			2	67	2	67	
								1	250	
1	858	1	276	1	37	3	1 171	6	1 382	30
										31
				1	2	1	2	4	35	32
1	9					1	9	3	91	33
				1	7	1	7	2	17	34
1	42	1	15	1	17	3	74	4	94	35
1	13	1	32	1	24	3	69	9	550	36
2	116	1	105	1	23	4	244	4	244	37
2	18	2	39	1	36	5	93	8	210	38
										39
1	18	1	14			2	32	2	32	40
2	450	5	794	3	117	10	1 361	22	1 592	41
1	21	2	91	1	37	4	149	28	865	42
										43
45	4 323	40	3 767	31	1 927	116	10 017	336	17 957	

Tabell V, 1954 (forts.)

Medlemstallet geografisk

Løpnr.	Forbund	16. Sør-Trøndelag					
		Fylkets landdistr.		Røros		Trondheim	
		Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	—	—	—	—	1	18
2	Forb. for Arb.ledere og Tekn. F.	1	18	1	6	1	83
3	Arbeidsmandsforbundet	21	2 041	3	244	6	405
4	Baker- og Konditorforbundet	—	—	—	—	1	344
5	Bekledningsarbeiderforbundet	1	22	1	36	2	623
6	Bokbinder- og Kartonnasjearb.forbundet	—	—	—	—	1	94
7	Bygningsindustriarbeiderforbundet	17	656	1	73	8	2 051
8	Centralforeningen for Boktrykkere	1	14	1	8	1	256
9	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	3	71	1	15	1	395
10	Fengselstjenestemannsforbundet	—	—	—	—	1	24
11	Gullsmedarbeiderforbundet	—	—	—	—	1	31
12	Handels- og Kontorfunksjonærenes Forbund .	16	507	1	100	2	1 663
13	Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet	1	12	1	30	3	614
14	Jern- og Metallarbeiderforbundet	7	190	1	43	2	2 283
15	Jernbaneforbundet	1	174	—	— ¹⁾	14	3 597
16	Kjemisk Industriarbeiderforbund	6	242	—	—	1	361
17	Kjøttindustriarbeiderforbundet	2	22	—	—	1	209
18	Kommuneforbundet	14	1 011	1	29	16	2 341
19	Lensmannsbetjentenes Landslag	1	27	—	—	—	—
20	Litografisk og Kjemigrafisk Forbund	—	—	—	—	1	77
21	Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—	1	439
22	Losforbundet	—	—	—	—	—	—
23	Maskinistforbundet	—	—	—	—	1	370
24	Murerforbundet	—	—	1	16	2	281
25	Musikerforbundet	—	—	—	—	1	163
26	Nærings- og Nydelelsesmiddelarb.forbundet ...	12	330	—	—	8	1 149
27	Papirindustriarbeiderforbundet	1	441	—	—	—	—
28	Politiforbundet	—	—	—	—	2	179
29	Postfolkernes Fellesforbund:	—	—	—	—	—	—
	Norsk Postforbund	—	—	1	9	1	254
	Det norske Postmannslag	—	—	—	—	1	260
	Poståpnernes Landsforbund	¹⁾ 1	212	—	—	—	—
30	Sjømannsforbundet	1	59	—	—	1	1 398
31	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	1	14	—	—	1	20
32	Skog- og Landarbeiderforbundet	25	867	1	87	1	37
33	Skotøyarbeiderforbundet	1	55	—	—	1	96
34	Stenindustriarbeiderforbundet	3	96	—	—	1	6
35	Støperiarbeiderforbundet	1	14	—	—	2	215
36	Tekstilarbeiderforbundet	1	12	1	65	1	97
37	Telegraf- og Telefonforbundet	—	—	—	—	2	589
38	Tjenestemannslaget	—	—	—	—	1	338
39	Tobakkarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
40	Tolltjenestemannsforbundet	—	—	—	—	1	60
41	Transportarbeiderforbundet	5	191	—	—	3	1 717
42	Treindustriarbeiderforbundet	1	11	—	—	1	76
43	Urmaker Svenneforbundet	—	—	—	—	1	11
	Tilsammen	145	7 309	16	761	98	23 224

satt opp — 1954.

fylke				17. Nord-Trøndelag fylke												Løpnr.
Fylkets byer		Fylket		Fylkets landdistr.		Levanger		Namsos		Steinkjøer		Fylkets byer		Fylket		
Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	
1	18	1	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
2	89	3	107	3	31	—	—	1	2	1	3	2	5	5	36	2
9	649	30	2 690	18	1 439	—	—	1	9	1	25	2	34	20	1 473	3
1	344	1	344	3	54	1	19	—	—	1	48	2	67	5	121	4
3	659	4	681	—	—	—	—	1	32	1	13	2	45	2	45	5
1	94	1	94	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
9	2 124	26	2 780	20	1 019	2	191	2	434	3	474	7	1099	27	2 118	7
2	264	3	278	—	—	1	7	1	17	1	15	3	39	3	39	8
2	410	5	481	1	9	—	—	1	67	1	183	2	250	3	259	9
1	24	1	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
1	31	1	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
3	1 763	19	2 270	19	477	1	109	1	129	1	111	3	349	22	826	12
4	644	5	656	—	—	1	24	1	29	1	62	3	115	3	115	13
3	2 326	10	2 516	8	218	1	50	1	10	1	105	3	165	11	383	14
14	3 597	15	3 771	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
1	361	7	603	6	540	1	6	—	—	1	11	2	17	8	557	16
1	209	3	231	—	—	1	42	1	35	1	38	3	115	3	115	17
17	2 370	31	3 381	6	199	2	102	1	161	2	158	5	421	11	620	18
—	—	1	27	1	11	—	—	—	—	—	—	—	—	1	11	19
1	77	1	77	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
1	439	1	439	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
1	370	1	370	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
3	297	3	297	1	33	—	—	1	35	1	57	2	92	3	125	24
1	163	1	163	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
8	1 149	20	1 479	10	262	1	69	1	43	1	21	3	133	13	395	26
—	—	1	441	5	442	—	—	—	—	—	—	—	—	5	442	27
2	179	2	179	—	—	—	—	1	10	1	10	2	20	2	20	28
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29
2	263	2	263	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	260	1	260	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	1)	212	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1 398	2	1 457	—	—	—	—	1	40	—	—	1	40	1	40	30
1	20	2	34	—	—	1	22	—	—	—	—	1	22	1	22	31
2	124	27	991	62	1 863	—	—	1	9	1	28	2	37	64	1 900	32
1	96	2	151	2	20	—	—	—	—	—	—	—	—	2	20	33
1	6	4	102	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34
2	215	3	229	—	—	—	—	—	—	1	8	1	8	1	8	35
2	162	3	174	4	140	1	20	1	54	—	—	2	74	6	214	36
2	589	2	589	—	—	—	—	1	38	—	—	1	38	1	38	37
1	338	1	338	1	109	1	32	—	—	1	80	2	112	3	221	38
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39
1	60	1	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40
3	1 717	8	1 908	6	155	1	8	1	38	3	129	5	175	11	330	41
1	76	2	87	4	41	1	49	—	—	—	—	1	49	5	90	42
1	11	1	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
114	23985	259	31294	180	7 062	17	750	20	1192	25	1579	62	3521	242	10583	

1) Omfatter medlemmer fra fylkene: Sør- og Nord-Trøndelag.

Tabell V, 1954 (forts.)

Medlemstallet geografisk

Løpennr.	Forbund	18. Nordland			
		Fylkets landdistr.		Bodø	
		Avd.	Medl.	Avd.	Medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	—	—	1	6
2	Forb. for Arb.ledere og Tekn. F.	4	82	—	—
3	Arbeidsmandsforbundet	92	5 151	4	469
4	Baker- og Konditorforbundet	2	28	2	23
5	Bekleddningsarbeiderforbundet	1	37	1	18
6	Bokbinder- og Kartonnasjearbeiderforbundet	—	—	—	—
7	Bygningsindustriarbeiderforbundet	16	785	1	414
8	Centralforeningen for Boktrykkere	2	22	1	35
9	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	6	191	1	67
10	Fengselstjenestemannsforbundet	—	—	1	4
11	Gullsmedarbeiderforbundet	—	—	—	—
12	Handels- og Kontorfunksjonærenes Forbund	20	583	1	414
13	Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet	—	—	1	62
14	Jern- og Metallarbeiderforbundet	12	402	1	233
15	Jernbaneforbundet	1	54	—	—
16	Kjemisk Industriarbeiderforbund	8	771	—	—
17	Kjøttindustriarbeiderforbundet	—	—	1	14
18	Kommuneforbundet	15	508	4	441
19	Lensmannsbetjentenes Landslag	2	63	—	—
20	Litografisk og Kjemigrafisk Forbund	—	—	—	—
21	Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—
22	Losforbundet	—	—	—	—
23	Maskinistforbundet	—	—	1	124
24	Murerforbundet	1	14	1	65
25	Musikerforbundet	—	—	—	—
26	Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbundet	6	320	1	124
27	Papirindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—
28	Politiforbundet	—	—	1	21
29	Postfolkenes Fellesforbund:				
	Norsk Postforbund	—	—	1	46
	Det norske Postmannslag	—	—	1	30
	Poståpnernes Landsforbund	7	335	—	—
30	Sjømannsforbundet	—	—	1	145
31	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	—	—	—	—
32	Skog- og Landarbeiderforbundet	7	192	1	11
33	Skotøyarbeiderforbundet	—	—	—	—
34	Stenindustriarbeiderforbundet	1	39	—	—
35	Støperiarbeiderforbundet	1	5	1	2
36	Tekstilarbeiderforbundet	2	43	—	—
37	Telegraf- og Telefonforbundet	3	193	2	94
38	Tjenestemannslaget	4	179	1	78
39	Tobakkarbeiderforbundet	—	—	—	—
40	Tolltjenestemannsforbundet	—	—	1	4
41	Transportarbeiderforbundet	20	794	5	206
42	Treindustriarbeiderforbundet	2	26	1	17
43	Urmaker Svenneforbundet	—	—	—	—
	Tilsammen	235	10 817	39	3 167

satt opp — 1954.

fylke

Brønnøysund		Mo		Mosjøen		Narvik		Sandnessjøen		Svolvær		Fylkets byer		Fylket		Løpnr.
Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	
-	-	-	-	-	-	1	6	-	-	-	-	2	12	2	12	1
-	-	1	48	-	-	1	14	-	-	1	19	3	81	7	163	2
1	18	4	303	2	135	1	29	1	17	-	-	13	971	105	6 122	3
-	-	1	10	1	16	1	17	-	-	1	14	6	80	8	108	4
-	-	-	-	-	-	1	38	-	-	1	1	3	57	4	94	5
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
1	22	1	528	1	174	2	318	1	70	1	44	8	1570	24	2 355	7
-	-	1	7	1	7	1	22	-	-	1	15	4	79	6	101	8
1	20	1	108	-	-	-	-	1	11	1	37	5	243	11	434	9
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4	1	4	10
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11
1	74	1	140	1	79	1	237	1	29	1	102	7	1075	27	1 658	12
-	-	1	48	-	-	1	96	-	-	1	21	4	227	4	227	13
-	-	1	412	1	47	1	19	1	29	1	46	6	786	18	1 188	14
-	-	-	-	-	-	13	635	-	-	-	-	13	635	14	689	15
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	42	1	42	9	813	16
-	-	1	10	1	13	1	22	-	-	-	-	4	59	4	59	17
1	43	1	121	1	164	1	533	1	45	1	89	10	1 436	25	1 944	18
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	63	19
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20
-	-	-	-	-	-	2	137	-	-	-	-	2	137	2	137	21
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22
-	-	1	62	1	39	1	67	-	-	-	-	1	124	1	124	23
-	-	1	10	-	-	1	12	-	-	1	14	5	247	6	261	24
-	-	1	8	1	22	-	-	-	-	-	-	2	22	2	22	25
1	70	1	8	1	22	-	-	1	30	1	9	6	263	12	583	26
-	-	-	-	1	28	1	35	-	-	1	11	4	95	4	95	28
-	-	-	-	-	-	1	9	1	31	-	-	3	86	3	86	29
1	23	-	-	-	-	-	-	-	-	1	34	3	87	3	87	30
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	335	31
1	70	-	-	-	-	1	383	1	87	1	40	5	725	5	725	32
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	11	8	203	33
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	39	34
-	-	-	-	1	19	-	-	-	-	-	-	1	2	2	735	35
-	-	-	-	1	50	1	38	-	-	-	-	1	19	3	62	36
-	-	-	-	-	-	1	58	-	-	1	42	5	224	8	417	37
-	-	-	-	-	-	1	38	-	-	-	-	2	136	6	315	38
-	-	-	-	-	-	1	38	-	-	-	-	2	42	2	42	40
-	-	2	58	1	23	3	768	-	-	5	140	16	1 195	36	1 989	41
-	-	1	9	1	9	1	11	-	-	-	-	3	37	5	63	42
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	43
8	340	18	1 866	16	825	40	3542	9	349	22	720	152	10809	387	21626	

Tabell V, 1954 (forts.)

Medlemstallet geografisk

Løpnr.	Forbund	19. Troms							
		Fylkets landdistr.		Harstad		Tromsø		Fylkets byer	
		Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund ..	—	—	1	5	1	10	2	15
2	Forb. for Arbledere og Tekn. F. .	2	26	1	20	1	15	2	35
3	Arbeidsmandsforbundet	26	1 248	1	5	3	97	4	102
4	Baker- og Konditorforbundet ...	—	—	1	9	1	29	2	38
5	Bekledningsarbeiderforbundet ...	1	3	—	—	1	10	1	10
6	Bokbinder- og Kart.arb.forb.	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Bygningsindustriarbeiderforb. ..	13	606	1	272	2	545	3	817
8	Centralfor. for Boktrykkere	—	—	1	9	1	34	2	43
9	Elektriker- og Kraftst.forb.	—	—	1	29	1	31	2	60
10	Fengselstjenestemannsforb.	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Gullsmedarb.forbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Handels- og Kontorfunksj. Forb.	8	132	1	110	1	336	2	446
13	Hotell- og Restaurantarb.forb. ...	—	—	1	72	1	93	2	165
14	Jern- og Metallarb.forbundet	9	293	1	384	1	171	2	555
15	Jernbaneforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
16	Kjemisk Industriarbeiderforb. ...	4	148	1	85	1	76	2	161
17	Kjøttindustriarb.forbundet	—	—	1	41	1	7	2	48
18	Kommuneforbundet	7	180	1	195	1	411	2	606
19	Lensmannsbetjentenes Landslag .	1	36	—	—	—	—	—	—
20	Litogr. og Kjemigr. Forbund	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Losforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Maskinistforbundet	—	—	—	—	1	120	1	120
24	Murerforbundet	—	—	1	30	1	38	2	68
25	Musikerforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
26	Nærings- og Nydelsesm.arb.forb..	6	181	1	108	1	235	2	343
27	Papirindustriarb.forbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
28	Politiforbundet	—	—	1	22	1	26	2	48
29	Postfolkernes Fellesforbund:	—	—	—	—	—	—	—	—
	Norsk Postforbund	—	—	—	—	1	60	1	60
	Det-norske Postmannslag	—	—	—	—	1	66	1	66
	Poståpnernes Landsforbund ..	1	174	—	—	—	—	—	—
30	Sjømannsforbundet	—	—	1	60	1	446	2	506
31	Skinns- og Lærarb.forbundet	—	—	—	—	1	5	1	5
32	Skog- og Landarb.forbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
33	Skotøyarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
34	Stenindustriarbeiderforbundet ..	—	—	—	—	1	5	1	5
35	Støperiarbeiderforbundet	—	—	1	6	1	4	2	10
36	Tekstilarbeiderforbundet	1	116	1	13	—	—	1	13
37	Telegraf- og Telefonforbundet ..	—	—	1	61	2	117	3	178
38	Tjenestemannslaget	1	21	1	68	2	121	3	189
39	Tobakkarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
40	Tolltjenestemannsforbundet	1	8	1	7	1	12	2	19
41	Transportarbeiderforbundet	8	203	3	171	4	228	7	399
42	Treindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	1	31	1	31
43	Urmaker Svenneforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—
	Tilsammen	89	3 375	25	1 782	37	3 379	62	5 161

satt opp — 1954.

fylke		20. Finnmark fylke														Løpenr.
Fylket		Fylkets landdistr.		Hammerfest		Kirkenes		Vadsø		Vardø		Fylkets byer		Fylket		
Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	
2	15															1
4	61	3	32	1	15					1	12	2	27	5	59	2
30	1 350	17	756	1		1	324	1	44			2	368	19	1124	3
2	38			1	14	1	10			1	8	3	32	3	32	4
2	13															5
																6
16	1 423	11	376	1	134	1	186	1	54	1	65	4	439	15	815	7
2	43			1	19							1	19	1	19	8
2	60	1	23			1	7			1	6	2	13	3	36	9
																10
																11
10	578	9	278	1	80			1	47	1	40	3	167	12	445	12
2	165			1	13	1	24					2	37	2	37	13
11	848			1	23							1	23	1	23	14
																15
6	309	2	93					1	19	1	12	2	31	4	124	16
2	48															17
9	786	6	173	1	134	1	132	1	114	1	113	4	493	10	666	18
1	36									1	26	1	26	1	26	19
																20
																21
																22
1	120			1	28							1	28	1	28	23
2	68	2	23	1	37	1	33	1	7	1	11	4	88	6	111	24
																25
8	524	1	90	1	149			1	45	1	57	3	251	4	341	26
																27
2	48	1	22	1	23	1	15	1	10	1	14	4	62	5	84	28
																29
1	60			1	28							1	28	1	28	
1	66			1	32							1	32	1	32	
1	174	2	91											2	91	
2	506			1	128	1	15					2	143	2	143	30
1	5															31
																32
																33
1	5	1	23											1	23	34
2	10															35
2	129															36
3	178	1	107	1	29			2	87			3	116	4	223	37
4	210	2	46					1	76			1	76	3	122	38
																39
3	27	1	5	1	4	1	13					2	17	3	22	40
15	602	15	750	3	170	1	20	1	34	3	286	8	510	23	1260	41
1	31															42
																43
151	8 536	75	2 888	20	1 060	11	779	12	537	14	650	57	3026	132	5914	

Løpnr.	Forbund	Svalbard	
		Avd.	Medl.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	-	-
2	Forb. for Arb.ledere og Tekn. F.	-	-
3	Arbeidsmandsforbundet	2	510
4	Baker- og Konditorforbundet	-	-
5	Beklekningsarbeiderforbundet	-	-
6	Bokbinder- og Kartonnasjearbeiderforbundet	-	-
7	Bygningsindustriarbeiderforbundet	-	-
8	Centralforeningen for Boktrykkere	-	-
9	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	-	-
10	Fengselstjenestemannsforbundet	-	-
11	Gullsmedarbeiderforbundet	-	-
12	Handels- og Kontorfunksjonærenes Forbund	-	-
13	Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet	-	-
14	Jern- og Metallarbeiderforbundet	-	-
15	Jernbaneforbundet	-	-
16	Kjemisk Industriarbeiderforbund	-	-
17	Kjøttindustriarbeiderforbundet	-	-
18	Kommuneforbundet	-	-
19	Lensmannsbetjentenes Landslag	-	-
20	Litografisk og Kjemigrafisk Forbund	-	-
21	Lokomotivmannsforbundet	-	-
22	Losforbundet	-	-
23	Maskinistforbundet	-	-
24	Murerforbundet	-	-
25	Musikerforbundet	-	-
26	Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbundet	-	-
27	Papirindustriarbeiderforbundet	-	-
28	Politiforbundet	-	-
29	Postfolkernes Fellesforbund:		
	Norsk Postforbund	-	-
	Det norske Postmannslag	-	-
	Poståpnerens Landsforbund	-	-
30	Sjømannsforbundet	-	-
31	Skin- og Lærarbeiderforbundet	-	-
32	Skog- og Landarbeiderforbundet	-	-
33	Skotøyarbeiderforbundet	-	-
34	Stenindustriarbeiderforbundet	-	-
35	Støperiarbeiderforbundet	-	-
36	Tekstilarbeiderforbundet	-	-
37	Telegraf- og Telefonforbundet	-	-
38	Tjenestemannslaget	-	-
39	Tobakkarbeiderforbundet	-	-
40	Tolltjenestemannsforbundet	-	-
41	Transportarbeiderforbundet	-	-
42	Treindustriarbeiderforbundet	-	-
43	Urmaker Svenneforbundet	-	-
	Tilsammen	2	510

¹⁾ Heri også iberegnet grupper. ²⁾ Omfatter direkte og passive medlemmer. ³⁾ Heri inkludert gamle og hvilende rett medlemmer. ⁴⁾ 4 hovedavdelinger som er oppdelt i 12 underavdelinger. ⁵⁾ Heri ikke inkludert poståpnerne med

satt opp — 1954.

Utlandet		Di- rekte medl.	Byene		Land- distriktene		Lands- omfattende avdelinger		I alt		I løpnr.
Avd.	Medl.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	Avd.	Medl.	¹⁾ Avd.	Medl.	
—	—	25	24	315	—	—	—	—	24	340	1
—	—	67	48	2 409	36	673	—	—	84	3 149	2
—	—	406	98	7 682	453	22 460	—	—	553	31 058	3
—	—	—	62	3 547	17	236	—	—	79	3 783	4
—	—	3	58	13 646	61	2 247	—	—	119	15 896	5
—	—	1	26	4 006	4	120	—	—	30	4 127	6
—	—	12	155	40 208	308	16 035	—	—	463	56 255	7
—	—	—	48	5 206	7	100	—	—	55	5 306	8
—	—	97	64	6 812	86	2 130	—	—	150	9 039	9
—	—	²⁾ 91	10	405	4	116	—	—	14	612	10
—	—	³⁾ 62	14	1 261	—	—	—	—	14	³⁾ 1 323	11
—	—	375	80	28 032	181	4 777	—	—	261	33 184	12
—	—	201	54	6 996	6	98	—	—	60	7 295	13
—	—	—	95	47 026	149	10 940	—	—	244	57 966	14
—	—	—	112	22 354	4	285	3	148	119	22 787	15
—	—	35	71	18 281	104	13 441	—	—	175	31 757	16
—	—	40	43	2 598	15	169	—	—	58	2 807	17
—	—	139	200	40 961	182	9 077	—	—	382	50 177	18
—	—	—	8	231	14	408	—	—	22	639	19
—	—	—	7	1 246	—	—	—	—	7	1 246	20
—	—	—	9	2 367	—	—	—	—	9	2 367	21
—	—	—	⁴⁾ 4	536	—	—	—	—	4	536	22
—	—	—	21	6 800	—	—	—	—	21	6 800	23
—	—	—	60	5 284	16	348	—	—	76	5 632	24
—	—	—	17	1 626	—	—	—	—	17	1 626	25
—	—	12	85	12 663	132	3 494	—	—	217	16 169	26
—	—	—	32	7 385	68	11 608	—	—	100	18 993	27
—	—	4	53	2 742	3	84	—	—	56	2 830	28
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29
—	—	—	246	38 2 855	10	289	—	—	48	3 390	—
—	—	—	20	2 094	—	—	—	—	20	2 094	—
—	—	—	—	—	22	2 303	—	—	22	⁵⁾ 2 303	—
12	12 214	—	35	28 768	6	392	—	—	53	41 374	30
—	—	9	25	1 619	11	256	—	—	36	1 884	31
—	—	—	40	1 286	654	22 767	—	—	694	24 053	32
—	—	—	25	4 253	15	519	—	—	40	4 772	33
—	—	13	10	275	33	849	—	—	43	1 137	34
—	—	7	33	3 227	22	933	—	—	55	4 167	35
—	—	2	39	5 325	56	5 622	—	—	95	10 949	36
—	—	—	63	6 685	9	645	1	613	73	7 943	37
2	95	26	40	4 930	21	1 242	2	320	65	6 613	38
—	—	—	4	1 255	—	—	—	—	4	1 255	39
—	—	25	22	1 184	2	13	1	26	25	1 248	40
—	—	17	118	21 206	114	3 658	—	—	232	24 881	41
—	—	—	53	3 696	104	3 029	—	—	157	6 725	42
—	—	—	3	100	—	—	—	—	⁶⁾ 3	100	43
14	12 309	1 915	2 126	381383	2 929	141363	7	1 107	5 078	538 587	—

årslønn inntil 1000.00 kr. Poståpnerens Landsforbund ble tilmeldt LO fra 1. januar 1954 gjennom Postfolkens Fellesforbund. ⁷⁾ Norges Urmaker Sverneforbund ble tilmeldt LO fra 1. oktober 1954.

Tabell VI, 1954.

Fylkesvis fordeling av fagforeninger med kvinnelige

Forbund	1. Østfold fylke			2. Akershus fylke		
	Ant. avd.	Medl. i alt	Herav kv.	Ant. avd.	Medl. i alt	Herav kv.
1. Arbeiderpartiets Presseforbund	1	7	1	—	—	—
2. Forb. for Arb.ledere og Tekn. F.	4	288	55	—	—	—
3. Arbeidsmandsforbundet	2	232	30	3	376	22
4. Baker- og Konditorforbundet	—	—	—	1	54	6
5. Bekledningsarbeiderforbundet	8	1 336	1 165	11	666	629
6. Bokbinder- og Kartonnasjearb.forb.	5	598	309	1	8	8
7. Bygningsindustriarbeiderforbundet	1	256	17	2	818	2
8. Centralforeningen for Boktrykkere	5	209	32	1	22	4
9. Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	2	130	14	—	—	—
10. Fengselstjenestemannsforbundet	—	—	—	—	—	—
11. Gullsmedarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
12. Handels- og Kontorfunksj. Forbund	9	2 052	1 214	8	546	348
13. Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet	4	136	130	1	16	15
14. Jern- og Metallarbeiderforbundet	13	5 610	412	9	2 394	239
15. Jernbaneforbundet	—	—	—	—	—	—
16. Kjemisk Industriarbeiderforbund	9	3 502	939	9	901	192
17. Kjøttindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
18. Kommuneforbundet	16	2 072	693	25	1 642	723
19. Lensmannsbetjentenes Landslag	1	43	4	1	54	6
20. Litografisk og Kjemigrafisk Forbund	1	17	4	—	—	—
21. Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—	—	—
22. Losforbundet	—	—	—	—	—	—
23. Maskinistforbundet	—	—	—	—	—	—
24. Murerforbundet	—	—	—	—	—	—
25. Musikerforbundet	1	86	1	—	—	—
26. Nærings- og Nydelsesmid.arb.forbundet	7	873	326	4	55	26
27. Papirindustriarbeiderforbundet	11	4 565	433	3	757	123
28. Politiforbundet	3	142	9	2	104	12
29. Postfolkenes Fellesforbund:						
Norsk Postforbund	4	103	6	—	—	—
Det norske Postmannslag	1	38	5	—	—	—
Poståpnernes Landsforbund	—	—	—	—	—	—
30. Sjømannsforbundet	—	—	—	—	—	—
31. Skinn- og Lærarbeiderforbundet	5	357	163	—	—	—
32. Skog- og Landarbeiderforbundet	7	179	23	17	684	63
33. Skotøyarbeiderforbundet	3	1 353	647	3	78	40
34. Stenindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
35. Støperiarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
36. Tekstilarbeiderforbundet	8	960	514	4	118	75
37. Telegraf- og Telefonforbundet	4	224	66	2	143	65
38. Tjenestemannslaget	2	135	56	4	404	130
39. Tobakkarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
40. Tolltjenestemannsforbundet	—	—	—	—	—	—
41. Transportarbeiderforbundet	1	121	1	—	—	—
42. Treindustriarbeiderforbundet	6	344	60	3	97	16
43. Urmaker Svenneforbundet	—	—	—	—	—	—
Tilsammen	144	25 968	7 329	114	9 937	2 744

medlemmer innenfor de ulike forbund — 1954.

3. Oslo			4. Hedmark fylke			5. Oppland fylke			6. Buskerud fylke			
Ant. avd.	Medl. i alt	Herav kv.	Ant. avd.	Medl. i alt	Herav kv.	Ant. avd.	Medl. i alt	Herav kv.	Ant. avd.	Medl. i alt	Herav kv.	
1	101	12	—	—	—	—	—	—	1	18	1	1
5	516	38	—	—	—	1	33	2	2	80	4	2
1	718	718	1	236	12	1	196	6	2	558	6	3
3	969	38	—	—	—	—	—	—	1	117	26	4
4	4 892	4 047	6	377	349	12	734	660	7	743	686	5
4	2 244	1 426	1	12	8	1	17	9	4	378	174	6
2	347	102	1	46	1	1	30	15	1	45	2	7
1	2 805	480	—	—	—	3	103	6	2	198	29	8
1	236	83	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
1	303	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
2	597	84	—	—	—	—	—	—	1	19	2	11
10	11 854	6 191	23	1 302	534	21	1 021	444	15	1 579	706	12
5	3 357	1 947	3	202	182	3	198	156	3	238	210	13
12	12 167	1 079	2	775	43	5	2 819	955	5	3 421	153	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
4	3 193	1 456	4	153	53	4	475	58	8	2 259	423	16
2	964	141	3	122	7	3	57	5	1	83	2	17
33	15 969	5 721	23	1 510	606	14	962	358	21	1 893	690	18
—	—	—	3	51	6	2	42	2	1	37	3	19
2	784	92	—	—	—	—	—	—	1	34	5	20
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24
1	805	67	1	80	4	—	—	—	—	—	—	25
9	4 045	1 572	13	506	124	16	250	68	6	319	88	26
—	—	—	2	490	49	3	426	38	21	3 955	391	27
1	1 010	71	3	46	5	2	42	4	2	71	3	28
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29
1	1 148	87	2	50	3	2	72	3	2	104	4	—
1	749	261	—	—	—	1	55	15	1	61	22	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	593	360	2	53	28	—	—	—	2	116	22	30
1	123	4	17	1 612	90	5	98	14	8	190	19	31
1	1 043	434	2	228	114	3	77	38	4	331	182	32
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35
4	2 071	1 431	4	62	45	4	398	272	6	791	541	36
7	1 752	757	3	301	104	2	292	133	1	219	21	37
11	2 627	1 397	1	101	26	2	140	35	4	213	89	38
1	1 086	705	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40
1	5 677	120	—	—	—	1	63	1	1	388	11	41
5	1 062	126	1	94	2	2	293	67	4	366	47	42
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
139	85 807	31 074	121	8 409	2 395	114	8 893	3 364	138	18 824	4 562	—

Tabell VI, 1954 (forts.)

Fylkesvis fordeling av fagforeninger med kvinnelige

	Forbund	7. Vestfold fylke			8. Telemark fylke		
		Ant. avd.	Medl. i alt	Herav kv.	Ant. avd.	Medl. i alt	Herav kv.
1.	Arbeiderpartiets Presseforbund	1	22	1	1	14	1
2.	Forb. for Arb.ledere og Tekn. F.	1	25	2	2	174	8
3.	Arbeidsmandsforbundet	2	34	34	5	458	28
4.	Baker- og Konditorforbundet	—	—	—	—	—	—
5.	Bekledningsarbeiderforbundet	6	394	366	6	165	159
6.	Bokbinder- og Kartonnasjearb.forb.	4	234	142	3	42	33
7.	Bygningsindustriarbeiderforbundet	1	201	5	2	208	8
8.	Centralforeningen for Boktrykkere	3	148	22	5	139	23
9.	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	—	—	—	1	62	8
10.	Fengselstjenestemannsforbundet	1	16	1	—	—	—
11.	Gullsmedarbeiderforbundet	1	152	26	2	56	5
12.	Handels- og Kontorfunksj. Forbund	8	669	373	12	1 028	554
13.	Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet	4	278	260	5	240	215
14.	Jern- og Metallarbeiderforbundet	6	5 091	142	4	1 385	18
15.	Jernbaneforbundet	—	—	—	—	—	—
16.	Kjemisk Industriarbeiderforbund	6	828	131	8	6 681	494
17.	Kjøttindustriarbeiderforbundet	—	—	—	1	69	7
18.	Kommuneforbundet	11	1 607	547	14	1 418	570
19.	Lensmannstjentenes Landslag	1	38	7	1	32	2
20.	Litografisk og Kjemigrafisk Forbund	—	—	—	—	—	—
21.	Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—	—	—
22.	Losforbundet	—	—	—	—	—	—
23.	Maskinistforbundet	—	—	—	—	—	—
24.	Murerforbundet	—	—	—	—	—	—
25.	Musikerforbundet	1	38	3	—	—	—
26.	Nærings- og Nydellesmid.arb.forbundet	7	466	197	4	370	96
27.	Papirindustriarbeiderforbundet	4	534	99	7	1 318	52
28.	Politiforbundet	2	79	9	1	10	2
29.	Postfolkenes Fellesforbund:	—	—	—	—	—	—
	Norsk Postforbund	3	78	6	3	110	13
	Det norske Postmannslag	1	39	5	2	212	14
	Poståpnernes Landsforbund	—	—	—	—	—	—
30.	Sjømannsforbundet	—	—	—	—	—	—
31.	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
32.	Skog- og Landarbeiderforbundet	3	41	4	3	84	21
33.	Skotøyarbeiderforbundet	3	286	173	3	513	265
34.	Stenindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
35.	Støperiarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
36.	Tekstilarbeiderforbundet	3	274	95	2	86	60
37.	Telegraf- og Telefonforbundet	2	39	11	4	106	47
38.	Tjenestemannslaget	2	146	49	1	117	33
39.	Tobakkarbeiderforbundet	1	36	17	—	—	—
40.	Tolltjenestemannsforbundet	—	—	—	—	—	—
41.	Transportarbeiderforbundet	—	—	—	1	235	8
42.	Treindustriarbeiderforbundet	1	18	6	1	25	1
43.	Urmaker Svenneforbundet	—	—	—	—	—	—
	Tilsammen	89	11 811	2 733	104	15 357	2 745

medlemmer innenfor de ulike forbund — 1954.

9. Aust-Agder fylke			10. Vest-Agder fylke			11. Rogaland fylke			12. Hordaland fylke			
Ant. avd.	Medl. i alt	Herav kv.	Ant. avd.	Medl. i alt	Herav kv.	Ant. avd.	Medl. i alt	Herav kv.	Ant. avd.	Medl. i alt	Herav kv.	
—	—	—	—	—	—	1	13	1	—	—	—	1
—	—	—	1	46	1	1	132	33	—	—	—	2
2	73	26	1	10	10	3	346	107	1	31	2	3
—	—	—	—	—	—	1	195	6	—	—	—	4
2	109	102	3	206	181	5	1 055	925	4	462	294	5
—	—	—	2	15	12	1	180	119	—	—	—	6
1	348	1	1	404	36	1	646	15	—	—	—	7
2	52	6	1	104	8	2	315	26	1	6	1	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
1	36	17	—	—	—	1	23	4	—	—	—	11
6	177	100	5	385	170	9	1 563	950	12	424	272	12
1	30	17	2	63	61	3	249	190	2	53	52	13
5	859	74	2	1 134	18	7	3 475	213	1	164	12	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
1	21	13	1	26	15	10	2 164	620	3	961	33	16
—	—	—	—	—	—	1	149	6	—	—	—	17
8	413	126	10	692	314	14	1 341	520	16	1 009	302	18
1	17	2	—	—	—	1	34	2	—	—	—	19
—	—	—	—	—	—	1	218	57	—	—	—	20
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
—	—	—	1	11	1	1	75	2	—	—	—	24
3	151	73	1	121	8	13	2 440	1 559	17	862	574	25
1	36	2	1	511	26	—	—	—	2	253	57	26
1	43	1	1	66	3	3	186	3	—	—	—	27
—	—	—	1	63	3	1	129	9	—	—	—	28
1	21	6	1	46	12	2	110	18	—	—	—	29
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
—	—	—	3	231	51	2	29	21	1	69	4	31
1	24	3	1	20	14	—	—	—	—	—	—	32
—	—	—	1	10	5	2	70	25	—	—	—	33
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35
4	89	65	6	521	284	8	953	549	11	2 551	1 169	36
1	44	12	3	260	22	4	435	57	—	—	—	37
2	44	13	1	200	45	2	318	74	1	23	5	38
—	—	—	1	116	88	1	17	12	—	—	—	39
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40
1	96	1	1	10	3	5	1 395	138	—	—	—	41
1	118	1	1	70	1	1	218	26	1	45	5	42
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
46	2 801	661	53	5 341	1 392	107	18 473	6 287	73	6 913	2 782	

Tabell VI, 1954 (forts.)

Fylkesvis fordeling av fagforeninger med kvinnelige

	Forbund	13. Bergen			14. Sogn og Fjordane fylke		
		Ant. avd.	Medl. i alt	Herav kv.	Ant. avd.	Medl. i alt	Herav kv.
1.	Arbeiderpartiets Presseforbund	1	12	1	-	-	-
2.	Forb. for Arb.ledere og Tekn. F.	1	88	2	1	63	10
3.	Arbeidsmandsforbundet	2	419	294	-	-	-
4.	Baker- og Konditorforbundet	1	581	107	-	-	-
5.	Bekledningsarbeiderforbundet	2	2 089	1 903	3	37	36
6.	Bokbinder- og Kartonnasjearb.forb. . .	1	298	209	-	-	-
7.	Bygningsindustriarbeiderforbundet . . .	1	318	1	-	-	-
8.	Centralforeningen for Boktrykkere . . .	1	455	80	-	-	-
9.	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet .	-	-	-	-	-	-
10.	Fengselstjenestemannsforbundet	1	16	1	-	-	-
11.	Gullsmedarbeiderforbundet	2	324	6	-	-	-
12.	Handels- og Kontorfunksj. Forbund . .	2	2 958	1 836	8	331	140
13.	Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet	3	641	455	2	35	34
14.	Jern- og Metallarbeiderforbundet	4	1 247	248	-	-	-
15.	Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-
16.	Kjemisk Industriarbeiderforbund	2	499	166	3	1 343	31
17.	Kjøttindustriarbeiderforbundet	1	182	4	-	-	-
18.	Kommuneforbundet	13	3 390	1 458	9	347	145
19.	Lenmannsbetjentenes Landslag	1	52	3	-	-	-
20.	Litografisk og Kjemigrafisk Forbund . .	1	116	29	-	-	-
21.	Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-
22.	Losforbundet	-	-	-	-	-	-
23.	Maskinistforbundet	-	-	-	-	-	-
24.	Murerforbundet	-	-	-	-	-	-
25.	Musikerforbundet	1	149	10	-	-	-
26.	Nærings- og Nydelsesmid.arb.forbundet	5	977	356	8	274	173
27.	Papirindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-
28.	Politiforbundet	2	298	11	-	-	-
29.	Postfolkenes Fellesforbund:	-	-	-	-	-	-
	Norsk Postforbund	1	298	17	-	-	-
	Det norske Postmannslag	1	251	46	-	-	-
	Poståpnernes Landsforbund	-	-	-	-	-	-
30.	Sjømannsforbundet	-	-	-	-	-	-
31.	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	2	147	11	-	-	-
32.	Skog- og Landarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-
33.	Skotøyarbeiderforbundet	1	356	155	1	121	26
34.	Stenindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-
35.	Støperiarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-
36.	Tekstilarbeiderforbundet	2	805	550	4	120	74
37.	Telegraf- og Telefonforbundet	5	580	147	-	-	-
38.	Tjenestemannslaget	2	254	91	-	-	-
39.	Tobakkarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-
40.	Tolltjenestemannsforbundet	-	-	-	-	-	-
41.	Transportarbeiderforbundet	1	2 454	61	1	46	15
42.	Treindustriarbeiderforbundet	1	19	16	-	-	-
43.	Urmaker Svenneforbundet	-	-	-	-	-	-
	Tilsammen	64	20 273	8 274	40	2 717	684

medlemmer innenfor de ulike forbund — 1954.

15. Møre og Romsdal fylke			16. Sør-Trøndelag fylke			17. Nord-Trøndelag fylke			18. Nordland fylke			
Ant. avd.	Medl. i alt	Herav kv.	Ant. avd.	Medl. i alt	Herav kv.	Ant. avd.	Medl. i alt	Herav kv.	Ant. avd.	Medl. i alt	Herav kv.	
—	—	—	1	18	1	—	—	—	—	—	—	1
2	51	8	1	83	4	—	—	—	1	23	1	2
5	212	29	5	1 402	210	5	243	57	23	2 983	162	3
1	23	1	1	344	38	—	—	—	—	—	—	4
25	1 788	1 386	4	681	582	2	45	37	3	93	84	5
1	4	3	1	94	61	—	—	—	—	—	—	6
—	—	—	1	64	1	—	—	—	1	528	19	7
2	83	6	3	278	37	3	39	10	5	89	12	8
—	—	—	1	395	20	—	—	—	—	—	—	9
—	—	—	1	24	1	—	—	—	—	—	—	10
—	—	—	1	31	2	—	—	—	—	—	—	11
14	902	389	18	2 231	1 233	22	826	429	26	1 630	775	12
3	158	146	4	198	113	4	573	541	4	227	214	13
2	133	5	2	2 202	157	3	265	36	6	846	36	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
4	425	22	2	365	176	3	209	23	5	537	38	16
—	—	—	2	222	30	3	115	16	1	22	4	17
10	1 142	347	25	2 856	1 017	10	602	229	24	1 921	615	18
1	35	3	1	27	4	1	11	1	2	63	2	19
—	—	—	1	77	23	—	—	—	—	—	—	20
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24
—	—	—	1	163	12	—	—	—	1	12	1	25
11	473	228	16	1 442	710	10	319	77	12	583	256	26
—	—	—	1	441	21	1	175	1	—	—	—	27
1	39	2	2	179	9	—	—	—	3	84	8	28
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29
3	150	10	2	263	16	—	—	—	2	55	8	—
2	67	9	1	260	55	—	—	—	3	87	17	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	1	20	3	—	—	—	—	—	—	30
2	16	6	8	238	47	11	403	51	1	11	8	32
2	89	37	2	151	70	2	20	6	—	—	—	33
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35
8	536	280	2	162	105	6	214	121	3	62	40	36
4	244	47	2	589	192	1	38	14	6	242	42	37
4	135	24	1	338	100	3	221	69	4	211	49	38
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40
10	1 186	301	2	1 360	66	—	—	—	8	976	92	41
2	119	5	1	76	4	2	65	14	—	—	—	42
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
119	8 010	3 294	117	17 274	5 120	92	4 383	1 732	144	11 285	2 483	—

Tabell VI, 1954 (forts.)

Fylkesvis fordeling av fagforeninger med kvinnelige

	Forbund	19. Troms fylke			20. Finnmark fylke		
		Ant. avd.	Medl. i alt	Herav kv.	Ant. avd.	Medl. i alt	Herav kv.
1.	Arbeiderpartiets Presseforbund	1	10	1	—	—	—
2.	Forb. for Arb.ledere og Tekn. F.	1	15	1	—	—	—
3.	Arbeidsmandsforbundet	1	5	5	4	690	11
4.	Baker- og Konditorforbundet	—	—	—	1	10	1
5.	Bekledningsarbeiderforbundet	2	13	13	—	—	—
6.	Bokbinder- og Kartonnasjearb.forb. . .	—	—	—	—	—	—
7.	Bygningsindustriarbeiderforbundet . . .	1	133	7	—	—	—
8.	Centralforeningen for Boktrykkere . . .	—	—	—	1	19	3
9.	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet .	—	—	—	—	—	—
10.	Fengselstjenestemannsforbundet	—	—	—	—	—	—
11.	Gullsmedarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
12.	Handels- og Kontorfunksj. Forbund . .	9	560	239	11	422	192
13.	Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet	2	165	144	2	37	34
14.	Jern- og Metallarbeiderforbundet	4	596	70	—	—	—
15.	Jernbaneforbundet	—	—	—	—	—	—
16.	Kjemisk Industriarbeiderforbund	2	161	27	—	—	—
17.	Kjøttindustriarbeiderforbundet	1	41	3	—	—	—
18.	Kommuneforbundet	8	741	245	10	666	232
19.	Lensmannsbetjentenes Landslag	1	36	5	—	—	—
20.	Litografisk og Kjemigrafisk Forbund . .	—	—	—	—	—	—
21.	Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—	—	—
22.	Losforbundet	—	—	—	—	—	—
23.	Maskinistforbundet	—	—	—	—	—	—
24.	Murerforbundet	—	—	—	—	—	—
25.	Musikerforbundet	—	—	—	—	—	—
26.	Nærings- og Nytelsesmid.arb.forbundet	8	524	276	4	341	173
27.	Papirindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
28.	Politiforbundet	1	22	1	3	48	7
29.	Postfolkernes Fellesforbund:						
	Norsk Postforbund	1	60	1	1	28	1
	Det norske Postmannslag	1	66	16	1	32	4
	Poståpnernes Landsforbund	—	—	—	—	—	—
30.	Sjømannsforbundet	—	—	—	—	—	—
31.	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
32.	Skog- og Landarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
33.	Skotøyarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
34.	Stenindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
35.	Støperiarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
36.	Tekstilarbeiderforbundet	2	129	77	—	—	—
37.	Telegraf- og Telefonforbundet	3	178	38	4	223	25
38.	Tjenestemannslaget	3	178	42	2	101	32
39.	Tobakkarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
40.	Tolltjenestemannsforbundet	—	—	—	—	—	—
41.	Transportarbeiderforbundet	1	6	1	11	701	141
42.	Treindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
43.	Urmaker Svenneforbundet	—	—	—	—	—	—
	Tilsammen	53	3 639	1 212	55	3 318	856

medlemmer innenfor de ulike forbund — 1954.

Landsomfattende avdelinger og avde- linger på Svalbard og i utlandet			Direkte medlemmer		Tilsammen			
Ant. avd.	Medl. i alt	Herav kv.	Medl. i alt	Herav kv.	Antall avdelinger i alt	Medlemmer i alt	Herav kvinner	
—	—	—	—	—	9	215	20	1
—	—	—	—	—	24	1 617	169	2
2	510	48	406	56	71	10 138	1 873	3
—	—	—	—	—	10	2 293	223	4
—	—	—	3	1	115	15 888	13 605	5
—	—	—	—	—	29	4 124	2 513	6
—	—	—	—	—	18	4 392	232	7
—	—	—	—	—	41	5 064	785	8
—	—	—	—	—	5	823	125	9
—	—	—	91	12	4	450	42	10
—	—	—	62	1	11	1 300	147	11
—	—	—	375	156	248	32 835	17 245	12
—	—	—	201	184	60	7 295	5 300	13
—	—	—	—	—	92	44 583	3 910	14
—	—	—	—	—	1) 119	22 787	1) ca. 1 110	15
—	—	—	—	—	88	24 703	4 910	16
—	—	—	—	—	19	2 026	225	17
—	—	—	139	29	314	42 332	15 487	18
—	—	—	—	—	19	572	52	19
—	—	—	—	—	7	1 246	210	20
—	—	—	—	—	—	—	—	21
—	—	—	—	—	—	—	—	22
—	—	—	—	—	—	—	—	23
—	—	—	—	—	—	—	—	24
—	—	—	—	—	9	1 419	101	25
—	—	—	12	1	174	15 403	6 961	26
—	—	—	—	—	57	13 461	1 292	27
—	—	—	—	—	33	2 469	160	28
—	—	—	246	5	29	2 957	192	29
—	—	—	—	—	20	2 094	505	
—	—	—	—	—	2) —	—	—	
—	—	—	—	—	2) —	—	—	30
—	—	—	9	5	20	1 624	668	31
—	—	—	—	—	85	3 723	367	32
—	—	—	—	—	33	4 726	2 217	33
—	—	—	—	—	—	—	—	34
—	—	—	—	—	—	—	—	35
—	—	—	2	1	91	10 904	6 348	36
—	—	—	613	284	58	6 522	2 084	37
2	95	41	26	5	54	6 027	2 405	38
—	—	—	—	—	4	1 255	822	39
—	—	—	—	—	—	—	—	40
—	—	—	—	—	46	14 714	960	41
—	—	—	—	—	33	3 029	397	42
—	—	—	—	—	—	—	—	43
4	605	89	2 185	740	1) 2 049	1) 315 010	1) 93 662	

1) Tallene for Norsk Jernbaneforbund er medregnet i sluttsommen og tallet for kvinnelige medlemmer er et anslått tall. Forbundet spesifiserer vanligvis ikke kvinnelige og mannlige medlemmer og en har derfor ikke kunnet foreta noen fordeling på de ulike fylker. 2) Forbundet spesifiserer ikke mannlige og kvinnelige medlemmer

Tabell VII, 1954.

Fagblader — 1954.
(Utkommet 1. januar—31. desember.)

	Forbund	Fagbladenes navn	Antall nummer i 1954 ¹⁾	Gj.sn. opplag i 1954	Gj.sn. antall sider pr. nummer i 1954
1	Arbeidernes faglige Landsorganisasjon	Fri Fagbevegelse	12	29 185	32
2	Arbeiderpartiets Presseforbund	Hovedorganet	4	ca. 500	12
3	Forb. for Arbeidsl. og Tekn. Funksjonærer .	Arbeidsledelse og Teknikk	10	3 400	20
4	Arbeidsmandsforbundet	Arbeidsmanden	8 (4)	27 400	24
5	Baker og Konditorforbundet	Norsk Baker- og Konditorforbunds Fagbl.	12	4 300	16
6	Bekledningsarbeiderforbundet	Tekstil-Bekledning	²⁾ 8	17 500	²⁾ 24
7	Bokbinder- og Kartonnasjearb.forbundet. . .	Fagbladet	12	4 300	16
8	Bygningsindustriarbeiderforbundet	Bygningsarbeideren	10 (2)	56 000	32
9	Centralforeningen for Boktrykkere	Typografiske Meddelelser	²⁾ 27	5 800	10
10	Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	Elektrikeren	9	9 800	33
11	Fengselstjenestemannsforbundet	Fengselsmannen	6 (6)	900	8
12	Gullsmedarbeiderforbundet	Gullsmedarbeideren	6	1 600	20
13	Handels- og Kontorfunksjonærenes Forb. . .	Handels- og Kontorfunksjonæren	8	35 000	32
14	Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet. . . .	Hotell- og Restaurantfunksjonæren . . .	12	7 290	16
15	Jern- og Metallarbeiderforbundet	Jern- og Metallarbeideren	10 (2)	56 830	32
16	Jernbaneforbundet	Jernbanemanden	23	26 600	8
17	Kjemisk Industriarbeiderforbund	Fabrikkarbeideren	12 (2)	31 000	19
18	Kjøttindustriarbeiderforbundet	Kjøttindustriarbeideren	12	3 050	16
19	Kommuneforbundet	Norsk Kommuneforbunds Fagblad	7 (5)	50 000	24
		Frisørenes Fagblad	6	2 100	20
20	Lensmannsbetjentenes Landslag	Lensmannsbetjentenes Blad	⁴⁾ 12	1 200	12
21	Litografisk og Kjemigrafisk Forbund	Norsk Litografia	⁵⁾ 5	1 500	12

22	Lokomotivmannsforbundet	Lokomotivmands Tidende.....	12	3 050	34
23	Losforbundet	Losen	12	700	12
24	Maskinistforbundet.....	Norsk Maskin-Tidende	12	7 300	40
25	Murerforbundet	Norsk Murerforbunds fagblad.....	11 (1)	6 200	20
26	Musikerforbundet	Norsk Musikerblad	11 (1)	1 975	12
27	Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforb. ..	Næringsmiddelarbeideren	11 (1)	17 500	18
28	Papirindustriarbeiderforbundet	Papirarbeideren	9 (3)	19 000	16
29	Politiforbundet	Norsk Politiblad	24	3 800	36
30	Postfolkenes Fellesforbund:				
	Postforbundet	Postmannen	12	3 800	24
	Postmannslaget	Posthornet.....	12	2 600	24
	Poståpnernes Landsforbund	Postbladet.....	24	2 850	16
31	Sjømannsforbundet	Norsk Sjømannsforbunds Medlemsblad	12	13 000	36
32	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	Lærarbeideren	4	2 500	20
33	Skog- og Landarbeiderforbundet.....	Skog- og Landarbeideren	10 (2)	25 600	19
34	Skotøyarbeiderforbundet	Skotøyarbeideren	10 (2)	5 500	16
35	Stenindustriarbeiderforbundet.....	— —	—	—	—
36	Støperiarbeiderforbundet	Støperiarbeideren	6	4 500	12
37	Tekstilarbeiderforbundet	Tekstil — Bekledning	³⁾ —	12 588	³⁾ —
38	Telegraf- og Telefonforbundet	T. T.	10 (2)	9 000	26
39	Tjenestemannslaget	Norsk Tjenestemannsblad	6	6 800	24
40	Tobakkarbeiderforbundet	Tobakkarbeideren	5 (1)	1 650	16
41	Tolltjenestemannsforbundet	Tolderen	12	1 600	16
42	Transportarbeiderforbundet	Transportarbeideren	10 (1)	25 000	25
43	Treindustriarbeiderforbundet	Treindustriarbeideren	10 (2)	8 000	48
44	Urmaker Svenneforbundet	Urmakeren	6	200	16
Tilsammen			482	559 968	—

¹⁾ Tallene i parentes angir herav antall dobbeltnummer. ²⁾ «Tekstil-Bekledning» er fagblad for Norsk Bekleddingsarbeiderforbund og for Norsk Tekstilarbeiderforbund. ³⁾ Herav 1 spesialnummer. ⁴⁾ Hertil kommer 1 spesialnummer. ⁵⁾ Hertil kommer 4 nummer av forbundets fagtekniske blad, Faglig Kringsjå, med 4 sider pr. nummer.

Tabell VIII.

Oversikt over godkjente

Forbund Fag - industri - bedrift	Antall arbeidere berørt av kon- flikten		Konfliktens varighet		Antall tapte dager	
	I alt	Org.	Fra	Til	Løpende dager	Arbeids- dager ¹⁾
<i>Norsk Arbeidsmannsforbund.</i> 1. Sando Pukkverk, Sande i Vestfold	13	13	3/9-55	15/9-55	12	130
<i>Norsk Beklednings- arbeiderforbund.</i> 2. Bjarne Hansens Trikota- sjefabrikk, Berger i Vestf.	29	22	21/8-54	18/7-55	199	2 808
<i>Norges Handels- og Kontor- funksjonærers forbund.</i> 3. K. Eide, Rådalen pr. Bergen	2	2	1/9-55	14/9-55	14	24
<i>Norsk Hotell- og Restau- rantarbeiderforbund.</i> 4. A. Østensens Kafé og Bakeri, Bogen i Ofoten..	2	2	1/1-55	17/1-55	17	26
5. P. B. Larsens Kafé og Gjestgiveri, Bogen i Ofoten	2	2	1/1-55	17/1-55	17	26
6. Leirvik Hospits, Leirvik Stord	2	2	1/9-55	5/9-55	5	8

¹⁾ Vesentlig oppgitt av forbundene på grunnlag av utbetalt stønnd.

²⁾ Refusjon ikke hevet ved årets slutt.

konflikter i 1955.

Refusjon utbetalt av L.O. ved årets utgang Kr.	Konfliktens årsak	Konfliktens karakter	Konfliktens resultat
3) -	Krav om opprettelse av overens- komst.	Streik	Under konflikten meldte bedriften seg inn i NAF. Forhand- linger ble opptatt med NAF, men førte ikke fram og saken går til Arbeidsretten.
7 308.00	Bedriften forkastet meglingsman- nens forslag til ny overenskomst.	Streik	Bedriften godtok de samme endringer som for trikotasje- bedrifter tilsluttet NAF, samt de øvrige krav arbeiderne had- de framsatt.
7.50	Krav om opprettelse av overens- komst.	Streik	Overenskomst ble opp- rettet.
22.50	Bedriften var ikke villig til å opp- rette overenskomst.	Streik	Overenskomst ble un- dertegnet 17. jan. 1955.
3) -	Bedriften var ikke villig til å opp- rette overenskomst.	Streik	Overenskomst ble un- dertegnet 17. jan. 1955.
-	Krav om opprettelse av overens- komst.	Streik	Overenskomst ble un- dertegnet 6. sept. 1955.

Tabell VIII (forts.).

Oversikt over godkjente

Forbund Fag - industri - bedrift	Antall arbeidere berørt av kon- flikten		Konfliktens varighet		Antall tapte dager	
	I alt	Org.	Fra	Til	Løpende dager	Arbeids- dager ¹⁾
7. Hellands Kafé, Leirvik, Stord	2	2	1/9-55	5/9-55	5	8
8. Kilnes Kafé, Stjørdal. . . .	4	2	1/11-55	25/11-55	25	44
Tilsammen	12	10				112
<i>Det norske Maskinistforbund.</i> 9. Hvalfangstens Arbeids- giverforening, Sydhavs- sesongen	350	350	15/9-55	24/9-55	10	²⁾ -
<i>Norsk Sjømannsforbund.</i> 10. Hvalfangstens Arbeids- giverforening, Sydhavs- sesongen	4 500	4 500	15/9-55	24/9-55	10	²⁾ -
<i>Norsk Transport- arbeiderforbund.</i> 11. Veidholmen Fiskesam- virkelag, Veidholmen. . . .	16	16	22/5-55	27/5-55	6	80
12. Drosjesentralen, Lille- hammer	5	5	24/8-55	5/10-55	43	185

¹⁾ Vesentlig oppgitt av forbundene på grunnlag av utbetalt stønad. ²⁾ Tapte arbeidsdager kan ikke regnes ut. Forhyringen til sesongen var bare delvis begynt da blokaden (stopp av all forhyringen) tok til.

konflikter i 1955.

Refusjon utbetalt av L.O. ved årets utgang Kr.	Konfliktens årsak	Konfliktens karakter	Konfliktens resultat
-	Krav om opprettelse av overens- komst.	Streik	Overenskomst ble un- dertegnet 6. sept. 1955.
27.00	Krav om opprettelse av overens- komst.	Streik	Overenskomst ble opp- rettet.
49.50			
-	Partene kom ikke fram til enighet om ny overenskomst.	Blokkade. Stopp av all forh- ring og arbeids- stengning.	Riksmeglingsmannen innkalte til ny megl., og maskinistenes krav ble i det vesent- lige god tatt.
-	Partene kom ikke fram til enighet om ny overenskomst.	Blokkade. Stopp av all forh- ring og arbeids- stengning.	Det vedtatte meglings- forslag innebar 6 % forhøyelse på hyrer, beregnet part, over- tidsgodtgjøringen og hvalbåttilleggene. Dessuten ble det be- dre gruppeplasinger for enkelte stillinger.
-	Krav om opprettelse av overens- komst.	Streik	Overenskomst ble opp- rettet
45.00	Krav om opprettelse av overensk.	Streik	Overenskomst ble opp- rettet og sjåførenes krav i det vesent- ligste gjennomført.

Tabell VIII (forts.).

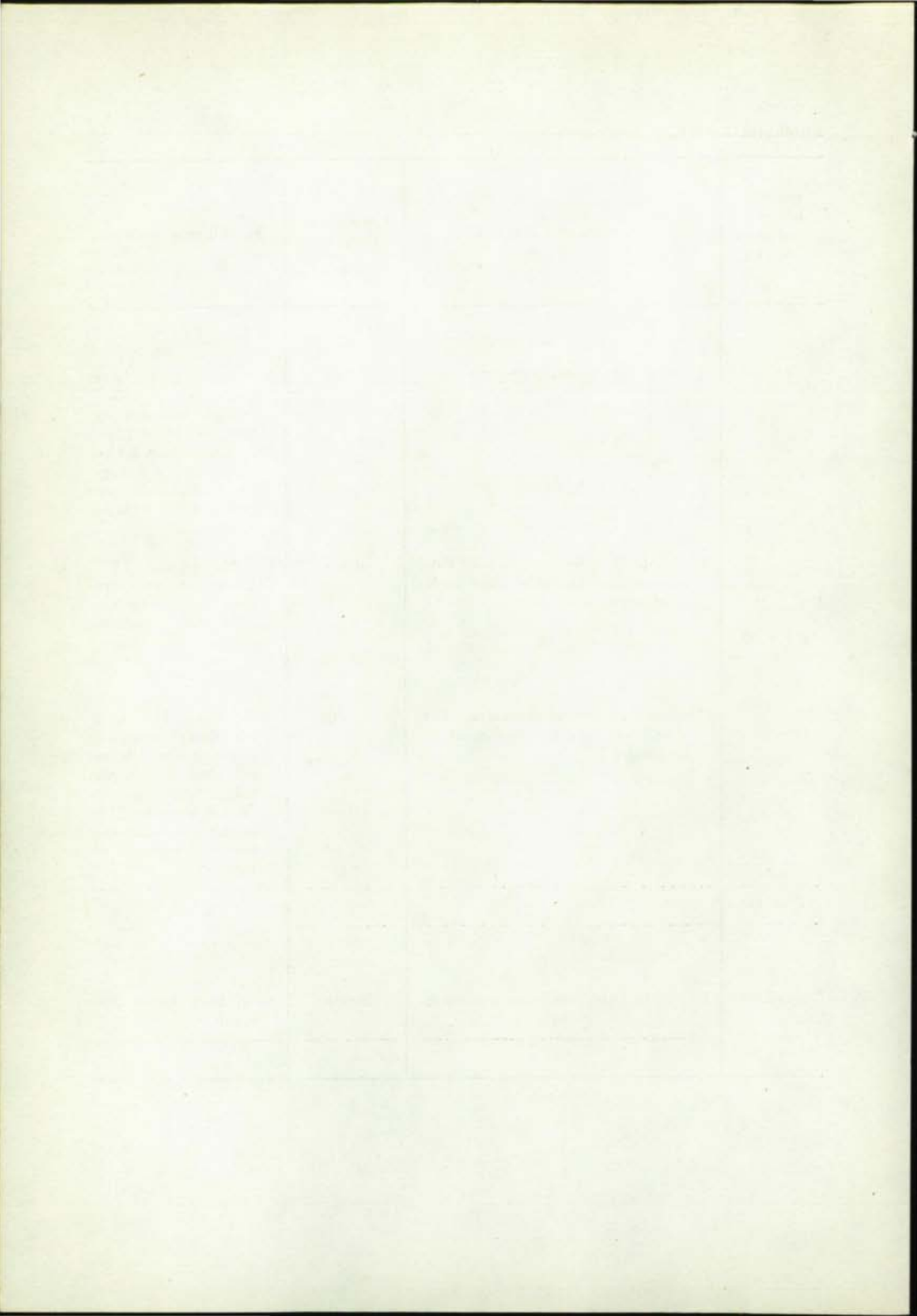
Oversikt over godkjente

Forbund Fag - industri - bedrift	Antall arbeidere berørt av kon- flikten		Konfliktens varighet		Antall tapte dager	
	I alt	Org.	Fra	Til	Løpende dager	Arbeids- dager ¹⁾
13. Bærum Drosjeeierfore- ning, Stabekk	²⁾ 36	²⁾ 31	21/10-55	1/12-55	42	288
14. Landtransporten, NAF ..	5 330	5 330	26/11-55	7/12-55	12	40 470
15. Losse- og lastearbeidet i Syd-Norge, NAF	3 245	3 245	26/11-55	7/12-55	12	27 030
Tilsammen	8 632	8 627				68 053
Norsk Treindustri- arbeiderforbund.						
16. Eikås Penalfabrikk, Førde	1	1	1/11-52	31/1-55	31	25
I alt	13 539	13 525				71 152

¹⁾ Vesentlig oppgitt av forbundene på grunnlag av utbetalt stønad. ²⁾ Det var bare 8 av sjåførene som var i streik, de øvrige fikk kjøring i Oslo. ³⁾ Samlet refundert fra 1. november 1952 til 31. januar 1955.

konflikter i 1955.

Refusjon utbetalt av L.O. ved årets utgang Kr.	Konfliktens årsak	Konfliktens karakter	Konfliktens resultat
417.00	Revisjon av overenskomsten.	Streik	Sjåførene fikk hevet proSENTSatsen for brutto innkjørt beløp fra 23 til 26 ^{1/2} . Dessuten blir det betaling for 9 bevegelige helligdager mot tidligere for 6 dager.
60 777.00	Revisjon av overenskomsten. Partene kom ikke til enighet under meglingen.	Streik	Det ble oppnådd 11 % tillegg for arbeidere med 4 års tjeneste eller mer i samme bedrift.
61 239.00	Revisjon av overenskomsten. Partene kom ikke til enighet under meglingen.	Streik	Arbeiderne fikk gjennomført kravet om betaling for effektiv tid med et beregnet tillegg på topp på 26 øre pr. time. For enkelte akkordsatser ble det oppnådd tillegg fra 3—7 %.
*) 2410.50	Krav om opprettelse av overensk.	Streik	Konflikten hevet uten resultat.
71 014.50			

Sammendragstabeller over godkjente konflikter i 1955.

Jfr. tabell VIII.

a) Konfliktenes årsak.

	Antall konflikter	Antall arbeidere		Antall tapte arbeidsdager
		I alt	Organiserte	
Krav om opprettelse av overenskomst	10	49	47	556
Revisjon av overenskomst....	6	13 490	13 478	70 596
Konflikter i andre fag.....	-	-	-	-
Avskjedigelser m. v.....	-	-	-	-
Tilsammen	16	13 539	13 525	71 152

b) Konfliktenes karakter.

Streik	14	8 689	8 675	71 152
Sympatistreik	-	-	-	-
Lockout	-	-	-	-
Blokade	2	4 850	4 850	-
Tilsammen	16	13 539	13 525	71 152

c) Konfliktenes resultat.

Arbeidernes fordringer i det vesentligste gjennomført ...	14	13 525	13 511	70 997
Hevet uten resultat	2	14	14	155
Pågikk ved årets utgang.....	-	-	-	-
Tilsammen	16	13 539	13 525	71 152

d) Tilbakegående tall.

År	Antall konflikter	Antall arbeidere		Antall tapte arbeidsdager
		I alt	Organiserte	
1950	7	65	53	4 624
1951	12	2 091	1 863	16 230
1952	17	4 122	4 035	86 657
1953	25	535	508	14 597
1954	17	817	793	15 441
1955	16	13 539	13 525	71 152

Tabell IX. Antall tariffsaker¹⁾ behandlet i Sekretariatet i løpet av 1955,

Løpnr.	Forbund	Godkjente søknader for å fremme krav om ny tariff-avtale		Ikke godkjente søknader for å fremme krav om ny tariff-avtale		Godkjente søknader for å si opp tariff-avtalen	
		Antall tariff	Antall org.	Antall tariff	Antall org.	Antall tariff	Antall org.
1	Arbeiderpartiets Presseforbund	—	—	—	—	—	—
2	Forb. for Arb.ledere og Tekn. F.	59	210	—	—	24	386
3	Arbeidsmannsforbundet	2	16	—	—	94	1 329
4	Baker- og Konditorforbundet	—	—	—	—	—	—
5	Bekledningsarbeiderforbundet	1	13	—	—	1	4
6	Bokbinder- og Kart.arb.forbundet	—	—	—	—	—	—
7	Bygningsindustriarbeiderforbundet	8	49	—	—	—	—
8	Centralforeningen for Boktrykkere	—	—	—	—	—	—
9	Elektriker- og Kraftst.forbundet	7	44	—	—	43	440
10	Fengselstjenestemannsforbundet	—	—	—	—	—	—
11	Gullsmedarbeiderforbundet	—	—	—	—	1	45
12	Handels- og Kontorfunksj. Forbund	215	712	—	—	9	6 374
13	Hotell- og Rest.Arbeider-Forbundet	56	352	—	—	3	139
14	Jern- og Metallarbeiderforbundet	58	414	—	—	5	598
15	Jernbaneforbundet	—	—	—	—	1	116
16	Kjemisk Industriarbeiderforbund	7	64	—	—	29	3 228
17	Kjøttindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
18	Kommuneforbundet	42	258	—	—	25	1 560
19	Lensmannsbetjentenes Landslag	—	—	—	—	—	—
20	Litogr.- og Kjemigr. Forbund	—	—	—	—	—	—
21	Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—	1	63
22	Losforbundet	—	—	—	—	1	179
23	Maskinistforbundet	—	—	—	—	4	588
24	Murerforbundet	—	—	—	—	1	17
25	Musikerforbundet	—	—	—	—	1	11
26	Nærings- og Nydelsesmid.arb.forb.	22	264	—	—	7	130
27	Papirindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	2	565
28	Politiforbundet	—	—	—	—	—	—
29	Postfolkenes Fellesforbund	—	—	—	—	1	110
30	Sjømannsforbundet	—	—	—	—	4	5 010
31	Skinn- og Lærarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
32	Skog- og Landarbeiderforbundet	3	10	—	—	554	24 450
33	Skotøyarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
34	Stenindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
35	Støperiarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
36	Tekstilarbeiderforbundet	3	40	—	—	—	—
37	Telegraf- og Telefonforbundet	2	5	—	—	3	207
38	Tjenestemannslaget	7	40	—	—	5)	5)
39	Tobakkarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—
40	Tolltjenestemannsforbundet	—	—	—	—	—	—
41	Transportarbeiderforbundet	60	522	—	—	470	18 430
42	Treindustriarbeiderforbundet	1	27	—	—	1	2
43	Urmaker Svenneforbundet	—	—	—	—	3	98
44	Samorganisasjonene	—	—	—	—	—	—
	Tilsammen	553	3 040	—	—	1 288	64 079

¹⁾ I tillegg til de registrerte tariffsaker i 1955 har Sekretariatet også hatt til behandling endel tariffkrav. ²⁾ I disse tilfelle har forbundet ikke sendt inn blankett med søknad om å fremme krav om ny overenskomst, eventuelt si opp gjeldende overenskomst. Kfr. for øvrig Landsorganisasjonens vedtekter. ³⁾ Herav en søknad om sympati-streik, antall arbeidere og organiserte er ikke oppgitt. ⁴⁾ Søknaden gjelder tjenestemann ved Telegrafverket,

med en prosentvis fordeling på de ulike forbund.

Ikke godkj. søknader for å si opp tariff-avtalen		Godkjente søknader for å si opp plassene ^{*)}		Ikke godkj. søknader for å si opp plassene ^{*)}		Godkjente søknader for å sette i verk arbeidsstans		Ikke godkjente søknader for å sette i verk arbeidsstans		Antall tariff-saker i alt	Samlet antall tariff-saker for de ulike forbund i prosent av tariff-saker i alt
Antall tariff	Antall org.	Antall tariff	Antall org.	Antall tariff	Antall org.	Antall tariff	Antall org.	Antall tariff	Antall org.		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	13	-	-	84	4.40
-	-	-	-	-	-	1	13	-	-	97	5.08
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0.10
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	0.42
-	-	-	-	-	-	2	52	6	309	58	3.04
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0.05
-	-	-	-	-	-	1	5 000	-	-	225	11.79
-	-	-	-	-	-	5	13	-	-	64	3.35
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	63	3.30
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0.05
-	-	-	-	-	-	-	-	18	3 912	54	2.83
-	-	-	-	-	-	*) 16	2 751	1	20	84	4.40
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0.05
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0.05
-	-	-	-	-	-	1	350	-	-	5	0.26
-	-	-	-	-	-	-	-	1	17	2	0.10
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0.05
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	29	1.52
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0.10
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0.05
-	-	-	-	-	-	1	4 500	-	-	5	0.26
-	-	-	-	-	-	1	11	-	-	1	0.05
-	-	-	-	-	-	1	35	-	-	558	29.23
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	0.16
-	-	*) 1	374	-	-	-	-	-	-	6	0.31
-	-	*) 1	70	-	-	1	1	-	-	9	0.47
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	9	10 111	-	-	539	28.23
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0.10
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	0.16
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	444	-	-	40	22 850	26	4 258	1 909	100.00

Metrologisk Institutt og Norsk Rikskringkasting som hører inn under Statens lønnsregulativ. *) Norsk Tjenestemannslag søkte Sekretariatet om godkjenning til å reise krav om en begrenset normering av stillingene i trygdekasseetaten, omfattende i alt 1800 tjenestemenn herav 800 organiserte. Saka ble oversendt til Statstjenestemannskartellet. *) Søknaden gjelder tjenestemenn ved Metrologisk Institutt som hører inn under Statens lønnsregulativ.

